CADRAN POLITIC

LICHIDAREA SUBDEZVOLTĂRII — O CERINȚĂ FUNDAMENTALĂ A LUMII CONTEMPORANE 2

> **Considerînd că una din problemele fundamentale ale epocii noastre — de care depinde nemijlocit destinderea, pacea, colaborarea internațională — este lichidarea subdezvoltării, România militează cu toată fermitatea pentru abolirea definitivă a vechilor relații care au generat marile decalaje dintre state, a politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, pentru instaurarea noii ordini economice și politice internaționale, bazate pe egalitate și echitate în raporturile dintre toate statele.**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

- **În țările lumii a treia volumul cheltuielilor pentru cercetare este de 100 de ori mai scăzut decît în țările capitaliste dezvoltate.**
- **Din totalul oamenilor de știință din lume, numai 14 la sută se află în țările în curs de dezvoltare.**
- **În 25 de state subdezvoltate economic procentul neștiutorilor de carte este de 80 la sută.**
- **În țările subdezvoltate un medic revine la 50 000 de locuitori.**
- **O mare risipă de fonduri și inteligență se fac pentru înarmări; 400 000 de oameni de știință sînt angajați în cercetări și perfecționări cu caracter militar; o pușcă costă cît două pluguri; un tanc «clasic» costă cît o școală; o torpilă costă cît cinci case.**

Vechile rînduieli coloniale și neocolonialismul au dus la împărțirea lumii în țări bogate și țări sărace, la instaurarea unor relații inechitabile între state, menținînd uriașe decalaje cu efecte dintre cele mai grave asupra condiției umane, asupra dezvoltării tehnico-științifice, agriculturii, industriei, locuințelor, stării sanitare, învățămîntului etc. în numeroase țări ale lumii. Este cunoscut faptul că, astăzi, 70 la sută din populația planetei trăiește în țări subdezvoltate sau aflate în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină. Deși aceste țări dispun de importante bogății naturale (posedînd 90 la sută din teritoriile în care se găsesc materiile prime necesare industriei) ele dau doar 7 la sută din producția industrială mondială. Continentul african de pe care 92 la sută din materiile prime sînt exportate, participă la producția industrială a lumii numai cu 1 la sută.

Cu toate că multe dintre aceste țări sînt considerate agrare, cantitatea de cereale ce revine pe locuitor este în medie sub 200 kg pe an, în timp ce în țările puternic dezvoltate din punct de vedere industrial aceasta este de 1 000 kg anual. Țările dezvoltate folosesc de 12 ori mai multe tractoare la mia de hectare și de 10 ori mai multe îngrășăminte la hectar decît țările aflate în curs de dezvoltare. Datorită înapoiatei înzestrări tehnice, lipsei de îngrășăminte și semințe de mare randament, de utilaje și cunoștințe agrotehnice avansate, un agricultor din țările subdezvoltate abia reușește să hrănească doi oameni, în timp ce în statele dezvoltate economic,un om care lucrează în agricultură, folosind o tehnologie avansată, poate produce hrană pentru 15—20 de oameni. Ca urmare, statele în curs de dezvoltare sînt confruntate cu o criză de produse alimentare, ale cărei consecințe se repercutează în viața a sute de milioane de oameni subnutriți, din care mulți își pierd viața.

Dacă în toate regiunile lumii s-ar folosi cele mai noi rezultate ale științei și tehnicii agricole, suprafața arabilă a planetei (din care astăzi cultivă doar o treime) ar putea oferi hrană îndestulătoare nu numai pentru cei 4 miliarde de oameni cîți trăiesc astăzi pe Pămînt,ci pentru 76 miliarde. De altfel, un studiu întocmit de un grup de experți ai Institutului economic internațional cu sediul la Stockholm subliniază că dacă producțiile anuale de grîu — în medie 320 milioane tone — și de orez — 250 milioane tone — ar fi distribuite just, în lume nu ar exista foamete.

Astăzi, cînd știința și tehnica condiționează progresul fiecărei țări, creșterea nivelului de trai al fiecărui popor, în lume există uriașe decalaje în ceea ce privește dezvoltarea tehnico-științifică, accesul la cuceririle științei. Volumul cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare în țările lumii a treia este de circa 100 de ori mai scăzut decît în țările capitaliste dezvoltate. Deși cuprind peste două treimi din populația globului, țările în curs de dezvoltare concentrează doar a zecea parte din activitatea de cercetare științifică din lume. Potrivit unor statistici realizate de UNESCO, din numărul total al oamenilor de știință din lume doar 14 la sută se află în țările în curs de dezvoltare. O puternică barieră în calea accesului spre cunoștințele tehnico-științifice constă în decalajul cultural: în 25 de state subdezvoltate economic procentul neștiutorilor de carte este în medie de 80 la sută, iar pe glob sînt 800 milioane de analfabeți. La 50 000 din locuitorii acestor țări le revine un singur medic.

În timp ce în țările slab dezvoltate se simte cea mai acută nevoie de specialiști, circa 400 000 de oameni de știință sînt angajați în cercetări și perfecționări cu caracter militar. De altfel, uriașa risipă de mijloace materiale, energie și inteligență umană constituie un puternic factor de frînare a eforturilor de progres și bunăstare al tuturor națiunilor și în primul rînd al țărilor în curs de dezvoltare; o pușcă costă cît două pluguri; un tanc «clasic» costă cît o școală; o torpilă costă cinci case. Cele peste 300 de miliarde de dolari cheltuite în anul 1975 pentru înarmare reprezintă totalul veniturilor anuale a unui milion de oameni. Specialiști, experți, sociologi au calculat și au arătat cu exactitate în repetate rînduri ce ar însemna dacă aceste fonduri ar fi cheltuite în scopul lichidării subdezvoltării. Numai cu o zecime din cele peste 300 miliarde dolari ar putea fi acoperite cheltuielile pentru hrană, educație și asistență medicală în aproape jumătate din numărul statelor subdezvoltate sau aflate în curs de dezvoltare. Cu aceeași sumă s-ar putea construi 50 milioane de locuințe sau 1 000 de orașe de cîte 200 000 locuitori.

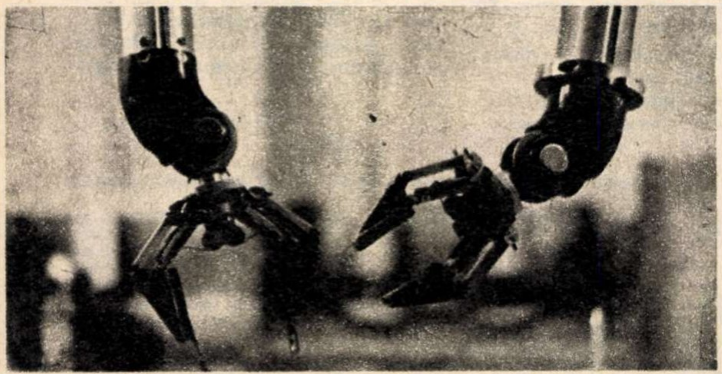

În timp ce în țările puternic industrializate omul a reușit să construiască instrumente care în centrele de cercetări pot înlocui mîna omenească, pe planetă există milioane și milioane de mîini bătătorite de trudă care abia învață să descifreze tainele alfabetului.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

DICȚIONAR

LUMEA A TREIA — *denumire dată unor țări din Asia, Africa și America Latină. care promovează o politică de apărare a independenței și a suveranității naționale, care se opun imperialismului și colonialismului. Țările lumii a treia sînt cunoscute și sub numele de «țări slab dezvoltate», «țări în curs de dezvoltare» sau «țări recent eliberate de sub jugul colonial».*

NEOCOLONIALISM — *politică promovată de marile puteri imperialiste pe tărîm economic, social, ideologic, militar cu scopul de a-și menține influența și dominația asupra fostelor țări coloniale. Printre metodele folosite se numără: amestecul în treburile interne, prețuri reduse la materiile prime provenite din aceste țări și prețuri mari la produsele exportate de fostele metropole, lansarea unor «planuri de dezvoltare» cu scopul exercitării de presiuni economice și politice ș.a.*

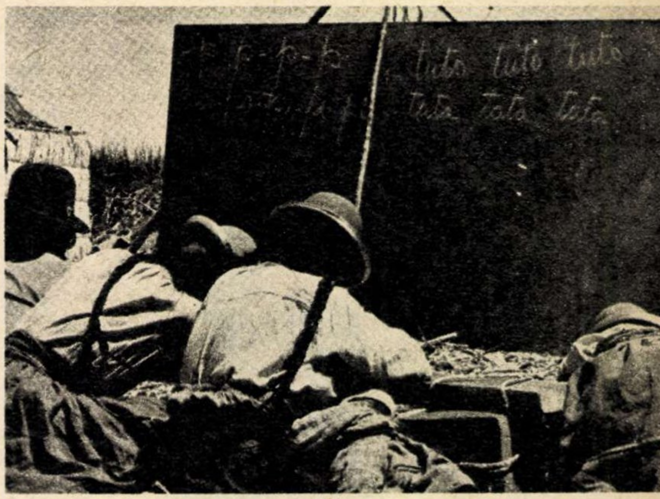

Două grupuri de elevi: unul care abia învață să scrie primele cuvinte la o vîrstă ce trece, poate, de jumătatea vieții; celălalt, încearcă să pătrundă în tainele vieții cu tehnica electronică cea mai avansată.

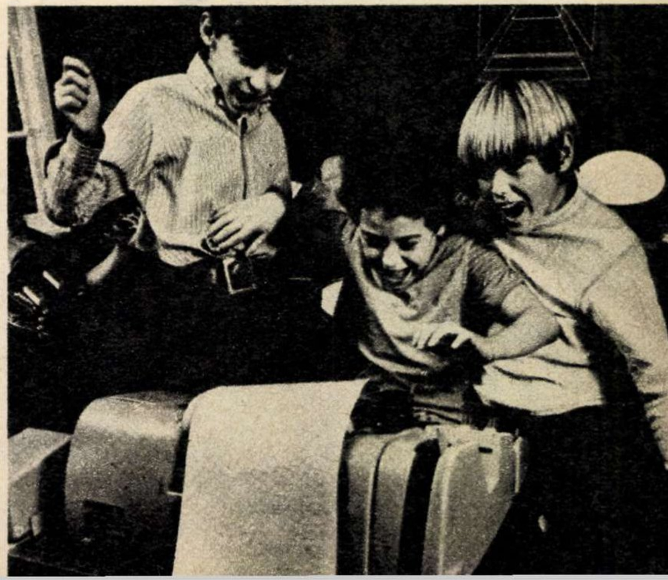

INNSBRUCK '76

Timp de aproape două săptămîni, Innsbruck-ul cu împrejurimile sale a fost teatrul unei mari dar paşnice bătălii pe care, conform unei tradiţii cu adînci rădăcini, omenirea, dornică nu numai de spectacol, ci şi de a verifica şi evidenţia, prin aleşii ei, forţele şi posibilităţile fizice ale omului, o organizează cu regularitate din 4 în 4 ani. Pe arena şi pe uriaşul inel de gheaţă de la Messehalle, pe pîrtiile de bob şi de schi de la Igls-Patscerkofel, Secfeld şi Axamer-Lizurm, pe marea trambulină de la Bergisel, peste 1 000 de sportivi, sosiţi aici din 36 de ţări ale lumii, şi-au disputat cu ardoare şi totală dăruire, aurul, argintul şi bronzul celor 37 de probe din cadrul a 6 discipline sportive: biatlon, hochei pe gheaţă, patinaj (artistic şi viteză), bob, sanie şi schi (alpin, fond şi sărituri).

A fost o luptă strînsă, de mare spectacol, urmărită de milioane de oameni din întreaga lume, în care concurenţii şi-au pus «la bătaie» toată priceperea acumulată în cei 4 ani care au trecut de la Sapporo, cîştigătorii detaşîndu-se, în cele mai multe cazuri, doar cu cîteva sutimi de secundă sau de puncte, doar cu cîţiva centimetri. O luptă cu atît mai frumoasă, mai pasionantă, cu cît pronosticurile specialiştilor, amplu comentate pe toate meridianele şi paralelele, au fost deseori infirmate, favoriţii cedînd deseori locul unor sportivi mai puţin celebri.

Aşa s-a întîmplat, de pildă, la proba de slalom uriaş (bărbaţi), unde suedezul Ingemar Stenmark era considerat de departe ca favoritul numărul 1. După prima manşă însă, surpriză totală: italianul Gustavo Thoeni îl depăşeşte, realizînd un timp mai bun cu cîteva sutimi de secundă. După această primă probă, observatorii şi cronicarii îl considerau pe acesta virtual cîştigător al titlului olimpic şi, respectiv, al medaliei de aur. În a doua manşă, însă, Stenmarck îşi revine şi... Cea de a treia manşă era aşteptată «cu sufletul la gură», toată lumea fiind convinsă că lupta se va da între cei doi. Dar n-a fost aşa. Venind puternic din urmă, această ultimă manşă este cîştigată net şi detaşat de elveţianul Heini Hemmi, pe locul doi clasîndu-se compatriotul său Ernst Good, Stenmark fiind... obligat să se mulţumească doar cu locul trei şi cu bronz, în timp ce Theoni abia a rămas pe locul patru.

La fel ar putea fi descrise şi alte probe, atît la bărbaţi cît şi la femei (şi cea de sărituri de la trambulină, şi cea de biatlon, şi cea de schi fond, şi cea de patinaj viteză), toate, de la prima pînă la ultima, oferind spectacolul unei lupte care, deşi acerbe, s-a desfăşurat în spiritul deplinei sportivităţi, aşa cum s-au şi angajat participanţii prin jurămîntul olimpic rostit la deschiderea întrecerilor.

Prin numărul mare de participanţi, prin condiţiile de concurs deosebite pe care gazdele le-au creat acestora, prin intensitatea întrecerilor, prin numărul uriaş al celor care le-au urmărit, dar mai ales prin performanţele realizate, cea de-a XII-a ediţie a Jocurilor Olimpice de iarnă de la Innsbruck a demonstrat încă o dată — dacă mai era nevoie — că sportul continuă să se impună tot mai mult ca una dintre principalele preocupări şi pasiuni ale omului modern. Iar noi ştiind ce remediu eficient constituie aceasta în dorinţa şi străduinţa noastră de a anihila — fie şi numai în parte — consecinţele sedentarismului, nu putem decît să ne bucurăm, să aplaudăm şi să dorim cît mai multe asemenea «bătălii», asemenea «lupte» în care şi învingătorii, şi învinşii, nu au decît de cîştigat.

Constantin Diaconu

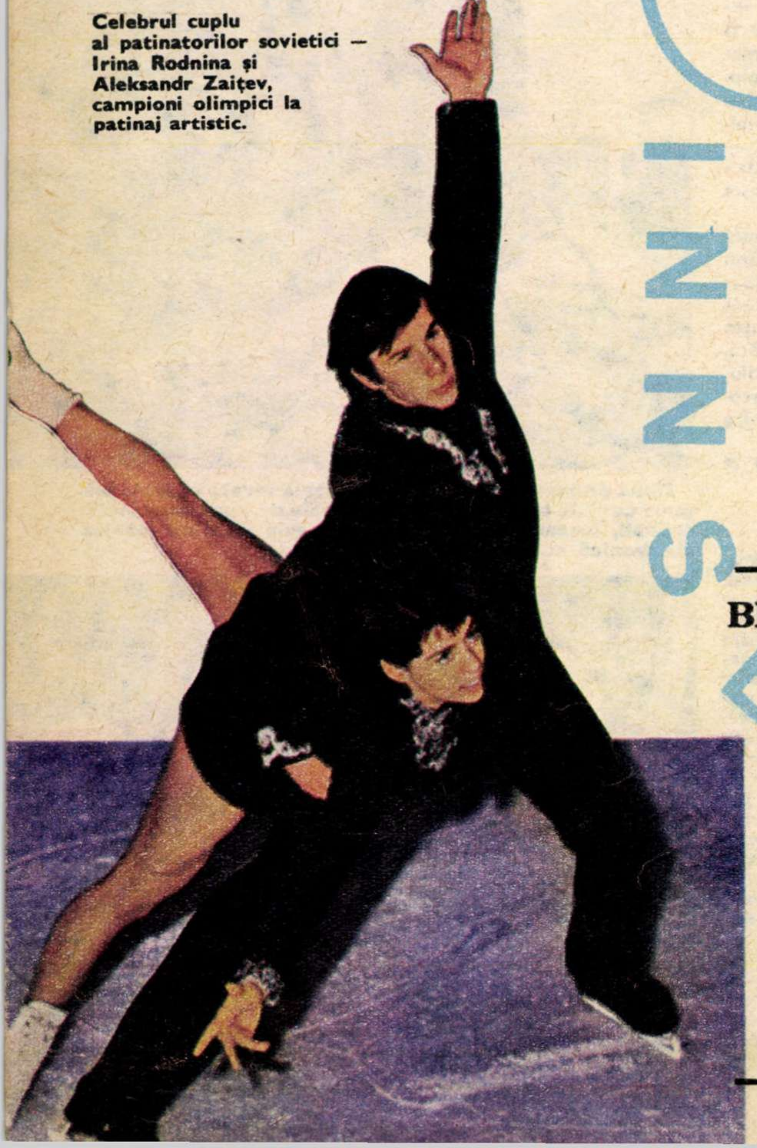

Celebrul cuplu al patinatorilor sovietici — Irina Rodnina şi Aleksandr Zaiţev, campioni olimpici la patinaj artistic.

BREVIAR OLIMPIC

● Recenta ediţie a J.O. de iarnă a fost luminată de flăcările a două torţe: una obişnuită, tradiţională, cea de-a doua aprinsă pentru a reaminti că aici, la Innsbruck, aceste jocuri se desfăşoară pentru a doua oară (prima oară au avut loc în 1964).

● Şi copiii au participat, într-un anume fel, la aceste J.O.: camerele în care au locuit sportivii au fost decorate cu aproximativ 2 000 de tablouri, opere ale elevilor din Innsbruck şi împrejurimi, care în acest scop au organizat un concurs preolimpic de desene.

● Că la patruzeci de ani un sportiv e considerat deja veteran ne-o dovedeşte şi faptul că acesta a fost epitetul pe care schiorul vest-german Walter Demel, participant pentru a patra oară la asemenea întreceri, l-a primit din partea organizatorilor.

● În dorinţa de-a oferi un spectacol cît mai palpitant, organizatorii au pus la dispoziţia schiorilor (la coborîre şi slalom) pîrtii mai mult de gheaţă decît de zăpadă, cu pante şi curbe cu un înalt grad de dificultate, încît vitezele de peste 100 kilometri la oră au fost obişnuite şi nu toţi concurenţii au reuşit să le parcurgă pînă la capăt.

● Primele trei locuri (clasamentul final pe medalii) au fost ocupate, în ordine, de U.R.S.S. (cu 13 de aur, 6 de argint, 8 de bronz), R.D. Germană (cu 7 de aur, 5 de argint, 7 de bronz) şi S.U.A. (cu 3 de aur, 3 de argint şi 4 de bronz).

● «Stelele» acestei ediţii a J.O. au «răsărit» din rîndul sportivelor: una e schioarea vest-germană Rosi Mittermaier, care a cucerit două medalii de aur şi una de argint, cea de a doua, patinatoarea sovietică Tatiana Averina, cu două medalii de aur şi două de bronz.

● La J.O. de la Innsbruck s-a remarcat un regres evident al sportivilor din Franţa, Italia şi ţările nordice şi un progres deosebit al celor din U.R.S.S. şi R.D. Germană care şi-au păstrat locurile 1 şi 2 de la Sapporo, dar de data aceasta cu mai multe medalii de aur: primii cu 4, ultimii cu 3 în plus.

● Sportivii din lotul nostru olimpic au participat la întrecerile de biatlon, bob, hochei şi schi alpin. Din păcate şi spre tristeţea noastră, cu excepţia hocheiştilor care au evoluat onorabil, situîndu-se pe primul loc în grupa B, toţi ceilalţi au evoluat sub aşteptări, ţinînd... «trena» întrecerilor.

UN MILION DE PRIETENI

● **O ÎNTREBARE ULUITOARE** îmi pune corespondenta N.E.: **«Aş vrea şi eu să ştiu dacă a fura este un lucru frumos sau urît?»** Fireşte, răspunsul se impune de la sine, şi s-ar putea chiar să-i reproşez interlocutoarei mele o mult prea mare naivitate pentru vîrsta ei; este în clasa a cincea, nu ştie ea că furtul e mai mult decît urît, e ceva înjositor, o infracţiune? ● Dar întrebarea colegei noastre e cu... tîlc. Fetei i-a dispărut un obiect destul de valoros, bănuieşte pe cineva şi vrea ca eu să comentez «cu haz» faptul. Aici însă nu prea mai încape gluma. Sînt lucruri cărora trebuie să li se spună pe nume. Furtul e un act profund antisocial, pedepsit prin lege ● Din nefericire, mai există un număr — ce-i drept, redus — de tineri care cad în această gravă greşeală, uneori fără să-şi dea seama. De vină este educaţia defectuoasă primită în familie; indiferenţa părinţilor, toleranţa acestora le-a creat un caracter slab, i-a năpăstuit cu obişnuinţa dăunătoare ● Să ne gîndim la următorul «portret psihologic robot» al unui asemenea tînăr: el **dispreţuieşte munca, visează o viaţă «uşoară», e nepăsător faţă de semenii lui, egoist, indiferent la problemele vieţii** sociale; nu e **curajos, ci nesăbuit şi laş, are o fire slabă, şovăielnică şi poate tocmai din această pricină se simte atras de «băieţii îndrăzneţi» care fumează, practică jocuri de noroc şi comit acte iresponsabile,cum ar fi huliganismul sau furtul; în compania lor se simte şi el «puternic»; nu are prieteni, are «gaşcă».** Terenul e pregătit... Survine împrejurarea nefericită: fie din dorinţa de a-şi imita «prietenii», fie cedînd pornirilor egoiste, omul nostru nu rezistă şi «pune mîna» pe un stilou, pe un aparat de fotografiat sau de radio ● Adesea, **nici nu-şi dă seama** că între acest act iresponsabil şi **absenţele** de la şcoală, **notele proaste, indiferenţa părinţilor, hoinăreala, lipsa de la activităţile organizaţiei şi atmosfera nesănătoasă** a «găştii» **există o legătură.** Dar tocmai aceste abateri «mici» **i-au împins** treptat către actul grav, antisocial al furtului! În locul orei de dirigenţie, se trezeşte în faţa tribunalului.

● Dar să derulăm filmul înapoi, să ne reîntoarcem **în perioada cînd acest băiat dezorientat şi uşuratic mai este doar un fel de spectator pasiv** al «isprăvilor» găştii, neparticipînd încă la ele. AICI şi ACUM **se mai poate** interveni, şi adesea acest lucru se realizează cu bune rezultate ● **Colegii de clasă, profesorii, maiştrii atelierului-şcoală, rudele mai înţelepte, vecinii, antrenorul** — dacă băiatul face sport — **oamenii de pe stradă** îl pot determina, fiecare cu mijloacele lui şi prin exemplul său personal, să-şi schimbe convingerile, să pună o frînă hotărîtă goanei pe panta marelui pericol, să-şi adune gîndurile şi să vadă în mod realist ce este bine şi ce este rău pe lume! ● Se înţelege că am scris aceste rînduri nu doar pentru a-i răspunde corespondentei N.E., ci pentru voi toţi, deoarece cade în sarcina tuturor grija de **a-l opri la timp** pe colegul care, printr-o anumită comportare, dă semne că într-o bună zi **ar fi în stare** să calce alături de drumul ferm pe care mergem cu toţii, îndrumaţi de normele vieţii şi muncii comuniştilor, ale eticii şi echităţii socialiste.

Ovidiu Zotta

Antena RADIO/TV

Vă recomandăm emisiunile destinate vouă, copiilor, pe care le puteţi urmări pe posturile de radio şi televiziune în cursul acestei săptămîni.

RADIO

Emisiunea «Bună dimineaţa, copii» care transmite zilnic, pe programul II, între orele 6,50—7,00, veşti despre preocupările pionierilor din întreaga ţară, oferindu-vă, totodată, sugestii pentru propria voastră activitate.

Duminică, 29 februarie, orele 8, în cadrul emisiunii **Teatru radiofonic pentru copii** veţi putea asculta scenariul radiofonic «Măria sa Basarab I» — de Mihai Jemăneanu.

Emisiunea de basme şi legende va transmite luni, 1 martie, «Legenda mărţişorului» — de Eugenia Stoica.

Microfonul pionierilor — marţi, 2 martie — obişnuita emisiune de actualităţi şi dezbateri privind activitatea voastră, a pionierilor.

Radioenciclopedia pentru pionieri şi şcolari o puteţi urmări, ca de obicei, miercuri, iar joi, 4 martie, **«Studioul radar»** prezintă «personaje cunoscute în situaţii... mai puţin cunoscute».

Emisiunea **«Vreau să ştiu»** vă prezintă, vineri, 5 martie, în cadrul ciclului «Momente din istoria ştiinţei», evocarea radiofonică «Thomas Morus».

Emisiunile **«Suită de spectacole»** şi **«Chipul ţării mele»** le puteţi urmări sîmbătă, 6 martie.

TELEVIZIUNE

Micul ecran vă invită să urmăriţi, duminică, 29 februarie, concursul serial pentru pionieri şi şcolari «Fapte şi oameni de seamă din istoria patriei» (aflat la a doua sa ediţie). Transmisia se va face de la Alba Iulia, unde, în istorica sală a Unirii, îşi vor da întîlnire echipajul Liceului «Iacob Mureşianu» cu cel al Şcolii generale nr. 1. Temele concursului: Mihai Viteazul, Constantin Brâncuşi şi crearea P.C.R. Va include, de asemenea, probe din domeniul artistic, sportiv precum şi de perspicacitate. Juriul va fi prezidat de acad. Ştefan Pascu. Prezintă actorul Iurie Darie.

Eroi îndrăgiţi de copii pot fi reîntîlniţi duminica, la orele 20, pe programul II.

Emisiunea **«Teleşcoală»** de marţi, 2 martie, va prilejui o dezbatere asupra romanului «Răscoala» de Liviu Rebreanu, iar miercuri, 3 martie, va aborda o altă temă din domeniul literaturii — «Poezia socială a lui Octavian Goga». Tot miercuri, orele 16, în cadrul **«Teatrului didactic»** veţi putea urmări «Steaua Sevilliei» de Lope de Vega. Prezintă prof. univ. Virgil Brădeţeanu.

O viaţă pentru o idee, Emisiune care va evoca, sîmbătă, 27 februarie, orele 10, figura lui Ianos Bolyai, iar cea din 6 martie va fi dedicată rememorării vieţii şi activităţii savantului medic Dimitrie Brîndză.

Aventura cunoaşterii o veţi putea «trăi» duminică, orele 11,05, pe programul I.

Emisiunea **«Enciclopedie pentru tineret»** — transmisă marţi, 4 martie, orele 17,15 — va include în sumar probleme legate de geografia contemporană şi «Civilizaţia românească a lemnului», comentată de cunoscutul istoric C. Giurăscu.

Programul I vă mai oferă în fiecare duminică, la orele 11,35 **«Bucuriile muzicii»**, iar la orele 16,40 interesantul serial ştiinţific **«Ascensiunea omului»**.

CĂRŢI APĂRUTE ÎN EDITURA «ION CREANGĂ»: *Miron Radu Paraschivescu* — **Amintiri** — *Poetul evocă anii copilăriei, la Văleni. Casa părintească, livada, prietenii, prind viaţă în paginile unei cărţi care se citeşte cu plăcere şi interes.*

Nu rîdeţi de alţii. *O antologie de umor, o carte care aduce voie bună. Cuprinde pagini aparţinînd unor mai vechi autori ai genului ca D.D. Pătrăşcanu, G. Topîrceanu, I.S. Mironescu ş.a. şi ajunge pînă la scriitori ai zilelor noastre, ca Valentin Silvestru, Mircea Sîntimbreanu, Octav Pancu-Iaşi şi alţii.*

Dumitru Almaş — **Ana Ipătescu** — *Reînviind cîteva momente ale mişcării revoluţionare paşoptiste, autorul schiţează portretul Anei Ipătescu care a rămas un nume strălucitor în istoria noastră,un vrednic exemplu de cutezanţă şi demnitate.*

Claudiu Vodă, Nicolae Predescu — **Caleidoscop pionieresc** — *Volumul reuneşte o serie de variate informaţii din domeniul ştiinţei şi culturii, la care se adaugă jocuri, probleme distractive, teste, etc.*

● ●

POATE CĂ AR FI TREBUIT SĂ NUMĂR PÎNĂ LA UN MILION

(URMARE DIN PAG. 8)

mere şi-aproape în acelaşi timp m-a fulgerat alt gînd. Însă de data aceasta nu mai avea nimic năstruşnic. Era un gînd grav, serios: să nu mănînc plăcinta!

Am intrat în bucătărie, am spus cuviincios sărut mîna şi m-am aşezat la masă. Bunica mi-a pus supa, m-a întrebat dacă mai vreau, mi-a pus şi felul doi, dar aproape în acelaşi timp,pe masă, lîngă farfuria cu felul doi, a apărut şi două bucăţi de plăcintă cu mere. Am închis ochii, mi-am schimbat poziţia — dar degeaba, pînă la urmă am cedat ispitei. De fapt, am făcut un schimb. Am acceptat să mănînc plăcinta, cu o condiţie şi cu un angajament în acelaşi timp. Un angajament serios: să-mi pregătesc toate lecţiile pentru a doua zi şi numai după aceea să cobor la joacă. Zis şi făcut. Adică numai zis. Pentru că după ce am mîncat cele două porţii de plăcintă, am uitat să-mi astup urechile cu vată, cum plănuisem. N-au trecut nici cinci minute, abia apucasem să mă uit peste orar şi din stradă a urcat un fluierat prelung de mierlă. Era semnalul cu care Alexandru mă chema jos. M-am repezit să caut vata. Mi-am astupat bine urechile şi cu un zîmbet triumfător am început să citesc la geografie. Însă Alexandru e neiertător. După alte cinci minute m-am trezit cu el în cameră. Îi deschisese bunica. A venit spre mine vesel, spunînd ceva. Ca să înţeleg ce spune, a trebuit să-mi scot vata din urechi.

Alexandru era vesel, dar era şi furios:

— Ce-i cu tine? Te-a apucat hărnicia? Ai uitat de campionat? Peste două săptămîni începe faza a doua.

— Am de învăţat, am replicat sec.

— Serios? De cînd această hotărîre nostimă?

Alexandru stătea în faţa mesei şi se uita la mine cu zîmbetul lui nesuferit.

Poate că ar fi trebuit să închid ochii ori să-mi astup urechile. Poate că ar fi trebuit să număr pînă la zece sau pînă la o sută, pînă la o mie sau pînă la un milion, pînă cînd Alexandru, cu zîmbetul lui nesuferit, ar fi plecat, ar fi înţeles că nu era cazul să mai insiste. Dar n-am găsit în mine atîta voinţă. N-am număral pînă la un milion. Nici pînă la o sută. N-am închis nici ochii. M-am ridicat şi l-am urmat docil.

SEMAFOR CUTEZĂTORII

O TAPISERIE, O ÎNTREBARE... ŞI... UN RĂSPUNS

Cu patru luni în urmă, în cinstea celei de-a III-a Conferinţe Naţionale a Organizaţiei pionierilor, micii artişti plastici din comuna Satu-Mare, judeţul Suceava, au realizat o splendidă tapiserie de mari proporţii (32 mp) intitulată «Copilărie fericită» (o reproducere a ei a apărut în nr. 46 al revistei).

După atîta timp de aşteptare, sîntem întrebaţi de către realizatori ce s-a întîmplat cu lucrarea lor căreia, ei se aşteptau — şi specialiştii de asemenea — să i se dea o destinaţie demnă de mesajul ei artistic, de semnificaţia ei reprezentativă pentru ceea ce înseamnă pionierie, cutezanţă, spirit creator.

Sîntem în măsură să vă comunicăm răspunsul Comisiei pentru activitatea cultural-artistică a C.N.O.P. Frumoasa realizare artistică a pionierilor din localitatea Satu Mare, judeţul Suceava se află expusă în sala a 3-a a Expoziţiei republicane a pionierilor şi şcolarilor «Mulţumim din inimă partidului», organizată în incinta Muzeului de istorie a partidului comunist, a mişcării democratice şi revoluţionare din România».

AŞTEPTĂM «EFECTUL SEMAFOR»!!

Primim un lung răspuns din partea **colectivului gazetei Semafor a Şcolii generale nr. 15 din Bucureşti (vezi rubrica noastră, nr. 2/1976). Bătut frumos** la maşină. Un răspuns... supărat. Şi neconcludent.

Cică hotărîrea de-a încredinţa Semaforul pe rînd cîte unui detaşament a avut drept scop «creşterea spiritului de răspundere, implicarea cît mai largă în problemele şcolii» a pionierilor. O fi, dar nu s-a văzut. Mai departe; «În privinţa decupajelor lipite la Semafor, deşi gazeta are o menire **precis satirică** (deci ştiaţi asta, n.n.)» au procedat astfel, «pentru a atrage un număr mare de cititori». Adică, prin decupaje? De ce nu prin materiale «precis satirice» prompte şi inspirate?

Cică astfel (prin decupaje) s-a mai întîmplat ceva: «Semaforul nostru şi-a lărgit profilul». De ce trebuia astfel să-l lărgească cînd el se cerea adîncit! Profilul lui e clar: dacă-l tot lărgim nu mai e Semafor critic şi «precis satiric,» elaborat nu de toată lumea, ci de-o redacţie constituită anume! Sîntem pe urmă, noi, revista, astfel flataţi: «În gîndul nostru a fost să prezentăm execuţii grafice interesante, fotografii, desene, spre a populariza chiar revista noastră, «Cutezătorii», interesantă şi frumoasă». Mersi! Cea mai bună popularizare ar fi fost să ne fi citit cu grijă — astfel aţi fi observat rubricile clare ale Semaforului propuse de noi în nr. 41/1975. Pe aproape de final, prietenii noştri lasă să le scape din condei următoarea frază principală: «Recunoaşterea cinstită a greşelilor (pe alocuri, ei şi fac acest lucru în scrisoare), strădania pentru îndreptarea lor este unul din preceptele Codului eticii şi echităţii pionereşti şi noi ne străduim să ne însuşim acest precept».

Aveţi dreptate: mai ales acel cuvînt, strădania, scris de voi, ne interesează: strădania pentru mai bine!

Or, dovada concretă în acest sens nu se vede în răspunsul vostru — astfel că noi încă mai aşteptăm mult-doritul «efect semafor».

Ilie Traian

● ●

COLEGUL MINITEHNICUS

Scenariu: Cellia Diaconu, clasa a VII-a, Pătîrlagele, Buzău.
Desene: Nic. Nicolaescu

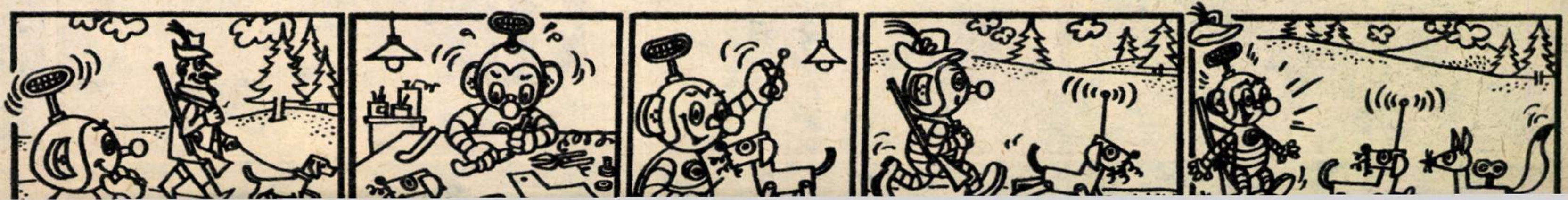

Litovoi VOIEVOD

4

FILE DIN EPOPEEA NAȚIONALĂ

În timp ce locotenentul Longjupon aducea vestea că valahii se pregăteau să-și aleagă un voievod, de pe corabia «L'Hirondelle» fug două iscoade: Gorunmare și Aghiazmă. Ei au aflat că mai marii Ioaniților vor porni să-l pedepsească pe Litovoi pentru că a îndrăznit să calce tratatele de vasalitate și să se vrea liber.

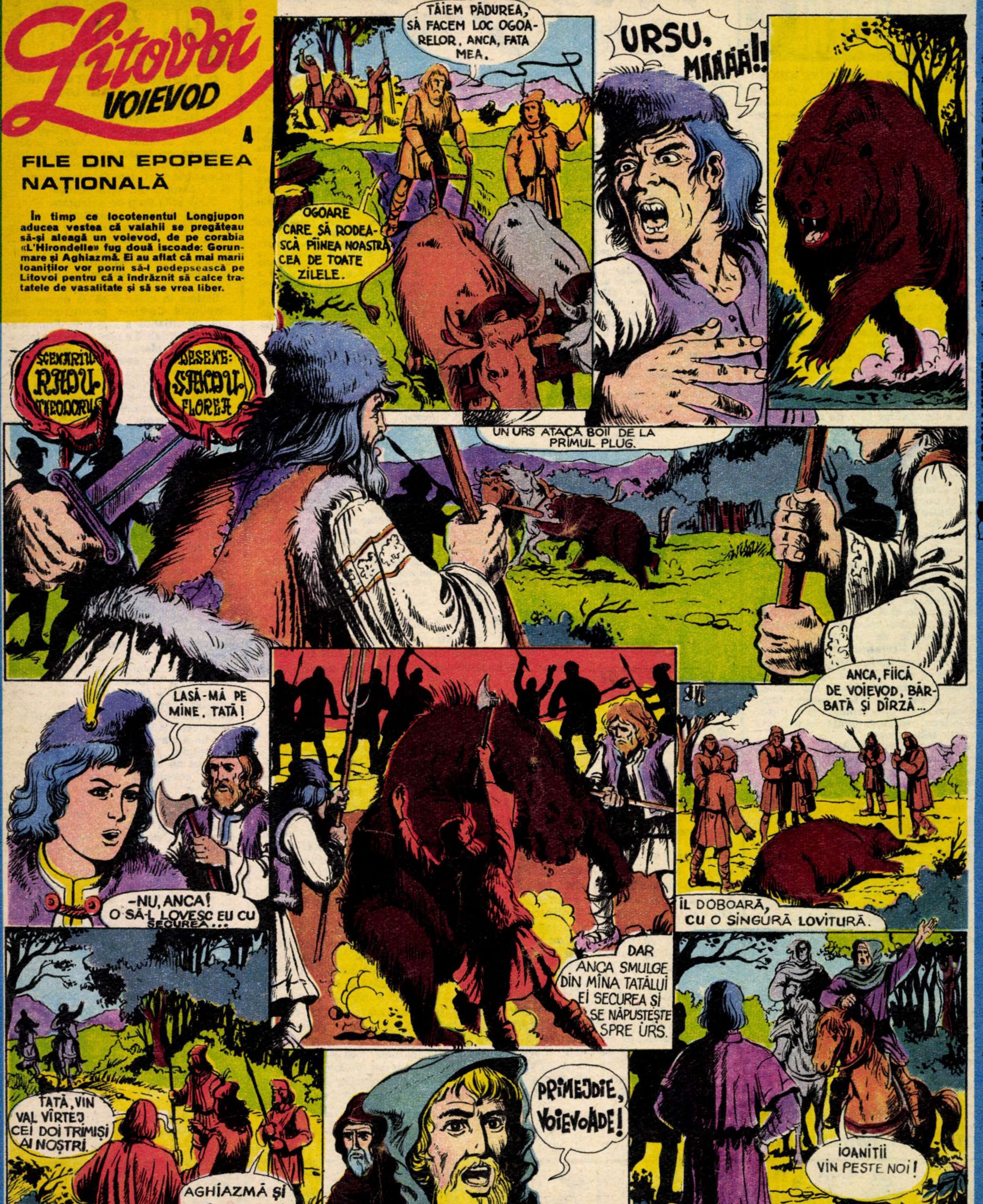
SCENARIU: RADU THEODORU
DESENE: SANDU FLOREA
TĂIEM PĂDUREA, SĂ FACEM LOC OGOARELOR, ANCA, FATA MEA.
OGOARE CARE SĂ RODEASCĂ PÎINEA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE.
URSU, MĂĂĂĂ!!
UN URS ATACĂ BOII DE LA PRIMUL PLUG.
LASĂ-MĂ PE MINE, TATĂ!
-NU, ANCA! O SĂ-L LOVESC EU CU SECUREA...
DAR ANCA SMULGE DIN MÎNA TATĂLUI EI SECUREA ȘI SE NĂPUSTEȘTE SPRE URS.
ANCA, FIICĂ DE VOIEVOD, BĂRBATĂ ȘI DÎRZĂ...
ÎL DOBOARĂ, CU O SINGURĂ LOVITURĂ.
TATĂ, VIN VAL VÎRTEJ CEI DOI TRIMIȘI AI NOȘTRI.
AGHIAZMĂ ȘI GORUNMARE!
PRIMEJDIE, VOIEVOADE!
IOANIȚII VIN PESTE NOI!
-VA URMA-

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul export-import presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

Index 4402

Prezentarea artistică: ALBIN STĂNESCU
Tehnoredactor: LUCIA SICOMAȘ

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» ● TIPARUL: C.P.C.S.

● Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor-șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar general de redacție: IOAN DONCA

66

8 Martie – Ziua internațională a femeii

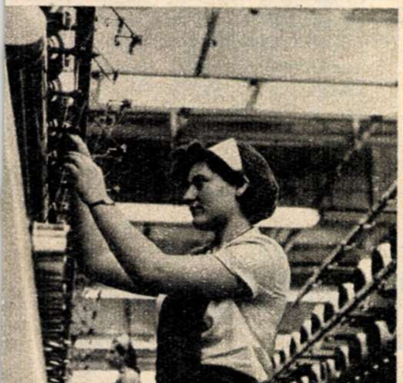

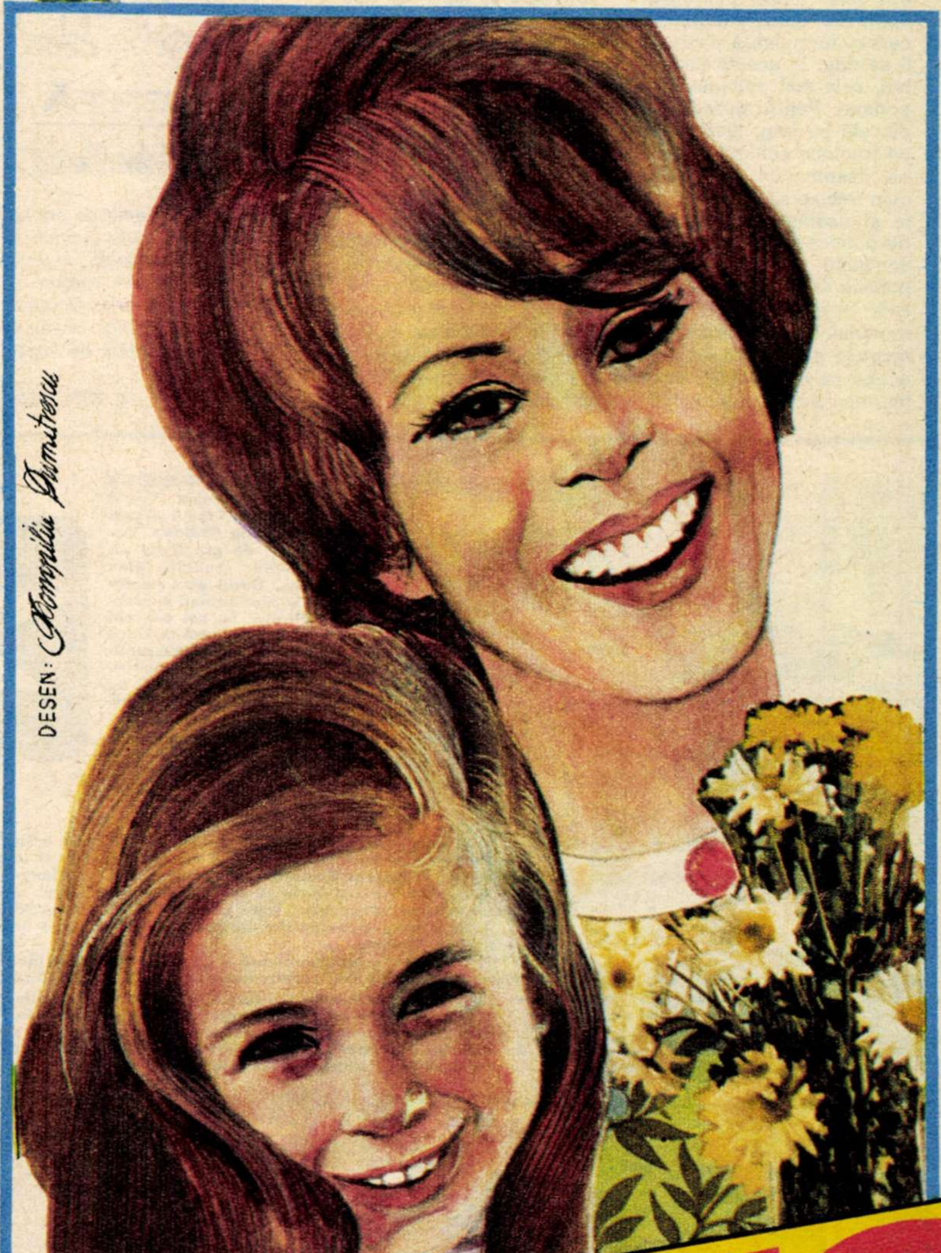

DESEN: Pompiliu Dumitrescu

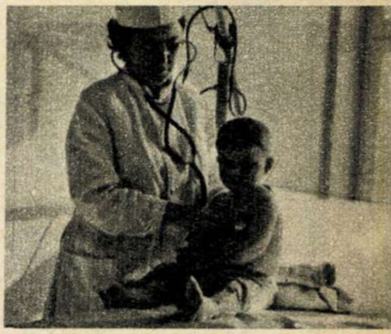

Cutezătorii **10**

JOI, 4 MARTIE 1976, ANUL X (NR. 441)

12 PAGINI, 1 LEU

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ACTUALITĂȚI „CUTEZĂTORII“

SĂ CUNOAȘTEM ȘI SĂ ÎNFĂPTUIM HOTĂRÎRILE PLENARELOR NOASTRE

După cum știți, dragi cititori, în această perioadă se desfășoară lucrările plenarelor consiliilor comunale, orășenești, municipale și județene ale Organizației pionierilor, care dezbat modul în care se acționează pentru înfăptuirea Programului ideologic al partidului și adoptă hotărîri pentru continua îmbunătățire a activității unităților și detașamentelor în acest domeniu. Ce s-a întreprins pînă acum și ce se va întreprinde în viitor, care au fost și care vor fi în continuare modalitățile cele mai eficiente folosite în educarea politico-ideologică a purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor? — iată doar cîteva din întrebările de mare importanță care se formulează și cărora li se dau, în aceste dezbateri, cele mai potrivite răspunsuri. Pentru aceasta se discută pe larg, făcîndu-se un fructuos schimb de opinii, despre cum au fost și cum trebuie să fie organizate și desfășurate informările politice, întîlnirile cu personalități ale vieții social-politice. O atenție deosebită este acordată și analizării modului în care comandamentele pionierești se preocupă de îmbogățirea conținutului politic al activităților cultural-artistice.

Plenarele, la ale căror dezbateri participă deopotrivă pionieri și adulți, constituie momente importante în viața Organizației pionierilor. Măsurile adoptate vor contribui la cunoașterea și prețuirea de către toți pionierii și școlarii a tradițiilor revoluționare de luptă ale clasei muncitoare, ale poporului nostru pentru libertate națională și socială; la dezvoltarea mîndriei pentru realizările din anii socialismului; la educarea copiilor în spiritul dragostei fierbinți față de patrie, partid și popor; la pregătirea lor, prin muncă, pentru muncă și viață.

Scrieți-ne la redacție despre modul cum se acționează în detașamentele și unitățile din care faceți parte pentru traducerea în viață a hotărîrilor adoptate de către plenarele consiliilor Organizației pionierilor.

ALERTĂ
de primăvară

In acest început de primăvară tot mai mulți pionieri și școlari sînt prezenți, în grădini și livezi, în parcuri și păduri, pe malurile lacurilor și în luncile rîurilor, în ample acțiuni de plantări, de împăduriri.

Răspunzînd cu entuziasm acțiunilor organizate în spiritul proiectului Programului de măsuri pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976-2010, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor muncesc cu hărnicie în pepiniere și plantații, la întreținerea solului, la îngrijirea pădurilor tinere. Ei știu că în felul acesta hărnicia lor va fi un răspuns demn, pionieresc la proiectul de Program, care cheamă toți cetățenii țării, de la șapte la șaizeci de ani, să participe la această grandioasă acțiune, plantînd anual, cel puțin un puiet.

Acest început de primăvară reprezintă pentru voi încă un prilej de a participa alături de părinții și frații mai mari, la înfrumusețarea și buna gospodărire a locurilor natale, contribuind astfel la ocrotirea și conservarea fondului forestier, bogăție de seamă a țării.

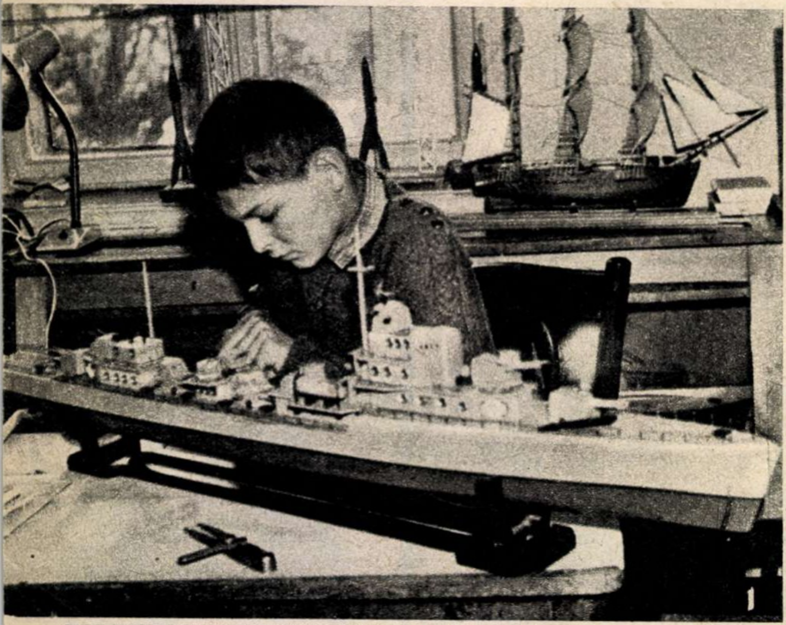
1

UN MINITEHNICIAN EXEMPLAR este Sorin Istrate de la Liceul «Frații Buzești» din Craiova. Comandant de grupă cu remarcabile calități, elev fruntaș, Sorin este pasionat de electronică și electrotehnică. În cel doi ani de cînd activează la Casa pionierilor din oraș a realizat un radiotelefon pentru UUS, distins cu Medalia de aur și Diploma «Minitehnicus '75», un amplificator de 6 wați superreacție UUS și alte lucrări de mare dificultate. Este radioamator receptor, avînd indicativul YO-7-6720/Dj.

*

Constelația PIONIERII

*

1. O lume de vis? Deocamdată, da! Dar cu fiecare zi te simți tot mai îndemînatic, tot mai priceput. Perseverența, pregătirea temeinică își vor arăta roadele și, nu peste mulți ani, visul va deveni realitate, Foto: prof. Gheorghe Paulian, Casa pionierilor, Cîmpulung-Argeș.

2. De data aceasta, la cercul mîinilor îndemînatice au venit și băieții. Și, trebuie s-o recunoaștem, nu sînt deloc neîndemînatici! Foto: membrii cercului foto, Școala generală nr. 4, Sibiu.

3. Se pare că «Semaforul-Cutezătorii» are iarăși ceva deosebit de zis! Foto: Ionela Manciu, Casa pionierilor, Craiova.

4. Ei, și-acum, pentru că omul de zăpadă este gata, să facem și o poză! Foto: membrii cercului foto, Școala generală Ticu-Colonie, comuna Aghireș, județul Cluj.

5. Ea este membră a Cineclubului de la Casa pionierilor din Botoșani!

6. «La locul de muncă al părinților nu mergem numai în vizită, ci și cu dorința de a descoperi frumusețea meseriilor, de a mînui noi înșine unele aparate. De data aceasta, pionierii, membri ai cercului uzinal de la Complexul C.F.R., se documentează asupra funcționării strungului. Foto: Anișoara Geantă, Casa pionierilor Fetești, județul Ialomița.

2

3

SEMAFOR
ȘTIAȚI CĂ...

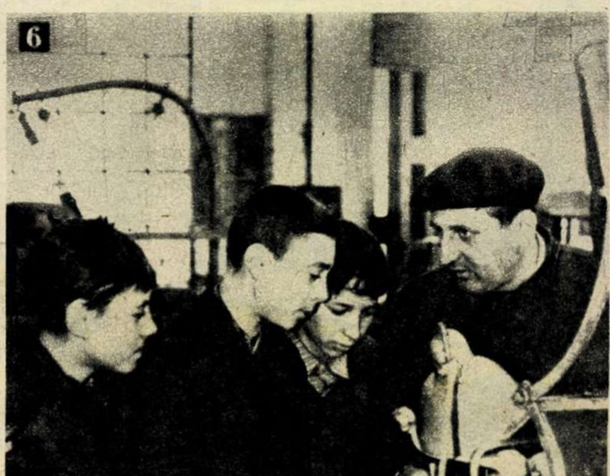
6

4

5

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

Salut pionieresc minerilor

De-acum, minerilor de la Vulcan nu li se mai pare nefiresc ca adesea, la ieșirea din șut, să-i întîmpine cu flori pionierii. Și, de fiecare dată, pe fețele muncitorilor înnegrite de cărbune apare zîmbetul care le luminează fața și le încălzește sufletul. Munca lor, eforturile de fiecare zi, succesele sînt cunoscute de copii, de fiii lor. Felicitarea brigăzilor fruntașe, organizarea expozițiilor de desene și metaloplastie în sălile de apel ale minei, programele artistice închinate fruntașilor în producție, întîlnirile în cadrul detașamentelor cu comuniști, iată numai cîteva momente care ilustrează stima și prețuirea pionierilor pentru munca părinților lor.

Realizarea sarcinilor de plan pe anul 1975 înainte de termen a constituit o mare sărbătoare și pentru pionierii din oraș, manifestîndu-și mîndria și bucuria prin întîmpinarea brigăzilor fruntașe cu garoafe roșii și cuvinte emoționante. De curînd, într-o mare și solemnă adunare, numeroși minieri — Vespasian Catană, Petru Ailincăi, Petrișor Florea, Ilie Tiron, Dumitru Sabău, Ioan Sima, Gheorghe Vasilache și alții — au fost distinși pentru munca lor de pîng acum, pentru faptul că brigăzile pe care le conduc sînt fruntașe. Se-nțelege, și de data aceasta, în sală erau pionieri — fii ai acestor oameni minunați, fii care-și doresc să le semene părinților. Micile lor atenții, versurile și cîntecele închinate hărniciei, desenele inspirate din viața minerilor — și din care reproducem cîteva în această pagină — au înfrumusețat și mai mult momentul festiv, de sărbătoare, au întărit convingerea muncitorilor că pionierii știu să prețuiască munca. Și mai știu că ei vor fi schimbul lor de nădejde de mîine.

Elena Mănescu

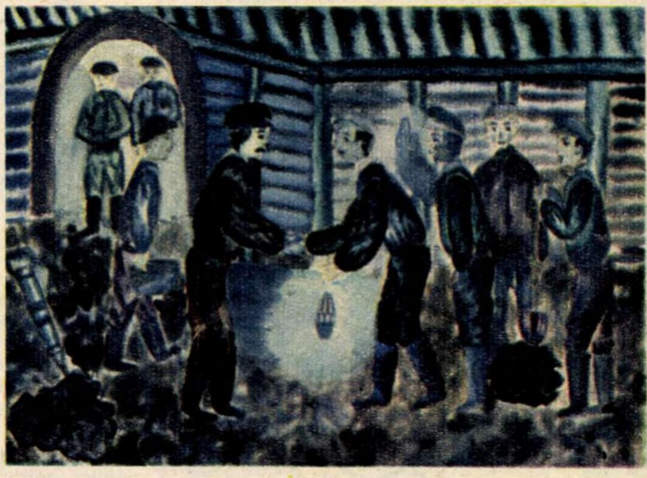

DESEN DE
GABRIELA GRĂDINARU
CLASA a VII-a

Prin aceste cîteva desene, pe care le publicăm, dorim să ne exprimăm aprecierea față de frumoasa inițiativă a pionierilor din orașul Vulcan de a-și sărbători părinții — minerii — într-un mod specific lor, dînd grai prin culori gîndurilor, sentimentelor lor de prețuire.

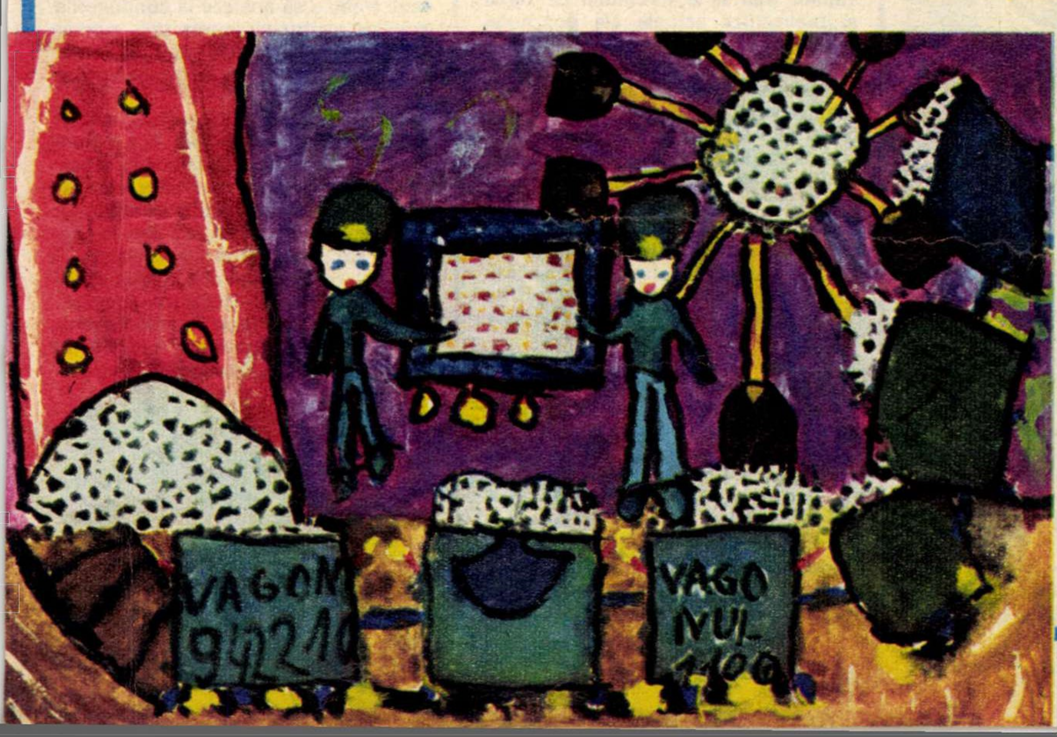

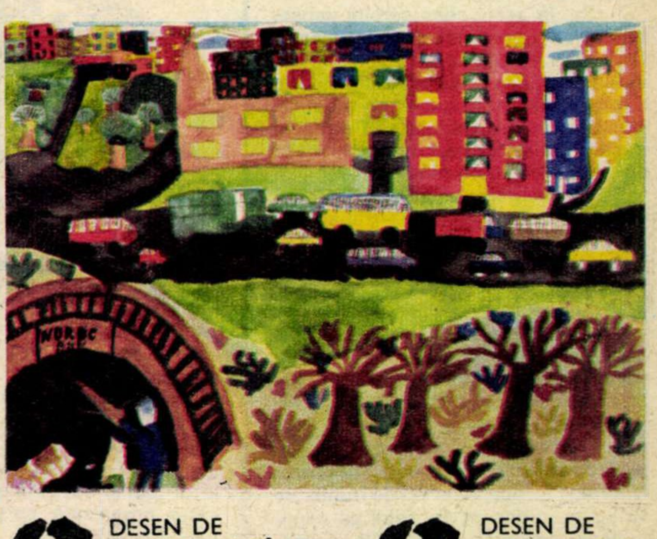

DESEN DE
CORNELIA CÎNEPA
CLASA a V-a

DESEN DE
DOINA BOCA
CLASA a V-a

Agenda
PIONIERULUI COMANDANT

De data aceasta, la rubrica noastră ne răspunde tovarășul LUCIAN DUMITRESCU, membru al biroului Consiliului Național al Organizației Pionierilor, șeful Comisiei pentru activitatea sportivă, turistică, de pregătire pentru apărarea patriei și organizare a vacanțelor.

— Vă rugăm să ne spuneți care sînt noile coordonate ale muncii de îndrumare și concepere a mișcării sportive și turistice pionierești în țara noastră?

— Potrivit sarcinilor ce se desprind din hotărîrile celei de a III-a Conferințe Naționale a Organizației Pionierilor, din mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu participanților la Conferința Națională a mișcării sportive, activitatea sportivă pionierească trebuie să fie mai strîns legată de munca productivă, să contribuie la stimularea interesului copiilor față de învățătură, știință și tehnică, să le dezvolte energia și capacitățile creatoare, să asigure participarea activă și nemijlocită a maselor largi de sportivi la înfăptuirea politicii generale de dezvoltare economico-socială a țării, de edificare a noii orînduiri. În acest scop, se impune să se acționeze în modul cel mai hotărît pentru cuprinderea și antrenarea întregului tineret, începînd cu copiii, în practicarea exercițiilor fizice, a sportului și turismului. Sînt preconizate forme simple, accesibile, atractive, aplicate cu inițiativă și consecvență. Astfel, vor fi organizate largi competiții și întreceri sportive de masă, numeroase acțiuni cu caracter mixt, cultural-sportiv.

— Înțelegem, deci, că inițiativa pionierească trebuie să ocupe primul loc în desfășurarea unor asemenea activități?

— Da. În acest sens, sarcini deosebite revin și comandamentelor pionierești care trebuie să stimuleze interesul și pasiunea copiilor în desfășurarea activităților sportive și turistice. Nu vom reuși niciodată să-i atragem dacă ei nu vor fi direct interesați, dacă nu vor participa cu plăcere.

Detașamentele — nuclee de bază ale organizației noastre — trebuie implicate în inițierea, organizarea și desfășurarea unor activități cu caracter de sistem și perspectivă, eșalonate de-a lungul întregului an, inclusiv în vacanțele școlare. În acest cadru, grupele și detașamentele au sarcina de răspundere de a mobiliza pe toți copiii în acțiuni sportiv-turistice diverse, interesante, plăcute și educative, între care excursiile, drumețiile și marșurile, activitățile în mijlocul naturii și cîntecele trebuie să ocupe un loc de frunte. Se va pune un accent deosebit pe manifestările tematice, activitățile aplicative, sanitare, exercițiile de pregătire pentru apărarea patriei și pe jocurile sportive și dinamice.

— Cum se va realiza acel deziderat educativ al muncii pionierești — jocul și mișcarea?

— Întreaga activitate pionierească trebuie să fie dinamică, impregnată de joc și mișcare, creînd un cadru de manifestare și afirmare a inițiativei copiilor. Vor fi generalizate întrecerile de atletism, gimnastică, cros, schi, înot, orientare turistică și jocuri sportive. Va spori ponderea practicării cicloturismului, tirului, exercițiilor de acordare a primului ajutor sanitar. Trebuie totodată să se asigure diversitate și permanență în activitatea sportivă la nivelul detașamentului. Iată o gamă largă de acțiuni cărora pionierii comandanți, cu sprijinul tuturor factorilor educativi, trebuie să le acorde o deosebită atenție.

— Care este cadrul organizatoric necesar pentru asigurarea antrenării tuturor copiilor în activități sportive-aplicative de permanență?

— Cadrul îl constituie «Cupa Tineretului» și complexul «Sport și sănătate» care asigură și îndeplinirea cerințelor cupei «Tot înainte!» a unității de pionieri. În practica tuturor detașamentelor din școli trebuie să intre, de asemenea, organizarea gimnasticii zilnice, ca modalitate principală de înviorare a organismului, de menținere a unui tonus ridicat necesar eforturilor elevilor la lecții. În toate internatele și taberele de pionieri trebuie să existe programe pentru realizarea gimnasticii zilnice, iar comandamentele pionierești, cu sprijinul comandanților instructori, să asigure antrenarea tuturor pionierilor și școlarilor la practicarea organizată, pe grupe, a exercițiilor fizice.

— Activitatea de mișcare, după cum reiese din recentele lucrări ale Conferinței Naționale a Organizației pionierilor trebuie încadrată într-un plan complex de acțiuni educative. Ce trebuie întreprins în acest sens?

— Aceasta fiind principala noastră sarcină trebuie să îmbinăm cu tact și pricepere cîntecele revoluționare pionierești, poezia patriotică cu acțiunile de mișcare. Toate deplasările spre obiective economice, culturale, stadioane etc. să se facă în grupuri de pionieri în marș, cu cîntec, într-o perfectă disciplină și ordine. Asemenea acțiuni trebuie să-și găsească locul lor precis în ansamblul activităților detașamentelor și unităților de pionieri, iar prin ținuta lor organizatorică, prin conținutul lor politic — educativ să slujească din plin scopurile educative ale organizației.

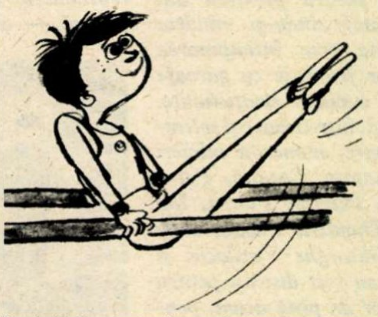

În cunoașterea frumuseților și bogățiilor patriei, a trecutului de luptă și realizărilor actuale ale poporului nostru, în îmbogățirea și consolidarea cunoștințelor căpătate la clasă, în întărirea prieteniei, frăției dintre copiii români și ai naționalităților conlocuitoare, un rol deosebit îl au formele simple de practicare a turismului, cum ar fi drumeții în orizontul local, vizite, acțiuni cicloturistice, marșuri, excursii, expediții.

— Ce ne puteți spune despre acțiunile intrate în tradiția mișcării sportive pionierești — Expedițiile «Cutezătorii» și «Asaltul Carpaților»?

— Expedițiile «Cutezătorii» și «Asaltul Carpaților», importante acțiuni patriotice pionierești avînd ca obiectiv activități practice complexe de turism și cercetare științifică, de marcare și remarcare a traseelor turistice, de îngrijire a monumentelor naturii și păstrare nealterată a mediului ambiant vor fi continuate în așa fel încît să cuprindă un număr mai mare de participanți. Toate acestea au efecte educative deosebite în dezvoltarea la copii a dragostei și atitudinii active față de natura patriei.

— Activitățile pentru apărarea patriei vor constitui o latură a muncii pionierești. Cum sînt concepute?

— Constituind un mijloc de educare a patriotismului la copii, activitățile pentru apărarea patriei îmbină acțiunea cu exercițiul, cu fapta pionierească. În multitudinea modalităților de organizare și desfășurare a acestora, un loc important trebuie să-l ocupe jocurile aplicative, marșurile, concursurile la pista aplicativă, acordarea primului ajutor, semnalizarea cu fanioane, toate însumate într-un minim obligatoriu, diferențiat pe grupe de vîrstă. Cercurile cu profil de pregătire pentru apărarea patriei — patrulele școlare de circulație, cercurile de cruce roșie, prietenii pompierilor, grănicerilor, aviatorilor etc. trebuie extinse, să-și desfășoare activitatea pe baza unor programe orientative bine conturate în concepție, conținut și forme de organizare.

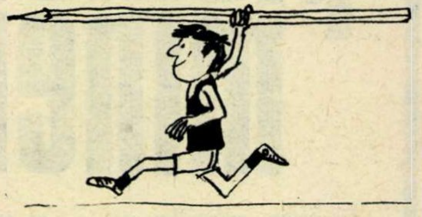

— Vacanțele școlare vor răspunde acestor cerințe?

— O grijă deosebită se va acorda continuării în vacanțe a activităților instructiv-educative, procesului de educație politică-revoluționară ce se desfășoară în timpul anului școlar, sporirii contribuției acestora la realizarea principalelor obiective ale organizației. Taberele, centrele și satele de vacanță trebuie să cuprindă în programele de activități un număr sporit de acțiuni sportive, turistice și de pregătire pentru apărarea patriei, răspunzînd astfel necesității de mișcare în aer liber a copiilor. Cupa «Speranțelor» la minifotbal, la oină, la tenis de masă și de cîmp, festivalul pionieresc de minibaschet sînt concepute ca un mijloc de stimulare a activităților sportive și în vacanțele de vară.

Aș vrea să precizez, în încheiere, că în organizarea și desfășurarea tuturor acțiunilor, comandamentele pionierești trebuie să apeleze la conducerile școlilor pentru atragerea unui număr cît mai mare de colaboratori din rîndul uteciștilor, părinților, sportivilor fruntași, studenților.

De asemenea, să reținem că activitățile sportiv-turistice pot fi asociate cu acțiunile cultural-artistice și tehnico-științifice sub forma unor festivaluri, serbări cîmpenești, demonstrații, spectacole, organizate mai ales la sfîrșit de săptămînă și în timpul vacanțelor școlare, constituind astfel un excelent prilej pentru dedicarea acestor manifestări complexe marilor evenimente din viața poporului, a partidului și a Organizației pionierilor.

CUVINTE DE PREȚUIRE PE ADRESA PIONIERILOR

De data aceasta, de la cei mai apropiați dintre adulții din jurul vostru, cărora voi le spuneți «cei mari»: părinții și dascălii. De la ei învățați în primul rînd cutezanța; ei sînt comuniștii al căror exemplu și îndemn se simte cel mai mult în izbînda pașilor voștri. Iată-i vorbind astăzi despre ceea ce încununează în primul rînd fruntea voastră de școlari și pionieri: laurii dragostei de carte, de școală.

«GABRIEL ȘTIE MULTE ȘI ASTA MĂ BUCURĂ»

Telefoanele zbîrnîie pe birou. În încăpere intră necontenit oameni cu treburi: «Tovarășe inginer-șef, descărcăm grafitul la Brezoi?» sau «N-avem macara și traulerul a plecat de la Drăgășani». Inginerul-șef Mihai Săndulescu — Intreprinderea minieră Rîmnicu-Vîlcea — obișnuit cu un astfel de ritm al treburilor se ocupă de fiecare, pe rînd. Se vede clar că n-are timp.

Da, dar inginerul-șef Mihai Săndulescu are doi copii, doi pionieri: Emanuela — într-a II-a, și Gabriel — într-a VII-a. Iar dacă mai sînt și demni de laudă — cum e cazul aici — atunci chiar și un părinte foarte ocupat găsește puțin timp ca să vorbească despre ei. «Acasă, într-una din camere, avem o bibliotecă. Gabriel, care e mai mare, în ultima vreme doarme acolo. În fiecare seară trebuie, eu și soția, să-l atenționăm să se culce fiindcă nu se mai desparte de cărți.

De multe ori vine să mă roage să-i fac rost de-o carte anume pentru vreo acțiune pionierească.

Gabriel știe multe: geografie, istorie, civilizație — dincolo de conținutul strict al manualelor. Observ cu satisfacție că «atrage după el» și colegii mai mici. Un motiv în plus să fiu mulțumit și increzător în viitorul copiilor mei».

ȘCOALA E MAI MULT DECÎT «LOCUL UNDE ÎNVEȚI»

Poate că nici nu este un loc anume; adică o clădire.

...În comuna Raciu, județul Dîmbovița, locul «acela» a rămas, firește, clădirea însă e alta. Pentru învățătorul pensionar Nicolae Voica însă, «școala noastră» e aceeași — școala satului, școala fiecăruia — mare sau mic.

«În viața mea, mai multă vreme am stat la școală — acasă veneam seara. Și am considerat firesc ca acolo să fie adevărata mea casă. Constat cu mulțumire că azi copiii satului, pionierii își privesc școala cu respect și dragoste. La noi există «Dealul școlii» și valea de «pe sub școală»; la noi copiii se strîng tot timpul «la școală» — și acolo încep să se înfiripe cele mai frumoase planuri, să se declanșeze cele mai frumoase acțiuni... Sînt foarte bune acțiunile pionierești dedicate școlii și satului natal, vizitele, drumețiile în ospeție între copii, care-și prezintă cu mîndrie locul unde învață și satul lor»

Școala nu e o clădire oarecare, un loc unde înveți, în general, ci un centru luminos de unde ne începem zborul și către care ne întoarcem necontenit cu adîncă recunoștință.

T. Răceanu

AU CUVÎNTUL PIONIERII LOCȚIITORI AI PREȘEDINTELUI CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Să fim asemeni comuniștilor

În aceste zile, în toate detașamentele noastre se desfășoară adunări pionierești de dezbatere și analiză a felului în care, pînă acum, ne-am făcut datoria și, de asemenea, cum trebuie să acționăm în continuare pentru înfăptuirea exemplară a Programului de activitate politico-ideologică în cadrul Organizației pionierilor. Sfătuindu-ne, gîndindu-ne cu toții cum să facem ca aceste adunări să fie cît mai folositoare, mai eficiente, a apărut o interesantă inițiativă pe care ne-am însușit-o cu toții: la dezbateri invităm comuniști din satul, comuna sau orașul în care locuim. În felul acesta, pionierii se simt mai răspunzători, multe dintre întrebările pe care și le pun primesc răspunsurile cele mai complete, soluțiile cele mai concrete. Iată, de pildă, în comuna Dragodana, pionierii l-au solicitat pe comunistul Gheorghe Nicolae, primarul comunei, să-i ajute, să-i sfătuiască ce au de făcut în vederea pregătirii lor pentru muncă, pentru viață, ținînd seama de sarcinile și perspectivele dezvoltării comunei în cincinalul afirmării revoluției tehnico-științifice.

Noi toți, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor din județul Dîmbovița, dorim din inimă să semănăm cu părinții noștri, comuniștii. Cu cîtva timp în urmă, am discutat pe larg despre Codul etic al pionierului, pe care ni l-am însușit cu bucurie. Iată, de pildă, dacă mă refer numai la școala în care învăț din comuna Hulubești, pot spune cu mîndrie că nu există nici un copil corigent pe primul trimestru, nici o absență de la începutul anului școlar. În felul acesta vrem să încheiem întregul an de muncă. În felul acesta sîntem hotărîți să răspundem grijii și atenției partidului, statului, pentru noi, copiii. În felul acesta, Codul etic al pionierului se va realiza în faptele noastre, fapte demne, pionierești.

Marian Arambașa,
județul Dîmbovița

O CUPĂ NOUĂ STRĂLUCEȘTE ÎN MUNȚII APUSENI

În ziua aceea, iarna împodobise împrejurimile cu tot ce avea mai frumos. Mai întîi așezase zăpadă multă peste dealurile și colinele domoale, chiciură strălucitoare peste brazi și stabilizase gerul la minus douăzeci de grade. De undeva, de după un vîrf de munte, clipea timid și soarele, așa că decorul era complet, iar întrecerile sportive, primele întreceri desfășurate în cadrul Cupei «Scorăget», puteau începe.

CUPA
SCORĂGET
76

La chemarea pionierilor unității de la Școala generală din comuna Beliș, județul Cluj, s-au prezentat la startul competiției sportivii celor șapte unități din localitățile învecinate: Măguri-Bogdănești, Mărișel-Stănești, Rîșca, Mărișel-Mărișel, Poiana Horea, Răchițele, Beliș.

Mîndri de a fi participanții primei ediții, pionierii s-au întrecut la probele de tir, schi fond și slalom pe o pîrtie din apropierea pădurii Scorăget, pădure în care, cu sute de ani în urmă, a fost prins Horea, fiul acestor locuri, erou național al neamului.

După întreceri spectaculoase «presărate» cu multe întîmplări hazlii, mult dorita Cupă a fost cîștigată de... cei mai buni, pionierii din Măguri-Bogdănești, aceștia fiind urmați, pe locul doi, de cei din Mărișel-Stănești, iar pe locul al treilea situîndu-se pionierii din Mărișel-Mărișel.

În clasamentul individual, pe primele locuri s-au înscris la schi fond: **fete** —Mariana Gheran **(Mărișel-Stănești), băieți** — Nicolae Gh. Mariș **(Măguri-Bogdănești)**; slalom: **fete** — Floarea Purcel **(Mărișel-Mărișel), băieți** — Petru Lazăr **(Răchițele)**; tir: **fete** — Maria Vădan **(Rîșca), băieți** — Ioan Tripon **(Beliș).**

În ziua aceea frumoasă de iarnă, pionierii participaseră la o obișnuită întrecere sportivă care însă inaugura, prin hotărîrea lor, o nouă competiție de iarnă pentru fiii Apusenilor — Cupa **«Scorăget.»**

Lidia Novac

PODUL

Schiță de
EUDOCHIA PAVEL

Pădurea nu era prea departe de sat. Cale de un ceas. Fluierînd, pe poteca șerpuită — pe deal, peste povîrniș, peste cîteva rădăcini de copaci doborîți, peste niște hop-uri — ajungeai numaidecît.

Arcadie, băiatul pădurarului, un copil mărunțel și isteț, cobora în fiecare dimineață, grăbit, să nu întîrzie de la școala care se afla în sat. Avea o traistă de lînă cafenie, țesută de bunica. Acolo, în traistă, își ducea cărțile, caietele și plăcintele cu brînză, sau cîrnatul cu pîine, ori te miri ce — pentru recreația mare cînd, de obicei, i se făcea o foame de lup.

Dar dacă la coborîre se grăbea grozav, nu cumva să întîrzie, după masă se întorcea acasă agale. Pe aceeași potecă. Ba, uneori, se oprea sub mesteacănul argintiu de pe malul pîrîului. Punea căciula căpătîi și trăgea cîte un pui de somn, adormit de foșnetul frunzelor și cîntecul păsărilor. Prin luminiș se vedeau norii albi. Și cerul albastru, chiar foarte albastru. Cîte odată norii păreau armăsari înaripați. Ori cîini hîrjonindu-se. Alteori semănau cu cîte o vulpe șireată, cu coada lungă, de fum, cotrobăind parcă prin cotețele cerului. Atîta doar că figurile se schimbau din clipă în clipă. Și te pomeneai că s-au prefăcut în moși, în babe, în cozonaci crescuți și rumeniți ca soarele apusului.

Într-una din zile, lui Arcadie i s-a năzărit că vede un balaur cu șapte capete...

Curînd, toamna ruginie, cu funigei albi și brîndușe galbene, s-a terminat. Cerul a prins a se învolbura. Balaurii de pe cer erau din ce în ce mai încruntați. Mai cenușii. Ziua scădea. Vîntul sufla prin crengile desfrunzite. Iar frigul, adus pe spinarea vîntului, stafidea boabele de ienuperi și afinele rămase răzlețe prin tufișuri.

În fiecare dimineață, Arcadie descoperea pe poteca lui tot alte și alte crengi rupte, de-a curmezișul. Apoi bolovani desprinși de pe vîrful muntelui și prundiș prăvălit de sus, împiedicat în rădăcinile spălate de apele ploilor.

— Te mai duci la școală pe așa o vreme?, îl întreba cu îngrijorare bunica.

— Ba bine că nu!

— Să nu zăbovești, că te prinde noaptea în pădure!

— Nu zăbovesc, răspundea băiatul.

Auzi vorbă! Să nu meargă la școală!

— Oi fi vreun fricos? Sau vreun prost? — adăuga el din fugă, cu traista în spinare, pierzîndu-se pe potecă, petrecut de lătratul cățelului pe care tot bunica îl ținea în lanț. Nu de alta, dar s-a luat odată pe urmele lui. La școală a făcut un scandal de pomină chiar în timpul lecțiilor. N-a respectat nici catedra. Nici pe învățătoare. Nici bibilicile mătușii Ioana care îngrijea de curățenia școlii. De atunci, de cînd și-a dat arama pe față, nu l-a mai luat.

Și așa, Arcadie prinse dragoste de carte. Îi plăcea mai ales geografia. Aflase de numele rîurilor. De numele munților. Ale vîrfurilor înzăpezite din zare, mult mai sus de pădure și de casa lui. Aflase de orașe îndepărtate. De Dunăre. De mare. De corăbii care se duc și vin. De trenuri cu mers accelerat. De avioane adevărate cu care visa să zboare și el într-o zi. Mai aflase de fabrici și uzine, unde lemnul se preface în hîrtie, nisipul la foc se face sticlă, iar ciocane cît omul bat asurzitor și rotesc tălpici de fier din care se scot roți, macarale, mașini și toate minunile pămîntului.

Iarna, în afară de zilele cu viscol și zăpadă pînă la brîu, Arcadie n-a încetat să meargă la școală. Cum să piardă lecțiile? Cine să mai povestească atît de frumos cum povestea învățătoarea în clasă?

Dar primăvara, după dezgheț, tocmai pe cînd băiatul se bucura că a scăpat de vremuirea iernii și mesteacănul său dăduse foi subțiri ca mătasea, se porniră o seamă de ploi. Parcă s-ar fi rupt zăgazurile cerului. Pîraiele se umflaseră. De sub stînci apăreau pîrîiașe noi, care nu mai fuseseră. Băiatul sărea sprinten peste ele și se grăbea la școală, fără să-i pese.

Într-o zi, cînd să treacă podețul de scîndură de peste pîrîul din apropierea mesteacănului, se pomeni în fața unei vîltori spumegînde. Și, nici urmă de podeț. Îl duseseră apele.

Să sară pe malul celălalt? Poate, dacă ar fi fost înalt de trei metri! Arcadie însă nu era mai mare de-o șchioapă.

Ce să facă, ce să facă? Tocmai în ziua aceea avea lecție de geografie. Pregătise cu băgare de seamă și o hartă. I-o ceruse anume învățătoarea, care îl prețuia pentru hărnicia lui. Și pe drept cuvînt. Nu venea niciodată cu lecția neînvățată.

Să nu fi fost vorba de hartă, Arcadie s-ar fi întors acasă. Cu ajutorul tatii, ar fi făcut alt pod în locul celui prăpădit de puhoaie. Se uită la soare și îl văzu roșu, ridicîndu-se pe după cocoașa muntelui. Asta însemna că nu-i mai rămăsese timp de pierdut.

Să facă un alt pod? Acum? Nu avea la el nici ferăstrău, nici ciocan, nici cuie. Unde mai pui că fără topor n-avea ce face.

Își tot lăsa căciula ba pe frunte, ba pe ceafă, cum îl văzuse pe tata, de cîte ori acesta avea de născocit ceva în legătură cu treburile sale de pădurar încercat.

Să ocolească apele? Pe unde! Cu cît apa cobora mai la vale, cu atît se făcea mai lată. Mai învolburată și mai adîncă. Parcă să-i facă în necaz, cîteva păsărele zburară de pe o parte pe alta a pîrîului. Fără nici o treabă. Nepăsătoare și vesele. Și nu se grăbeau la școală, ca el.

După ce-și mai dădu căciula pe ceafă și iar pe frunte, îi veni pe neașteptate o idee. Căută un pietroi. Îl vîrî în traistă. Legă traista la gură. O azvîrli cu toată puterea pe malul celălalt. Traista cu harta — că harta era cel mai important lucru — ajunseră nevătămate pe partea cealaltă. Și nici nu se udaseră. Și-a azvîrlit, tot așa, hainele făcute ghem. Apoi a trecut și el. Lui Arcadie nu i-a picat prea bine baia rece prin care trecuse, dar a tras o fugă de încălzire. La școală și-a mîncat grabnic plăcinta cu brînză. Fără să mai aștepte recreația mare.

La lecție, harta lui a fost cercetată cu tot dinadinsul de învățătoare. L-a lăudat în fața întregii clase. Apoi harta a fost pusă în cuișoare, pe peretele de lîngă catedră. Ba, drept mulțumire, învățătoarea l-a mîngîiat pe creștetul capului.

— Tiii! De ce-ți este părul ud, Arcadie? Ce-ai pățit?

— Nimic, răspunse el.

— Cum nimic?, se îngrijoră învățătoarea.

— De!, șopti băiatul. Am... trecut pîrîul înot. Să ajung la școală. Pentru hartă! Promisesem... Și... podețul a fost luat de apă!

— Ce vorbești? Și cum ai să te întorci acasă?

— Tot așa!

Învățătoarea însă era de altă părere. După lecții se foi pe la cancelarie preț de cîteva minute. Pe urmă o trimise în sat pe mătușa Ioana. Curînd apărură doi meșteri cu ferăstraie și cu tot ce mai trebuia. Așa o porniră cu toată clasa, pe poteca dinspre pădure, spre podul luat de puhoaie.

Pînă în chindie durară alt pod. Au pus mîna la treabă cu toții. Fiecare după puterea sa. Cînd a fost gata, se putea trece podul dănțuind. Fiecare copil din clasă a trecut măcar odată de pe o parte pe alta, să-l încerce.

A doua zi, Arcadie l-a însemnat cu roșu, pe harta lui, de pe peretele de lîngă catedră.

FOCUL

Schiță de PLATON PARDĂU

«Nu-i cine știe ce foc, se gîndi Mihail, numai sus pe creastă, lîngă stînă, și uite cum s-au schimbat, de parcă-s alți oameni». Mihail stătea în vîrful pinului acela uriaș (semănat, se zicea, de-un străstrămoș al lui Ștefan Drancea, oierul) ca să dea de veste dacă focul se întinde și-n altă parte, ori dacă mai sînt bucăți de pădure peste care căzuse trăsnetul. Îl văzuse pe Simion alergînd la deal, fluturînd din mîini ca o morișcă și strigînd: «Ieșiți! Arde!» Era ceva neobișnuit ca Simion, pădurarul cel încet la mers, tăcut, rar văzut pe dealul Drancanilor, făcîndu-și veacul pe obcine și fel de fel de singurătăți ale pădurii, s-o ia, așa deodată, la fugă pe deal, să sară cu picioarele lui lungi peste gardurile livezilor, și, mai ales, să strige, da, să strige, după ajutor, el, despre care Mihail, și ca Mihail toți copiii de pe deal, credeau că are o putere tainică, mai mare decît toate puterile. Mihail era, atunci, cocoțat pe gardul din spatele casei, și-l văzuse bine de la început. Poate cel dintîi îl văzuse cum ieșea din casa cea verde de la marginea pădurii — unde ei, copiii, nu prea puneau piciorul și unde Simion stătea cît stătea, singur — și-i păruse ciudat, așa cum alerga rotind mîinile. De sus, glasul nu i se auzea, și pe marea înclinată a dealului, cu fînețele trosnind de coapte ce erau, fuga lui mută cutremură parcă aerul încins. Atunci fusese primul semn că în orele următoare are să se întîmple ceva nemaiîntîmplat. Totuși, Mihail era mai degrabă fascinat de spectacolul acelei alergări mute, de ființa minusculă (așa îl vedea) care pornise să ia dealul în piept, decît de faptul că un fulger căzut din senin aprinsese pădurea tocmai sus, unde cerul e foarte aproape, dacă stai și te uiți oblic, de jos în sus. Toate s-au schimbat în minutele de după aceea, atît de iute, atît de răscolitor, încît Mihail nu-și aducea prea bine aminte cum a ajuns în vîrful pinului din care se vede pînă la Giumalău și chiar pînă la marginea Călimanilor. Un lucru era sigur; focul izbucnit în pădure nu-l schimbase numai pe Simion, ci toți, în ziua aceea lungă — începuse dimineața și acum, iată, venea seara — arătau altfel. Foc nu se vedea nicăieri. Fulgerul lovise numai acolo. Dar, cît ținea dealul, nu se mai vedea picior de om. În ochii lui Mihail luceau coasele uitate pe brazde, greblele rezemate de garduri; auzea porcii guițînd flămînzi și împingînd, cu rîturi înfometate, bîrnele de lemn ale ocoalelor, găinile cirîind prin ogrăzi. Dealul sărise peste obiceiurile lui — cum era, de exemplu, acum, în vreme de iulie, cositul finului. Amiaza fusese uitată, și, asta o simțea Mihail bine, însă nu știa cum să și-o spună. Se uita peste albastrul lung și vălurit al pădurii de brazi, așa cum îi spusese (cu ce glas schimbat, poruncitor!) Simion. Pîndea orice firicel de fum care ar fi putut vesti că focul se întinde și se întreba de ce alergaseră toți oamenii pe deal, de ce alergaseră taică-su și maică-sa, și cei doi frați mai mari ai lui, care acum săpau șanțuri pe creastă? Doar nu erau amenințate casele, grajdurile, fînețele... Creasta era ca o barieră de netrecut pentru foc. Flăcările cuprinseseră abia o mînă de copaci, cam cît ocolul oilor. «De ce s-au dus toți, iar pe mine m-au pus să stau în vîrful copacului?» continua să se întrebe Mihail. El care era acum în vacanța mare, înainte de a trece în clasa a șasea, citise destule cărți despre oameni care se băgau în primejdie, făceau minuni de vitejie și așa mai departe. Dar ce vitejie era asta? Să te omori cu firea pentru cîțiva copaci? Probabil lui Simion, cum stătea el mereu singur prin păduri, i se năzărise că-i cine știe ce primejdie, și alarmase întreg satul. Toți bărbații și femeile erau acum pe deal. Numai lui îi poruncise: «Să te urci în pin și să te uiți dacă nu apar focuri și-n alte părți ale pădurii.» Atît, nimic mai mult. Și de-atunci stătea in vîrful pinului. Aproape amorțise. Altceva ar fi fost dacă ar fi trebuit să pîndească un dușman în carne și oase — așa cum se întîmpla pe vremuri de se făcea pîndă ca să nu-i ia fără de veste tătarii... Erau pe atunci și băieți ca el din cauza cărora tătarii fuseseră făcuți praf și pulbere. Cîte un băiat ca el — a citit asta într-o carte — din vîrful copacului dădea semnalul dinainte știut, cu o oglindă ori fluierînd ca o pasăre, ori cine știe cum, și satul ieșea pe furiș și le aținea calea

tătarilor cînd habar n-aveau. Uite, de exemplu, — alese un loc Mihail, o văgăună în care știa că se adunau pîrîul Chiliei împreună cu pîrîul de sub Obcina Mică și pădurea se afunda neagră, ca un vîrtej încremenit, acolo dacă le pregăteau o capcană: tăiau copacii și-i lăsau numai abia, abia sprijiniți, iar după ce intrau bine tătarii în văioagă, dă-i drumul la brazi peste ei...! Ei da, acela era eroism! Da așa, cît era zarea de mare, în afară de fumul care se ridica de pe creasta dealului, unde lucrau oamenii cu cazmale și lopeți și sape și topoare, să stingă bruma aceea de foc, cerul era limpede ca sticla. Nici fir de ceață peste pădure, ca să nu mai vorbim de fum. Căzuse un fulger, nimerise un copac uscat și acum toți buluc acolo...! Ar fi mai bine ca el, Mihail, să se dea jos și să plece acasă. Are o carte nouă despre niște rachete care pot ajunge tocmai pînă la planeta Saturn. Îl așteaptă deschisă pe prispă. A lăsat-o deschisă acolo cînd l-a văzut pe Simion alergînd, «Cine se suie în pin?» a întrebat Simion, și, pînă să apuce a răspunde altul, el a și strigat: «Eu!». «Să fii cu ochii în patru și dacă vezi ceva ne dai de veste», a mai spus Simion. Toți au plecat apoi și el nu mai știe cînd s-a urcat pînă în vîrf din creangă în creangă. Acum are să coboare tot din creangă în creangă și are să se ducă acasă. Ori are să-și dea drumul pe vîrful crengilor, ca la săniuș, pînă jos, pe pămînt. Asta era mai periculos. Cerea un pic de curaj. Trebuiau prinse cam patru crengi, strînse mănunchi, apoi, acolo în vîrf, încăleca pe ele, fără să le lase din mînă. Crengile se îndoiau, pînă ajungeau la cele de dedesubt pe care trebuia să le prindă, în timp ce primele rămîneau în urmă. Tot așa, ca pe-un tobogan pînă la pămînt. Era destul de curajos ca s-o pornească așa la vale? Era. N-o făcuse niciodată, dar îl văzuse pe unul (e drept, Simion zicea că nu-i frumos ce face și-l spusese lui taică-su, așa că acela luase cîteva peste fund că strică brazii și se și joacă un joc periculos) și știa cum trebuie să procedeze. Mihail se pregăti, așadar, să aleagă crengile cele mai elastice. «Dar ce se întîmplă cu mine? se miră, deodată. Uite, parcă nu-mi pot desprinde mîinile de pe trunchiul pinului.» Și nici ochii nu-i putea întoarce din direcția în care trebuia să pîndească dacă nu se vede foc! Era ca și cum un magnet l-ar fi ținut strîns de copac și i-ar fi prins privirea călăuzindu-i-o încotro îi spusese Simion, pădurarul. «Ceva totuși e cu mine, că nu mă îndur să cobor. Cred că dacă aș coborî ar fi o lașitate, simți el acest adevăr în toată ființa. Eu să cobor și toți ceilalți să fie acolo sus, să stingă focul».

Apoi, îmbrățișînd și mai strîns trupul pinului, se uită spre vîrful dealului, unde fumul era tot mai puțin, alburiu, semn că focul fusese răpus, și își zise din nou că n-o să coboare. «Da, n-o să cobor». Pînă nu se stinge de tot, ei n-au să se întoarcă. Și nici eu n-am să cobor pînă nu-mi spune Simion: «Gata, Mihaile, dă-te jos din pin. Pădurea nu mai este în primejdie!»

Și așa s-a și întîmplat, către seară.

ILUSTRAȚIE DE FRANCISC KALAB

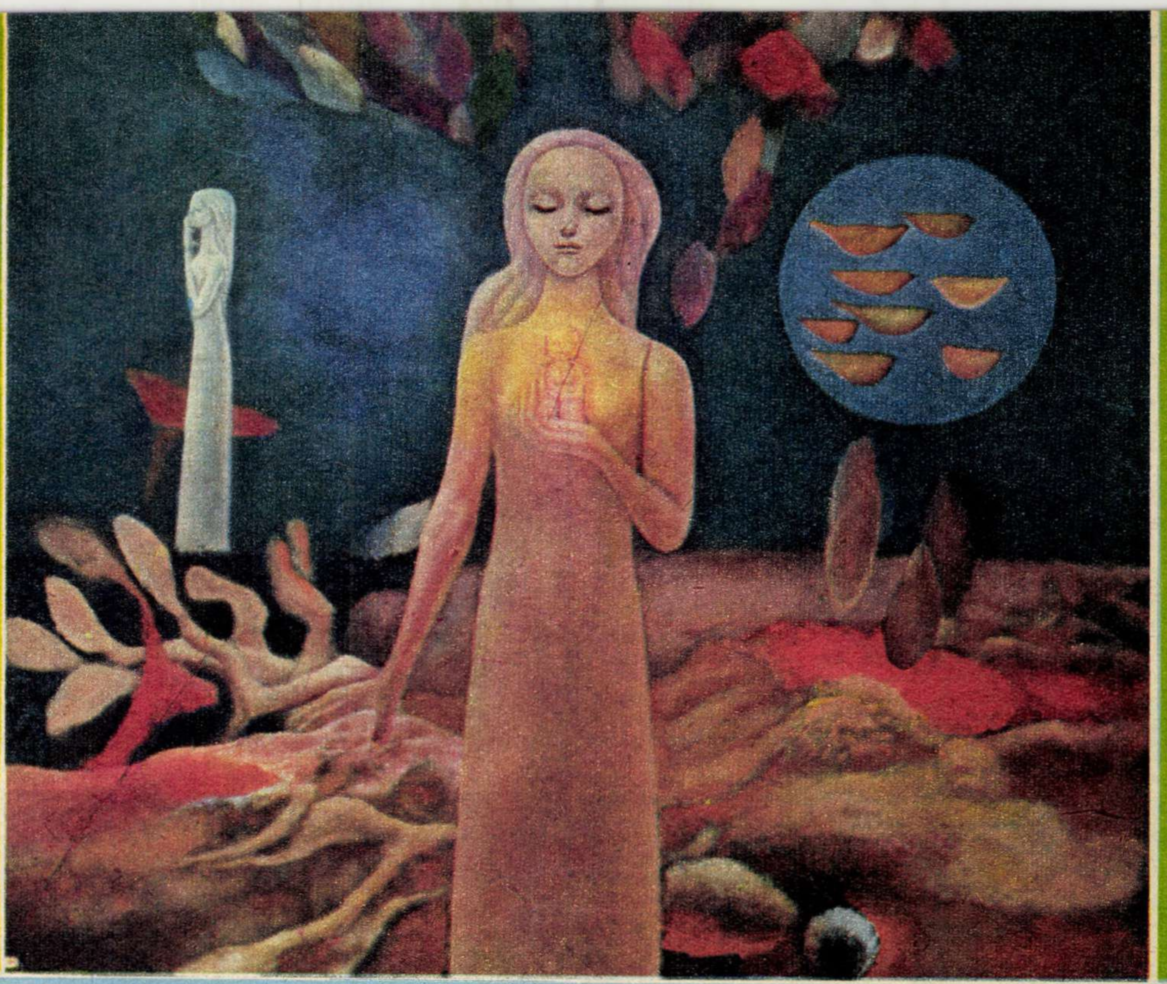

„MATERNITATE"

SABIN BĂLAȘA

LEGENDA DESPRE PĂDURILE care întineresc mereu

Reportaj

de prof. GHEORGHE MIHAI,
Școala generală Frîncești-Vîlcea

Vatra Frînceștilor, aflată la confluența Bistriței cu Otăsăul, este străjuită de dealuri acoperite cu păduri seculare. Pădurea din partea de sud-vest se numește Zmeoaica, datorită unei vechi legende.

Deunăzi, însoțit de un grup de copii ai satului, am hotărît să străbat această pădure. După un urcuș de o jumătate de oră am ajuns într-o «tăietură». Prima imagine întîlnită: un tractor remorcînd trunchiul unui copac, sub a cărui coajă brăzdată de riduri adînci, se opriseră anii încremeniți în zeci de cercuri concentrice. Undeva, mai la vedere, Dumitru Cazan selecta, prin tăiere, materialul lemnos, iar țapinarii Vasile Mihalcea și Mihail Dogaru aruncau buștenii în brațele troliului ca pe niște vreascuri pe care un uriaș le-ar fi strîns la sîn...

Huruitul mașinilor, strigătele de «hei-rup!», comenzile scurte, forfota din jur, dar mai ales ecourile, îndepărtatele ecouri dădeau atmosferei un aer de legendă și măreție.

Șeful parchetului, Ion Bălașa, un om blajin, cu părul argintiu, care dirija cu mișcarea brațelor încărcarea coloșilor, se apleca din cînd în cînd asupra unui carnet, notînd ceva.

Răspunzînd dorinței de cunoaștere a copiilor strînși în jurul său, Ion Bălașa a început prin a le spune acestora nu vechea legendă a zmeoaicei, ci o altă legendă, nouă, despre munca necurmată în mijlocul pădurii.

—Lucrez ca șef de sector din 1948, de cînd gestionez, anual, o cantitate lemnoasă în valoare de peste trei milioane lei. De pe suprafața acestui parchet am exploatat, pînă acum, o cantitate impresionantă de lemn de stejar și fag. Puteam «recolta» și mai mult, dar pădurea este foarte bătrînă, are peste 200 de ani. Or, pentru a fi valorificată la nivel optim, nu trebuie să depășească 100—120 de ani.

—Așadar, nu este vorba de o defrișare la întîmplare, interveni îmbujorat pionierul Rozin Deaconescu.

Privirile celorlalți colegi deveniră și mai iscoditoare.

—Nici vorbă! După tăiere, grija noastră principală este plantarea puieților. Primenim pădurea, o întinerim...

Ion Bălașa ne relatează că nu e deloc simplu să cunoști «pulsul» pădurii, și nici să te deprinzi cu viața în pădure, să rămîi vreme îndelungată departe de casă și de oameni, să învingi greutățile inerente pe care le ridică specificul acestei munci. Cînd te-ai obișnuit, însă, cu o asemenea îndeletnicire, e greu s-o mai schimbi cu alta. De aceeași părere e și muncitorul Constantin Cazan, care afirmă că «...frumusețea unei munci se caracterizează prin învingerea greutăților».

Purtătorii cravatelor roșii cu tricolor au făcut cunoștință și cu alți temerari ai pădurii.

În rîndul oamenilor care au învins greutățile, dînd naștere unei alte legende, un cîntec al muncii, se află și utecistul Iosif Cazan, șofer pe troliu de șapte ani. El a transportat în această perioadă la I.F. Băbeni peste 70 mii mc material lemnos, realizînd un bun cîștig lunar, avînd ajutoare de nădejde în cei doi frați ai săi — Dumitru și Constantin.

De altfel, întreaga echipă — formată din 20 de lucrători — ce se constituie într-un colectiv bine sudat, de oameni cu mulți ani de experiență în munca de pădure, a rămas pentru copiii care m-au însoțit o amintire vie, de neuitat.

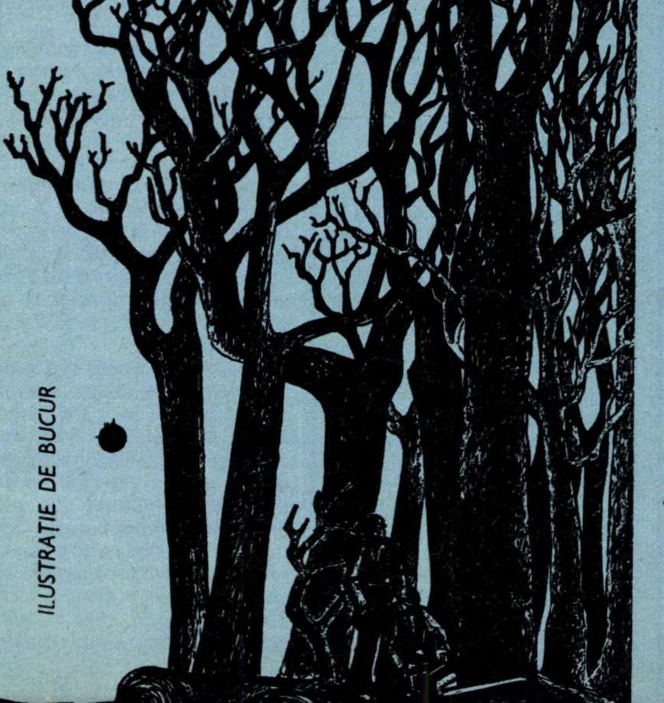

ILUSTRAȚIE DE BUCUR

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

Galeria CUTEZĂTORILOR

„MINITEHNICUS" 1976

NU NUMAI NAVE se construiesc la Casa pionierilor din Brăila. Noi le-am ales pentru că ele dau totuși culoare specifică lucrărilor semnate de pionierii de aici. Cercul de navomodele cuprinde 62 de elevi, dintre care peste 40 participă în 1976 la «Minitehnicus». În imagine: Ionel Trofin și Pavel Sidorov finisează două nave comerciale de tracțiune.

«VÎNĂTORUL DE VULPI» își construiește, prin tradiție, cu mîna lui receptorul. Este ceea ce face Constantin Balint de la cercul de electronică al Casei pionierilor din Bacău. Așadar, două urări pentru Costel: succes în realizarea receptorului, dar și la concursurile din primăvara aceasta.

NU VĂ PIERDEȚI CUMPĂTUL în fața aparatului de detectare a... stărilor emotive realizat de Marius Constantinescu de la Casa pionierilor din Ploiești. Acesta ar putea indica fără greș dacă citirea, de pildă, a rubricii de față v-a interesat, solicitîndu-vă participarea afectivă. Un succes garantat de expoziția județeană. De ce nu și un premiu? Juriul are cuvîntul.

SFAT ȘI ÎNTRAJUTORARE, acestea au fost obiectivele consfătuirii minitehnicienilor din Capitală, desfășurată de curînd. Prezentarea unora dintre lucrările pregătite pentru actuala ediție a concursului, încheiate sau nu, a unor proiecte, a greutăților întîmpinate au prilejuit o sesiune de lucru a cărei utilitate o vom descifra în participarea bucureștenilor la expoziția națională din vara acestui an.

MICUL LEGUMICULTOR

PRINCIPALELE LUCRĂRI ÎN SOLARIILE PENTRU LEGUME

Odată cu lucrările pentru obținerea răsadurilor, descrise de noi în numărul 6/1976 al revistei, încep și pregătirile de amenajare a solariilor.

Acestea constau în curățirea de resturile culturii anterioare, afînarea adîncă, modelarea solului și marcarea rîndurilor de plante pe straturi (biloane). Cu 12—15 zile înainte de plantarea răsadurilor, solariile se închid cu folii de polietilenă, temperatura în sol (la 10 cm adîncime) trebuind să ajungă la minimum 12°C, iar a aerului din solar de 18—20°C.

Nu se va cultiva aceeași plantă doi ani la rînd pe același loc, pentru a se evita «obosirea» solului, apariția bolilor și a dăunătorilor specifici. După varză, castraveți, dovlecei, în anul următor se vor cultiva tomate, vinete, ardei sau cartofi. După acestea ceapă, morcovi, ridichi, iar apoi fasole și mazăre, din nou varză, castraveți ș.a.m.d. Astfel, o legumă se cultivă din nou pe aceeași parcelă numai după 2—4 ani.

În același timp solarul trebuie să fie ocupat cu plante cît mai multă vreme, cultivîndu-se succesiv cîte două-trei specii de legume. Unele se pot cultiva în asociație cu altele, care au nevoie de spațiu mai puțin sau ajung mai repede la recoltat.

Cîteva exemple de culturi succesive: a) salată, spanac, ceapă verde, apoi tomate, vinete sau ardei; b) tomate, vinete, ardei, castraveți, apoi salată, spanac. Și cîteva exemple de culturi asociate: a) morcov, pătrunjel, împreună cu salată, ridichi, spanac; b) tomate timpurii împreună cu varză de toamnă.

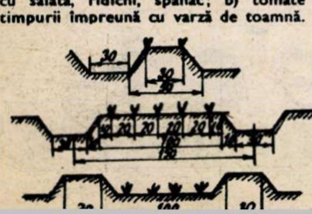

Cîteva reguli pentru reușita deplină a culturii legumelor în solarii, în special a tomatelor:

- Folosirea răsadurilor de bună calitate.
- Respectarea condițiilor de temperatură în sol și aer la plantare.
- Completarea zilnică a golurilor.
- Copilitul cu regularitate, legarea plantelor de sîrma spalierului cu sfori, la baza frunzelor.
- Fertilizarea terenului cu îngrășăminte organice sau chimice.
- Suprimarea frunzelor îmbătrînite de la baza plantelor, în special a celor ce ating solul.
- Cîrnitul (ruperea) tulpinii deasupra celei de a treia sau a patra inflorescențe.
- Dirijarea temperaturii, în special în aprilie, cînd se înregistrează oscilații mari între zi și noapte. În perioada de vegetație temperatura va fi de 15—20°C în sol și 20—28°C în aer.
- Combaterea bolilor și a dăunătorilor, sub îndrumarea unui specialist, care va indica tratamentul necesar.
- Prășitul corect și la timp.
- Recoltarea trebuie să producă la vreme, la început la 1—2 zile, apoi zilnic și chiar de două ori pe zi, pentru ca fructele să nu depășească faza de coacere. Operația se execută numai în primele ore ale dimineții și spre seară, sortarea și ambalarea făcîndu-se în magazii ori sub șoproane umbroase.

Într-unul din numerele viitoare, alte sfaturi privind cultura în solarii a legumelor.

ÎNTREBĂRIL

CE ECLIPSE PUTEM VEDEA ÎN 1976

Ion CORVIN SÎNGEORZAN,
Președintele Astroclubului
Central, București.

Unul dintre fenomenele naturii care i-a impresionat întotdeauna pe oameni îl constituie eclipsele de Soare și de Lună. Într-o vreme, explicația științifică a eclipselor era cunoscută de relativ puțini oameni, astfel că întunecarea Soarelui sau a Lunii era fie pusă în legătură cu voința divină, fie explicată cu naivitate prin superstiții. O veche troiță din lemn aflată la marginea comunei maramureșene Berbești prezintă Luna «mîncată» de ființe fantastice. Este o mostră de «explicație» fantezistă, mistică a întunecării astrului nopții.

Pe noi eclipsele de Soare și de Lună ne impresionează în alt fel: producerea acestor fenomene cerești **exact** *la momentul antecalculat reprezintă o extraordinară dovadă a puterii științei.*

Cine oare nu cunoaște azi explicația științifică a eclipselor? Acest fenomen periodic se produce întotdeauna cînd, în mișcările lor, Soarele, Pămîntul și Luna, găsindu-se în același plan, se află și în linie dreaptă. Dacă în acest caz Luna trece între Soare și Pămînt, ea acoperă Soarele pentru anumite zone de pe Terra, producînd astfel, în anumite porțiuni ale globului, fenomenul eclipsei de Soare; iar dacă, din contră, planeta noastră se află între Soare și Lună, atunci umbra Terrei se așterne pe discul lunar, producînd o eclipsă de Lună.

Eclipsele totale de Soare se observă numai dintr-o zonă relativ îngustă de pe Pămînt, iar în același loc fenomenul se repetă numai o dată la circa 350 ani.

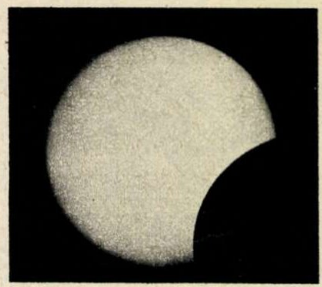

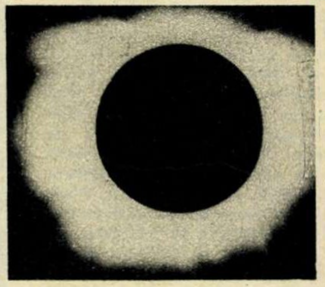

Aceste eclipse sînt foarte interesante. În cele cîteva minute de totalitate, cerul se întunecă în plină zi, stelele devin mai strălucitoare, iar discul negru al Soarelui eclipsat de Lună apare înconjurat de păturile atmosferei solare incandescente, cunoscută sub numele de stratul inversant, cromosfera cu protuberanțe și coroana solară. Ultima eclipsă totală de Soare a cărei linie de centralitate a trecut prin sudul țării noastre a avut loc la 15 februarie 1961. Viitoarea eclipsă totală de Soare a cărei linie de centralitate va trece și prin țara noastră — de această dată însă prin nord — va avea loc la 11 iulie 1999.

Eclipsele inelare de Soare se produc cînd Luna se află relativ mai departe de centrul Terrei și nu reușește, prin discul ei aparent mai mic, să acopere întreg discul solar, astfel că, în timpul totalității, rămîne vizibil din Soare un inel luminos. Și acest soi de eclipsă se repetă foarte rar în același loc.

Cele mai frecvente sînt eclipsele parțiale de Soare, care se pot observa de pe o arie mare a Terrei. În timpul acestora, dacă Soarele este privit printr-un geam afumat sau printr-un filtru negru ori dacă, cu ajutorul unei mici lunete sau al unui binoclu, Soarele este proiectat pe un ecran alb (este cu desăvîrșire interzisă observarea Soarelui direct prin lunetă sau binoclu, chiar cu adăugarea unui filtru; s-au înregistrat accidente grave, care au dus pînă la orbire!), se poate vedea cum, la început, Soarele se «știrbește», apoi se acoperă din ce în ce mai mult, pînă la o fază maximă, după care, treptat, discul Soarelui se întregește din nou.

Eclipsele de Lună pot fi totale, parțiale și prin penumbră. Cele mai interesante sînt eclipsele totale. Coloratura și gradul de întunecare al unei eclipse de Lună pot da indicații prețioase privind, de pildă, starea de poluare a atmosferei Pămîntului. Dar eclipsele de Lună constituie și o excelentă dovadă a sfericității planetei noastre: privind, în timpul eclipsei, umbra rotundă care se așterne pe discul lunar, avem încă un mijloc de a verifica faptul că Terra este un imens glob. Mărturia aceasta o aducea încă în antichitate marele Aristotel atunci cînd adepții religiei susțineau că ne aflăm pe un fel de plan «întins pe întinsul apelor».

După ce ne-am ocupat de eclipse în general, să vedem ce ne rezervă în această privință 1976. Dintre cele patru eclipse care se vor desfășura în anul acesta, trei vor putea fi urmărite și din România.

Eclipsa de Soare de la 29 aprilie 1976 *va fi pe alocuri o eclipsă inelară; din România se va observa ca eclipsă parțială. La ora $11^h 12^m$ (11 ore și 12 minute) Soarele va începe să se «știrbească»; treptat, Luna va decupa tot mai mult din discul*

AGENDA PROFESIILOR

(CONTINUARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

La cererea cititorilor care ne solicită adrese ale liceelor profesionale, publicăm în continuarea aparițiilor precedente, adresele liceelor cu profil de chimie industrială. Pentru a evita repetițiile, titulatura liceului, aceeași în toate cazurile, apare o singură dată.

JUDEȚUL BRĂILA: Brăila, str. Buzăului nr. 15, tel. 3 49 36; JUDEȚUL BUZĂU: nr. 1, Buzău, str. Transilvaniei nr. 13, și nr. 2, Buzău, bd. N. Bălcescu nr. 50, Microraion 12, tel. 3 16 48; JUDEȚUL CLUJ: Cluj-Napoca, str. Giordano Bruno nr. 46, tel. 3 05 07; Nr. 1, Turda, str. Amurgului nr. 2, tel. 1 20 60, nr. 2, Turda, str. A. Vlaicu nr. 1, tel. 1 19 45 și nr. 3, Turda, str. Maior Velicicov nr. 48, tel. 1 27 57; JUDEȚUL CONSTANȚA: Constanța, str. Industrială nr. 5, tel. 6 00 61. Năvodari, tel. 1 49 70/546; JUDEȚUL DÎMBOVIȚA: Fieni, tel. 14, JUDEȚUL DOLJ: Craiova, str. Pașcani nr. 26—28, tel. 1 35 37; JUDEȚUL GORJ: Tg. Jiu, str. Victoriei nr. 132—138, tel. 1 37 15; JUDEȚUL HUNEDOARA: Deva, str. Prelungirea Oituz, tel. 1 40 48 Orăștie, str. V.I. Lenin nr. 25, tel. 4 13 89; JUDEȚUL IALOMIȚA: Călărași, str. Plevnei nr. 225, tel. 1 23 08. Slobozia, str. Lacului nr. 10, tel. 1 27 63; JUDEȚUL IAȘI: Nr. 1, Iași, str. Socola nr. 61 A, tel. 3 51 68 și nr. 2, Iași, str. Manta Roșie nr. 5, tel. 3 19 86; JUDEȚUL MUREȘ: Tîrnăveni, str. Republicii nr. 30, tel. 221. Tg. Mureș, str. Ialomiței nr. 2, tel. 3 23 05; JUDEȚUL NEAMȚ: Piatra Neamț, str. Victoriei nr. 165, tel. 1 34 80. Roman, bd. Republicii nr. 1—3, tel. 1 22 05; JUDEȚUL PRAHOVA: Ploiești, bd. Petrolului nr. 14, tel. 4 25 82. Bușteni, str. Caraiman nr. 38, tel. 2 00 51. Scăeni, str. Bucovului nr. 6, tel. 1 18 34; JUDEȚUL SIBIU: Copșa Mică, str. Chimiștilor nr. 23, tel. 147; JUDEȚUL TELEORMAN: Turnu-Măgurele, str. Taberei nr. 2, tel. 1 13 27; JUDEȚUL TIMIȘ: Jimbolia, str. 1 Mai nr. 35, tel. 254. Timișoara, str. Girocului nr. 44, tel. 2 15 09; JUDEȚUL VÎLCEA: Rm. Vîlcea, bd. Traian nr. 22 A, tel. 1 31 76; JUDEȚUL VRANCEA: Mărășești, str. Republicii nr. 74, tel. 121; MUNICIPIUL BUCUREȘTI: Nr. 1, bd. Ion Șulea nr. 216, tel. 44 38 65 și nr. 2, bd. Preciziei nr. 12, tel. 31 55 81.

RĂSPUNS
LA O ÎNTREBARE PENTRU VOI

Întrebarea adresată vouă în numărul 4/1976 se referea la una dintre inovațiile introduse de **Anghel Saligny** *cu prilejul construirii podului de la Cernavodă. Au răspuns corect cei care au bifat căsuța C: folosirea oțelului moale în locul fierului pudlat, ca material de construcție pentru tabliere de poduri.*

Primele răspunsuri corecte au sosit din partea cititorilor: **Ioana Dungeanu,** *Șc. gen. 3, Suceava;* **Gheorghe Popișteanu,** *Șc. gen. 22, București;* **Mircea Morar,** *Șc. gen. 1, Mediaș;* **Constanța Stana,** *str. Decebal 3, Oradea;* **Constantin Grigorescu,** *Vîrlop-Dolj;* **Sorin Anghel,** *Liceul «Ion Creangă», București;* **Roxana Voica,** *str. Libertății, bloc 8, Adjud;* **Dan Raletchi,** *Șc. gen. 6, Oradea;* **Camelia Olaru,** *Valea Stanciului-Dolj;* **Silviu Tudoran,** *Cerchezu-Constanța;* **Delia Frățilă,** *bd. Republicii 5, Municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej;* **David Traian,** *Darabani.*

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

O ÎNTREBARE PENTRU VOI

Noua noastră întrebare adresată cititorilor cere să se explice fotografia alăturată.

Așadar, ce reprezintă imaginea noastră?

A — **O umbrelă?**

B — **Un abajur?**

C — **Un cuptor solar?**

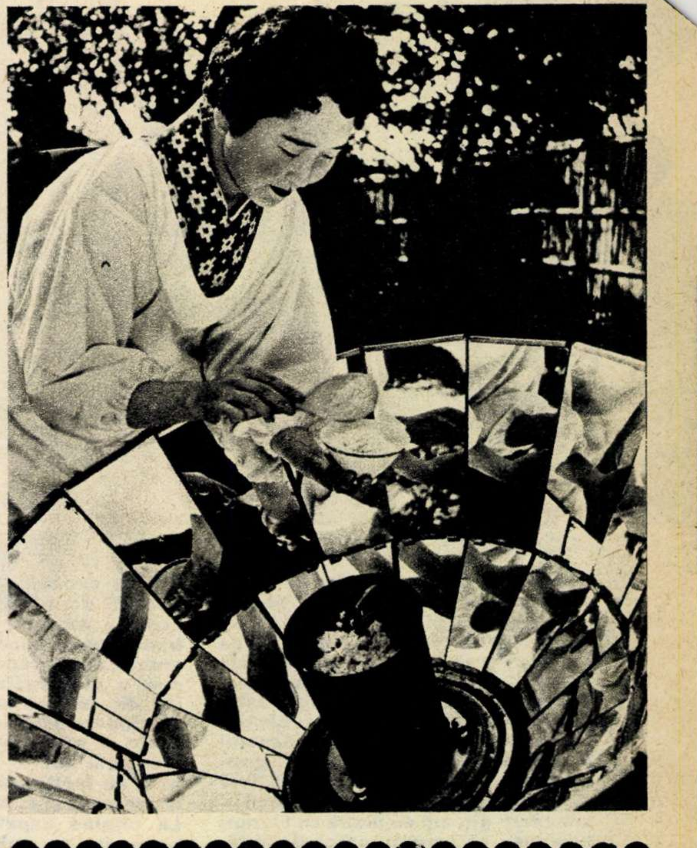

E VOASTRE

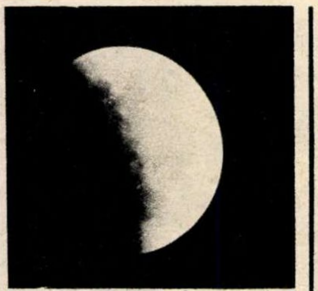

solar, pînă cînd, la faza maximă — ora $12^h 52^m$ — Soarele va fi acoperit în proporție de 0,764. Observarea se va face printr-un geam bine afumat sau prin proiecție pe un ecran alb. Se va vedea că lumina astrului zilei este mai slabă, ca și cum l-ar fi acoperit niște nori invizibili.

Eclipsa parțială de Lună de la 13 mai 1976 *va începe la $21^h 16^m$, cînd Luna se va afla înspre răsărit, puțin deasupra orizontului. Faza maximă se va produce la $21^h 54^m$, iar ultimul contact al eclipsei la $22^h 33^m$. Umbra Terrei nu va acoperi discul lunar decît în proporție de 0,127.*

Eclipsa parțială de Lună prin penumbră din 6—7 noiembrie 1976 *va fi mai greu de urmărit, deoarece pe discul lunar nu se va așterne decît penumbra Terrei; așadar, Luna nu va apărea «știrbită», ci lumina ei va fi doar ceva mai slabă, întrucît penumbra planetei noastre va acoperi 0,864 din discul ei. Intrarea Lunii în penumbră va avea loc în seara zilei de 6 noiembrie la $22^h 46^m$, momentul fazei maxime și sfîrșitul eclipsei producîndu-se la 7 noiembrie, $1^h 01^m$, respectiv $3^h 17^m$.*

Amintim cu titlul informativ eclipsa totală de Soare de la 23 octombrie 1976, care însă nu va fi vizibilă în țara noastră. Ea se va putea observa din Africa, extremitatea sudică a Asiei, arhipelagul Malayeziei, Australia, Oceanul Indian și Oceanul Pacific.

DE CE SÎNTEM TIMIZI?

Întreabă CORNELIA ARDELEANU, Cluj-Napoca. Răspunde pioniera DANIELA VULPE de la Cercul «Prietenii naturii» al Casei pionierilor din Sectorul 8, București.

Timiditatea și frica sînt două ipostaze ale comportamentului care merg mînă în mînă. În afară de factori care țin de «felul omului de a fi», adică de natura organismului, de structura și fiziologia sa, în ultimă instanță de factorii genetici, timiditatea depinde în mare măsură de modul în care ne încadrăm în colectivitate și înțelegem esența muncii noastre în familie, în școală sau în afara ei.

Cel mai adesea timiditatea izvorăște din neîncrederea noastră în reușita unei acțiuni. Dar neîncrederea rezultă și ea dintr-o insuficientă dozare a eforturilor, din lipsa unei pregătiri atente în vederea îndeplinirii a ceea ce ne-am propus.

Pregătirea serioasă, munca susținută, continuă, ritmică și atentă sînt dezideratele unui comportament normal, care ne scutesc de «teroarea» timidității, ne dau încredere că activitatea noastră se va bucura de succes și va fi unanim apreciată de colegii noștri.

Dar nu trebuie uitat esențialul — aceste calități pot fi mai lesne dobîndite în rîndurile unui colectiv unit, încrezător în forțele sale, în care funcționează relații sănătoase, de încredere și de respect reciproc și în care rezultatele muncii fiecăruia sînt just și obiectiv apreciate. Într-un asemenea colectiv se pot șlefui cele mai dificile firi, inclusiv timizii.

VISELE ȘI MECANISMUL LOR

VREM SĂ DISCUTĂM ÎN CERCUL ATEIST-ȘTIINȚIFIC PIONIERESC DESPRE VISE ȘI MECANISMUL LOR. V-AM RUGA SĂ NE AJUTAȚI CU CÎTEVA DATE NOI ÎN LEGĂTURĂ CU ACEST FENOMEN (ANGELICA MUNTEANU, Tîrgu Secuiesc).

Dacă vechilor credințe privind originea supranaturală a viselor nu li se mai acordă nici un fel de credit, studierea proceselor care se petrec în cursul somnului preocupă numeroși oameni de știință. Este și normal, dacă socotim că din cei 20 de ani afectați somnului într-o viață de 60 de ani, omul petrece în lumea viselor circa o pătrime.

În ultimele decenii a fost pus la punct un sistem de înregistrare concomitentă a activității nervoase, a tonusului muscular, a mișcării oculare, a ritmurilor respiratorii și cardiace etc., ceea ce a permis acumularea unei imense cantități de informații.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Iată cîteva din concluziile desprinse pînă acum.

Alături de starea de veghe și cea de somn profund, a fost pus în evidență un așa-zis somn paradoxal. Este starea propice visului.

De-a lungul stării de veghe, activitatea corticală (adică la nivelul scoarței cerebrale) este vie, rapidă, cea subcorticală se desfășoară la o tensiune coborîtă, iar tonusul muscular este puternic. Somnul profund este caracterizat de încetinirea activității corticale și subcorticale, acompaniată de unde lente de înaltă tensiune cu o frecvență caracteristică. Tonusul muscular rămîne important. În cursul somnului paradoxal se înregistrează o activitate corticală și subcorticală rapidă, continuă și de joasă tensiune, aproape identică celei specifice stării de veghe, precum și o creștere a temperaturii cerebrale. În schimb se observă dispariția totală a tonusului muscular — de unde și denumirea de paradoxal dată acestei faze a somnului.

Profilul unei nopți de somn la un adult arată astfel: după două ore de somn profund evoluînd de la adormire la somn adînc, urmează 15 minute de somn paradoxal. Încă 3-4 cicluri de acest fel completează noaptea. În final se poate constata că somnul paradoxal ocupă circa 20% din durata totală a somnului (aproximativ 100 de minute).

Subiecții deșteptați în cursul sau imediat după o fază de somn paradoxal își amintesc detaliat visul, pe cînd cei treziți în alte etape ale somnului au cel mult amintiri vagi. Există o corelație între intensitatea dramatică a visului și mișcările ochilor, pauza respiratorie, accelerația cardiacă.

În ceea ce privește funcțiile visului, ele nu sînt puse în evidență. Este cert că absența somnului paradoxal, somnul fără vise nu dăunează în nici un fel organismului.

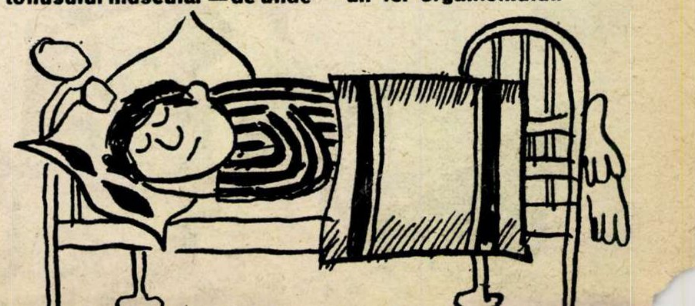

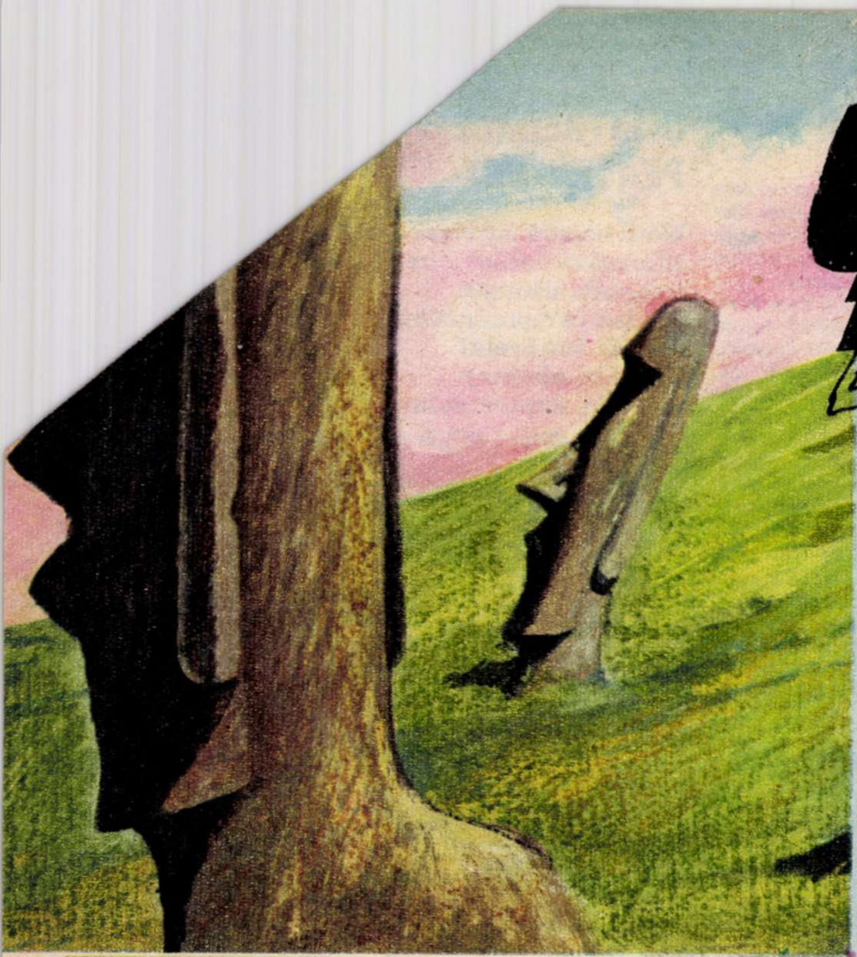

URIAŞII DE PIATRĂ DIN INSULA PAŞTELU

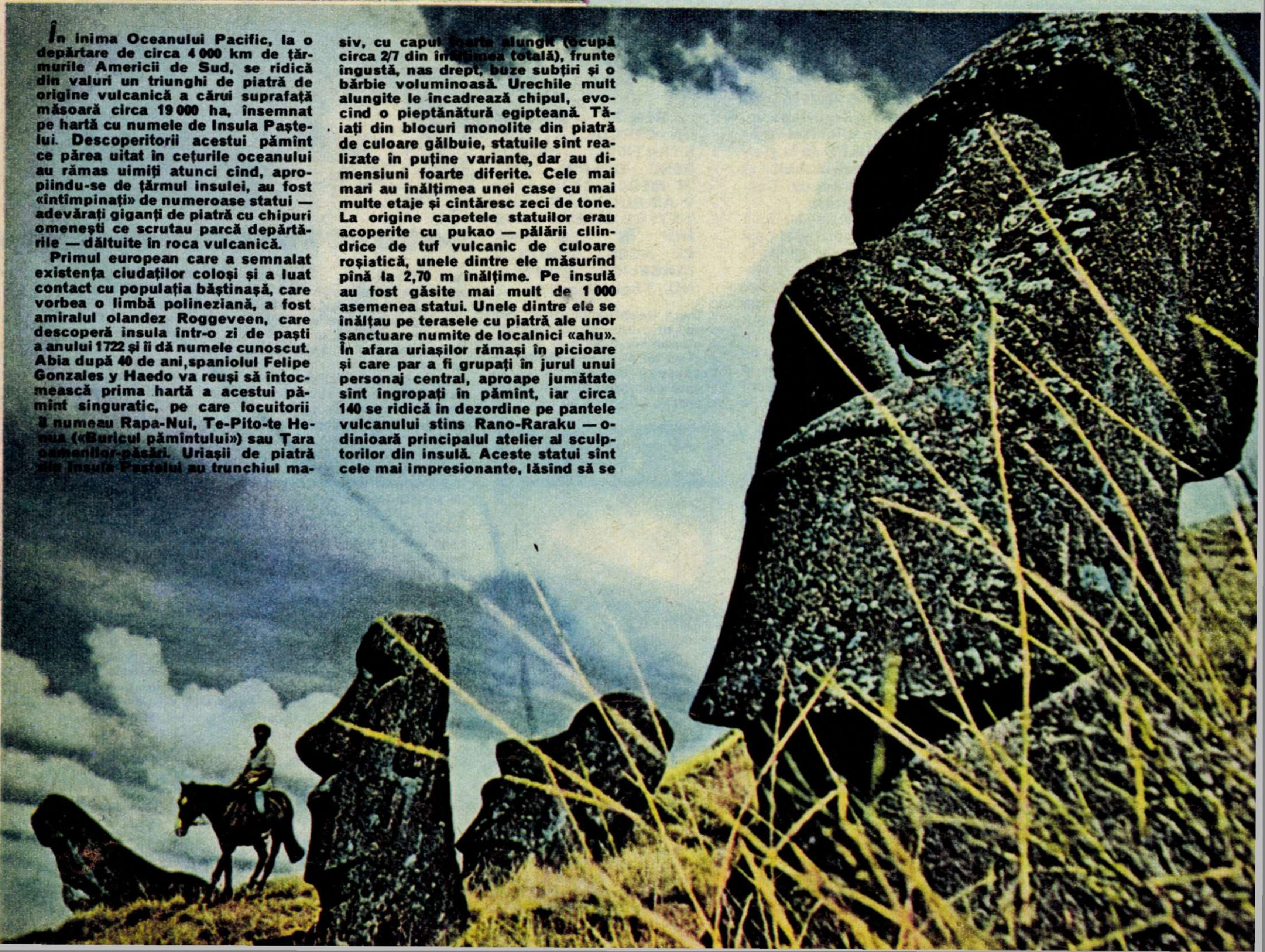

În inima Oceanului Pacific, la o depărtare de circa 4 000 km de ţărmurile Americii de Sud, se ridică din valuri un triunghi de piatră de origine vulcanică a cărui suprafaţă măsoară circa 19 000 ha, însemnat pe hartă cu numele de Insula Paştelui. Descoperitorii acestui pămînt ce părea uitat în ceţurile oceanului au rămas uimiţi atunci cînd, apropiindu-se de ţărmul insulei, au fost «întîmpinaţi» de numeroase statui — adevăraţi giganţi de piatră cu chipuri omeneşti ce scrutau parcă depărtările — dăltuite în roca vulcanică.

Primul european care a semnalat existenţa ciudaţilor coloşi şi a luat contact cu populaţia băştinaşă, care vorbea o limbă polineziană, a fost amiralul olandez Roggeveen, care descoperă insula într-o zi de paşti a anului 1722 şi îi dă numele cunoscut. Abia după 40 de ani, spaniolul Felipe Gonzales y Haedo va reuşi să întocmească prima hartă a acestui pămînt singuratic, pe care locuitorii îl numeau Rapa-Nui, Te-Pito-te Henua («Buricul pămîntului») sau Ţara oamenilor-păsări. Uriaşii de piatră din Insula Paştelui au trunchiul masiv, cu capul foarte alungit (ocupă circa 2/7 din înălţimea totală), frunte îngustă, nas drept, buze subţiri şi o bărbie voluminoasă. Urechile mult alungite le încadrează chipul, evocînd o pieptănătură egipteană. Tăiaţi din blocuri monolite din piatră de culoare gălbuie, statuile sînt realizate în puţine variante, dar au dimensiuni foarte diferite. Cele mai mari au înălţimea unei case cu mai multe etaje şi cîntăresc zeci de tone. La origine capetele statuilor erau acoperite cu pukao — pălării cilindrice de tuf vulcanic de culoare roşiatică, unele dintre ele măsurînd pînă la 2,70 m înălţime. Pe insulă au fost găsite mai mult de 1 000 asemenea statui. Unele dintre ele se înălţau pe terasele cu piatră ale unor sanctuare numite de localnici «ahu». În afara uriaşilor rămaşi în picioare şi care par a fi grupaţi în jurul unui personaj central, aproape jumătate sînt îngropaţi în pămînt, iar circa 140 se ridică în dezordine pe pantele vulcanului stins Rano-Raraku — odinioară principalul atelier al sculptorilor din insulă. Aceste statui sînt cele mai impresionante, lăsînd să se întrevadă că insularii care le-au sculptat manifestau o dragoste pentru colosal, demnă de civilizaţia toltecă din Mexic sau cea din Egiptul faraonilor. Cariera de la Rano-Raraku pare că aşteaptă şi astăzi reîntoarcerea meşterilor care şi-au abandonat în mod neaşteptat lucrul, lăsînd neterminate circa 200 de statui. Cea mai mare dintre ele — apreciată la 20 m înălţime, cu un cap de 7 m pe 3 m — «doarme» chiar în craterul vulcanului.

Enigmaticele statui ca şi meşterii lor au atras interesul a nenumăraţi călători şi oameni de ştiinţă din toată lumea. Care este originea locuitorilor acestei insule şi cum a reuşit această populaţie care nu putea depăşi niciodată mai mult de cîteva mii de locuitori să producă aceste sculpturi monolitice? De ce tehnică au dispus pentru a le putea transporta la distanţe de pînă la 20 km şi cum le-au înălţat (pălăriile roşii pe care le aşezau apoi pe capul statuilor erau aduse de la alte cariere). Cînd şi de ce oare activitatea şantierului s-a oprit brusc? S-au emis diferite ipoteze care au suscitat numeroase controverse, fără să se fi putut da o explicaţie definitivă. Mai mult, noile descoperiri pe care le vor face oamenii de ştiinţă vor spori numărul întrebărilor care-şi aşteaptă răspunsul.

Cu excepţia cunoscutului explorator norvegian Thor Heyerdahl care susţine că autorii giganticelor sculpturi sînt oameni ce au înfruntat oceanul pe ambarcaţiuni din totora, venind de pe coasta peruviană, (unde existau tradiţii în arta sculpturii şi a construcţiilor de piatră gigantice), specialiştii sînt de cu totul alte păreri. Unii susţin că vechii locuitori ai insulei — chiar dacă erau împărţiţi, cum crede T. Heyerdahl, în două grupuri distincte, al «Urechilor lungi» şi al «Urechilor scurte» — au fost polinezienii. Potrivit unei tradiţii locale, primul strămoş al triburilor din

Rapa-Nui ar fi fost polinezianul Hotu Matua care, împreună cu războinicii săi, au venit cu două pirogi și s-au stabilit pe insulă în secolul al XII-lea sau al XIII-lea e.n. (Testele efectuate cu Carbon 14 datează cele mai vechi vestigii ca existînd din secolul al IX-lea). Există însă și specialiști care sînt de părere că insula ar fi fost populată de grupuri de navigatori veniți tocmai din India. În argumentarea acestei ipoteze ei se sprijină pe așa-zisele «lemne vorbitoare» — rongo-rongo — tăblițe din lemn gravat cu caractere pictografice al căror conținut nu a putut fi descifrat nici pînă astăzi, dar care prezintă asemănări tulburătoare cu scrierea de pe tăblițele descoperite pe Valea Indusului, la Mohenjo Daro și Harrapa. În anul 1937, Werner Wolff va recunoaște la rîndul său numeroase asemănări între scrierea pictografică pascuană și hieroglifele din Egipt.

Nici motivul părăsirii bruște a lucrărilor nu a fost aflat. Invazii neașteptate, masacrul total al sculptorilor «Urechilor lungi» de către «Urechile scurte», mari epidemii sau un val seismic de o mare violență — iată cîteva din ipotezele emise.

În legătură cu semnificația acestor coloși care străjuiesc și astăzi insula și pe care locuitorii îi privesc cu indiferență, căpitanul Cook considera că aceștia erau ridicați pur și simplu fie în amintirea unor mari șefi de trib, fie în amintirea strămoșilor dispăruți.

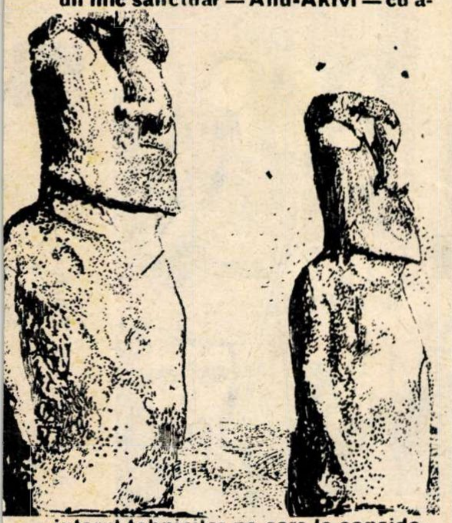

În anul 1960, omul de știință William Mulloy, împreună cu un arheolog chilian au încercat să restaureze un mic sanctuar — Ahu-Akivi — cu ajutorul tehnicilor pe care le considerau asemănătoare artiștilor primitivi. Ei au asamblat în jurul fiecărei statui un cadru de grinzi mari, ale căror extremități serveau ca puncte de sprijin pentru pîrghiile din lemn de eucalipt, cu care statuia era ridicată progresiv. Odată adusă în poziție verticală, așezarea definitivă se realiza cu forța brațelor. În timp de o lună a fost ridicată doar o singură statuie. Cea mai delicată operație a constat în așezarea «pălăriei», care cîntărea cinci tone.

Oare vechii locuitori, care nu dispuneau decît de puțin lemn, parte din el adus de valuri (la data descoperirii aici a fost găsită o singură specie de copac pitic — toromiro — din care localnicii făceau statuiete) să fi folosit cu adevărat tehnica mai sus amintită? Nici la această întrebare nu s-a putut da un răspuns edificator. Cu toate că au trecut peste 200 de ani de la descoperirea acestei insule pierdute în singurătatea apelor Pacificului, tainele ei nu au putut fi dezlegate. Specialiștii speră ca metoda testărilor cu C_{14} va contribui poate într-o mai mare măsură la elucidarea acestor enigme.

Ec. Roșca

UN MILION DE PRIETENI

● **11 CONTRA 4?!** Pînă acum, n-am cunoscut vreun joc sportiv în care o echipă să aibă 11 jucători iar cealaltă 4. Întotdeauna se prezintă față în față, pe teren, două formații prezentînd fiecare același număr de echipieri! Aflu însă cu surprindere de la **Elena Tănase, clasa a șaptea, Șc. gen. Berlescu-Ianca, Brăila,** că «inovația» s-a produs: la ei combat 11 contra 4! Mai precis, 11 băieți contra 4 fete, clasa avînd 15 elevi. «Meciurile» nu sînt nici de volei, nici de handbal, ci bătaie curată, inițiativa aparținînd «echipei» majoritare! Elena Tănase precizează că «nici măcar tovarășa dirigintă nu a reușit, cu toate eforturile, să-i domolească pe cei 11.» Mă adresez acestora: Ce se întîmplă? Aveți și voi patru colege, și în loc să le protejați vă purtați tocmai pe dos? Probabil că printre voi se află și cîțiva băieți mai cu minte, dar pesemne că se iau după ceilalți sau n-au curajul să-și impună punctul de vedere! Eu vă invit să vă cheltuiți energia învățînd și muncind, nu purtîndu-vă irațional. Și pentru că sînteți 11, exact cît o echipă de fotbal, faceți-vă echipa asta și jucați cu colegii din alte clase. Puteți participa și la **Cupa de fotbal Cutezătorii pentru copiii de la sate,** dar întîi reveniți, vă rog, la realitate. ● **FUMATUL** e un obicei foarte dăunător sănătății, o știe toată lumea, și urmările lui sînt cu atît mai dăunătoare cu cît e practicat de la o vîrstă mai mică. **Necula Ștefănică din clasa a șasea A, Șc. gen. Călugăreni-Prahova** îmi scrie că printre alte deprinderi reprobabile, cîțiva colegi mai și fumează. Dar, victorie: detașamentul i-a convins să renunțe și, ce credeți? «Fumătorii» au cedat și cu banii de țigări... s-au abonat la «Cutezătorii»! Fapt absolut autentic! Așteptăm acum de la ei pasul următor: note bune! ● **A PROGRESA,** iată un verb întîlnit tot mai des. În industrie, în știință, în școală, în viața socială, în formarea caracterului vrem să progresăm, să fim azi mai buni, mai eficienți decît ieri, ceea ce se și întîmplă. Iată de ce înțeleg mîhnirea **Ceraselei Oprea** din **clasa a șaptea, Șc. gen. Săcuieni-Dîmbovița: «Anul trecut am primit diploma de detașament fruntaș iar acum... într-o singură zi din acest trimestru șapte colegi au primit nota 4!»** Trist. Avem de-a face cu un fenomen regretabil care se numește **regres.** Cerasela e de părere că vina principală o poartă comandamentul detașamentului. Într-adevăr, e o cauză. **«Unii membri ai comandamentului nu intervin cînd e vorba de un leneș sau de un zurbagiu pe motiv că «se supără pe mine».** Dar tu, Cerasela, care ești locțiitoarea comandantei detașamentului, cum procedezi? În astfel de cazuri, nu încape supărare. Toți colegii să-și amintească plăcuta zi de anul trecut cînd ați primit titlul de detașament fruntaș. A fost un dar, un gest onorific? Nu. A fost răsplata **muncii** voastre. Reînvățați-vă deci să munciți!

Ovidiu Zotta

Antena

RADIO

Spicuim cîteva din emisiunile radio-TV adresate vouă în săptămîna 7—14 martie a.c.

● *«Microfonul pionierilor» vă prezintă marți, 9 martie, orele 18,30, programul II, rubrica «Dimensiunile cutezanței», radioreportajul «Producători, pionierii» și foiletonul «Un clișeu de retușat».*

● *Emisiunea «Studio Radio» (joi, 11 martie, orele 18,30, programul II) captează și transmite ascultătorilor aspecte interesante din activitatea caselor pionierilor, sub titlul «Y.O.3 pe recepție».*

● *Obișnuitul nostru spectacol de sîmbătă (orele 18,30, programul II) este intitulat «Înfrățiți în cînt și joc» și realizat cu concursul soliștilor și formațiilor pionierești din Timișoara.*

Îngăduiți-ne să vă dezvăluim de pe acum și cîteva din surprizele pe care vi le pregătesc emisiunile artistice:

● *Duminică, 7 martie, orele 7,00, programul II, scenariul radiofonic «Aventurile lui Cippolino», dramatizare de Dan Tărchilă după cunoscuta carte a scriitorului italian Gianni Rodari.*

● *Luni, 8 martie — orele 10,15, programul II — «O zi cu... emoții.» Emisiune dedicată de «Radio Voinicel» Zilei femeii. Tot luni, dar la orele 18,30 (programul II), vă invităm să ascultați scenariul «Ochii mamei», realizat de Alexandru Ivănescu după un basm japonez.*

TELEVIZIUNE

● *Duminică, 7 martie, orele 8,40, vă invităm în fața televizoarelor pentru a viziona emisiunea «Tot înainte!» Din cuprinsul acestei ediții vă recomandăm cîteva rubrici care credem că vă vor interesa: «File din istoria patriei». Vor fi evocate cîteva momente importante din activitatea Partidului Comunist Român, cu concursul pionierilor din cadrul cercului «Istorie eroică», de pe lîngă Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România». În aceeași emisiune veți putea învăța cîntecul «Mi-e leagăn pămîntul țării», publicat recent în revista noastră — (Cutezătorii nr. 9). Totodată, veți putea participa, împreună cu un grup de pionieri aflați în studioul televiziunii, la dezbaterea pe teme de etică pionierească, realizată pe baza scenariului «Cine e el Cine!?» Vești despre activitatea pionierilor din întreaga țară, despre acțiuni dedicate zilei de 8 Martie vor fi inserate în reportajul «Bună dimineața primăvară!»*

● *Duminică, 7 martie, la «Micul ecran pentru cei mici», Teatrul de animație din Bacău prezintă «Fata moșului și fata babei», dramatizare după cunoscutul basm al lui Ion Creangă.*

● *Un istoric al metalurgiei, purtînd titlul «Ctitori de temelii», îl veți putea urmări miercuri, 10 martie, orele 16-00, în cadrul emisiunii «Teleșcoală».*

● *«Enciclopedie pentru tineret», joi, 11 martie, orele 17,55. Cuprinde în sumar: documentarul «Momente din activitatea P.C.R.», «Geografie contemporană — oțelul românesc».*

● *Emisiunea «O viață pentru o idee» de sîmbătă, 13 martie, orele 10,00, este dedicată arhitectului Nicolae Ghica-Budești (1869—1943).*

ÎN ATENȚIA CORESPONDENȚILOR

Mulți dintre cititorii noștri ni se adresează cu rugămintea de a-i ajuta în procurarea unor cărți (școlare sau de literatură) care nu se găsesc în librăriile din localitățile lor.

Se înțelege că revista noastră nu este în măsură să rezolve asemenea cereri. Pentru a ajunge în posesia acelor cărți, cererile trebuie trimise la următoarea adresă: **Librăria «Cartea prin poștă», str. Pitar Moș nr. 5, Sector 1, București, Cod 7000. Precizăm că plata se face prin ramburs poștal.**

Pentru informații suplimentare puteți și telefona la nr. 14 44 35, Librăria «Cartea prin poștă», București.

Cu acest prilej amintim tuturor participanților la diversele concursuri inițiate de revistele pentru copii («Cutezătorii», «Luminița» sau de alte publicații) să precizeze pe plicurile lor denumirea revistei la concursul căreia participă. Nu este suficient să se menționeze pe plic doar Combinatul poligrafic Casa Scînteii, Piața Scînteii 1, deoarece acesta cuprinde foarte multe redacții și pînă la... depistarea destinatarului se depășește uneori termenul de participare la concurs!

N. Doană

SEMAFOR CUTEZĂTORII

IARNĂ, PUIEȚI ȘI ... ENTUZIASM

81 de copii ai Școlii generale Braniștea, județul Galați, au ieșit pe dealurile din preajma comunei lor să planteze puieți.

Iată o imagine atît de familiară tuturor și căreia prețuirea noastră i-a acordat nu de puține ori locul cel mai privilegiat: coperta color a revistei.

Dar imaginea de mai sus nu e completă dacă nu adăugăm aceste amănunte: era o zi de iarnă, cu fulgi de zăpadă (e adevărat, rari!) și cu-n vînt aspru. Nicoleta Pavel, comandanta unității, mărturisește însă că în ciuda acestor amănunte «pe frunțile inimoșilor pionieri străluceau picăturile de apă, semn al hărniciei». Nu ne îndoim de aceasta — pionierii noștri sînt harnici, au dovedit-o întotdeauna.

Dar de ce acum, cînd bate «vîntul cel aspru»?

Pentru noi, pionierii, plantatul puieților nu e atît doar o treabă gospodărească, ci mai ales o bucurie a întîlnirii cu natura, un prilej de mîndrie că și noi putem contribui la înfrumusețarea și ocrotirea ei. Or, credem noi, există destule ocazii — primăvara sau toamna — cînd fără asemenea amănunte friguroase și pămînt înghețat, copiii cei harnici pot pe deplin să trăiască sentimentele de mai sus.

POȘTA SEMAFOR!

O altă mare bucurie a Semaforului: ne scriu nu doar «împricinații», ci diferiți cititori. Care deși **nu sînt** în cauză, **aderă la cauza semaforului:** de la defecte la calități, de la bine la mai bine.

Să ne oprim la două astfel de exemple.

BUMERANGUL... RĂMÎNE BUMERANG!

Dana Glăjaru ne scrie tocmai de la Oradea, exprimîndu-și părerea în legătură cu relatarea «Efectul bumerang» din nr. 2/1976 al revistei. Transcriem: «Eu sînt de părere că ați greșit (către noi, n.n.). Detașamentul s-a gîndit astfel: elevilor respectivi li se va vorbi **doar** despre învățătură pînă cînd se vor corecta. Apoi se va discuta încă și pe alte teme, dar dacă vor avea greutăți li se va da ajutor». Cam neclar, dar se poate reține că Dana e de acord cu soluția de a nu se vorbi cu «pacienții» pe alte teme decît învățătura, pînă nu se îndreaptă. Ne bucură franchețea Danei. Noi credem însă că ea n-a citit cu destulă atenție relatarea cu pricina, unde fraza finală este dedusă logic, ca orice concluzie, dintr-o premisă: dacă **aceasta** este pedeapsa, atunci recompensa ar fi... reversul.

În realitate, detașamentul cu pricina poate proceda **altfel** după «corectare», dar noi criticînd o măsură probabilă (dar logic presupusă) criticăm, **de fapt**, mai vîrtos măsurile **deja luate!** Deci, noi ne menținem părerea: bumerangul... rămîne bumerang!

ȘI VIRGIL VREA SĂ JOACE «5 × 5»!

Da: el zice că citind nr. 6/1976 la rubrica noastră despre jocul buclucaș care există dar nu se găsește «aș fi foarte curios să aflu cum arată și de ce nu se găsește și-n Constanța» (orașul său). De fapt el are două... curiozități. La cea de-a doua, așteptăm și noi răspuns de la întreprinderea producătoare. La prima, cu toată bună voința noastră, trebuie să te adresezi tot... autorului: Cooperativa Radio-Progres, Str. Sf. Gheorghe Nou nr. 23, Sector 4, București. Iar dacă le ceri schema jocului și le spui că, forțat de nevoie, te-ai decis să ți-l faci singur, poate le dai de gîndit...

Ilie Traian

Litovoi VOIEVOD

FILE DIN EPOPEEA NAȚIONALĂ

Zile de pace. Litovoi și Anca și Bărbat și toți locuitorii din ținuturile care se întind pînă dincolo de Olt și de Argeș au ieșit să taie pădurea, să facă loc ogoarelor pentru pîinea cea de toate zilele. Din pădure apare un urs care atacă boii de la unul din pluguri. Anca smulge o secure și se aruncă asupra sălbătăciunii! Cu o lovitură iscusită ursul este doborît. În acest timp sosesc val vîrtej Aghiazmă și Gorunmare, care aduc o veste neliniștitoare: Primejdie mare, voievoade. Ioaniții vin peste noi!

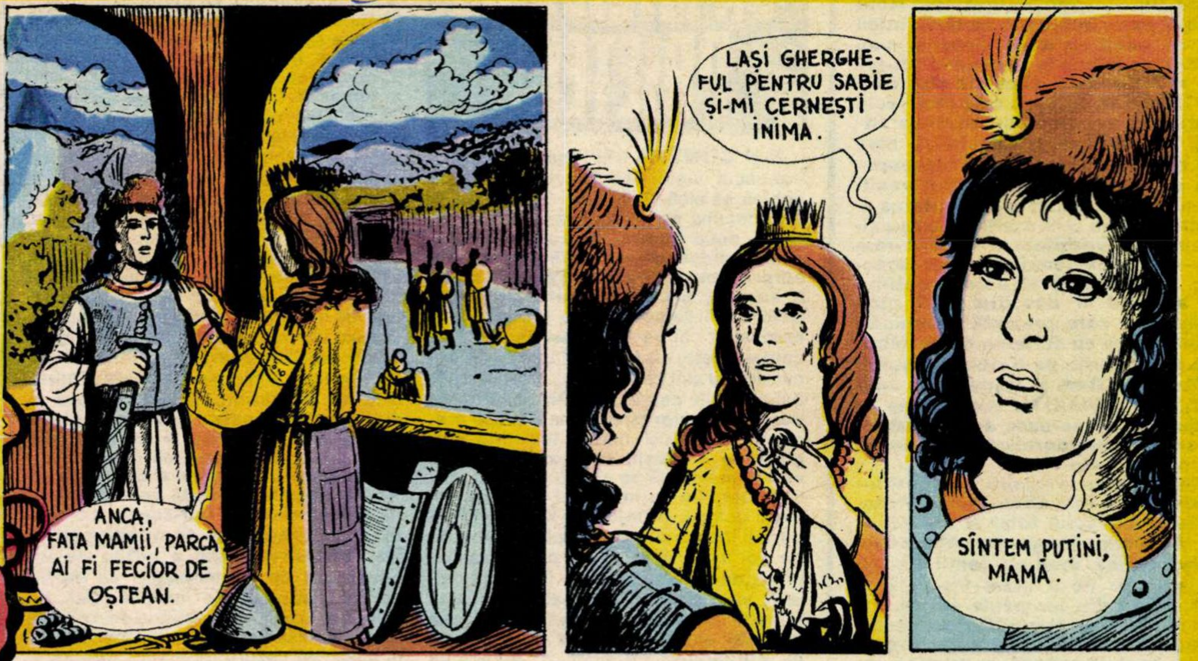
ANCA, FATA MAMII, PARCĂ AI FI FECIOR DE OȘTEAN.
LAȘI GHERGHEFUL PENTRU SABIE ȘI-MI CERNEȘTI INIMA.
SÎNTEM PUȚINI, MAMĂ.

SCENARIU: RADU THEODORU

5

DESENE: SANDU FLOREA

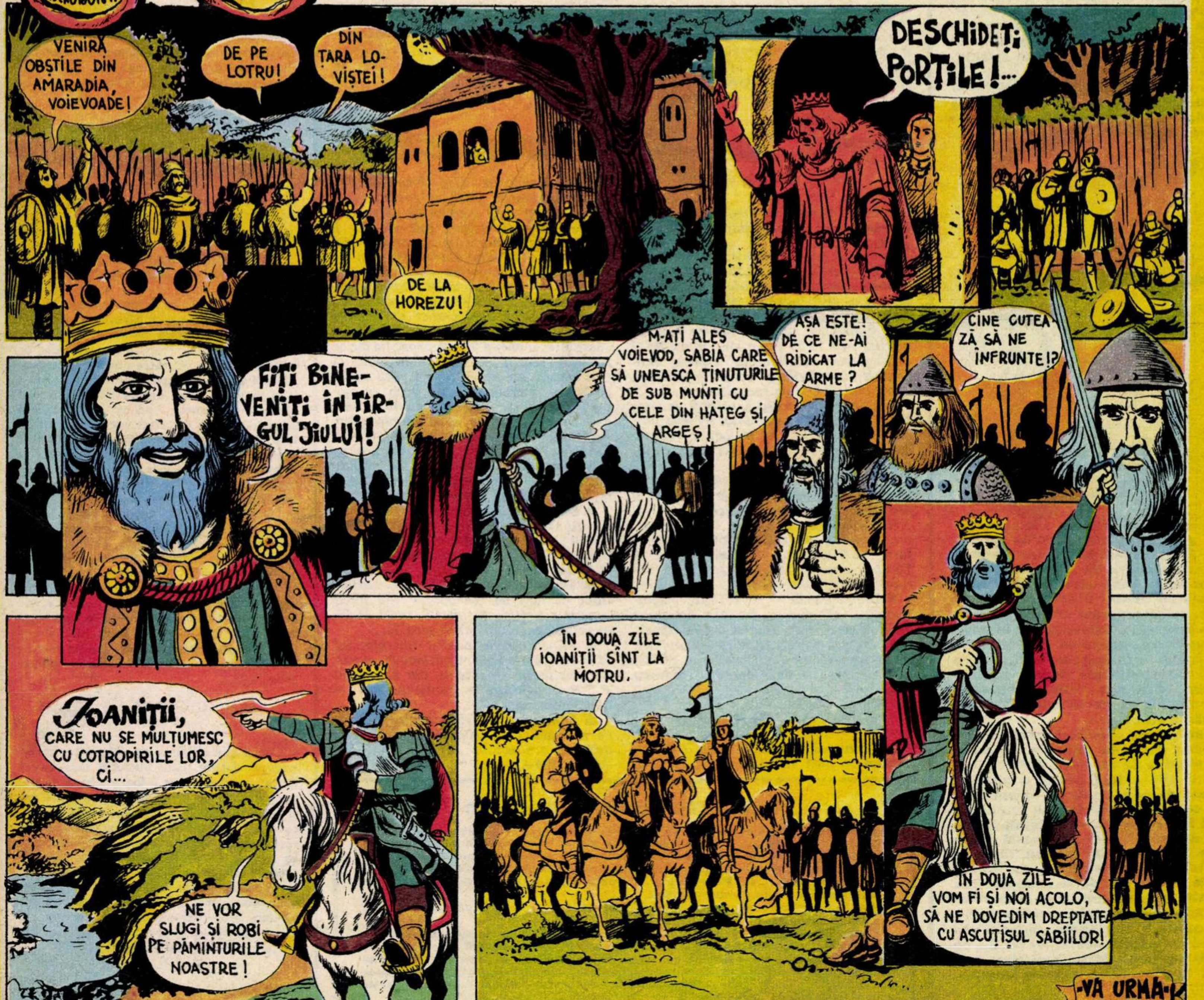
VENIRĂ OBȘTILE DIN AMARADIA, VOIEVOADE!
DE PE LOTRU!
DIN ȚARA LOVIȘTEI!
DE LA HOREZU!
DESCHIDEȚI PORȚILE!...
FIȚI BINE-VENIȚI ÎN TÎRGUL JIULUI!
M-AȚI ALES VOIEVOD, SABIA CARE SĂ UNEASCĂ ȚINUTURILE DE SUB MUNȚI CU CELE DIN HAȚEG ȘI ARGEȘ!
AȘA ESTE! DE CE NE-AI RIDICAT LA ARME?
CINE CUTEAZĂ SĂ NE ÎNFRUNTE!?
IOANIȚII, CARE NU SE MULȚUMESC CU COTROPIRILE LOR, CI...
NE VOR SLUGI ȘI ROBI PE PĂMÎNTURILE NOASTRE!
ÎN DOUĂ ZILE IOANIȚII SÎNT LA MOTRU.
ÎN DOUĂ ZILE VOM FI ȘI NOI ACOLO, SĂ NE DOVEDIM DREPTATEA CU ASCUȚIȘUL SĂBIILOR!
VA URMA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Tehnoredactare: LUCIA SICOMAȘ

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» ● TIPARUL: C.P.C.S.

ABONAMENTE — prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin I LEXIM — serviciul-export import presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B.2001, telex 011226, București.

● Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor-șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar general de redacție: IOAN DONCA

În acest număr:
FERESTRE DESCHISE SPRE VIITOR -
Județul BISTRIȚA -NĂSĂUD
(Pag. 6-7)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

11

JOI, 11 MARTIE 1976,
ANUL X (NR. 442)

12 PAGINI.
1 LEU

MINITEHNICIENII DE AZI – SPECIALIȘTII DE MÎINE!

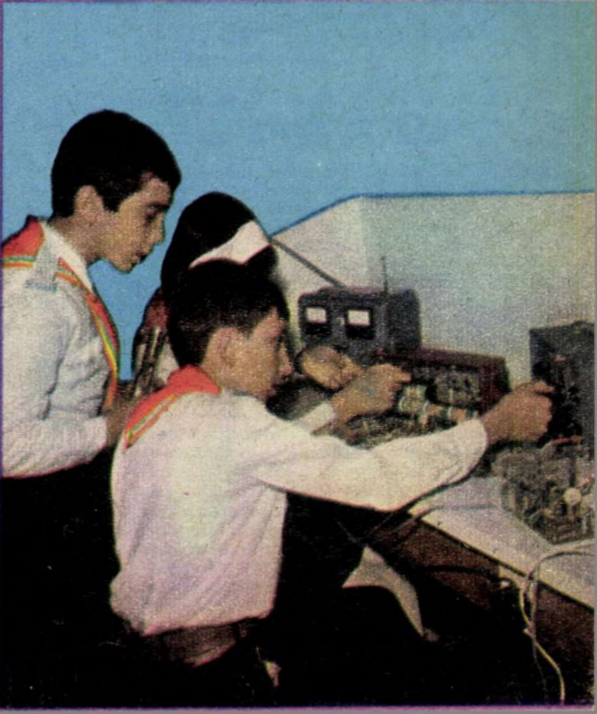

ACTUALITĂŢI „CUTEZĂTORII"

UN DIALOG RODNIC

Joi, 4 martie, în Capitală, la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din România, în cadrul manifestărilor pregătitoare ale Congresului educaţiei politice şi al culturii, s-a desfăşurat o consfătuire pe tema «Arta şi literatura pentru copii, în lumina sarcinilor actuale şi de perspectivă ale Organizaţiei pionierilor», iniţiată de Consiliul Naţional al Organizaţiei pionierilor şi Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste, cu sprijinul uniunilor de creaţie. Dezbaterile, la care au participat numeroşi scriitori, compozitori, actori, artişti plastici, reprezentanţi ai uniunilor de creaţie, pionieri, au evidenţiat căi şi modalităţi de înfăptuire de către Organizaţia pionierilor, în strînsă conlucrare cu ceilalţi factori educativi, a înaltelor îndatoriri educative, de pregătire a celor mai tinere generaţii pentru muncă şi viaţă, trasate organizaţiei revoluţionare a copiilor de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la deschiderea Forumului tineretului.

PRIND VIAŢĂ HOTĂRÎRILE PLENARELOR NOASTRE

Pe adresa redacţiei au şi început să sosească numeroase răspunsuri la solicitarea noastră din numărul trecut. Aflăm astfel amănunte interesante despre modul în care pionierii acţionează în detaşamente şi unităţi pentru traducerea în viaţă a hotărîrilor adoptate de către plenarele consiliilor comunale, orăşeneşti, municipale ale Organizaţiei pionierilor. Printre primele răspunsuri se numără şi acesta, pe care vi-l redăm în imagine, concretizat printr-o entuziastă chemare a **detaşamentului clasei a VII-a din Şcoala generală nr. 1 din Medgidia,** *adresată tuturor colegilor lor din judeţul Constanţa, din care spicuim:* ● lichidarea repetenţiei şi asigurarea unor rezultate tot mai bune la învăţătură ● sprijinirea şcolarizării tuturor copiilor, înlăturarea totală a întîrzierilor şi absenţelor nemotivate de la activităţile şcolare şi pionireşti ● cunoaşterea nemijlocită a politicii partidului, a vieţii şi muncii comuniştilor ● participarea tuturor pionierilor şi şcolarilor la activităţile cultural-artistice ● în cadrul acţiunii patriotice «Ştafeta cravatelor roşii cu tricolor», lansată cu 6 ani în urmă, fiecare va contribui la înfrumuseţarea localităţii, prin întreţinerea spaţiilor verzi, a străzilor, a parcurilor, prin plantarea a cel puţin 4 pomi fructiferi, arbori şi arbuştri ornamentali, prin întreţinerea altor 10, prin efectuarea a 50 de ore de muncă patriotică.

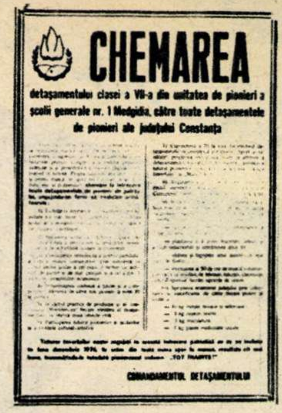
CHEMAREA
detaşamentului clasei a VII-a din unitatea de pionieri a şcolii generale nr. 1 Medgidia, către toate detaşamentele de pionieri ale judeţului Constanţa
COMANDAMENTUL DETAŞAMENTULUI

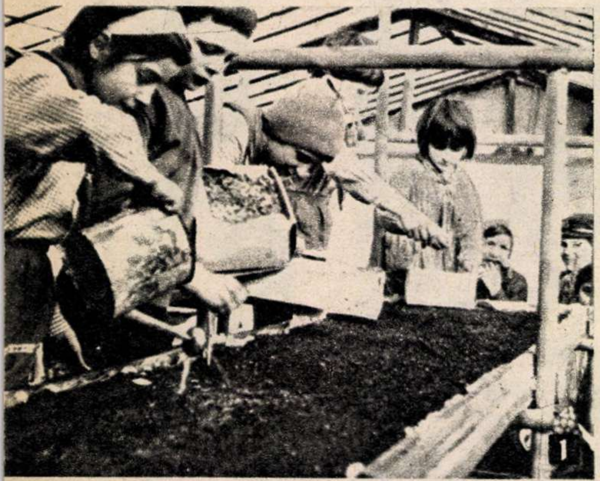
1

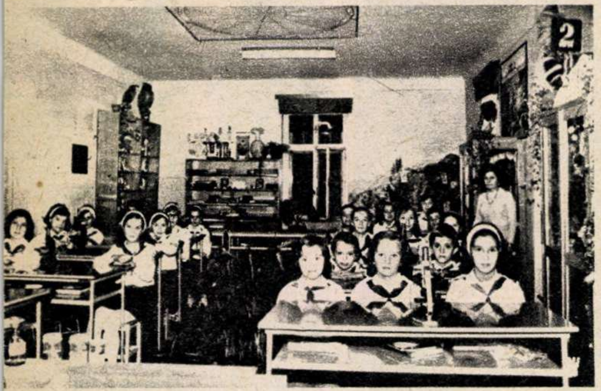
2

* * *

RADAR PIONIERESC

● La **Şimleul Silvaniei,** judeţul **Sălaj,** în cadrul Casei pionierilor, cei interesaţi de viaţa albinelor şi nu mai puţin de foloasele aduse de acestea, s-au constituit într-un cerc al micilor apicultori. La prima întrunire au avut bucuria şi plăcerea participării unor numeroşi apicultori cu experienţă. ● Sărbătoare la grădiniţa **Fabricii de hîrtie din Buşteni:** cei mai pricepuţi mînuitori ai păpuşilor de la Casa pionierilor din oraş au venit în vizită la prietenii lor mai mici, bineînţeles, însoţiţi şi de... personajele de basm. ● «Ştim să circulăm?» s-au întrebat pionierii detaşamentului **clasei a VI-a B de la Şcoala generală nr. 6 din Tecuci.** Răspunsul şi l-au dat singuri, mai ales fiind vorba de un pasionant concurs pe această temă. ● **Clubul tehnic al tineretului din Piteşti** a fost, cu cîteva zile în urmă, gazda — desigur cea mai potrivită întîlnirii pionierilor şi şcolarilor din clasele VII—VIII cu membrii din conducerea Uzinelor de Autoturisme şi de motoare electrice, în vederea unei cît mai bune orientări profesionale. ● Pentru faza judeţeană a concursului **«Harghita în zorile unui nou cincinal»,** pionierii se pregătesc intens vrînd să dovedească buna cunoaştere a realizărilor obţinute de oamenii muncii pînă acum, a sarcinilor dezvoltării economico-sociale în 1976—1980.

Elena Mănescu

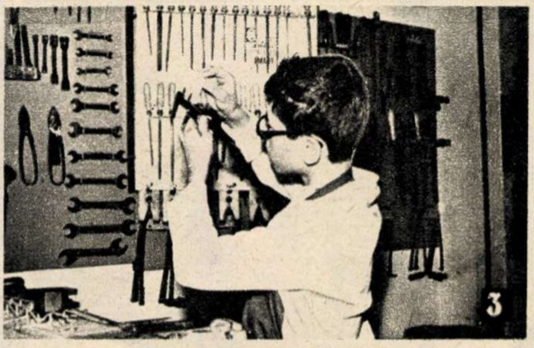
3

Constelaţia PIONIERII

● **Aici, în seră, sub îngrijirea pionierilor, vor răsări în curînd cele mai frumoase flori. Şi, deîndată ce soarele va fi mai darnic în căldură, ele vor împodobi parcurile, străzile oraşului. Imagine realizată de membrii cercului foto,** Casa pionierilor, Segarcea **(foto 1).**

● **Scurt moment de răgaz. Colegii noştri, membri ai cercului foto, au venit să ne facă o fotografie în laboratorul de biologie,** Şcoala generală nr. 4, Sibiu **(foto 2).**

● **Nimic nu trebuie lucrat la întîmplare! Ne-am convins că şi zecimile de milimetri au mare importanţă. Foto:** Constantin Giorgioiu, Casa pionierilor, Ploieşti **(foto 3).**

● **Sînt 30 de pionieri, 30 de prieteni. Cititori permanenţi ai revistei, membrii** detaşamentului clasei a V-a de la Şcoala generală din comuna Slobozia, judeţul Ilfov, **însoţesc fotografia care îi reprezintă cu îmbucurătoare veşti despre hărnicia şi frumoasa comportare a tuturor colegilor (foto 4).**

4

AU CUVÎNTUL PIONIERII LOCŢIITORI AI PREŞEDINTELUI CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

O ÎNTREBARE PENTRU IULIA TRĂISTARU

Redacţia: Părinţii voştri, întregul popor desfăşoară o intensă activitate pentru a răspunde sarcinilor complexe ale cincinalului revoluţiei tehnico-ştiinţifice. Voi, pionierii doljeni, cum înţelegeţi să vă înscrieţi pe aceste coordonate?

Iulia Trăistaru: În primul rînd, achitîndu-ne de principala noastră îndatorire, aceea de a învăţa foarte bine. În acelaşi timp, prin activitatea desfăşurată în cercurile tehnico-aplicative şi ştiinţifice, ne formăm deprinderi de muncă, învăţăm să preţuim munca şi pe făuritorii bunurilor materiale. Membrii celor **200 de cercuri cu profil electrotehnic** din judeţ lucrează acum la finalizarea aparatelor şi dispozitivelor cu care vor participa la concursul «Minitehnicus». La **Şcoala generală nr. 22 din Craiova,** un grup de elevi execută probele montajului telecomandă cu relee tranzistorizat, alţii construiesc o orgă electronică şi blocul de alimentare pentru tranzistori. La casele pionierilor din **Craiova, Filiaşi şi Calafat** copiii pun la punct dispozitive electronice şi radio. La **Şcoala generală nr. 11 din Craiova,** cercul de radio are pînă acum unele realizări interesante, printre care: un microfon cu amplificare electronică, diverse montaje de scheme radio, interfoane.

În cele **356 de cercuri ştiinţifice,** pionierii se informează cu problemele moderne ale ştiinţei, învaţă metodica cercetării ştiinţifice, întocmesc lucrări cum ar fi: «Laserul — raza vieţii», «Poluarea sonoră — maladie a secolului nostru» etc.

Am aflat de la părinţi, de la oamenii de specialitate, că în agricultură e nevoie de lucrători bine pregătiţi, cu multiple cunoştinţe. De aceea, am hotărît, ca prin intermediul celor **225 de cercuri agrobiologice, al celor 43 de cercuri de mici tractorişti şi mecanizatori şi al celor 131 de microcooperative,** activităţii noastre cu acest specific să i se dea un mai puternic caracter de experimentare şi cercetare. Astfel, vom urmări: **verificarea germinaţiei seminţelor, măsurarea temperaturii solului** (şcolile generale din Maglavit, Cetate, Dăbuleni, Valea Stanciului), **folosirea raţională a îngrăşămintelor chimice, a insecticidelor şi ierbicidelor, fixarea densităţii optime a plantelor la hectar, recoltarea la timp şi selectivă a legumelor** (Daneţi, Băileşti, Segarcea, Filiaşi, Almăj, Goeşti ş.a.)

Sîntem hotărîţi ca, în continuare, să perfecţionăm, să îmbunătăţim activitatea cercurilor tehnico-aplicative şi ştiinţifice pentru ca acestea să contribuie din plin la însuşirea cunoştinţelor necesare viitoarelor noastre meserii, la integrarea pionierilor în clocotitoarea activitate socială a ţării.

LA A 55-A ANIVERSARE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

VIGUROASE TRADIȚII REVOLUȚIONARE (I)

> **«Partidul clasei muncitoare din România, înființat în 1893 pe baza principiilor socialismului științific, a teoriei de clasă a lui Marx și Engels și-a asumat din prima clipă misiunea istorică de a conduce lupta revoluționară pentru cucerirea puterii politice de către proletariat și celelalte mase muncitoare de la orașe și sate, pentru transformarea socialistă a societății românești».**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

Începuturile mișcării muncitorești revoluționare se află la jumătatea veacului trecut. Odată cu dezvoltarea manufacturilor și a primelor fabrici de tip capitalist, în țările române încep să apară muncitori salariați. De la aceste prime forme ale producției se trece treptat la producția mecanizată. Industria morăritului și a panificației încep să cunoască o largă dezvoltare. De asemenea, iau ființă tăbăcării, întreprinderi forestiere și fabrici de zahăr, începe să se dezvolte industria petrolieră, carboniferă și cea metalurgică.

Cucerirea independenței de stat a României (1877) a dus la intensificarea procesului de formare a industriei mari și astfel încep să se profileze importante centre industriale și muncitorești: București, Brașov, Galați, Reșița, pe Valea Jiului, Valea Prahovei, Valea Trotușului.

Odată cu dezvoltarea industriei începe să crească numărul muncitorilor. În viața politică, face primii pași tînăra clasă a proletariatului industrial, care prin forța ei are misiunea istorică de a duce mai departe lupta revoluționară pentru eliberare socială a tuturor celor ce muncesc. În aceste condiții, între anii 1868 și 1872 iau ființă la București, Iași, Timișoara, Reșița, Ploiești, primele organizații socialiste care au drept principii călăuzitoare lupta pentru drepturi economice și politice, pentru unitate muncitorească și internaționalism proletar. Anul 1872 este anul cînd s-a constituit **Asociația generală a tuturor lucrătorilor din România,** care pentru prima dată în istoria noastră realizează unirea muncitorilor din întreaga țară. Organul său de presă a fost **Lucrătorul Român.** Prin întreaga activitate, atît Asociația cît și ziarul au militat pentru îmbunătățirea situației muncitorilor, văzînd în încurajarea industriei noastre mijlocul de a asigura independența și suveranitatea națională a poporului, înțelegînd că proletariatul constituie o puternică forță de luptă împotriva exploatării. O influență hotărîtoare pentru orientarea teoretică și politică a muncitorilor din România a avut-o cunoașterea ideilor socialismului științific, popularizarea operelor lui Karl Marx și Friedrich Engels.

În anul 1858 ia ființă Societatea generală de ajutor reciproc a lucrătorilor tipografi din România. Steagul acestei asociații se află la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România.

Au fost realizate în acea perioadă primele traduceri ale unor lucrări marxiste devenite clasice, ca de pildă, **Capitalul, Manifestul Partidului Comunist, Originea familiei, a proprietății private și a statului** etc. Și, tot atunci, socialiștii români, într-o seamă de lucrări proprii, au fundamentat teoretic, în spirit marxist, necesitatea obiectivă a socialismului în țara noastră. Atît numeroasele documente ale mișcării muncitorești cît și publicațiile socialiste ale vremii vorbesc despre necesitatea organizării la noi a unui partid muncitoresc, a unui partid socialist. În același timp, cercurile socialiste din România veche aveau strînse legături cu organizațiile muncitorești din Transilvania și Bucovina, solidarizîndu-se cu lupta lor împotriva exploatării, pentru realizarea unității noastre naționale.

În anul 1886, apare lucrarea lui C. Dobrogeanu Gherea intitulată **«Ce vor socialiștii români?»,** strălucit program marxist al mișcării muncitorești din România. Luînd cunoștință de concepția socialiștilor români, Friedrich Engels trimite în vara anului 1888 o scrisoare prin care apreciază orientarea marxistă a mișcării muncitorești de la noi. În jurul anilor 1890, cercurile muncitorești create în 1887 se transformă în cluburi muncitorești, avînd un număr însemnat de membri și un program unitar marxist în care se manifestă un ferm spirit revoluționar. În această perioadă (1888) are loc o puternică grevă la Atelierele căilor ferate din București, la care se solidarizează muncitori din alte centre ale țării. Mișcări greviste puternice au mai desfășurat în acea perioadă lucrătorii din portul Brăila, curelarii și tipografii din București, minerii din Petroșani ș.a

Un rol însemnat în formarea conștiinței muncitorești l-au avut presa și literatura cu caracter socialist, care au demascat exploatarea capitalistă, arătînd în același timp căile de luptă pentru dezvoltarea țării pe calea progresului social.

În aceste condiții, mișcarea muncitorească de la noi, purtînd o puternică amprentă revoluționară, face pași tot mai hotărîți spre organizarea unui partid politic marxist al clasei muncitoare. În zilele de 31 martie—3 aprilie 1893 a avut loc Congresul de constituire al **Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România**

(VA URMA)

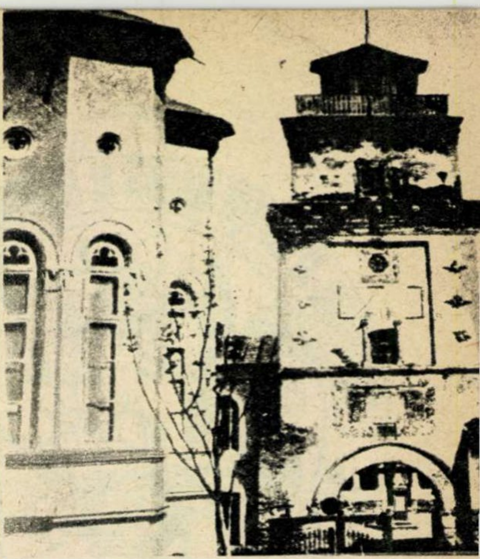

Turnul Colței, așa cum arăta la sfîrșitul secolului al XIX-lea. Acolo au avut loc numeroase ședințe ale cercurilor socialiste din București.

Primul număr al ziarului «Muncitorul» (1887), organ al Cercului muncitorilor din Iași.

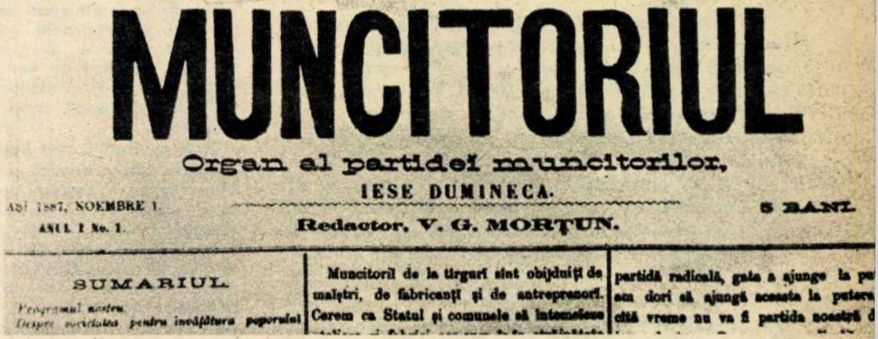

MUNCITORIUL

Organ al partidei muncitorilor,

IESE DUMINECA.

AȘI 1887, NOEMBRE 1.

ANUL I No. 1.

5 BANI

Redactor, V. G. MORȚUN.

SUMARIUL.

Programul nostru.

Despre societatea pentru invățătura poporului

Muncitorii de la tirguri sint obijduiți de maiștri, de fabricanți și de antreprenori. Cerem ca Statul și comunele să intemeieze

partidă radicală, gata a ajunge la pu

am dori să ajungă aceasta la putere

cită vreme nu va fi partida noastră d

Activitatea de răspîndire a marxismului de către mișcarea socialistă din România a fost, încă de la începutul ei, foarte bogată. La aceasta și-au adus contribuția oameni de cultură ca: Dobrogeanu Gherea, Anton Bacalbașa, Ion Păun Pincio, V.G. Morțun, Constantin Mille și alții

Muncitori aurari din Gurabarza, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Un grup de muncitori, membri ai cercurilor socialiste din România.

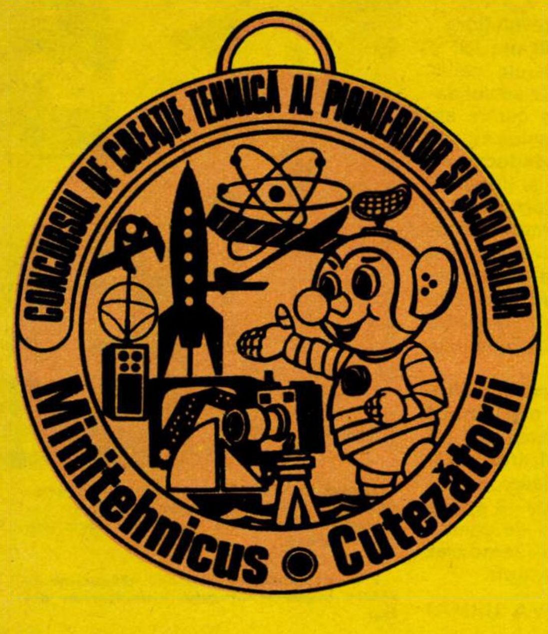
CONCURSUL DE CREAȚIE TEHNICĂ AL PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
Minitehnicus • Cutezătorii

Se apropie încheierea ediției a IX-a a concursului nostru. Înainte ca expozițiile județene să prilejuiască operarea unei selecții severe a lucrărilor, înainte ca la expoziția națională autorii lor să fie recompensați cu tradiționalele premii, medalii și diplome «Minitehnicus», cîteva date despre participarea în 1976 la marea întrecere a talentelor tehnice pionierești.

Juriile «Minitehnicus» — formate și în acest an atît din specialiști, profesori, animatori ai cercurilor tehnice cît și din pionieri — vor trebui să depună o activitate intensă pentru a le scoate în evidență, din zecile de mii de lucrări în curs de finisare, pe cele mai izbutite, de o tehnicitate ridicată, demnă de cincinalul revoluției tehnico-științifice. Aceasta cu atît mai mult cu cît la exigențele sporite ale actualei ediții se adaugă participarea masivă în acest an a pionierilor și școlarilor, care au atins pînă în prezent cifra record de 48 254

Tabelul de mai jos va permite aprecierea justă a strădaniei pionierilor și școlarilor din fiecare județ de a se înscrie în marea mișcare a micilor creatori de tehnică modernă.

PRELUDIU „MINITEHNICUS“

De curînd a avut loc la Constanța o reuniune a minitehnicienilor din județ la care au participat peste 400 de purtători ai cravatelor roșii cu tricolor.

Tema discuțiilor purtate a fost legată de lucrările ce vor fi prezentate la viitoarea expoziție județeană. În cadrul discuțiilor, pionierii s-au referit la eficiența aparatajelor lucrate, la modalități care să determine o participare cît mai largă la concursul «Minitehnicus» a detașamentelor de pionieri.

Nota deosebită a consfătuirii a constituit-o caracterul său practic, participanții prezentînd numeroase lucrări în curs de definitivare, subansamble și proiecte. S-a constituit astfel o expoziție ad hoc. Dezbaterile care s-au purtat pe baza proiectelor prezentate și la care au participat ca invitați profesori de specialitate, ingineri și maiștri au dus la găsirea unor interesante soluții în vederea îmbunătățirii unor aparataje și dispozitive ce urmează a fi executate de minitehnicieni. Un interesant proiect a prezentat Laurențiu Grigore de la Cercul de mecanică a Casei pionierilor Hîrșova: o mașină agricolă universală, acționată de un motor de motocicletă IJ, în stare să are cu un plug purtat, și de asemenea să semene și să cosească cu ajutorul unor anexe speciale. O altă lucrare demnă de interes a fost «Detectorul de metale» cu un înalt grad de eficiență și fiabilitate, prezentată de Horațiu Ionescu din Cernavodă. Din comuna Gîrliciu, Daniel Dragomir, acum în clasa a IV-a, a arătat un semnalizator de direcție ce va putea fi folosit la biciclete și a explicat foarte precis cum funcționează montajul bistabil cu două tranzistoare.

Florica Baciu, din aceeași comună a prezentat o lucrare mai avansată cu un grad mare de utilitate. Un dispozitiv tranzistorizat de menținere constantă a temperaturii, în prezent experimental la creșcătoria de viței de la ferma zootehnică a C.A.P.-ului. Victor Gavrilescu, de la Casa pionierilor din Constanța, împreună cu colegii de la cercul de automatizări, lucrează la un mixer tranzistorizat, pentru semnale telefonice, comandat de Poșta din Constanța. De altfel, minitehnicienii constănțeni au mai avut contracte cu diferite întreprinderi, iar produsele realizate, unele din ele prototip, s-au bucurat de succes.

Acest preambul la expoziția «Minitehnicus» se poate defini prin inventivitate și aplicabilitate, cerințe de bază pentru o legătură strînsă între știință și producție.

Constantin Popescu

PARTICIPANȚI LA „MINITEHNICUS“ 1976

Alba	**549**
Arad	**803**
Argeș	**503**
Bacău	**534**
Bihor	**731**
Bistrița-Năsăud	**482**
Botoșani	**192**
Brașov	**2 000**
Brăila	**257**
Buzău	**448**
Caraș-Severin	**270**
Cluj	**6 549**
Constanța	**5 465**
Covasna	**135**
Dîmbovița	**1 223**
Dolj	**1 156**
Galați	**1 171**
Gorj	**435**
Harghita	**406**
Hunedoara	**3 063**
Ialomița	**685**
Iași	**424**
Ilfov	**1 137**
Maramureș	**298**
Mehedinți	**154**
Mureș	**2 918**
Neamț	**805**
Olt	**417**
Prahova	**759**
Satu Mare	**218**
Sălaj	**498**
Sibiu	**1 518**
Suceava	**569**
Teleorman	**96**
Timiș	**1 980**
Tulcea	**188**
Vaslui	**281**
Vîlcea	**151**
Vrancea	**275**
Municipiul București	**8 511**

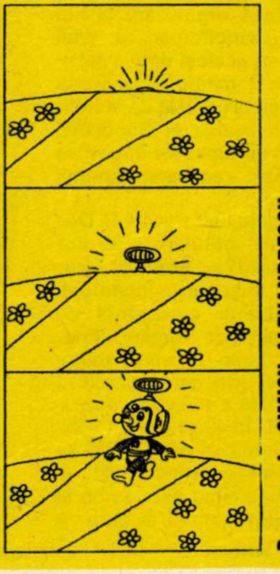

Desene de SIMION ALEXANDRESCU

TINERI POEȚI

Vă prezentăm astăzi un buchet de versuri aparținînd colegilor voștri de la Școala generală din Odobești, județul Vrancea.

Comuniștii

Adun în palmele mele de copil
Bobul de aur al grînelor.
Privesc marile aripi ale șantierelor
Și firul de apă ce dă azi lumină.
Și mă întreb:
Cine le-a făcut?
Și pentru cine?

Ei, oamenii țării ce azi o slăvim
Ridică prin fapte mărețe
Columne ale muncii pe vechiul tărîm românesc
Pentru noi, ostașii de mîine,
Bujorii de azi din mîndra grădină a României.
Și El se numesc COMUNIȘTII.

FLORINA TĂNASE,
clasa a VIII-a

În Bărăgan

Mă-ntorc iarăși în Bărăgan
Unde grînele coapte își sună povara
Toamna și vara.

Ostroave mici par satele zglobii;
Prin uriașul lan de spice aurii
Se-aude-n depărtare
Duduitul convoaielor de tractoare.

Bărăganul urgiei boierești
E dus pe vecie, nu-l mai întîlnești
Roadele pămîntului
Se coc sub căldura soarelui,

Soarelui ce-i mereu bucuros
Că azi avem pîine
Că trăim frumos.

DOINA STINGA
clasa a VI-a

Pridvorul tinereții

A fi la vîrsta marilor trăiri,
Aici în orășelul din podgorii
Înseamnă să muncești și să inspiri
Încredere în noi și noi victorii.

A fi un utecist odobeștean
Înseamnă a iubi pridvorul viei
Întinerirea codrului vrîncean
În noua tinerețe-a României.

La vîrsta asta afli și-nțelegi
Ce e cuvîntul sincer de onoare
Și grija părintească scrisă-n legi
Cu-nțelepciunea clasei muncitoare.

Nu-s încă utecistă, dar voi fi
În numele a tot ce-nseamnă cinste:
Modest ostaș cum sute sînt și mii
În oastea Tinereții Comuniste.

MARIANA GRAMA,
clasa a VIII-a

VITRINA LITERARĂ

Multe cărți frumoase a scos **Editura Ion Creangă** în ultimii ani. Cărți frumoase și instructive, doldora de învățăminte pentru prietenii statornici și numeroși ai apreciatei edituri — copiii.

După bune cărți semnate de scriitori români dintre cei mai apreciați: **Nina Cassian, Gellu Naum, Constanța Buzea, Mihai Negulescu, Tiberiu Utan** și după cele semnate de celebri scriitori străini ca **Jules Verne** sau **Václav Koval** acum, nu de mult, **Editura Ion Creangă** a scos de sub teascurile sale harnice alte două cărți extrem de interesante.

«AM ÎNTÎLNIT COPII ÎN LUME»

de acad. Eugen A. Pora.

Ieșind din canonul strict științific, un ilustru om de știință român de azi, acad. **Eugen A. Pora** a știut să ofere, mai micilor sau mai marilor săi cititori, o suită de amintiri ce emoționează.

Fruct al unor lungi călătorii, pe glob, dedicate, în fond, științei, cartea «Am întîlnit copii în lume», e **un frumos manual de geografie sentimentală, de omenie, de înțelegere a copilăriei...**

Sincer cu el însuși, cu cititorii săi la a căror fericită și solidă educație morală știe cum să contribuie, acad. **Eugen A. Pora** ne dă în volumul **Am întîlnit copii în lume,** după cum avertizează el însuși, în **Cuvîntul înainte: «...un document al vremurilor în care trăim și în care nu toți copiii lumii au același trai ca cei de la noi».**

Carte cu fond (fără îndoială) bogat și educativ, **Am întîlnit copii în lume** e dedicată, generos, «pionierilor țării românești». Colecționar de amintiri, acad. **Eugen A. Pora** evocă în cartea sa, pe care nu ne ferim s-o socotim ca extrem de folositoare pionierilor noștri, chipuri și întîmplări, tărîmuri și caractere greu de uitat, cu dibăcie, cu dar al descrierii, firesc. Astfel că ni se întipăresc, parcă fără efort, în minte: Katia, fata de 11 ani care s-a împrietenit cu o

Cabinet metodic „Cutezătorii"
(SAU „A ÎNVĂȚA SĂ ÎNVEȚI")

Se emoționează școlarul adesea: îl ascultă sau nu; la ascultare și mai și; la extemporal emoția urcă — iar la teze... Teza are ceva solemn; emoția școlarului nu stă atît în teama de întrebare (ca la o ascultare de zi), ci — lucru nou și important — mai ales în mîndria de-a trăi o situație specială; în parte dramatică.

Școlarul mic nu-i întotdeauna convins că el face un lucru aparte față de alți oameni, că nu e adică un electrician, șofer sau medic, ci **școlar!** Poate de-aceea Mihaela Andrei (clasa a VI-a E, Școala generală nr. 182, București) mărturisește: «E adevărat, nota la teză este cea mai importantă în calculul mediei, dar nu din pricina aceasta, cred eu, emoția noastră acuma crește, ci pentru că **interesul, răspunderea** și **mîndria de-a fi școlar** le simți într-un grad mai mare. Parcă acum, mai mult ca altă dată, nu-ți poți permite să nu știi».

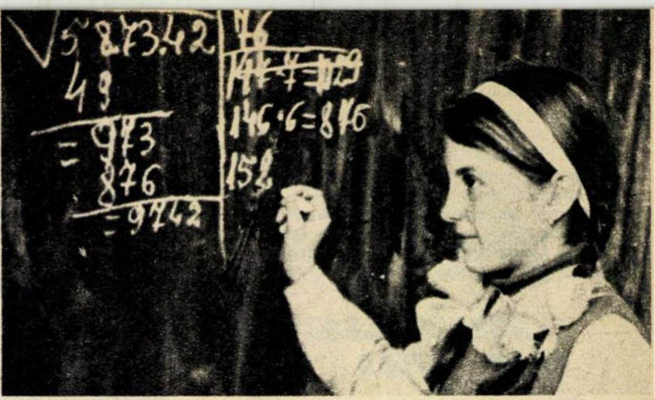

SINGUR *printre...* MANUALE (III)

TEZELE

CINE SE SCOALĂ DE DIMINEAȚĂ...

Se-nvață altfel la teze decît de obicei? Se-nvață, adică, altfel în clasele V—VIII decît în clasa a III-a, a IV-a? Neîndoios că-n multe privințe, da. Într-una însă — și aceea este fundamentală, nu! Adică în ceea ce privește buna folosire a celor două instrumente de bază ale școlarului despre care v-am promis că o să discutăm astăzi: **gîndirea** și **memoria.**

Am stat de vorbă pe această temă cu cîțiva școlari de clasa a IV-a a școlii de aplicație de pe lîngă liceul Pedagogic din Ploiești.

Red.: La care dintre cele două instrumente amintite — credeți voi — apelează cu precădere în învățare un școlar de clasa a IV-a? Și de ce?

Cristina Rîmboi: La memorie, pentru că de acum nu putem înțelege în întregime unele lucruri și trebuie să le avem la îndemînă mai tîrziu cînd le vom putea înțelege.

— De pildă?

— Definiția substantivului: «Partea de vorbire care denumește ființe, lucruri, fenomene ale naturii, acțiuni, idei, relații, sentimente, însușiri». Deși pot să descopăr orice substantiv dintr-o propoziție, așa bine-bine tot nu înțeleg ce înseamnă «denumește o relație». Și atunci memorez.

Dan: Se memorează de obicei ceva ce nu-ți e clar.

Cristina: Cînd nu ți-e clar ceva, întrebi, nu memorezi.

Aurelian: Ce e ciudat, e faptul că tocmai ceea ce ai memorat se uită mai repede!

Red.: Ați putea să-mi spuneți ce înțelegți voi prin a gîndi?

Mădălin: A vedea ce se ascunde mai departe.

Aurelian: Înseamnă să-ți închipui. Uite, eu am citit cartea «Săgeata căpitanului Ion» și spune acolo că eroul era fiul necunoscut al lui Vlad Țepeș, că secretul acesta nu-l știau după moartea lui Țepeș decît doi inși care au fost omorîți de turci. Mi-am închipuit cum s-a întîmplat totul și odată m-am întrebat: atunci, autorul de unde știa toate astea? Poate că greșesc cumva, dar așa m-am întrebat!

*

Red.: V-am redat pe scurt cîteva pasaje din discuția noastră. Ce vă sugerează ele în legătură cu raportul memorie-gîndire la această vîrstă școlară?

Toma Stan:

Mai întîi că, într-adevăr, școlarii de pînă-n clasa a V-a apelează insistent la memorie. Explicația Cristinei: să avem la îndemînă date pentru mai tîrziu cînd le vom înțelege mai adînc — este frumoasă, poetică chiar — dacă n-o înțelegem mot à mot. Fiindcă mai jos, cînd cineva declară: «memorăm ce nu înțelegem clar», Cristina îi răspunde: «Ce e neclar, întrebi — nu memorezi». Se contrazice ea? Nicidecum. Nu la neclaritate deci se referea Cristina, ci la **gradul de înțelegere** — care poate fi mai mare sau mai mic. Într-adevăr, în unele situații, definițiile stufoase îi pun des pe copii în încurcătură — copilul de clasa a IV-a nu poate realiza decît un anumit nivel de înțelegere și atunci memorarea nu-i o soluție rea un fel de-a trece peste înțelegere.

În al doilea rînd să reținem faptul că chiar copiii declară că memoratul e greu, plictisitor. Astfel se naște și «legenda» că învățarea în general e o povară. Se-ntîmplă aici ceva ciudat. Inițial, apelul la memorie e o soluție comodă: e mai greu să descifrezi sensurile unei definiții, ale unei strofe, pasaj — decît să le memorezi.

Dar, volumul textelor de învățat nu se reduce doar la atît, el **crește.** Astfel încît a memora e ușor din punct de vedere psihic; nu te doare capul — cum s-ar spune; dar foarte greu din punct de vedere practic fiindcă trebuie memorat **mult.**

CEALALTĂ MEMORARE

Red.: Cînd începem pregătirea? Trei școlari de la Școala generală nr. 182 din Capitală: Mihaela Andrei, Lucia Popescu din clasa a VI-a și Florian Stroie — dintr-a VII-a declară că încep cu aproximativ o săptămînă înainte.

T. S. Perioada de pregătire e un lucru serios nu neapărat prin întinderea ei, ci prin eficacitate. Iar eficacitatea depinde de cîțiva factori. Cît de bine ai înțeles fiecare lecție la vremea ei; posibilitatea de-a opera cu aceste cunoștințe în jurul unei scheme generale; gradul de exprimare în scris și; cît de bine ți-ai educat emoția.

Astfel, perioada de pregătire nu înseamnă un cantonament aspru al școlarului cum se-ntîmplă în multe situații, ci una de formare și dinamizare a schemei, a structurii. Adică, să se-nvețe elevul să circule liber — deci stăpîn — prin capitole întregi de materie.

— Lucia vorbea de fapt despre o reactualizare a cunoștințelor. Ea bănuiește ce i se poate da la teză la matematică: «Ori o problemă cu regula de trei simplă, ori exerciții cu radicali ».

— Orice școlar serios știe că există o ierarhie a cunoștințelor și-n funcție de asta se constituie schema, structura. Știe că o lecție poate fi uneori coloana vertebrală a unui capitol.

— Mihaela amintea despre temele orientative care li se dau școlarilor în această perioadă

— E o măsură firească, dar pe care unii nu știu s-o interpreteze corespunzător. Școlarul panicard se năpustește să memoreze de la un cap la altul materia unei treimi din manual — și pe la mijloc, capotează; școlarul «descurcăreț» le tocește numai pe acestea și se expune total eșecului dacă la teză i se dă altceva. Niște direcții, niște teme, trebuie oricum să existe în recapitularea ghidată de altfel chiar de profesor — dar nu excluzînd restul materiei. Cine nu-și construiește această strategie de recapitulare va bîjbîi într-o grămadă de cunoștințe toate o apă și-un pămînt.

— În final, să ascultăm declarația lui Florin. «Eu, bunul înțeles al accelerației gravitaționale l-am prins abia la recapitulare» sau a Luciei «Din clasa a IV-a făceam probleme de aflare a distanței — abia acum însă cînd am învățat formula spațiului: $S = V \times T$ am înțeles că eu o aplicam fără s-o știu de fapt!»

Ce vă sugerează aceste declarații?

— Ele confirmă necesitatea strategiei: a ierarhiei — ca-ntr-o piramidă a cunoștințelor — ceea ce de fapt orice școlar intuiește. Dar mai ales pledează pentru ideea că recapitularea nu înseamnă pur și simplu «a face încă odată ceea ce a fost făcut mai înainte». Numai șoricelul în laboratorul experimental repetă la nesfîrșit drumul de-aici — pînă aici, pe care-l știe. Rostul repetării — ca metodă de-a învăța este... să te învețe lucruri noi: amănunte semnificative, noi relații, o schemă generală! Și încă ceva esențial: dacă la lecția obișnuită memorarea ține uneori loc de înțelegere și **elevul urmează să înțeleagă ceea ce a memorat,** acum lucrurile se schimbă: **școlarul trebuie să memoreze** într-adevăr, dar **numai ce și după ce a înțeles.** Acum memoria nu mai e o frînă în calea înțelegerii, ci un sprijin.

Red.: Acest punct de vedere asupra «celeilalte memorii» ni se pare deosebit de încurajant pentru eforturile de recapitulare în general ale școlarului — și-n special la teze. Fireasca, justa alternare a acestor două unelte de muncă intelectuală: gîndirea și memoria asigură deci nu numai randamentul școlar al lucrărilor scrise ci, împreună cu toată conjunctura respectivă, dau momentului tezelor acel aer de răspundere, acea mîndrie de școlar care se transformă peste ani în izvor de evocări colorate de romantism în genul: «Cînd am dat odată teză la...»

---

morsă din grădina zoologică a Moscovei, Maja și înfometații ei frați din Malayesia, care nu știau că există, pe lume, ca hrană, și altceva în afară de «...orezul cu pește sau zarzavaturi»; Peter, poreclit Orhis, copilul din Indonezia care avea «...visul de a cunoaște toate orhideele din lume», bieții copii-cerșetori care «se întîlnesc în toată India», băiatul de 15 ani, din Iugoslavia, aromânul **Samoilă,** macedoneanul din faimosul oraș de pescari **Struga,** ș.a.

Am întîlnit copii în lume de acad. **Eugen A. Pora** e o carte care n-ar trebui să lipsească dintr-o casă în care învață, se joacă, cresc copii.

«PRIMII PAȘI SPRE GLORIE»

de George Sbârcea

Prețioasă pentru purtătorii de ghiozdane, penare și cravate roșii cu tricolor ba chiar și pentru cei nițel mai mari, cartea lui **George Sbârcea** (muzicolog, traducător, prozator și publicist) este nu numai un cîștig de lectură pentru toți copiii studioși. Ca mai toate scrierile autorului, cartea în discuție este extrem de documentată, dar și deosebit de atractiv scrisă; viu, limpede, cald, devenind de la primele ei pagini o **interesantă călătorie în țara muzicii** și, nu numai atît, e și un mic manual de educație muzicală.

Exemplificările bogate, din copilăria unor genii ale compoziției și interpretării precum: **Bach** (care copil fiind știa să cînte la șapte instrumente și noaptea, la lumina lunii, copia note muzicale), **Paganini,** extraordinarul violonist și compozitor, fiu de legător de baloturi în portul Genova, **Rossini,** cel ce și-a început educația muzicală la 10 ani, **Grigoraș Dinicu** (atît de apreciat de **Ion Luca Caragiale** și **Yehudi Menuhin**), **George Enescu,** numit de toți, pentru precocitatea harului său, «un Mozart român» demonstrează și faptul că arta nu face stele decît din cei dăruiți muncii, abnegației, învățăturii, talentului cultivat cu ambiție, ani și ani de zile, modestiei și dorinței de a învăța tot timpul.

Primii pași spre glorie de **George Sbârcea** este una dintre cele mai reușite apariții ale **Editurii Ion Creangă.**

Ea sădește în sufletul copilului respectul, dragostea față de muncă, gîndul de a dărui tot ce e mai bun în el oamenilor Din acest punct de vedere cartea lui **George Sbârcea** completează în chip fericit numeroase ore de muzică și dirigenție, fiind impregnată de pedagogia frumosului și a efortului.

DAN MUTAȘCU

FERESTRE DESCHISE SPRE VIITOR

Județul BISTRIȚA – NĂSĂUD

ÎN CINCINALUL REVOLUȚIEI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE

În geografia contemporană a patriei, generoasele fapte de muncă, hărnicie, demnitate și cutezanță ale locuitorilor județului Bistrița-Năsăud se alătură efortului comun al întregului popor pentru împlinirea destinului comunist al patriei.

O retrospectivă economică ne relevă imaginea unui ținut cu preponderență agrară. Germenii dezvoltării industriale apăreau în secolul al XVIII-lea prin construirea unei «mori» de hîrtie la Prundu Bîrgăului, a fabricii de cherestea din Susenii Bîrgăului și de ceramică la Bistrița (sec. XIX). In perimetrul localității Rodna s-au desfășurat de timpuriu lucrări de exploatare minieră, iar Bistrița era unul dintre cele mai cunoscute orașe transilvănene sub aspect comercial și meșteșugăresc. În perioada capitalistă, agricultura capătă un caracter extensiv în dauna dezvoltării industriale care va avea urmări asupra evoluției economice a județului. În anii construcției socialiste, prin reconstruirea, modernizarea și mărirea capacității de producție ale vechilor întreprinderi și prin apariția de noi obiective, industria județului Bistrița-Năsăud începe să se afirme pe plan național. Se extind îndeosebi exploatarea și valorificarea superioară a masei lemnoase, o și mai mare pondere capătă ramurile industriei ușoare și alimentare, a materialelor de construcții datorită bogăției de materii prime existente. În perioada cincinalului 1971—1975, pe lîngă dezvoltarea ramurilor tradiționale apar altele noi care schimbă structura producției industriale în ansamblul economiei județului. Se înalță platforme industriale la Bistrița, Beclean, Năsăud, construcția de mașini, prelucrarea superioară a lemnului, textile, prelucrarea minereurilor neferoase sînt ramuri care generează totodată și apariția de noi profesii.

Parametrii noului cincinal prevăd în industrie investiții în valoare de 10 miliarde lei (de 5 ori mai mult față de cincinalul anterior), fonduri ce se vor materializa în peste 50 de obiective și capacități noi care vor permite un spor al producției industriale de peste 5 ori.

Agricultura va fi dezvoltată și modernizată și ea în așa fel încît producția globală va crește cu 56 la sută. Vor fi realizate exemplar toate sarcinile din programul de dezvoltare

---

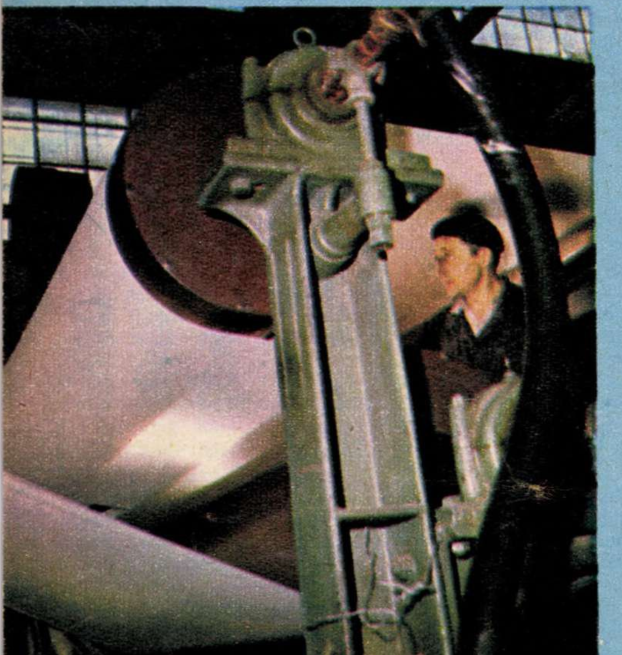

NOBILA FIBRĂ A COPACULUI

Deschizi caietul cu gestul cotidian al școlarului și penița începe să «caligrafieze» truda minții tale. Sub ascuțișul liliputanei «lănci scriitoare», hîrtia «urzită» din fibra copacului nu geme, nu țipă! Cît știi despre drumul copacului spre masa ta de lucru (și ea tot din el meșteșugită), despre totuși dramatica lui epopee? Cît știi despre complicata lui metamorfoză, despre munca «țesătorilor» de hîrtie? Să facem împreună drumul înapoi. La Prundu Bîrgăului, de pildă, pe meleagurile județului Bistrița-Năsăud, acolo unde au copilărit truditorii întru frumusețe, înțelepciune si cuvînt — George Coșbuc, Liviu Rebreanu, Ion Pop Reteganul...

Dar la Prundu Bîrgăului începe și o parte din biografia revistei noastre, tipărită pe hîrtia fabricată aici. Ba nu, începe cu copacul coborît din «munceii» Bîrgăului (așa le spun localnicii munților din apropiere), prefăcut în bușteni sub terăstrăul muncitorului forestier. Copacul, desprins din pămîntul care l-a rodit, știe poate că sacrificiul lui e demn, nobil. Oamenii îi adaugă altă demnitate și noblețe, aceea a muncii, priceperii și înțelepciunii lor. Da, oamenii sînt pricepuți și înțelepți, ei știu că alte cortine verzi de tineri copaci trebuie să crească în locul celor căzuți. Să ne continuăm călătoria spre fabrica de hîrtie.

*

Aici, la Prundu Bîrgăului, coborîm în istorie. Fiindcă aici, din veacul al XVIII-lea, adică de peste 200 de ani, se «țese» hîrtia în prima «moară de hîrtie» ardeleană și una dintre cele mai vechi din țară. Înființată în 1768, de către o societate anonimă, utiliza la începuturile ei vechiul procedeu de fabricare manuală, iar ca materie primă — deșeurile textile. Dotată mai apoi cu o mașină Harting, devine o fabrică «modernă» pentru vremea aceea, care producea hîrtii groase de calitate superioară, hîrtie de desen și sugătoare. Abia după 1900 avea să introducă materiile prime nou descoperite — pasta de lemn și celuloza. Acum, bicentenara fabrică produce 8 700 tone hîrtie anual. Din august 1975, sortimentelor de hîrtie produse pînă atunci (hîrtie tipar adînc tip A, livrată editurilor, offset, hîrtii semiveline, veline, creponată și cartoane) li se adaugă hîrtia pentru tipar adînc tip B, pe care se tipărește și revista «Cutezătorii». Devine astfel prima fabrică din țară care produce acest sortiment de hîrtie, pînă atunci importată.

* * *

Primul popas îl facem în hala de cozitorie a buștenilor. În vacarmul circularului — mă uimește precizia cu care muncitorul secționează trunchiul la... centimetru — fix 50! — și al «cozitorului», abia dacă aud cîteva frînturi din explicații:

— ...Pregătim lemnul pentru «moara» de pastă. Cojile iau drumul către fabricile de P.F.L.

«Moara de pastă»! Tributară încă unor imagini din copilărie îmi închipuiam aici un furnicar de oameni — «lume... ca la moară»! Vechile imagini s-au risipit la intrarea într-o uriașă hală, unde n-aveam să zăresc mai mult de zece oameni care, executînd mișcări precise, ritmice, stăpîneau colosii de metal. «Morarul» nu e bătrîn, dar e vechi în meserie; Gheorghe Covaci lucrează din 1951. Iar ancestrala piatră de moară nu se vede, e ascunsă în carapacea metalică a defibratorului care înghite nesățios trunchii. «Îi macină sub presiune — îmi explică interlocutorul meu — și îi transformă în suspensia de celuloză (pasta de lemn amestecată cu apă) care e trimisă apoi spre două hidrapulpere Prespat. Adică jumătate o «preia» tușa Ileana (care nu e alta decît soția lui Gheorghe Covaci), după ce mașina asta cu nume bizar (seamănă de fapt cu un uriaș război de țesut) o preface într-o pînză groasă. «Acum a pierdut deja 35% din cantitatea de apă» — mă lămurește ea în timp ce taie țesătura care mai păstrează culoarea lemnului. O împăturește apoi și o așază în stive mari pentru a fi expediată spre hala de sortare. «Aici lucrul nu se întrerupe niciodată», îmi spune un alt muncitor. Par să spună același lucru și benzile rulante și cilindrii de oțel, măsurînd, odată cu necontenita lor rotire — timpul. La Prundu Bîrgăului, timpul însă înseamnă și altceva: oamenii acestor pămînturi, de peste două sute de ani, moștenesc, din tată în fiu, meseria de «țesător» de hîrtie, pe care o împletesc cu munca agricultorului. Cu toate că trăiesc în ambianța geografică a satului, ei sînt în același timp integrați urbanului, industriei, odată ce au trecut pragul fabricii, au pătruns în inima ei.

* * *

Cea mai fabuloasă metamorfoză a lemnului are loc în hala mașinii de fabricație. Aici, printr-o complicată și fascinantă alchimie (pastei de lemn i se adaugă caolină, amidon, substanțe de încleiere — proporțiile stabilite în raport cu fiecare sortiment), sub acțiunea forței centrifuge are loc un amplu proces de deshidratare. Mașina de fabricație «supravegheată» de muncitori, maiștri, tehnicieni execută o suită de operații prin care pasta mecanică (rezultată din amestecul amintit) capătă consistența benzii de hîrtie, trecînd succesiv prin zona valțurilor-registre, a pompelor umede și a liniei uscătoare. Valurile albe de hîrtie își continuă călătoria pe benzile rulante spre calandru, unde capătă luciu, ajungînd în final la înfășurător.

Rememorez episoade din epopeea copacului preschimbat în coala imaculată pe care scriem, pe care se așterne cerneala tiparului revistei noastre. Dar tînăra ingineră Valerica Balint îmi evocă un episod cu mult mai impresionant, îmi evocă zilele febrile ale lui august 1975, cînd pentru prima oară în țară se experimenta fabricarea hîrtiei pentru tipar adînc tip B. Trei săptămîni în care specialiști, ingineri,

şi modernizare a suprafeţelor de livezi şi vii, ca şi în domeniul zootehniei. În conformitate cu Programul privind conservarea şi dezvoltarea fondului forestier pe perioada 1976—2010, precum şi a sarcinilor din programul de gospodărire a apelor, printre altele se vor efectua (pînă în anul 2000) plantări de răşinoase pentru lemn de celuloză pe o suprafaţă de 7 700 ha; vor fi, de asemenea, efectuate ample lucrări de amenajare a rîurilor şi lacurilor, de apărare împotriva inundaţiilor.

Pe harta judeţului vor apărea noi localităţi urbane — aşezări rurale care vor fi ridicate la rangul de oraş — printre care se numără şi comuna Prundul Bîrgăului. În ceea ce priveşte edificiile social-culturale, se vor construi peste 12 000 apartamente, numeroase cămine şi grădiniţe pentru preşcolari şi alte asemenea obiective.

Ca pretutindeni în ţară, şi aici, în judeţul Bistriţa Năsăud, acest prezent efervescent şi creator trasează parametrii viitorului comunist al patriei.

maiştri, tehnicieni «toată suflarea fabricii trudea pentru găsirea reţetei optime şi, fireşte, pentru experimentarea acesteia pe maşina de fabricaţie. Abia a treia reţetă a dat rezultatul aşteptat şi numai la o presiune de 300 secunde.

— Hîrtia asta pentru revista dumneavoastră ne-a dat multă bătaie de cap, fiindcă o hîrtie satinată, ca să aibă luciul corespunzător, trebuie să facă mai întîi un «respiro... la rece», în hala de condiţionare, după care e trimisă la refăcător şi pulverizată cu apă, iar apoi preluată de supercalandru şi rotative.

— Că hîrtia e un mare «consumator de apă» am văzut, dar unde dispare apa? îl întreb, uimită de un atare miracol, pe inginerul-şef.

— Foarte simplu. De fapt, acum e simplu, după ce am realizat sistemul de reintegrare a apei reziduale în procesul de producţie pentru a evita poluarea emisarului nostru (Bistriţa), care alimentează oraşul reşedinţă de judeţ.

Pe maistrul energetician Dodu Leon, inventatorul maşinii de tăiat şi finisat hîrtie creponată, l-am întîlnit în fabrică, la o oră tîrzie, după încheierea schimbului. E tot de aici din comună, munca lui însă se împarte între cea a energeticianului de la centrala de forţă şi a agricultorului, se împleteşte totodată cu strădania inventatorului.

— Experimentez cam de multă vreme — arcadele sprîncenelor i se îmbină în semn că nu e încă mulţumit — un procedeu de perfecţionare a maşinii de tăiat tuburi de carton. Soţia (lucrează la secţia de finisaj confecţii caiete) înţelege rostul pentru care mai rămîn în fabrică după încheierea schimbului, îmi dă pace să lucrez şi acasă, mai ales cînd mă vede aşa frămîntat.

Aşa e, înţelege, aşa cum înţeleg toate soţiile muncitorilor de aici, înţeleg că munca bărbaţilor, ca şi a lor, a femeilor, care tot aici în fabrică lucrează, înseamnă hîrtia pentru caietul şi blocul de desen al şcolarului, pentru o nouă carte sau revistă tipărită. Cartea şi revista, păstrînd în existenţa lor, perenitatea bradului, a primordialei materii prime, se întorc aici, înnobilate de munca altor oameni, a tipografului, a scriitorului, a reporterului. Şi chiar a corespondentului sau fotoreporterului cu cravată de pionier, asemeni cutezătorilor, fiilor marii familii a «ţesătorilor» de hîrtie de la Prundu Bîrgăului.

Ileana Piţa
Foto: Gr. Prepeliţă

ŞTAFETA MUNCII

Dincolo de arcul carpatic, pe plaiul de cîntec al lui Coşbuc, vîrsta copilăriei poartă aceleaşi însemne ale marii familii pionereşti, ale efortului zilnic pentru cunoaştere, învăţătură, ale hărniciei şi fanteziei creatoare, ale dragostei statornice faţă de partid, faţă de ţară.

E dificil pentru reporteri să prezinte multitudinea de aspecte ale vieţii şi activităţii celor 35000 de cutezători ai judeţului Bistriţa-Năsăud. De aceea, am preferat elocvenţa imaginii şi a verbului succint în locul reportajului amplu. În raidul nostru la Casa pionierilor din Bistriţa i-am surprins pe pionieri în ipostaza minitehnicienilor, pregătind pentru noua ediţie a concursului montaje cu circuite integrate (ar trebui de fapt să spunem că în cele 8 case ale pionierilor din judeţ pionierii frecventează 104 cercuri cu 40 de profile). Fotoreporterul a surprins şi o imagine... muzicală: formaţia de acordeoane pregăteşte pentru o viitoare iesire în public un potpuriu de melodii populare:

Un scurt popas la cercul de arte plastice. Scurt, ca să nu tulburăm atmosfera «pluriartistică»: un elev cuprins de meditaţie poetică pozează unei graficiene, în vreme ce pictorii trăiesc bucuria culorilor iar alţi pionieri, mai aproape de realitatea imediată, modelează cu migala ceramistului mărţişoare pentru mamele şi surorile lor. Însă originalitatea acestor minuscule cadouri din lut au stîrnit interesul magazinului de artizanat care le-a solicitat o comandă de 500 mărţişoare.

În zilele de 20—21 februarie, pionierii din Maieru (comuna cu cea mai mare natalitate din ţară) au fost gazde şi totodată concurenţi. Aici s-a desfăşurat competitia judeţeană de schi «Cupa Someşului», aflată la cea de a III-a ediţie. S-au întrecut 120 de «zburători» pe schiuri însa aici au mai concurat şi binecunoscuta ospitalitate a pionierilor din Maieru, precum şi harul lor artistic, dovedit în spectacolul prezentat în cinstea oaspeţilor. Bineînţeles, cine vine la Maieru nu se poate să nu viziteze Muzeul satului, realizat de pasionaţii căutători de comori etnografice şi folclorice, sub conducerea profesorului Sever Ursa. Fiindcă vorbisem de sportivi, să nu-i uităm că ei se pregătesc intens pentru tradiţionala întrecere judeţeană de orientare turistică «Cupa Colibiţa» (ediţia a III-a). Vă imaginaţi ardoarea şi ambiţia cu care foştii campioni republicani vor lupta să-şi reîmprospăteze victoriile

În final o ultimă secvenţă a mozaicului nostru: unitatea de pionieri din Şieu-Cristur se află în plină bătălie cu... notele, întrucît nu vor să coboare ştacheta învăţăturii, procentul de sută la sută promovabilitate.

Dar nu, ultima imagine a mozaicului nostru surprinde febrilitatea cu care cele 29 formaţii de teatru se pregătesc să întîmpine luminile rampei în vederea Festivalului teatrului pionieresc.

Daţi-mi un bilet pînă-n Marte

Schiţă de VASILE MĂNUCEANU

Casa vecină, a lui nea Stan Pădureanu, e clădită cu spatele la gard, dar ferestruica de modă veche, a bucătăriei, e ca un ochi iscoditor, aţintit spre bătătura lor. De fapt, ferestruica asta, mereu întredeschisă, are doi ochi: ai Margaretei. Verzi ca de pisică. Nu le scapă nimic. Traian întrezăreşte umbra fetei cum se învîrteşte pe lîngă aragaz, dar e sigur că-l spionează tot timpul. Şi tocmai acum n-ar vrea să-l vadă cineva, să-l urmărească cineva cum umblă de colo-colo prin curte, posomorît şi fără rost.

Nu-i mai e milă de bocancii noi, dă cu piciorul într-o tinichea care zboară zăngănind drept în crengile dudului, ca o grenadă. Prin minte îi trec numai gînduri negre şi-i sună fără încetare în urechi o poezie tristă, «Cîinele soldatului», de Grigore Alexandrescu. «Rănit în războaie soldatul căzuse...» Ursei, cîine prost şi credincios, se ţine după el plin de speranţă. «Marş! Pleacă, lasă-mă...» Deschide pentru a zecea oară uşa magaziei şi se uită înăuntru ca într-o peşteră îngheţată. Toate sînt la locul lor. Vraful de scînduri într-un colţ. Sculele aşezate frumos, rîndeaua, ferăstraiele, burghiile strălucesc ca nişte instrumente chirurgicale, fiindcă taică-său, cel mai bun dulgher al cooperativei, e om cu dichis. Dacă s-ar apuca acum, dacă ar...

Trînteşte uşa cu disperare, fiindcă ştie că nu mai are nici o şansă. De nelinişte şi de necaz l-a apucat foamea. Se duce în casă, muşcă dintr-o gogoaşă cu dulceaţă, dar i se năzare că are gust de săpun. Iese din nou afară, ocoleşte curtea, parcă ar măsura-o, se aşază pe tăietor, obosit şi buimac ca după o călătorie în planeta Marte. Dacă ar putea să plece în Marte totul s-ar rezolva, nu i-ar mai cere nimeni socoteală. Dar nu poate să plece nicăieri. Stă acolo, pe buştean, şi se gîndeşte la ziua în care a intrat singur în bucluc, de bună voie şi plin de entuziasm.

Asta a fost miercuri, pe la unu şi ceva. Se adunaseră după ore, să discute despre grădina de zarzavat. Grădina şcolii nu e numai o tradiţie. De cîţiva ani, faima lor de legumicultori a crescut simţitor, se vorbeşte despre ei în tot judeţul. Pentru primăvara asta planul era simplu: pătlăgele, ardei graşi, castraveţi... Mai rămînea chestia cu răsadniţele. Material aveau. Geamuri adusese tovarăşul profesor Bălan cu maşina, de la Scăieni. O singură problemă: cine face ramele? Poate că tovarăşul profesor se şi gîndise la un colectiv, erau destui băieţi pricepuţi... Dar pînă să deschidă gura, el, Traian, sărise de-o juma' de metru:

— Le fac eu, tovarăşe profesor!

Profesorul Bălan se uitase lung la el, şovăise cîteva clipe:

— Oprescule, sînt multe, Oprescule.

— Le fac!

Răspuns categoric. Cea mai mică îndoială ar fi însemnat o jignire cruntă, oricine vedea asta. Poate dacă s-ar fi gîndit careva mai bine, dacă el însuşi... Dar nu se gîndise nimeni, iar el cu atît mai puţin, fiindcă era plin de mîndrie, ţîşnea mîndria din el ca sifonul.

Ţac! Ceva a lovit buşteanul. Al doilea proiectil îl nimereşte în bască. Ridică ochii spre ferestruica Pădurenilor. Margareta rîde la el, cu toţi dinţii. Ştie cu ce-a dat: cu sîmburi de prună. Margareta moare după prune uscate, ronţăie mereu, şi la şcoală are buzunarul şorţului plin. Colegă bună, Margareta asta. Curioasă, ca toate fetele, dar încolo cumsecade. Şi puţin cam aiurită. Dă cu sîmburi. Habar n-are ea de necazurile lui. Se încruntă cît poate:

— Dacă-mi spărgeai capul?

— Ei, na! Cu un sîmbure!

Fata dispare de la fereastră. O aude cîntînd veselă. Ce ştie ea? Acuma pisează ceva în piuliţă. Mai bine l-ar fi pocnit cu un bolovan, sau cu piuliţa. Se şi vede cu capul bandajat, tolănit între perne şi cu toţi colegii împrejur, compătimindu-l: Săracu' Traian, ce ghinion, dom-le! Tocmai cînd...

Din nou glasul acela cavernos şi întristat îi recită la ureche: «Rănit în războaie soldatul căzuse şi-n puţine zile...»

Cîte zile i-au rămas? Două, mari şi late. Termenul fusese de cinci zile. Luni dimineaţă ar fi trebuit să ducă ramele. Cinci zile erau, oricum, destul de puţine pentru unul singur. Şi totuşi, dacă s-ar fi apucat de treabă din primul moment, poate că... Dar nu se apucase. Trei zile plutise în nori, plin de admiraţie faţă de el însuşi. Apoi, brusc, plutirea încetase. Buf! La pămînt. La realitate.

În zilele astea care i-au rămas, să aibă el şi patru mîini?! Hm, ar fi ceva. Dacă l-ar ruga pe taică-său... Dar nici pomeneală de aşa ceva. Mai întîi că are de lucru pînă peste cap. Pleacă în zori şi se întoarce noaptea. Şi pe urmă, îl cunoaşte el bine. Dacă i-ar spune, s-ar uita la el aspru şi mirat: Ai promis, fă-le.

Cum să le facă, singur, aşa, în două zile? Pe drum trece Moş Vasile, cu un pachet de macaroane sub braţ. Moş Vasile e neam de departe cu ei. Bun ca pîinea caldă. Dacă l-ar ruga, l-ar ajuta fără discuţie. Dar poate să-l roage? Nu poate. Cînd a fost la ei, duminica trecută, moş Vasile, după două ceşti de ţuică, şi-a adus aminte că a fost trompetist în armată şi le-a cîntat cu pîlnia de cîrnaţi. Traian a făcut imprudenţa să pufnească în rîs şi moş Vasile s-a supărat foc. L-a jignit în mîndria lui de gornist.

Tot plecarea în planeta Marte rămîne valabilă. Ce bine-ar fi dacă s-ar putea duce la haltă, să ceară: «Daţi-mi un bilet pînă-n Marte, vă rog.» Iar nea Mihai, casierul, de colo: «Ce cauţi tu în Marte, măi Trăienică, mă?».«Necazuri, nea Mihai, lasă că-ţi spun eu cînd mă întorc, dacă mă mai întorc.»

Margareta nu se mai vede. A închis fereastra. Pesemne că se uită la televizor acuma. Ce-i pasă ei? Cerul e plumburiu şi domneşte o tăcere nefirească peste tot. O tăcere plină de ameninţări. Titi Gîrneaţă, zis Mosorel, un pişpirică dintr-a doua, care stă peste drum, dă tîrcoale pe la poartă. E tare fudul de prietenia lui cu Traian şi nu ştie cum să-şi mai arate devotamentul. Se caţără pe stinghie, săltîndu-şi peste uluci capul zîmbitor şi mălăieţ. Dar Traian n-are chef de el. Îi face un semn nervos, adică valea, şi Mosorel pleacă descurajat.

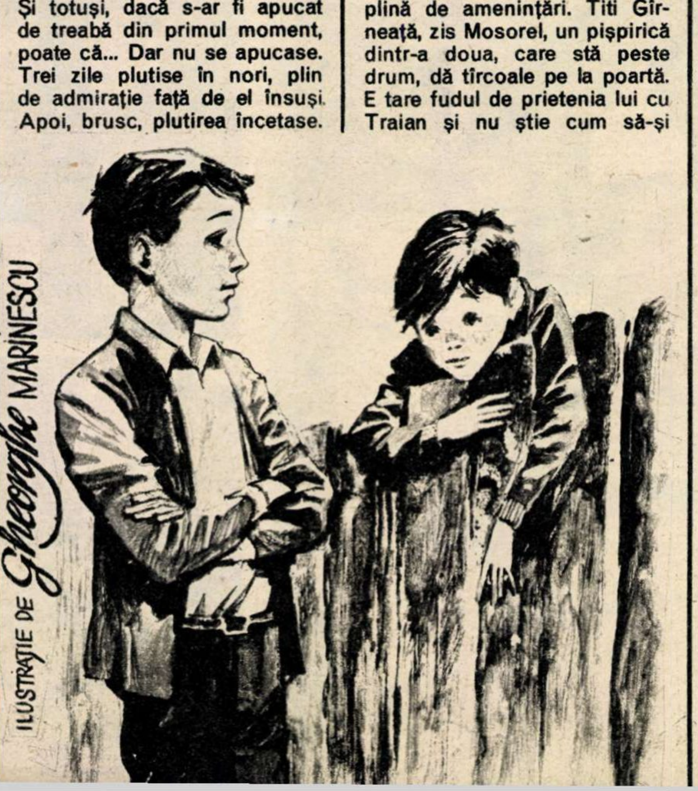

ILUSTRAŢIE DE Gheorghe MARINESCU

Cioc-cioc-cioc, la poartă. Ia uite, neobrăzatul! Ce-o mai fi vrînd? Dar nu, nu e Titi, e altcineva. Adică sînt alţii... Unu, doi, trei, patru, cinci... Şi Marinache, şi Iliescu, şi Stelea... O bănuială sinistră îi încolţeşte în minte. Va să zică ăştia ştiu tot. Un fel de delegaţie. Au venit să-l ia la zor, să se răfuiască. Se uită la scara podului, poate c-ar mai avea timp să se ascundă, dar nu, e o prostie, ăia l-au văzut. Şi pe urmă, mai bine să se isprăvească totul acum, de ce să mai aştepte pînă luni. Se duce întins, deschide poarta numai puţin, discuţia trebuie să aibă loc acolo, pe teren neutru. Dar băieţii sînt cinci, iar el unul singur, dau buzna în curte, cu gălăgie, veseli de parcă ar fi cîştigat la loto. Îi priveşte înmărmurit: ce-i cu ăştia? Marinache îşi freacă nasul, gestul lui obişnuit:

— Ce faci, Traiane?

Răspunde încordat, prevăzător:

— Ce să fac? Bine.

Urmează o clipă de tăcere, stînjenitoare parcă, dar veselia nu s-a şters de pe feţele lor. Traian nu înţelege. Se uită. În definitiv, ce vor? Stelea îşi dă drumul:

— Am jucat volei. Da' pe urmă ne-am gîndit... Şi fiindcă tot se dezumflase mingea, am zis...

Tace, intimidat, priveşte la Marinache, care e cel mai înfipt. Marinache îşi freacă nasul:

— Mă Traiane, hai mă să-ţi ajutăm şi noi la ramele alea.

Aşadar nu s-a înşelat. Marinache ştie tot. Şi ceilalţi. Numai că se prefac, l-au luat pe departe. Stelea a prins curaj şi el:

— Hai, mă, lasă-ne, ce mare lucru. Batem şi noi un cui, acolo. Îţi dăm sculele la mînă.

Iar Iliescu, cu vocea lui piţigăiată, rugătoare:

— Ne laşi, mă, să-ţi ajutăm! Hai mă, numai niţel, nu fi egoist. Ori... ori te pomeneşti că le-ai terminat?

Perspectiva e atît de neliniştitoare pentru Iliescu, încît îi tremură ochelarii. Ceilalţi, cu sufletul la gură, şi ei. Traian înlemneşte. Bine, dar ăştia... ăştia habar n-au! Nu el, ci ei ar trebui să se ducă în Marte! Habar n-au de nimic!

— Spune, mă, le-ai şi terminat?

Nu ştie ce să facă: să ofteze uşurat, sau să izbucnească într-un plîns de umilinţă şi desnădejde... Răspunde cu ochii în jos:

— Nu le-am terminat. Nici nu m-am apucat.

— Aiurea. Cum nu te-ai apucat? Zici aşa, ca să scapi de noi.

— Nu zic aşa. Dacă vreţi, uitaţi-vă în magazie.

Acuma îl cred. Tac şovăitori, nedumeriţi. Şi deodată, gîndul salvator apare în mintea lui Traian ca fulgerul pe un cer întunecos.

— Nu m-am apucat, fiindcă de ce era să moşmonesc cinci zile? Aşa mi-am planificat eu. Încep azi după masă, şi pînă luni, gata.

— Aha! Păi atunci am picat la ţanc. Ne laşi, mă, să-ţi ajutăm?

— Hai, mă, Traiane, ce naiba! Tu cînd mi-ai cerut porumbiţa aia roşie, ce, eu te-am lăsat atîta să mă rogi?

Îi vine să rîdă. Îşi aduce aminte de Tom Sawyer, de scena cu vopsitul gardului. Băieţii îi dădeau lui Tom mere, bricege şi o mulţime de chestii, ca să-i lase şi pe ei să vopsească. Păi, dacă aşa merge...

— Bine, fraţilor. Dacă vreţi voi... Hai să-i dăm bătaie. Dar să-l prind pe vreunul că se taie ori îşi striveşte unghia!

...În magazie fîşîie rîndeaua, ferăstraiele hîrşa-hîrşa, ciocanele bat de răsună tot Mălăieştiul. Traian iese să caute mătura, pentru talaj. Curtea parcă s-a înviorat şi s-a luminat. Ursei aleargă fericit după vrăbii. Mosorel s-a cocoţat iar pe uluci.

— Ce e, mă, popîndăule?

Nu-l mai repede, e plin de înduioşare şi de bunăvoinţă. Năpîrstocul îi face semne:

— Vino mai încoa... Unde sînt ăia?

— În magazie. Da' ce, ţi-e frică de ei?

— Nu mi-e frică. Da' să nu mă vadă. Stai mai aşa. Eram în curtea şcolii, pierdusem guma, una mare, verde, şi-o căutam...

— Păcat, îl compătimeşte. Şi ai găsit-o?

— Nu. Da' Marinache şi ceilalţi erau acolo, vorbeau. Era şi Pădureanu Margareta. Eu căutam guma, nu m-au băgat de seamă, dar am auzit tot. Vorbeau despre tine, că nu poţi să faci singur alea... ramele de răsadniţă. Marinache te-a făcut lăudăros şi-n toate felurile, că n-ai minte nici de doi bani şi că ei întîrzie cu răsadurile şi că vine să te ia de piept, să... Margareta a zis că da, răsadniţele sînt cele mai importante, dar că nu trebuie să te ia chiar aşa. Că tu ai greşit, te-ai grozăvit, dar ai avut astea... intenţii bune şi că acuma eşti într-o situaţie ăă... nu ştiu cum a zis. Marinache s-a gîndit niţel şi a zis: Bine, lasă că găsim noi o metodă. O să se dumirească el după aia.

Crengile dudului, cu cer cu tot, se clatină deasupra lui Traian.

— Auzi, se holbează Mosorel, nu le spune că eu... Da' fii atent. Sînt daţi naibii. Auzi, Traiane, ce metode o fi zis că...

Nu-l mai aude. Ridică, o frîntură de clipă, ochii spre fereastra Pădurenilor. A licărit o rază de soare în ea, sau a închis-o cineva repede?

Primul pas spre magazie unde hîrşcîie ferăstrăul e greu, parc-ar avea plumb în picioare. Dar numai primul. Restul sînt mai puţin anevoioşi. Drumul nu e chiar atît de lung ca pînă-n Marte. Ursei a luat-o înainte, întoarce din cînd în cînd capul spre el, ca şi cum i-ar zice: Haide, curaj.

PIRAMIDELE DE LA TEOTIHUACAN

Note de călătorie

de NEAGU UDROIU

Ai alergat dis-de-dimineaţă pe pantele Piramidei Soarelui de la Teotihuacan, amăgit de aspiraţia verticală a treptelor. Piramida Soarelui — Piramida Lunii. O planşă desfăşurată pe sute de metri şi cîteva secole. Muzeu restituit ştiinţei. Ai mers ore în şir măsurînd cu pasul kilometrii bulevardului central Paseo de la Reforma, bandă multicoloră ce despică oraşul. Nu lipseşte nimic pentru a face din această panglică desprinsă sub coroanele din Chapultepec, grădina publică generoasă prin întindere, să faci din Paseo de la Reforma spaţiu de seducţie al Capitalei. Sus, printre creneluri, flăcări de istorie mută. Cît vezi cu ochii bulevardul, obosit de palmieri şi statui. Nevoia statuilor devine obsesie. În adăpostul arborilor bătrîni, monumentele îşi caută clipa reculegerii. Figuri legendare, eroi de poveste. În prezenţa lor paşii se scurg fără număr, ignorînd restul: vitrine, firmele luminoase, hoteluri, maşini de tot felul. În Chapultepec te aduce mirosul de iarbă. Pe trotuarele bulevardului Reformei — seducţia monumentelor. Nu lipsesc nici în rest, nu lipsesc nici aievea. Aici sînt multe. Mai multe şi mai binevenite ca oricînd.

Ziua va începe sub umbrela de piatră de la muzeu, muzeul cel mare i-aş spune eu, şi nu numai eu, urmărit de profilul greu comparabil al tezaurului. Muzeul naţional încearcă ambiţia concentrării sub aceeaşi cupolă a tot ce istoria a lăsat, binevoitoare, în acest colţ de lume înscris în inventarul mai multor civilizaţii. Ai senzaţia stranie a rătăcirii în timp. Halucinantă debarcare la ţărmuri despărţite de secole. Vei fi derutat în Mexicul atîtor ispite, în Zocallo, piaţa cu rame purtînd strălucirea severă a palatelor, în etajele nevăzute ale metroului, refugiu neaşteptat al vocaţiei pentru frumos, printre clădirile universităţii, cromatică spectaculoasă în contrast cu fruntea înnegurată a piramidelor, în foaierul teatrului naţional, acolo unde tronează Siqueirros, parcă viu şi prezent ca nicăieri. Vei începe ziua oriunde, şi vei sfîrşi totdeauna acolo, sub bolta de stele coborîtă pe umerii chitarelor aprinse.

*

Merg la Teotihuacan, la San Juan Teotihuacan, cum mă corectează ghidul de la oficiul turistic, el care acceptă trecerea numelui meu în turul gata de drum, el care va fi şi ghid şi şofer la maşina destul de comodă pe arşiţa de azi. Plecăm, aţi ghicit, tot de pe Paseo de la Reforma, parcurgem oraşul relativ blînd, dimineaţa cine are treabă merge la treabă, băieţii de bulevard nu s-au sculat încă, ne oprim să luăm pe cineva din faţa hotelului Del Prado. Profităm de ocazie şi avem sub ochi superbul «Vis de duminică în parcul Alameda». Diego Rivera s-a ambiţionat să adune într-un careu — are probabil 15 metri lungime — amatorii de plimbare notabili, figurile ilustre văzute pe aleile parcului de la Cortez încoace costă, se crede, trei sferturi de milion de dolari. Parcurgem bulevardul Insurgenţilor, depăşim staţia de cale ferată Buena Vista, trecem de Monumentul Razei, în fapt o piramidă şi apoi, în direcţia Teotihuacan.

...Stau şi privesc de cîteva ceasuri. Măsor din ochi depărtările. Da, acolo în spate, nehotărîţi, vulcanii. Lîngă mine, în valuri, turiştii, iar vizavi, aproape de tot, imperturbabile, tăiate în aer, scrutîndu-se reciproc, salutîndu-se reciproc, salutîndu-ne, gest apoteotic, piramidele. Trebuie să fie o mie de ani de cînd mistria necunoscută a pietrificat zîmbetul de Giocondă din cetatea zeilor. Zei neştiuţi s-au aşezat la treabă adunînd răbdător cărămida rezistentă la ascuţişul furtunii. Furtuni au fost şi bănuim nu puţine, tăişul şi el mereu ascuţit, dar fraza din gura zeilor n-a putut fi scoasă atît doar vîntul a risipit ici colo pete de cerneală pe foaia de caiet. Gramatica zeilor se vrea solidă, culeasă din stele şi risipită pe sol. La Teotihuacan se operează cu semne din zodiacul cel mare, jocul e cosmic, semnele de reper sînt proiectate în univers. Ce putea rezista la masa de taină, ce s-ar fi potrivit mai bine decît acele pietre smulse cerului şi puse pe jos botezîndu-le piramide? La Teotihuacan soarele şi luna compun geografiei accente superbe. Ne vorbesc de dincolo de noi. Ne vorbesc, le auzim, desluşim slove din frazele lor, descoperim fragmente, dar textul rămîne criptic. Pelerinajul, cît ziua pe gulerele enorme, sus, pe fruntea deschisă luminii se aflau templele, se vrea o mînă forţînd lacătul. Paşii ating persuasiv tăcerea pietrei, trec mai departe, se întorc răbdător, mişcarea continuă 248 de trepte, de tot atîtea ori degetul bate întrebător aşteptînd răspunsuri care cine ştie de vor veni curînd. Fugit sub penele de umbră Quetzalcoatl zîmbeşte. Sfinxul toltec rememorează paşii intraţi în legendă. În «Cetatea zeilor» se consumă sub ochii noştri dialogul ocrotit de mister între două fulgere.

1

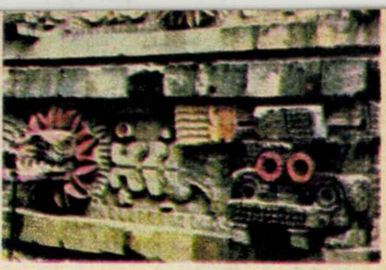

2

3

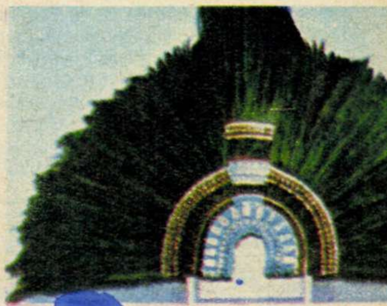

4

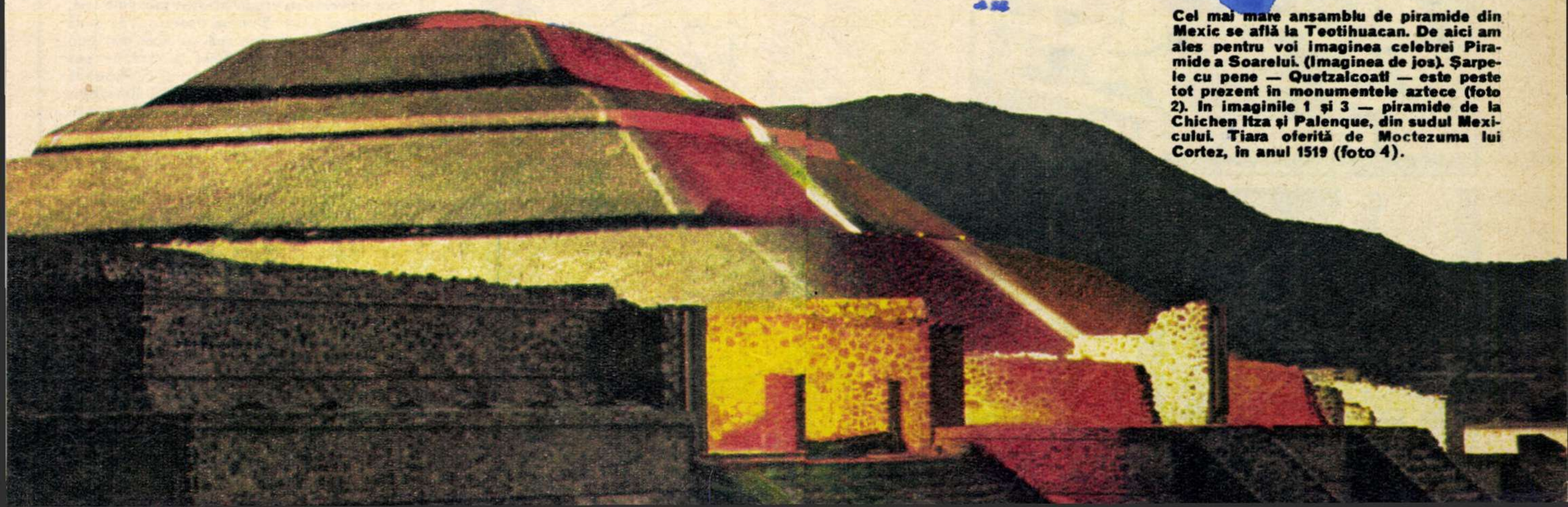

Cel mai mare ansamblu de piramide din Mexic se află la Teotihuacan. De aici am ales pentru voi imaginea celebrei Piramide a Soarelui. (Imaginea de jos). Şarpele cu pene — Quetzalcoatl — este peste tot prezent în monumentele aztece (foto 2). În imaginile 1 şi 3 — piramide de la Chichen Itza şi Palenque, din sudul Mexicului. Tiara oferită de Moctezuma lui Cortez, în anul 1519 (foto 4).

TRIBUNA SPORTULUI

CINCI SPORTURI ÎNTR-UNUL SINGUR:

PENTATLONUL

Numeroşi cititori ne-au întrebat în ce constau şi cum se desfăşoară întrecerile de pentatlon modern? Unde se poate practica acest sport? Răspunde **Nicolae Prescure,** antrenorul de tir al lotului olimpic român de pentatlon modern .

După cum îi spune şi numele, pentatlonul modern (de fapt ca şi cel vechi, practicat de grecii antici şi de vikingi), se compune din cinci discipline sportive: **călărie, scrimă, tir, înot** şi **cros.** Întrecerile, indiferent de nivelul lor, se desfăşoară pe durata a cinci zile, fiecărei probe fiindu-i rezervată o zi şi fiecare concurent fiind obligat să participe la toate aceste probe, avînd astfel posibilitatea să cumuleze un număr mai mare sau mai mic de puncte, în funcţie de evoluţia sa.

Călăria constă în parcurgerea călare a distanţei de 800 metri pe care sînt plasate 15 obstacole, avînd rezervate pentru această probă doar... 2 minute. Maximum de puncte acordate — 1 100, din care se scad cîte două puncte pentru fiecare secundă în plus, iar pentru doborîrea unui obstacol, 32 puncte. Dacă se întîmplă ca sportivul să nu fie ascultat de cal şi acesta să se oprească în faţa unui obstacol sau a mai multora, pentru prima oprire se pierd 24 de puncte, pentru a doua 48, iar pentru a treia 72. De reţinut că participanţii la pentatlonul modern nu vin cu caii lor (mai ales în cazul competiţiilor internaţionale lucrul acesta ar fi deosebit de dificil de realizat), ci şi-i aleg, prin tragere la sorţi, dintr-o herghelie pusă la dispoziţie de către organizatori doar cu 20 de minute înainte de începerea concursului (intrarea în întrecere făcîndu-se din 5 în 5 minute). Cele 15 obstacole au cel mult 1,20 m înălţime pentru seniori şi 1,10 m pentru juniori, sînt numerotate vizibil şi trebuie trecute în ordinea acestor numere.

Scrima îi obligă pe participanţi să se dueleze fiecare cu fiecare, arma fiind spada electrică (o spadă conectată la o sursă de curent electric, care atunci cînd adversarul este atins, face să se aprindă un bec, marcînd astfel vizibil punctul realizat). Pentru această probă sînt acordate doar 3 minute. Cîştigă cel care realizează primul «tuşa» (adică a atins adversarul în orice loc de pe corp). Dacă în timpul rezervat, nici unul dintre adversari nu reuşeşte să dea «tuşă», se consideră dublă pierdere şi nici unul nu realizează puncte! La această probă, pentru realizarea a 1 000 puncte, trebuie învinşi trei sferturi dintre toţi concurenţii (adică 75% dintre ei). Pentru fiecare victorie sau înfrîngere, numărul de puncte se stabileşte de la început, în funcţie de numărul de concurenţi.

Tirul constă în tragerea a douăzeci de focuri împărţite în 4 serii, cu pistol de calibru 5,6 mm într-o ţintă aşezată la 25 m şi care, datorită unui mecanism pus în funcţiune de către un arbitru la momentul potrivit, stă pe muche (pe cant) 7 secunde, apoi se-ntoarce cu faţa spre trăgător timp de 3 secunde (cînd şi trebuie lovită), figura repetîndu-se de 5 ori. În cele 3 secunde pe care le are la dispoziţie, trăgătorul trebuie să ridice braţul, să ia linia de ochire şi să tragă... în decar (adică în centrul ţintei) dacă poate. După tragerea fiecărei serii, arbitrii notează şi anunţă punctele realizate de fiecare concurent, apoi lipesc (bulinează) găurile din ţinte, după care se trece la seria următoare. Pentru 194 de puncte pe ţintă se acordă 1 000 puncte de pentatlon (maxim posibil de realizat fiind de 20 cartuşe a 10 puncte fiecare = 200 puncte pe ţintă), pentru fiecare punct pe ţintă în plus sau în minus acordîndu-se sau scăzîndu-se 22 puncte de pentatlon.

Proba de **înot** se desfăşoară, de obicei, în bazine de 50 m lungime, dar în lipsa acestora se folosesc şi cele de dimensiuni mai mici. Oricum, concurenţii trebuie să parcurgă fiecare 300 m într-un timp cît mai scurt posibil. De aceea se foloseşte procedeul «craul», care oferă cea mai mare viteză. Pentru 3 minute şi 54 secunde se acordă 1 000 puncte, fiecare jumătate de secundă în plus sau în minus adăugînd sau scăzînd cîte 4 puncte.

La **cros,** seniorii au de parcurs 4 000 m în 14 minute şi 15 secunde, iar juniorii 3 000 m în 10 minute şi 30 secunde, pentru care se acordă 1 000 puncte. Fiecare secundă economisită sau adăugată la baremul de mai sus aduce în plus sau în minus 3 puncte la seniori şi 4 puncte la juniori. Traseul este vizibil marcat, iar concurenţii au voie să-l vadă şi să-l recunoască în dimineaţa zilei în care se va desfăşura proba respectivă.

Cine şi cum cîştigă? Doar trei pentatlonişti şi trei echipe urcă pe treptele podiumului (există şi propunerea, aflată în studiu, să se acorde locuri 1, 2 şi 3 la fiecare probă), departajarea făcîndu-se prin însumarea punctajelor de la fiecare probă.

Inclus în anul 1912 în programul Jocurilor Olimpice, pentatlonul modern, unul dintre sporturile de bază ale acestor întreceri, a fost dominat cîteva decenii de către nordici (în special de către suedezi). Pe măsură însă ce el este adoptat şi inclus în întrecerile sportive din numeroase ţări, nordicii sînt depăşiţi mai întîi de către pentatloniştii din Uniunea Sovietică, apoi şi de cei din Ungaria. Primul succes de prestigiu al pentatloniştilor noştri datează din 1974 cînd, la Campionatul mondial desfăşurat la Moscova, au ocupat locul 3 pe echipe (după reprezentativele U.R.S.S. şi Ungariei).

Pentru pionierii dornici să practice această disciplină sportivă deosebit de frumoasă şi, mai ales, folositoare, care le poate oferi mari satisfacţii şi posibilitatea de afirmare pînă şi la J.O., le recomand să practice intens, de la cea mai fragedă vîrstă crosul, şi îndeosebi înotul. Apoi, la vîrsta de 12—13 ani, se pot adresa unora dintre centrele de pregătire a pentatloniştilor (în Bucureşti—la Clubul «Olimpia» şi la Şcoala sportivă nr. 1, iar în provincie, —la «C.S. Universitatea» Timişoara şi la Clubul sportiv universitar» din Tîrgu-Mureş) care recrutează tineri talentaţi din întreaga ţară.

UN MILION DE PRIETENI

«Neguţătorul» de note ● Decepţie şi optimism ● Nişte băieţi care nu se joacă cu... focul! ● Care este cel mai bun roman?

TÎRGUL DE... NOTE! Evident, un tîrg de note — unde să «cumperi» pe tocmite şi-ncercate, ca la pepeni, un 10 impozant sau un 8 comod — nu există dar elevul **D.D.** din clasa a opta, **Şc. gen. Valea Călugărească, Prahova** — ne informează colegii lui — are acest obicei curios. Cînd primeşte o notă, se tîrguie cu... profesorii: că el a răspuns bine dar nota nu-i reflectă meritele, că altul a răspuns mai slab şi a primit mai mult! Fireşte, orice om are dreptul să-şi exprime opinia în legătură cu o apreciere făcută asupra muncii lui. Esenţialul este însă **să fii sigur că munceşti bine,** şi se pare că vorbăreţul **D.D.** tocmai cu învăţătura nu se prea împacă! El uită că în viaţă porneşti **cu cunoştinţele dobîndite la şcoală,** nu cu notele. «Neguţătorul» nostru mai e şi cam indisciplinat, cam bătăuş, cam «pestriţ» la gură, dovedind în general o atitudine de înfumurat agresiv. **Deocamdată,** nu-i dăm numele întreg deoarece sperăm că va reuşi să-şi îndrepte energia spre făgaşul cel bun — **studiu serios şi disciplină ireproşabilă.** Altminteri... ● PRIETENIA a fost întotdeauna o problemă delicată şi complexă. Dragă **Sanda Dumitru** din **Braşov, str. 30 Decembrie nr. 15,** faptul că băiatul pe care l-ai cunoscut la Casa pionierilor şi de care te-ai ataşat s-a îndepărtat acum de tine nu este, desigur, un eveniment plăcut în viaţa ta, dar nici o... catastrofă! Mă bucur că ai un caracter echilibrat, că încerci să depăşeşti acest impas sufletesc: **«Mă gîndesc încă la el, dar învăţ cu sîrguinţă, fac sport, activez într-o formaţie artistică, mă preocupă ecologia.»** E bine că nu eşti o plîngăreaţă, ci o fată realistă care ştie că are o viaţă înaintea ei şi se pregăteşte cu fermitate şi energie pentru viitor. ● **NU VĂ JUCAŢI CU FOCUL!** vă sfătuieşte competent **Sabin Chira** din clasa a şaptea, **Şc. gen. nr. 12, Arad.** El răspunde în unitate de activitatea unui cerc de **«prieteni ai pompierilor».** N-au stins încă nici un incendiu şi le urez să nu aibă ocazia... Îi aplaudăm însă pentru sîrguinţa cu care, îndrumaţi de specialişti, deprind ştiinţa prevenirii şi combaterii incendiilor, îndeletnicire nobilă şi deloc uşoară, în care cunoştinţele tehnice speciale îşi dau mîna cu deprinderi care ar face cinste oricărui sportiv şi, mai ales, cu excelente trăsături de caracter şi intelectuale — **spirit de iniţiativă şi de organizare, curaj, capacitatea de a lua în timpul cel mai scurt decizia cea mai bună, rapiditate şi precizie în aplicarea acesteia.** ● O întrebare grea îmi pune **Valerian Truică** din clasa a şasea, **Bucureşti: «CARE ESTE CEL MAI BUN ROMAN din cîte s-au scris?»** Probabil că Valerian a avut o controversă cu vreun prieten sau, cine ştie, hotărît să citească numai literatură de bună calitate, vrea să înceapă cu «cel mai bun roman». Este o întrebare la care nu pot să-ţi răspund şi probabil n-o să-ţi răspundă nimeni. În literatura română şi în literatura universală sînt mii de romane extraordinare! Cum le poţi identifica? Simplu: citind şi iar citind. Marele nostru istoric literar şi scriitor, G. Călinescu, referindu-se la selecţia cărţilor pentru lectură, spunea că problema nu e **ce** să citeşti, ci ce să **nu** citeşti. Deprinde-te deci să înveţi **a deosebi** cărţile slăbuţe, conţinînd aventuri bogate în lovituri de pumn şi împuşcături, de **marea, adevărata literatură.** Roagă-l pe tovarăşul profesor de literatură să-ţi întocmească o listă de autori pe care trebuie să-i citeşti şi care ar putea începe cu Nicolae Filimon, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Marin Preda, Honoré de Balzac, Lev Tolstoi... Dar, atenţie: nu citi «pe sărite», ocolind descrierile şi căutînd cu orice preţ dialogul şi întîmplarea! Însuşeşte-ţi deprinderea de a citi **integral** o carte.

Ovidiu Zotta

TESTE

propuse de
Virgil Tomuleţ

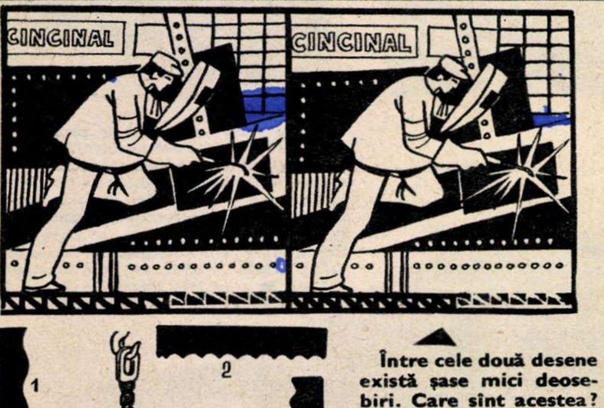

Între cele două desene există şase mici deosebiri. Care sînt acestea?

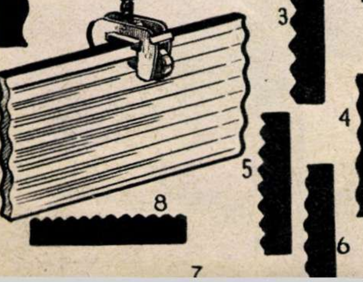

Din cele opt panouri pentru asamblare, doar unul se potriveşte panoului central. Care?

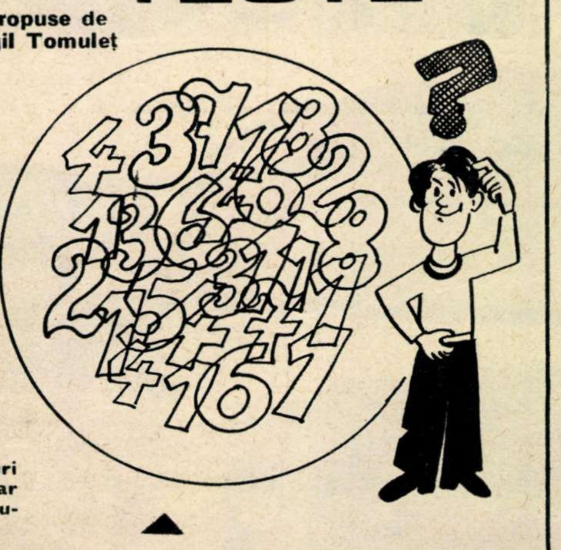

Cîte cifre sînt în desenul alăturat?

JURNALUL OLGUȚEI

O corespondentă, care se declară «admiratoarea» mea (îi mulțumesc pentru creditul ce mi-l acordă în privința solicitudinii cu care răspund atunci cînd mi se cer sfaturi), îmi adresează următorul apel: «Dragă Olguța, scapă-mă din impas». Am parcurs, mărturisesc, cu reală îngrijorare conținutul scrisorii. După ce Adina T. din Iași îmi relatează programul ei zilnic — ca elevă la Liceul de muzică și arte plastice — trece în revistă atribuțiile gospodărești care îi revin în familie și cîteva preocupări din timpul liber. «Dar acest program e prea mașinal — zice ea — nu mai am ce face după-amiază... O mai iau pe mama la plimbare, mai citesc, mai scriu... Dar ce să fac?» Adică ce să **mai** *facă?*

În ce constă deci impasul Adinei?

1. Programul e prea mașinal, monoton; 2. Nu știe cum să-și «umple» după-amiezele, timpul liber; 3. Sînt, desigur, două pricini care generează apatia, tristețea — împotriva cărora Adina îmi solicită un antidot — căci, mă întreabă ea în finalul epistolei — „n-ai putea să mă înveselești cu frumoasele inițiative din «Cutezătorii»?“

Să discutăm metodic:

1. Programul de pregătire a lecțiilor nu poate fi mașinal, întrucît cu fiecare nouă zi de școală, cu fiecare nouă lecție, ne însușim cunoștințe noi, pe care nu le memorăm mecanic, ca un creier electronic, ca un robot, fără interes, fără efortul conștient al gîndirii, fără afectivitate sau pasiune. Avem și obiecte de studiu preferate, cărora le acordăm timp mai mult, căutăm noul și dincolo de manual, de caietul de notițe — în raftul bibliotecilor, în laboratoare de fizică, chimie, în atelier, în noua partitură pe care o descifrăm... Oare și în sferele muzicii te plictisești? Și exersatul e «mașinal»?

2. În preocupările gospodărești mai poți schimba uneori ordinea și nu întotdeauna sînt aceleași, repetate cu regularitate de ceasornic. Te-ai gîndit, de pildă, la un cadou de ziua mamei, a tatălui, lucrat de mîna ta? Și ziua de 8 Martie îți oferă un astfel de prilej.

3. Timpul liber a devenit pentru Adina o «problemă»! Ceea ce, evident, mă surprinde, fiindcă mai toate corespondentele mele se plîng de «criza de timp» pentru mulțimea preocupărilor și nicidecum de... «lipsa de fantezie» în petrecerea lui. În afară de muzică nu mai ai și alte pasiuni, nu ai și prietene, nu participi la activitățile detașamentului? Vorbeai despre frumoasele inițiative ale pionierilor despre care se scrie săptămînal în paginile revistei «Cutezătorii». Acestea nu pot constitui o sursă de «inspirație» pentru a ieși din impasul pe care-l acuzi?

Sau, iată ce propun: Împreună cu prietenele mele — cititoarele revistei «Cutezătorii» — să căutăm o soluție pentru timpul liber al Adinei. Aștept, așadar, opiniile, sugestiile voastre, la care Adina, meditînd, se va convinge că, de fapt, **a nu găsi ce să mai faci în timpul liber** e o falsă problemă.

Olguța

ANTENA

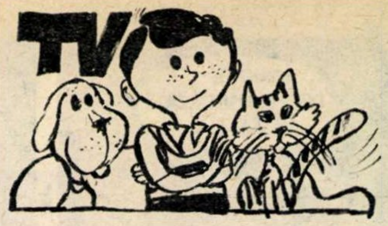

RADIO

Din programul săptămînii 14-20 martie a.c., spicuim pentru voi cîteva emisiuni.

Duminică, 14 martie, ora 8, pe programul II, **«Teatru la microfon»** vă oferă în premieră scenariul **«La revedere, elefant»**, de Ileana Costin. **«Microfonul pionierilor»**, care vă aparține, marți, 16 martie, cu începere de la ora 18,30, pe programul II, conține două puncte forte: ancheta-serial **«Nota 10 la puterea 2 milioane»** și microconcursul **«Vestitorii primăverii»**. **«Studio radar»** vă invită, joi, ora 18,30, tot pe programul II, să participați cu toții la o călătorie printre copiii lumii sugestiv intitulată **«Cap-Compas»**. Echipajul emisiunii **«Chipul țării mele»** (sîmbătă, ora 18,30, programul II) oferă **Nota 10 la istorie contemporană»** unor pionieri din Craiova, iar celor din Focșani, posibilitatea de a continua rubrica **«Necunoscutul din preajma ta»**.

În final, vă reamintim să deschideți radioul pe programul II în fiecare zi la orele 6,50 pentru a asculta **«Bună dimineața, copii!»** și la orele 19,50 pentru a asculta **«Noapte bună. copii!»**

Iată cîteva din titlurile pe care le oferă emisiunea **«Tot înainte»**, de duminică, 14 martie, ora 8,40: **«Agendă pionierească»**, **«File din istoria neamului»** (formarea poporului și a limbii române), **«Cine e el? Cine!»** (dezbatere pe teme de etică pionierească), **Anticipație pentru anul 2000»** (reportaj de la Casa pionierilor din Ploiești), **«Așa da! Așa nu!»** (microfoiletoane pe teme de comportament). În continuare, ca de obicei, un nou episod din filmul serial «Daktari».

În aceeași zi, de data aceasta însă la orele 19, emisiunea **«Micul ecran pentru cei mici»** vă invită la o interesantă șezătoare literar-artistică. Cine vrea și e interesat, tot duminică, 14 aprilie, la ora 20, pe programul II, se poate întîlni cu cîțiva eroi îndrăgiți, de data aceasta cu Frak, Serena și Lucreția.

De luni (15 martie a.c.) și pînă sîmbătă (20 martie a.c.), veți putea călători, în fiecare seară, cîte 10 minute, începînd cu ora 19,20, prin lumea desenelor animate.

Sîmbătă, la orele 11,05, veți putea urmări, în emisiunea **«O viață pentru o idee»**, un interesant film despre viața și activitatea lui **Traian Vuia,** pionier al aviației românești și mondiale.

AGENDA CONCURSURILOR NOASTRE

La concursul literar «GALERIA CUTEZĂTORILOR» sosesc în număr mare lucrări literare ale căror subiecte se înscriu în aria tematică a concursului. Așteptăm reportaje, schițe și povestiri care să oglindească mai pregnant aspecte interesante și inedite din viața pionierilor, să contureze caractere puternice, să reflecte trăsăturile morale și etice pionierești.

Rezultatele concursului «CARTEA ÎN CARE NE OGLINDIM» vor fi publicate într-unul din numerele imediat următoare ale revistei.

În curînd vom publica atît **regulamentul CUPEI «CUTEZĂTORII» LA FOTBAL PENTRU COPIII DE LA SATE, ediția a VI-a — 1976**, cît și **regulamentul EXPEDIȚIILOR «CUTEZĂTORII», ediția a VIII-a — 1976.** Regulamentul Cupei de fotbal prezintă importante modificări față de cel al precedentei ediții (menite să contribuie la o cît mai normală și echitabilă desfășurare a competiției), pe cînd cel al Expedițiilor rămîne aproape identic.

Ca întotdeauna, **la concursul «SEMAFOR-CUTEZĂTORII»** primim o bogată corespondență, vechii noștri prieteni dovedindu-se în continuare harnici și pricepuți redactori. Lucrul acesta ne bucură. Ne întrebăm însă de ce nu descoperim printre semnături și nume noi de colective redacționale? Nu uitați, trimiteți lucrările voastre cît mai curînd!

Ați observat în această pagină **noua rubrică «ANTENA»**? Aceasta se referă la emisiunile radio-t.v., cărți noi apărute și filme. Vă invităm să ne scrieți părerile voastre despre emisiunile preferate, despre cărțile și filmele care v-au plăcut.

SEMAFOR CUTEZĂTORII

RECREAȚIA E DIN NOU... RECREAȚIE!

La Școala generală nr. 153, București — ne comunică tovarășul director al școlii în urma notei apărute la rubrica noastră din nr. 52/1975 — înviorarea nu se mai face în pauza mare, ci într-una din recreațiile dinaintea ei. Simplu și eficace: nici delicioasele produse ale bufetului școlii nu mai sînt în pericol și nici — mai ales — posibilitatea copiilor de-a se odihni în recreație.

«Treceți pe la noi și veți vedea» — ni s-a spus.

Am trecut (tocmai într-o recreație mare); am văzut și ne-am bucurat!

TUDORIȚA NE-A AUZIT!

Vă mai amintiți de problemele Tudoriței relatate în nr. 3/1976 al rubricii noastre? Unii dintre colegii ei nu ieșeau din clasă în pauzele dintre ore, ci rămîneau în sală împiedicînd aerisirea și curățenia.

Harnicii noștri colegi de la subredacția «Tot înainte» a Casei pionierilor din Hunedoara, ne-au scris că lucrurile s-au îndreptat și că dacă vrei să vezi o clasă model în acest sens în toată Hunedoara, atunci trebuie să mergi glonț la clasa Tudoriței.

Deci, noi de-aici am făcut strigarea «În recreație, poftește-i afară, Tudorițo!», iar Tudorița și ai ei colegi ne-au auzit.

Poate ne mai aud și alții!

O INTERVENȚIE... ȘI O URARE

De la începutul anului școlar, elevii din satul **Costișa-Vaslui** au avut necazuri cu pregătirea la trei discipline: muzică, desen și educație fizică. Pricinile: la muzică nu se poate forma o catedră întreagă, la desen titularul a fost plecat în concediu fără plată, iar la educație fizică, profesorul, handbalist la un Club sportiv mai lipsea «din cînd în cînd» de la ore.

Semaforul, informîndu-se la școală și la inspectoratul școlar județean, are de adus, iată, vești bune: orele de muzică vor fi suplinite în bune condiții, profesorul de desen s-a întors la școală, iar tovarășul profesor de educație fizică are de gînd să scoată din fiecare elev un mare sportiv.

Aplauze anticipate!

Ilie Traian

COLEGUL MINITEHNICUS

Desene: Nic Nicolaescu

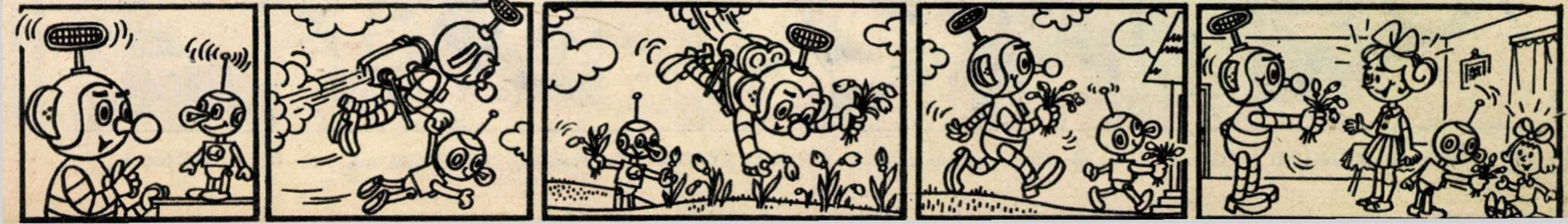

Litovoi VOIEVOD

FILE DIN EPOPEEA NAȚIONALĂ

6

Apropierea primejdiei o face pe Anca să lase gherghetul și să îmbrace armura de oștean. Între timp sosesc obștile din Amaradia, de pe Lotru, din țara Loviștei și de la Horezu. Litovoi este și el gata să întîmpine vrăjmașul. — M-ați ales voievod, spune el. Sabie care să unească ținuturile de sub munți cu cele din Hațeg și Argeș. Ioaniții ne vor slugi și robi pe pămînturile noastre. Dar noi vom ști să ne dovedim dreptatea cu ascuțișul săbiilor.

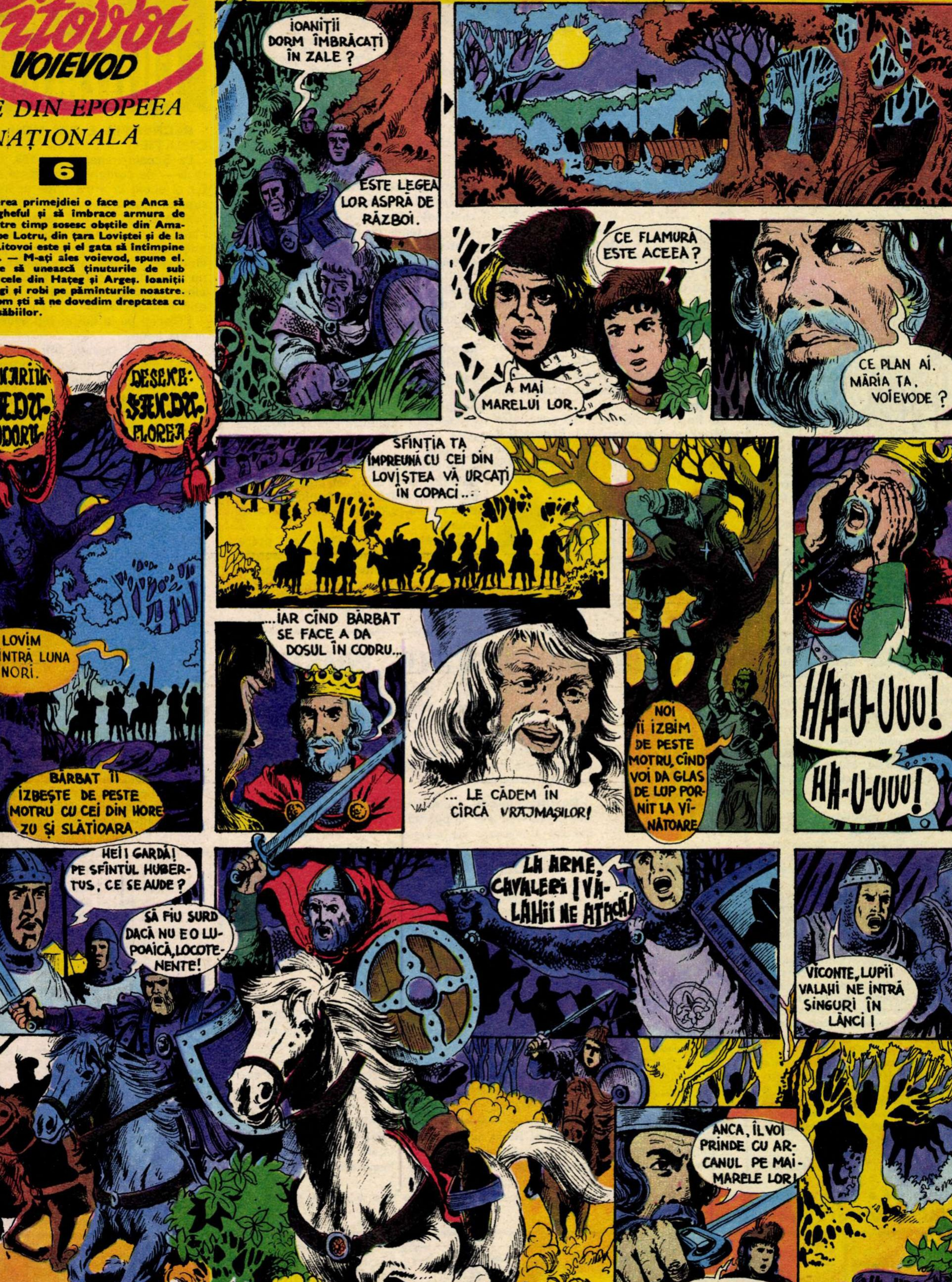
IOANIȚII DORM ÎMBRĂCAȚI ÎN ZALE ?
ESTE LEGEA LOR ASPRĂ DE RĂZBOI.
CE FLAMURĂ ESTE ACEEA ?
A MARELUI LOR.
CE PLAN AI, MĂRIA TA, VOIEVODE ?
SCENARIUL: RADU THEODORU
DESENE: SANDA FLOREA
ÎI LOVIM CÎND INTRĂ LUNA ÎN NORI.
BĂRBAT ÎI IZBEȘTE DE PESTE MOTRU CU CEI DIN HOREZU ȘI SLĂTIOARA.
SFINȚIA TA ÎMPREUNĂ CU CEI DIN LOVIȘTEA VĂ URCAȚI ÎN COPACI...
...IAR CÎND BĂRBAT SE FACE A DA DOSUL ÎN CODRU...
... LE CĂDEM ÎN CÎRCĂ VRĂJMAȘILOR!
NOI ÎI IZBIM DE PESTE MOTRU, CÎND VOI DA GLAS DE LUP PORNIT LA VÎNĂTOARE
HA-U-UUU!
HA-U-UUU!
HEI! GARDĂ! PE SFÎNTUL HUBERTUS, CE SE AUDE?
SĂ FIU SURD DACĂ NU E O LUPOAICĂ, LOCOTENENTE!
LA ARME, CAVALERI! VALAHII NE ATACĂ!
VICONTE, LUPII VALAHI NE INTRĂ SINGURI ÎN LĂNCI!
ANCA, ÎL VOI PRINDE CU ARCANUL PE MAI-MARELE LOR!
EU PE SLUJNICUL LUI.
VA URMA

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin **ILEXIM** — serviciul export-import presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

REDACȚIA: **Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17.60.10**
ADMINISTRAȚIA: **Editura «Scînteia»** ● *TIPARUL:* **C.P.C.S.**

Prezentarea artistică: ALBIN STĂNESCU
Tehnoredactor: LUCIA SICOMAȘ

● **Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU** ● **Redactor-șef adjunct: OVIDIU ZOTTA** ● **Secretar general de redacție: IOAN DONCA**

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

12

JOI, 18 MARTIE 1976
ANUL X(NR.445)

Eu şi ţara

Priveşte-mă ţară!
Sînt mare acum, mă recunoşti?
Eu am crescut odată cu tine,
cu frumuseţea ta.
Şi tu ai crescut, iar eu te iubesc, ţară,
Îţi iubesc munţii, dealurile, cîmpiile,
oamenii, marea, oraşele, satele, totul...
Te iubesc, şi iubirea mea creşte
privindu-ţi frumuseţile.
Te-ai schimbat...
Şi eu m-am schimbat, mă recunoşti?
Am crescut sub cravata roşie cu
tricolor care m-a înălţat.
Acum sînt un om!
Eu am crescut odată cu tine,
Mă recunoşti?

VOICHIȚA REVNIC, clasa a VII-a,
Ciocmani-Sălaj

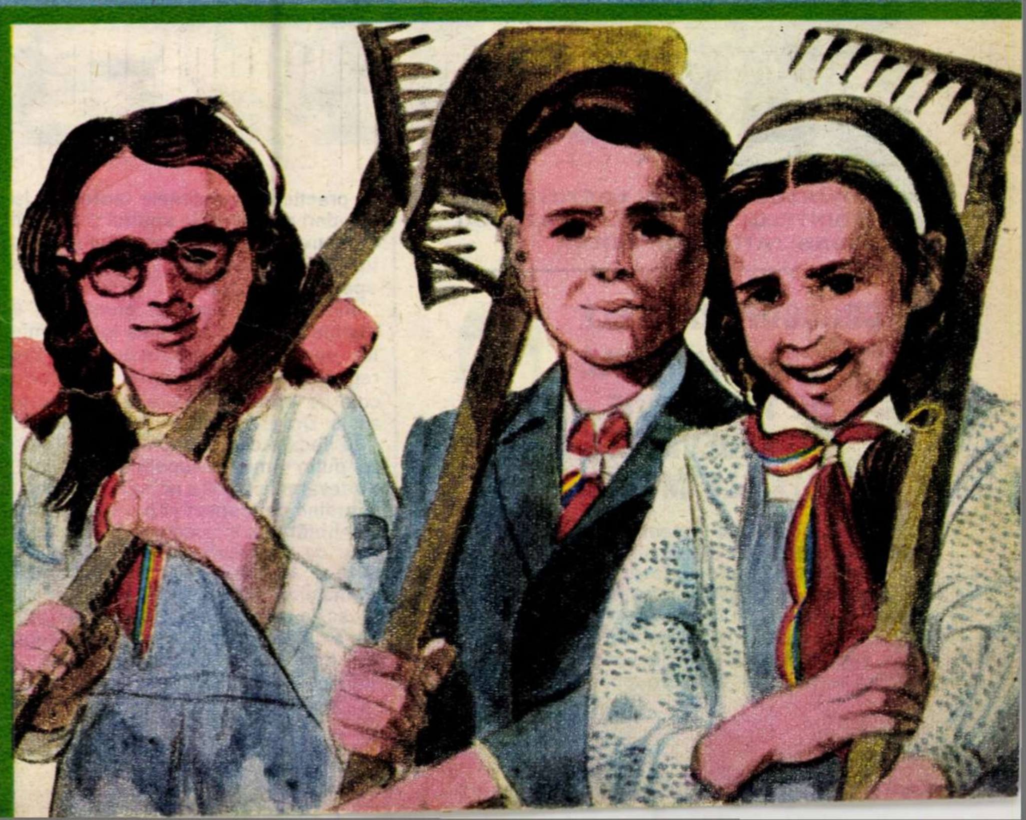

Constelația PIONIERII

Mîndrie

Ți-ai vindecat din pieptu-ți
vechea rană
Tu, scumpă patrie, iubită mamă.
Te-ai înălțat prin ani și-ai înflorit
Pe drumul de partid călăuzit.

Sînt încă mică, dar cutezătoare.
Îți jur
că pentru tine eu cresc mare!
Să-ți fiu vlăstar de-avînt și omenie —
Eu, fiica ta, vitează Românie.

LENUȚA BRAI
Școala generală nr. 1, Botoșani

FLORILE TINEREȚII ÎN PALATUL DE GHEAȚĂ DE LA MIERCUREA CIUC

1

2

3

4

▲ Cu o frumoasă evoluție în cadrul concursului pentru tineret «Drum de glorii», dedicat aniversării centenarului independenței de stat a României, pionierii județului Harghita și-au dat întîlnire într-un emoționant montaj literar-artistic.

Înfrățiți de aceleași gînduri și năzuinți, copiii meleagurilor harghitene au obținut admirația publicului, a juriului, a milioanelor de telespectatori. Îi felicităm călduros atît pe ei cît și pe tinerii uteciști alături de care s-au prezentat în spectacol și urăm succes deplin viitoarelor formații județene care vor evolua în concursul «Drum de glorii».

---

1 Se pare că aici băieții se simt «la largul lor». Foto: prof. Gh. Paulian, Casa pionierilor, Cîmpulung Argeș.

2 Pentru a treia oară, detașament fruntaș pe unitate! Lucru deloc ușor, dacă ne gîndim că la Liceul din Cobadin, județul Constanța, sînt 700 de pionieri (23 detașamente). Harnicii pionieri sînt membrii detașamentului clasei a VI-a A.

3 Membrii cercului «Prietenii naturii» de la Casa pionierilor din Caracal desfășoară o interesantă activitate de cercetare și ocrotire a naturii. Iată, în imagine, o dovadă că de la vorbă ei trec și la fapte. Foto: membrii cercului foto, Casa pionierilor Slatina.

4 O lume minusculă, o lume care se dezvăluie numai sub privirea pătrunzătoare a microscopului. Foto: Daniela Frangulea, Casa pionierilor Ploiești.

AU CUVÎNTUL PIONIERII LOCȚIITORI AI PREȘEDINTELUI CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

MICROCOOPERATIVELE AGRICOLE DE PRODUCȚIE – ADEVĂRATE ȘCOLI ALE MUNCII

Sîntem bucuroși că putem afirma despre pionierii județului nostru, Galați, că sînt copii harnici, dornici să dobîndească cunoștințe practice, să se apropie cît mai mult de meseriile în care, peste cîțiva ani, vor munci. În această idee, cele 72 microcooperative agricole de producție desfășoară o rodnică activitate. Pe o suprafață de 281,5 ha, cei peste 18 000 pionieri și școlari — membri ai microcooperativelor — aplică în practică cunoștințele teoretice, își formează deprinderi de muncă în spiritul cooperării, al conducerii colective, al educării simțului gospodăresc, al familiarizării și apropierii de activitățile, de meseriile specifice agriculturii.

Începînd cu această primăvară, vom acționa în lumina Chemării adresată tuturor microcooperativelor agricole de producție de către Consfătuirea republicană a președinților microcooperativelor agricole de producție, care a avut loc în iarna acestui an la Dragomirești, în județul Ilfov.

În fiecare comună din județul nostru se va înființa cel puțin o microcooperativă agricolă, care va deveni o adevărată școală a muncii, contribuind la cultivarea atitudinii de respect și prețuire față de munca fizică. Am hotărît ca în acest an să crească numărul cercurilor de pomicultură, viticultură, floricultură, fitotehnie, să ne preocupăm mai mult de creșterea animalelor mici și a viermilor de mătase. În mod firesc, la cele 21 de cercuri de tractoriști și mecanizatori existente în prezent se vor adăuga și altele, mulți dintre pionieri și școlari exprimîndu-și dorința de a activa în astfel de cercuri.

Aceste acțiuni, care se vor declanșa în primăvara acestui an, vor fi sprijinite de toate comandamentele din unități, ceea ce va asigura o continuă și susținută muncă pe terenurile microcooperativelor, extinderea cultivării legumelor în sortimente cît mai variate, amenajarea de sere, răsadnițe, solarii, participarea la acțiunile de plantare de pomi fructiferi, creșterea animalelor mici, a viermilor de mătase și îngrijirea familiilor de albine. Bineînțeles, în această direcție vom desfășura o largă acțiune de popularizare a experienței pozitive dobîndite de micii pomicultori din comuna Tudor Vladimirescu, a micilor legumicultori din comuna Slobozia Conachi, a floricultorilor de la Casa pionierilor din Tecuci.

În acest fel, sîntem siguri, anul 1976 va însemna pentru noi, pionierii gălățeni, un an al rodnicelor activități agrozootehnice, al muncii pe terenurile agricole alături de părinții noștri, a creșterii pregătirii noastre pentru muncă, pentru viață.

MIOARA PĂDURARU,
Școala generală, comuna Băleni

▲ **Delegați la Congresul de constituire a Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România.**

LA A 55-A ANIVERSARE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

VIGUROASE TRADIȚII REVOLUȚIONARE (II)

Primăvara anului 1893 a rămas înscrisă ca un moment de seamă în istoria mișcării muncitorești. Între 31 martie și 3 aprilie a avut loc la București, în prezența a 62 de delegați sosiți din țară, congresul de constituire a partidului politic marxist, Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România. În programul partidului se sublinia că în condițiile în care România înaintează pe calea dezvoltării capitaliste, se adîncesc contradicțiile dintre proletariat și burghezie și se arăta rolul istoric al clasei muncitoare, care va inlătura societatea burgheză și va construi societatea socialistă.

În program au fost înscrise de asemenea revendicări cu conținut general democratic: ziua de lucru de 8 ore, învățămînt gratuit și obligatoriu, răscumpărarea treptată de către stat a marii proprietăți moșierești etc. În întreaga activitate desfășurată în anii care au urmat congresului, P.S.D.M.R. s-a situat în fruntea luptei maselor populare, a constituit un adevărat stat major marxist al clasei muncitoare.

1918
ALBA IULIA 1 DECEMBRIE 1918

În fața unui panou cu documente legate de Unirea Transilvaniei cu România: 1 decembrie 1918.

La sfîrșitul secolului trecut și începutul secolului al XX-lea, odată cu dezvoltarea mișcării muncitorești, iau o tot mai mare amploare mișcările țărănești care au culminat cu marea răscoală din 1907. În cursul acțiunilor din 1907 muncitorii s-au situat de partea țărănimii, solidarizîndu-se cu lupta lor. Este începutul alianței muncitorești-țărănești care avea să devină cea mai puternică forță socială și politică a societății noastre. P.S.D.M.R., ca organizație politică a clasei muncitoare a desfășurat o largă activitate propagandistică în toată țara. S-au creat secții ale partidului în toate provinciile aflate sub stăpînire străină. De altfel, mișcarea muncitorească de la noi s-a situat de la început pe pozițiile luptei pentru desăvîrșirea statului național unitar român. Socialiștii români socoteau că lupta pentru unitate are adînci tradiții în istoria zbuciumată a poporului nostru, că unitatea națională izvorăște din însuși mersul istoriei noastre. Partidul Social-Democrat Român, care a reprezentat partea cea mai conștientă a clasei muncitoare și a țărănimii muncitoare, a desfășurat o asemenea activitate propagandistică, încît la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, din 1 decembrie 1918, au fost prezenți 150 delegați ai social-democrației române din toate județele Transilvaniei. De asemenea, și-au trimis delegați organizațiile sindicale, reuniunile de meseriași, plugari și muncitori. Numeroase documente ale vremii evocă acele zile memorabile, cînd mii de oameni se îndreptau spre orașul unde avea să se ia hotărîrea Unirii Transilvaniei cu România. Printre participanții la Marea Adunare de la Alba Iulia s-au aflat alături de muncitorii români și numeroși muncitori maghiari, germani și de alte naționalități.

Greva generală din octombrie 1920 a cuprins întreg proletariatul din România, zguduind puternic temeliile regimului burghezo-moșieresc. Un grup de participanți la grevă, printre care se numără muncitori tineri și ucenici.

O fotografie document: copii care s-au aflat alături de părinți în luptele din 1907.

«...Salutăm cu bucurie dezrobirea națională a poporului român din provinciile subjugate pînă acum și respectăm legămintele de unire hotărîte» se spunea în Declarația Partidului Socialist și a Uniunii Sindicatelor din februarie 1919, exprimîndu-se astfel adeziunea clasei muncitoare la actul Unirii Transilvaniei cu România. Anii 1918-1920 au constituit o perioadă de mare avînt al mișcării muncitorești de la noi. Înăsprirea contradicțiilor economice și social politice din societatea românească care a urmat primului război mondial, ecoul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie au creat condiții ca noi pături sociale să fie atrase sub steagul de luptă al clasei muncitoare.

La 9 decembrie 1918, P.S.D.M.R. ia numele de Partidul Socialist din România. Luptele greviste capătă o mare amploare în anii 1919-1920, greva generală pe întreaga țară din octombrie 1920 constituind un punct de culme. Partidul este acum un partid politic de masă, avînd organizații în întreaga țară, cu o mare experiență în conducerea luptei revoluționare a proletariatului, cu o largă influență în viața politică românească. Sînt create astfel premisele nașterii Partidului Comunist Român.

(Va urma)

UN PROGRAM ÎNCĂRCAT

SCHIȚA DE Mircea Sîntimbreanu

Sîmbătă,orele 13... Minunată zi, minunată oră. Una din cele 33 de săptămîni ale anului școlar a rămas în urmă. Începe încă una din cele 33 de mici vacanțe măsurate cu ceasurile: de sîmbătă pînă luni dimineață. Clopoțelul sună voios dar lung, prea lung... sau poate nu-i decît o iluzie.

Cărțile, caietele sînt într-o clipă la locul lor, în ghiozdan. Și cînd te gîndești ce greu le găsești locul dimineața... Sau e și asta o iluzie? În sfîrșit, gata! Iată-i pe școlarii noștri în stradă și poate chiar mai grăbiți decît dimineața. Într-adevăr, cîte nu se pot face într-o zi și jumătate? Nu port sîmbetele nimănui, dar mi-a plăcut nu o dată să trag cu urechea la discuția celor doi mici vecini ai mei, Miluță și Păun, care de obicei își pun la punct programul acestei vacanțe săptămînale, exact sub balconul meu. Și de cîte ori n-am auzit asemenea dezbateri:

—La două jumătate, la muzeu... Stăm o juma' de oră.

—Pe urmă în Parcul Libertății o juma' de oră...

—De acolo trecem la Gogu să-i vedem albumul filatelic.

—Nu mai mergem la Gogu.

—Doar o juma' de oră...

—Bine. Și pe urmă? Jucăm nasturi.

—Mai bine la patinoar.

—De ce? Nu mult... O juma' de oră. Și p-ormă la bunica mea. Îi ajutăm la legatul borcanelor. Numai din politețe... o juma' de oră.

—Știi ce? Hai să lăsăm borcanele... pentru săptămîna viitoare.

—Fugi de-aici. Se poate? Sînt borcane cu dulceață...

N-am socotit niciodată totalul acestor inepuizabile jumătăți de oră. Dacă le-aș fi ținut însă numărătoarea sînt convins că aș fi fost nevoit să-mi revizuiesc părerea — de altfel foarte răspîndită — că în 24 de ore sînt numai 48 de jumătăți... Am rămas totuși cu convingerea că de sîmbătă pînă luni dimineață prietenii mei au un program cît se poate de bogat. De aceea am fost de-a dreptul uimit acum vreo două săptămîni cînd am surprins o altă discuție cu mult mai gravă, dar totodată mai sumară și mai enigmatică decît bine cunoscutele dezbateri despre nasturi și dulceață. Îl auzeam pe Miluță:

—Mănînci și vii imediat la mine. Cu dalta și ciocanul.

—Și piatra?

—N-ai nici o grijă. Găsim noi una. Michelangelo cum a găsit-o? Am citit într-o carte. Cică era în curtea primăriei din Florența o piatră uitată, acoperită de mușchi, un bolovan, acolo. A pus dalta și ciocanul și țac! țac! țac! a scos statuia lui David. Și ce statuie?! De 500 de ani oamenii nu se mai satură privind-o. E ceva, nu? Dintr-un pietroi pe trei sferturi îngropat în pămînt să scoți un lucru nepieritor. Piatra o avem, am pus eu ochii pe una, daltă este...

—Și timp berechet: azi e sîmbătă, mîine duminică. Și luni? Luni vom purta pe brațe la școală o nouă operă de artă... Mănîncă repede și vino!

Nu știu cît de repede au reușit să mănînce prietenii mei, dar, de abia porniți pe drumul artei, se vede că și descoperiseră dictonul marilor artiști: «arta e lungă, viața,e scurtă». Căci nu trecuse nici o jumătate de ceas și cei doi, strălucitori de sudoare și plini de pînze de păianjen, rostogoleau spre fundul curții, opintindu-se din răsputeri, ceva ce aducea a bloc de marmură.

—E cam murdară marmura noastră, mormăie Păun, scuturîndu-și bluza!

—Și crezi că a lui Michelangelo era mai brează? Mîna e totul. Dă-te de-o parte. Ard de nerăbdare s-o altoiesc cu dalta.

—Și ce vrei să sculptezi?

—Mda. La asta nu m-am gîndit. Știi ceva? Ce-ar fi să te fac pe tine? Hm? Nu-ți surîde nemurirea?

—Ce-ți veni? Tu crezi că Michelangelo și-a sculptat colegii de școală? Ne trebuie ceva mai însemnat, de pildă, un bărbat pletos, cu frunte înaltă, ceva asemănător cu cei din cartea de istorie antică... Știi ce? Aduc repede cartea! O să vezi tu ce-o să iasă...

Peste un minut Păun era înapoi, gîfîind de emoție:

—Aici Miluță! Uite, pagina 42. Assurbanipal — rege asirian.

—Perfect. Ce barbă, ce coamă... Așa... Atenție, încep! Ei, seamănă? întrebă Miluță după cîteva minute, în care nu se auzi decît țăcănitul dălții ce mușca din piatră.

—Nu prea. Mai ciocănește-i barba.

—Unde?

—Unde vrei tu. Peste tot. Ăsta nu s-a ras de 3000 de ani...

—Aoleu!

—Ce-ai făcut, nepricopsitule?

—I-am ciuntit barba! Țăndări s-a făcut...

Dar nu era numai barba. Era chiar bărbia. Și cu această ocazie Miluță a descoperit și una din metehnele acestei arte: ai tăiat o barbă, alta nu mai crește. Poți să tot mormăi.

—Ce-i de făcut?

—Știu eu? Să găsim unul fără barbă... Uite, la pagina 85 Alexandru Macedon!

—Bun, perfect. Cine n-a auzit de Alexandru Macedon?

—Lasă-i barba. Începusem cu ochii și fruntea. Ia-i puțin din frunte... Mai tare... că doar n-are breton.

Urmă într-adevăr o izbitură puternică și exclamarea consternată a micului Păun:

—L-ai scalpat! Ăsta mai e Macedon? Parcă ține o tipsie pe cap.

—Hai s-o lăsăm baltă.

—De ce? Uite unul pleșuv la pag. 92.

—Iu-li-us... Ce-zar...

—Fii atent la nas. Îl are cam mare. Ușor, ia-l nițel din dreapta... Ușor... ușor, mă!

—I-ai rupt nasul... S-a zis și cu Iulius Cezar! Păcat...

—Nu-i nimic. Găsim noi unul fără barbă, chel de-a binelea și cu nasul mai mic, mic de tot... Uite-l, ura! Îl facem pe Socrate. Filozof din Atena. La treabă, Miluță!

Se înserase. Nu mai era nimic de văzut. Prietenii mei au plecat la culcare. În noaptea aceea, Miluță a avut unul din cele mai frumoase vise. Se făcea că se află într-un muzeu cu scări de marmură, cu candelabre și oglinzi și mai ales cu sute de sculpturi. Un ghid se oprise în fruntea a mii de oameni și explica cu vocea gîtuită de emoție:

—Și acum, vă rog, atenție! —Intrăm în galeria nemuritoarelor sculpturi ale marelui maestru Miluță... Această capodoperă înfățișînd în același timp pe Assurbanipal, pe Iulius Cezar, pe Alexandru Macedon, și chiar pe Socrate, este de multă vreme obiectul admirației lumii întregi. Și pe bună dreptate, dragi vizitatori, căci splendida sculptură a fost cioplită dintr-un bloc de piatră uitată, aflată pe o poliță în pivnița casei sale, la fel cum Michelangelo a dăltuit pe David acum 500 de ani dintr-o marmură părăsită în curtea primăriei din Florența. Cinste marelui nostru sculptor, maestrului Miluță. Merită, într-adevăr, să fie aclamat.

Iar miile de oameni răgușeau strigînd: Miluță! Miluță! Miluță!

Și credeți că aceste voci ce-i pronunțau pe toate tonurile numele erau chiar ireale? Nu. Căci dis de dimineață, la ora cînd Miluță încă în cămașă de noapte înșfăcase dalta cu care dormise sub pernă, ars de imboldul de a-și desăvîrși lucrarea, prin fereastra deschisă spre curte pătrundeau exact aceleași chemări:

—Miluță! Miluță! Miluță, scoală imediat... Vino-ncoa,împielițatule! Vino să-ți vezi opera.

În curte mama, tata, bunicul priveau înmărmuriți mormanul de așchii din jurul unei pietre ce semăna ciudat cu o ghiară de găină... Bunicul clătina din cap:

—Țăndări l-ai făcut, nepricopsitule. Era bolovanul din butoiul de varză. De 50 de ani îl aveam...

—Miluță! Miluță! Unde pleci?

—Mămico, vin îndată, dar acum trebuie să plec...

—Așa? În cămașă de noapte?

—Da... da... pentru că azi e duminică și am... am un program foarte bogat.

Sîmbăta trecută, la ora prînzului, nu eram acasă și toată după-masa mi-a părut rău că nu știu ce fac inimoșii mei vecini. Curiozitatea mea a fost însă răsplătită în aceeași seară. De sub balconul meu se auzeau cunoscutele voci:

—Frumoasă e sculptura.

—Frumoasă.

—Dar nu merge chiar cu barosul... N-ai văzut cu cîtă grijă lovea tovarășul profesor marmura? Parcă era vie.

—Și ce de dălți și dălțițe, ca la dentist.

—Orice ar spune alții, e cel mai frumos cerc...

M-am lămurit, prietenii mei avuseseră o după-amiază cu adevărat bogată. Fuseseră la cercul de sculptură.

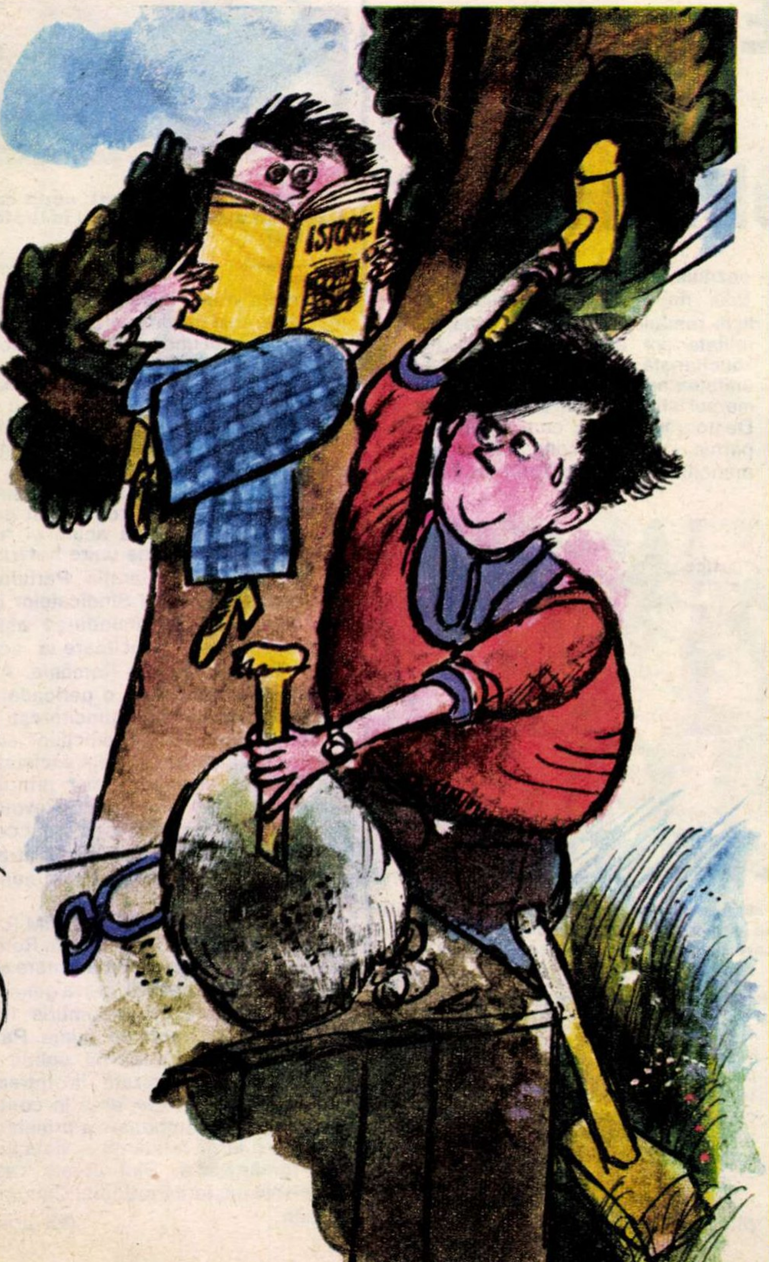

ILUSTRAȚIE DE Pompiliu Dumitrescu

Agenda
PIONIERULUI COMANDANT

Potrivit prevederilor Statutului Organizației Pionierilor, în vacanța de vară urmează să aibă loc forumurile județene și Forumul Național ale pionierilor.

În acest an, forumurile pionierești care se vor desfășura sub deviza «CREȘTEM ODATĂ CU ȚARA», vor dezbate și vor stabili cele mai bune forme și metode de muncă pentru traducerea în viață a indicațiilor tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU cuprinse în Cuvîntarea rostită la deschiderea Forumului tineretului, în vederea înfăptuirii sarcinilor ce revin tinerei generații din Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, a măsurilor stabilite în acest sens de cea de-a III-a Conferință Națională a Organizației Pionierilor.

Privind organizarea forumurilor, au fost transmise instrucțiuni consiliilor județene ale organizației. În spiritul acestor indicații, adresăm activelor pionierești precizările de față.

Activitățile cuprinse în programul forumurilor județene și al Forumului Național **vor fi concepute și organizate intr-o unitate de obiective**, astfel incit să relieteze modul in care s-a acționat pentru aplicarea în viață a «Programului educației prin muncă și pentru muncă în spirit revoluționar», a «Codului etic al pionierului», a Statutului Organizației Pionierilor.

Forumurile pionierești vor face bilanțul activității desfășurate de Organizația Pionierilor în anul școlar 1975-1976, vor realiza un schimb de experiență privind aplicarea în viață a sarcinilor reieșite din Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința de deschidere a Forumului tineretului, din expunerea la Congresul consiliilor populare județene și al președinților consiliilor populare municipale, orășenești și comunale din documentele Congresului educației politice și al culturii.

În spiritul măsurilor de dezvoltare a democrației pionierești, de creștere a participării pionierilor la activitatea de conducere a Organizației, va avea loc alegerea pionierilor, membri ai consiliilor județene, a delegaților pentru Forumul Național și a candidaților pentru funcția de locțiitori ai președintelui C.N.O.P.

Pregătirea și desfășurarea forumurilor pionierești din primul an al cincinalului revoluției tehnico-științifice va trebui să constituie un prilej de puternică intensificare a întregii activități politico-ideologice a Organizației Pionierilor, în vederea educării comuniste, revoluționare, prin muncă și pentru muncă a tinerei generații, participării sale active și responsabile la înfăptuirea hotărîrilor adoptate de cel de al XI-lea Congres al P.C.R.

Forumurile pionierești se vor desfășura în colaborare cu organizațiile U.T.C., inspectoratele școlare și alți factori, sub conducerea și îndrumarea nemijlocită a organelor și organizațiilor de partid.

CU PRIVIRE LA ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA FORUMURILOR JUDEȚENE ALE PIONIERILOR

1. Forumurile județene (al municipiului București) se vor desfășura în perioada 15 iunie — 15 iulie a.c.

a. La forumurile județene vor participa între 100-150 delegați.

b. În funcție de numărul locurilor repartizate, birourile consiliilor județene ale Organizației Pionierilor vor stabili pentru consiliile municipale, orășenești, comunale și pentru unitățile de pionieri direct subordonate consiliului județean, norme de reprezentare pentru delegații la forumurile județene. La rîndul lor, birourile consiliilor municipale, orășenești și comunale vor repartiza locurile primite celor mai reprezentative unități de pionieri de pe raza municipiului, orașului, comunei. După primirea numărului de delegați, comandamentul unității desemnează detașamentele care urmează să aleagă delegați la forumul județean. Detașamentele vor discuta candidații, vor alege din rîndul lor delegații pentru forumul județean și-i vor propune spre confirmare adunării unității de pionieri. După confirmare, tabelul nominal cu delegații va fi înaintat consiliului ierarhic superior.

c. În alegerea delegaților pentru forumurile județene se va ține seama de următoarele:

— să fie aleși pionieri membri ai activului pionieresc, cu rezultate bune și foarte bune la învățătură, în activitatea tehnico-productivă și în munca de organizație, cu o temeinică pregătire politico-ideologică;

— din rîndul delegaților la forum să facă parte în mod obligatoriu toți pionierii membri ai consiliului județean și ai C.N.O.P.

— se va urmări asigurarea unei compoziții corespunzătoare în funcție de ocupația părinților, de sex și naționalitate (se va ține seama de structura populației comunei, orașului și municipiului respectiv);

— să fie aleși cu prioritate pionieri din ciclul gimnazial.

2. Forumurile județene se vor desfășura în condiții de tabără de instruire cu o durată de 7 zile.

3. În proiectul programului forumurilor, vor fi cuprinse următoarele dezbateri, care se pot realiza în plen sau pe grupe, în paralel:

a. Sarcinile ce revin consiliilor și comandamentelor pionierești în aplicarea măsurilor stabilite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în vederea creșterii nivelului de pregătire teoretică și practică a elevilor, pentru lichidarea repetenției la ciclul primar;

b. Forme și modalități folosite pentru cunoașterea de către copii a politicii partidului și statului nostru, pentru educarea comunistă, revoluționară a pionierilor și școlarilor;

c. Educația patriotică, dezvoltarea dragostei pionierilor și școlarilor față de patrie, partid și popor.

d. Forme și modalități folosite de comandamentele și consiliile pionierești pentru organizarea plăcută și educativă a timpului liber al pionierilor și școlarilor;

e. Preocuparea comandamentelor și consiliilor pionierești pentru adîncirea democrației de organizație, promovarea autoconducerii și creșterii rolului activelor pionierești, al tuturor pionierilor în programarea, organizarea, desfășurarea și conducerea întregii activități;

f. Forme și modalități de întărire și îmbunătățire a conlucrării între Organizația Pionierilor și Uniunea Tineretului Comunist.

Concluziile și propunerile rezultate din dezbateri și din celelalte activități organizate vor constitui mandatul participanților la Forumul Național; acest mandat va fi aprobat în formă definitivă de către Forumul județean, în plenul său.

4. În cadrul forumurilor județene se vor organiza, de asemenea, întîlniri cu activiști de partid, de stat și ai U.T.C., oameni de știință, artă și cultură, cu eroi ai muncii socialiste și fruntași în producție; se va asigura vizitarea unor obiective economice, muzee și case memoriale, învățarea de cîntece patriotice, revoluționare și pionierești, prezentarea unor filme cu caracter educativ; vor fi inițiate activități cultural-artistice, sportive, de pregătire pentru apărarea patriei, activități recreative, acțiuni de muncă patriotică.

5. În întocmirea programului de desfășurare a forumului se va avea în vedere ca pentru dezbateri, schimburi de experiență, întîlniri, să nu se afecteze, într-o zi, mai mult de patru ore, restul timpului fiind destinat pentru activitățile de muncă patriotică, recreative, cultural-artistice, sportiv-turistice și de pregătire pentru apărarea patriei.

Proiectul de program al forumului județean (al municipiului București) va fi dezbătut în ședința biroului Consiliului județean al Organizației Pionierilor la care vor participa și locțiitorii președintelui consiliului respectiv, cu cel puțin 15 zile înainte de deschiderea forumului.

6. Forumurile județene ale pionierilor vor alege:

a. pionierii, membri ai consiliilor județene (al municipiului București) ale Organizației Pionierilor, conform normelor stabilite de Biroul C.N.O.P. Pionierii, membri ai consiliilor respective vor alege între 11-12 pionieri locțiitori ai președintelui consiliului județean (al municipiului București). Numărul locțiitorilor va fi hotărît de către pionierii participanți la lucrările forumului.

Avînd în vedere necesitatea asigurării continuității în muncă se recomandă ca aproximativ 1/3 din pionierii membri ai consiliului județean să fie realeși. Cei care au împlinit vîrsta de 14 ani și nu au funcții de conducere în cadrul Organizației nu vor mai fi realeși ca membri ai consiliului județean.

b. pionierii delegați la cel de al V-lea Forum Național, în numărul și compoziția stabilită de Biroul Consiliului Național.

Din rîndul delegaților, forumul județean, în plenul său, va desemna, pe baza discutării candidaturilor, pionierul propus pentru funcția de locțiitor al președintelui C.N.O.P.

7. Director al taberei Forumului va fi numit un activist, membru al Biroului consiliului județean (al municipiului București) al Organizației Pionierilor. Directorii taberelor forumurilor județene vor fi instruiți în luna mai pe plan central de către Biroul C.N.O.P.

Comandanții instructori de detașamente și profesorii de specialitate vor fi recrutați din rîndul comandanților instructori cu o bogată experiență în munca cu pionierii.

8. Birourile consiliilor județene (al municipiului București) ale Organizației Pionierilor, în funcție de numărul detașamentelor ce se vor organiza în cadrul taberei, vor solicita comitetelor județene ale U.T.C. cîte un instructor utecist pentru fiecare detașament, care îl va sprijini pe comandantul instructor în toate activitățile. Selecționarea instructorilor utecişti se va face cu prioritate din rîndul foștilor locțiitori ai președintelui C.J.O.P. și ai celor care au îndeplinit funcții de răspundere în cadrul Organizației Pionierilor.

Împreună cu comitetele județene ale U.T.C., se va conlucra strîns în realizarea forumurilor pionierești și a forumurilor elevilor pe plan județean (pe cît posibil în aceleași perioade, în localități apropiate etc.).

9. Pentru asigurarea agitației și propagandei în cadrul forumului se vor lua măsuri de pavoazare a localului unde se desfășoară acesta, de confecționare a unei gazete «Semafor», de constituire a unor subredacții pentru presa pioniereasca și de tineret, de editare a unor foi volante, de amenajare a unor expoziții, de tipărire a unor afișe; de asemenea, se va urmări popularizarea activităților prin presa locală, prin emisiunile de radio și televiziune, prin transmiterea unor informații către revistele centrale pionierești.

Cel mai reușit număr al gazetei «Semafor» realizat în cadrul Forumului județean, precum și programul de activitate al acestuia vor fi înaintate Consiliului județean Galați al Organizației Pionierilor pentru a se amenaja o expoziție.

Forumul Național al pionierilor va fi organizat în perioada 26 iulie — 8 august a.c., în condiții de tabără de instruire, la Galați, în cadrul Liceului metalurgic al Combinatului siderurgic.

Asupra pregătirii și organizării acestuia vom reveni cu detalii într-un număr viitor. Îi invităm pe membrii activelor pionierești, pe toți cititorii, să trimită la redacție sugestii, propuneri vizînd dezbaterile și programele de activități ale forumurilor județene și ale Forumului Național ale pionierilor, iar ulterior — știri și reportaje, fotografii și relatări privind desfășurarea forumurilor pionierești la care veți participa.

Cadran politic

PRĂBUȘIREA SISTEMULUI COLONIAL

MANUAL
FABETIZAÇÃO

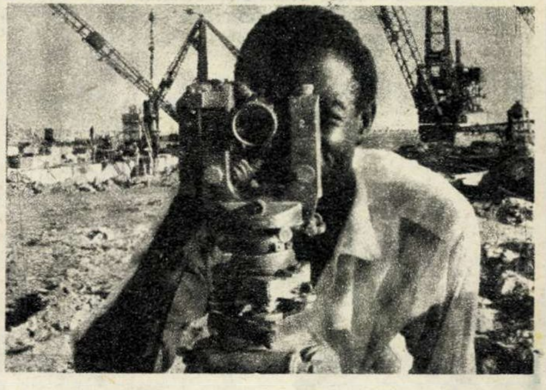

De fiecare dată, cînd aflăm că pe harta politică a lumii și-a făcut apariția un nou stat independent, că încă un popor a pășit pe calea dezvoltării de sine stătătoare, ca urmare a victoriilor repurtate de mișcările de eliberare națională în lupta dusă împotriva colonialismului, pentru cucerirea libertății și apărarea ființei naționale, încercăm sentimente de bucurie.

În ampla expunere prezentată la Marea Adunare Națională în decembrie 1975, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** arăta: **«Se poate aprecia acum că sistemul colonial, dominația colonială se află în ajunul lichidării totale, în locul fostelor colonii constituindu-se și afirmîndu-se cu putere națiuni libere, hotărîte să-și creeze o viață nouă, să participe cu drepturi egale la întreaga viață internațională».**

Fostele imperii coloniale, care secole de-a rîndul au înrobit sute de milioane de oameni de pe teritorii aflate în Africa, Asia și America Latină, jefuindu-le bogățiile naționale și frînîndu-le calea spre progres, s-au prăbușit. Numai în cursul anului 1975 și-au cucerit independența șapte state: Mozambic, Insulele Capului Verde, Comore, Sao Tomé și Principe, Angola — de pe continentul african, Papua —Noua Guinee în Oceania și Surinam în America Latină. Primele cinci dintre aceste tinere state s-au născut pe ruinele unuia dintre cele mai vechi imperii coloniale cunoscute de istorie și ultimul — imperiul colonial portughez. Lupta forțelor patriotice pentru eliberare s-a întîlnit în mod fericit cu prăbușirea regimului fascist din Portugalia, din primăvara anului 1974.

Victoriile mișcărilor de eliberare națională care au dus la destrămarea sistemului colonial și la apariția tinerelor state independente angajate pe calea dezvoltării de sine stătătoare sînt strîns legate de profundele schimbări petrecute în lume după cel de al doilea război mondial, ca urmare a creșterii forțelor socialismului, păcii și progresului, a manifestării tot mai puternice a voinței popoarelor de a fi stăpîne pe propriile lor destine. Pentru a vă putea face o imagine clară asupra schimbărilor petrecute în numai 30 de ani ce au trecut de la sfîrșitul războiului, trebuie să amintim că, în anul 1939, metropolele coloniale stăpîneau două treimi din omenire. Ca rezultat al luptei eroice de eliberare națională a popoarelor, în perioada 1945-1975, pe ruinele vechilor imperii coloniale s-au format 83 de state de sine stătătoare, adică mai bine de jumătate din numărul total al celor existente astăzi în lume. În aceste țări trăiesc aproape o treime din cei patru miliarde de oameni ai întregii planete. În anul 1945, anul în care a fost creată Organizația Națiunilor Unite, din cele 51 de țări membre, doar 12 erau din Asia și Africa; în 1976, 88 din 144 state membre ale O.N.U. sînt din cele două continente decolonizate. În anul 1950, numărul țărilor eliberate se ridica la 13, însumînd un teritoriu de aproape 8 milioane kmp. Cu 15 ani mai tîrziu, numărul statelor care-și cuceriseră independența ajunsese la 57. Această perioadă cuprinde și așa-numitul «an al eliberării Africii» — 1960 — de-a lungul căruia și-au dobîndit independența 17 state africane. În ultimul deceniu, dreptul de a dispune liber de soarta lor a fost cucerit de încă 26 de state. Angola, ultimul teritoriu decolonizat în 1975, este cel de-al 46-lea stat african ce și-a dobîndit independența, iar Surinamul, al 27-lea din America Latină. După cum vedem, deși numărul statelor independente a crescut an de an, ritmul a fost diferit, deoarece lupta de eliberare națională s-a desfășurat în condiții diferite de la o țară la alta, cu jertfe deosebit de grele din partea popoarelor înrobite, atunci cînd a fost nevoie să lupte cu arma în mînă pentru a înfrînge rezistența forțelor colonialiste care li s-au opus.

Marile victorii obținute de mișcările de eliberare națională din Africa și de pe alte continente demonstrează cu tărie că popoarele care se ridică cu hotărîre la luptă pentru libertate și apărarea ființei lor naționale sînt de neînvins.

Astăzi în lume nu mai există nici un imperiu colonial, iar sistemul colonial se află în ajunul lichidării sale totale. Au mai supraviețuit pînă astăzi doar cîteva rămășițe ale fostelor imperii, în majoritate teritorii mici (cu puține excepții, printre care Namibia) insule și insulițe cu statute de cele mai diferite: colonii, «teritorii de peste mări» sau dominioane, pe suprafețele cărora trăiesc în total cu puțin peste 14 milioane de oameni, adică doar 0,35 la sută din populația globului. Tot rămășițe ale colonialismului mai înseamnă însă și rînduielile rasiste din Republica Sud-Africană, Rhodezia și Namibia, și însăși starea de subdezvoltare moștenită de tinerele state independente din perioada robiei coloniale.

România socialistă susține cu căldură lupta popoarelor împotriva colonialismului și neocolonialismului, pentru cucerirea și consolidarea independenței naționale, pentru dezvoltarea lor de sine stătătoare.

Țara noastră militează cu consecvență pentru afirmarea și respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a dispune nestingherit de propria soartă, de a fi stăpîn pe resursele sale naționale, de a-și făuri viața așa cum dorește.

Prin acțiunile sale de politică externă, România a activat și activează pentru unirea tuturor forțelor progresiste de pretutindeni în lupta pentru lichidarea definitivă a colonialismului și neocolonialismului, pentru înfăptuirea unei noi ordini economice și politice mondiale, pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune.

E. ROȘCA

EXPEDIȚIILE „CUTEZĂTORII"

● CAM CÎT OASTEA LUI ȘTEFAN CEL MARE LA PODUL ÎNALT ● SPERANȚELE CELOR DIN «SPERANȚA» ● ȘI CU CĂPITANUL ZECE, PE URMELE VITEJILOR DOROBANȚI.

Aproximativ 40 000! După cum am aflat, acesta va fi numărul pionierilor și școlarilor care vor participa, în vară, la Expedițiile «Cutezătorii». O adevărată oaste (cam de-aceeași mărime cu cea a lui Ștefan cel Mare în bătătia de la Podul Înalt) va lua cu asalt cărările patriei și-ale vacanței mari. Încercăm să ni-i închipuim pe toți. Trecînd, de pildă, echipaj după echipaj, printr-un luminiș de pădure. Oare cît ar dura defilarea lor? Cinci, zece, douăzeci de ore?... Oricum, parcă ni se taie respirația. De emoție, de bucurie, de încîntare. De la 450 în 1969 la 40 000 în 1976!... E bine, chiar foarte bine. Cu o condiție însă: ca toți acești 40 000 să fie, la vară, în cadrul celei de a VIII-a ediții a acestei mari și atît de îndrăgite acțiuni pionierești de masă, ceea ce au fost, cu opt ani în urmă, cei 450, și de-atunci mereu, an de an, cei mai mulți dintre participanți: expediționari adică și nu excursioniști obișnuiți. Veștile pe care le primim zilnic la redacție de pe toate meleagurile țării ne îndreptățesc să credem și să afirmăm că ediția din vară a Expedițiilor «Cutezătorii» se va ridica deasupra celor de pînă acum nu numai prin numărul de participanți.

Ne-o spun și ne asigură, de pildă, membrii echipajului «Speranța» de la Școala generală din Oreavu, comuna Valea Rîmnicului, județul Buzău. Nu-i prima oară cînd echipajul lor participă la expediții. La vară însă vor să realizeze, în Munții Apuseni, cea mai reușită expediție, «de care să ne amintim toată viața». Și pentru asta se pregătesc intens. Încă din vara trecută, cînd au reorganizat echipajul: «Ne-am ales itinerarul și ne documentăm asupra lui — ne scrie pioniera Sidonela Gălăteanu, căpitanul echipajului —, ne antrenăm în marșuri și în ieșiri în împrejurimi, unde învățăm să ne orientăm în natură cu și fără busolă, să montăm și să demontăm corturile, să dormim în ele și să ne pregătim singuri mîncarea. Totodată, ne străduim să ne procurăm materialele de care avem nevoie. Astfel, pînă în prezent ne-am confecționat deja 5 corturi mai mici iar altul, mai mare, se află în lucru. De asemenea, strîngem și valorificăm sticle și borcane și însemnate cantități de deșeuri de hîrtie și textile, iar fondurile pe care le obținem le folosim la cumpărarea unor materiale care ne vor fi necesare în expediție. Ne-am hotărît ca de la București la Sibiu să zburăm cu avionul, dar pe urmă, în expediția din Apuseni, n-o să mergem decît pe jos, n-o să dormim decît în corturi și n-o să mîncăm decît ceea ce vom reuși să ne pregătim singuri. Dorim și vom reuși să trăim aproape trei săptămîni ca adevărați expediționari, ca adevărați cutezători».

Cu o asemenea pregătire și neclintită hotărîre, cei din «Speranța» au, într-adevăr, dreptul să spere că expediția lor va fi pe deplin reușită. Atît de reușită încît, așa cum și-o doresc, n-au s-o uite niciodată.

La fel gîndesc și acționează și membrii altor două echipaje — «Zori noi» și «Semenicul», de la Casa pionierilor din Reșița. (Anul trecut au petrecut vreo 3 săptămîni în Munții Semenicului, cercetîndu-i și marcîndu-i, iar la vară vor proceda la fel în Munții Aninei, acțiune pentru care au început să se pregătească încă din toamnă, «din prima zi a anului școlar» după cum ne asigură ei). Și-același lucru se poate spune și despre membrii echipajului «Acvila», de la Școala generală nr. 25 din Ploiești. Hotărîndu-se (cu cîteva luni în urmă) să organizeze o expediție «pe urmele dorobanților», (prilej cu care vor întocmi o lucrare și vor realiza un film documentar) expediționarii, în frunte cu Romeo Munteanu, profesorul comandant al echipajului, răscolesc arhive și biblioteci (nu numai din orașul lor), vizitează muzee și studiază diverse lucrări care oglindesc, într-un fel sau altul, războiul de independență de la 1877. Ei se pregătesc încă de pe acum în așa fel încît atunci cînd se vor afla pe traseu să-și poată realiza cu succes obiectivul pe care și l-au propus.

•

Aproximativ 40 000! Record absolut de participare. Dar ceea ce organizatorii acestei mari și complexe acțiuni așteaptă de la expediționari — și se pare că aceștia au înțeles cu toții — este mai ales și în mod deosebit o participare de calitate la expediții.

P.S. În curînd, vom publica regulamentul noii ediții a Expedițiilor «Cutezătorii».

Nadia Comăneci și „merele de aur" ale Montrealului

De aproape un an de zile avem motive întemeiate să sperăm că Nadia Comăneci — dacă nu și alte colege de-ale ei — va reuși, la vară, să culeagă cîteva «mere de aur» din pomul olimpic al Montrealului. O speranță care, spre bucuria noastră, se transformă tot mai mult, de la o zi la alta, în certitudine. Ne îndreptățește la această afirmație optimistă evoluția primei noastre gimnaste. Secondată îndeaproape de coechipierele sale, Nadia continuă să urce treptele măiestriei sportive. Dovadă, printre altele, și modul strălucit în care s-a prezentat și-a încheiat ultimul mare turneu preolimpic.

Început la București, prin întîlnirea amicală dintre reprezentativele olimpice feminine de gimnastică ale României și Angliei, turneul — care a continuat în întreceri la cel mai înalt nivel în Canada, Statele Unite ale Americii și R.F. Germania — a demonstrat, încă o dată, nivelul deosebit de ridicat al gimnasticii românești și, în mod deosebit, marea clasă internațională a Nadiei Comăneci. Evoluînd în toate întîlnirile și la toate aparatele, evident mai bine și mai spectaculos decît oricare altă gimnastă (evident nu numai pentru specialiști, ci și pentru simplii spectatori mai puțin avizați în tainele acestui sport), detașîndu-se net pînă și prin... simpla deplasare de la un aparat la altul, luînd cîteva «note rar întîlnite în gimnastică» (așa cum a fost acel 9,95 la sol, primit la Tucson, în S.U.A. sau cei patru de 10, acordați de arbitrii pentru evoluția din R.F. Germania), Nadia Comăneci ne-a oferit încă un motiv de a o admira și îndrăgi, dar mai ales de a crede în ea.

Să credem în Nadia Comăneci, în colegele ei și în profesorii lor. În seriozitatea, în inteligența și dăruirea cu care se pregătesc în vederea Jocurilor Olimpice de vară, 1976. Și să le urăm, de pe acum, succes deplin.

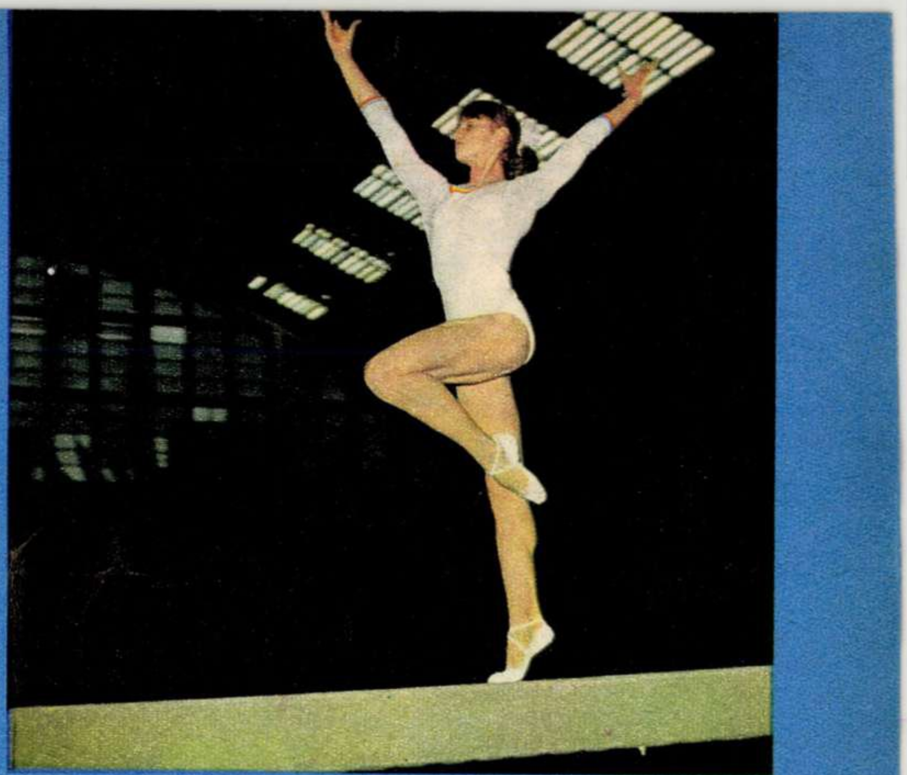

**Pagini realizate de
Constantin Diaconu
Foto: Grigore Prepeliță**

ÎN CURÎND — O NOUĂ EDIȚIE A CUPEI „CUTEZĂTORII" LA FOTBAL PENTRU COPIII DE LA SATE

VINE, VINE — DE FAPT A ȘI VENIT — PRIMĂVARA. Și, odată cu ea — cu primii ghiocei și cu primii miei —, așa cum se-ntîmplă de cîțiva ani încoace, sîntem din nou asaltați cu una și aceeași întrebare pe care ne-o adresează — în scris sau prin viu grai (la telefon, adică) — cititori din întreaga țară: «Anul acesta mai organizați Cupa «Cutezătorii» la fotbal pentru copiii de la sate?»

Așa ne întreabă, de pildă, componenții echipei «A.S. Silitorul» de la Școala generală din Bolintin - Deal, județul Ilfov, o formație cunoscută, care a ajuns de cîteva ori în finala acestei competiții. Nerăbdătoare să primească răspuns la această întrebare sînt și unele fete (destul de multe), printre care și Aneta Andrițoi și Neli Ginchici din Anina, județul Caraș-Severin, eleve în clasa a VIII-a care, în numele «echipei complete din care fac parte», după ce ne reproșează că organizăm competiția numai pentru băieți, ne roagă să le oferim și lor (și altor fete din țară, pasionate de fotbal), posibilitatea de-a participa la Cupa «Cutezătorii» la fotbal (desigur, într-un turneu separat!).

Pentru toți cei interesați, ne grăbim să întărim afirmația făcută în numărul trecut, la «Agenda concursurilor» noastre: Da, și în 1976 vom organiza această competiție deosebit de îndrăgită de către copiii de la sate! Regulamentul noii ediții (a VI-a), **la care se lucrează în momentul de față și care va apărea în curînd, va fi astfel întocmit încît să permită o cît mai echitabilă desfășurare a Cupei, afirmarea celor mai perseverente și valoroase formații. De asemenea, în limita posibilităților (mai** precis **în funcție de numărul de formații ce se vor înscrie în competiție), vom acorda atenție și echipelor de fete. Așadar, treceți pe recepție (urmăriți, adică, fiecare număr al revistei noastre)! Totodată, puteți începe să vă organizați echipele, să vă antrenați, pentru ca momentul în care va fi dat startul în noua ediție a Cupei «Cutezătorii» la fotbal pentru copiii de la sate să vă găsească pregătiți din toate punctele de vedere.**

Cadran politic

PRĂBUŞIREA SISTEMULUI COLONIAL

MANUAL
[A]BETIZAÇÃO

De fiecare dată, cînd aflăm că pe harta politică a lumii şi-a făcut apariţia un nou stat independent, că încă un popor a păşit pe calea dezvoltării de sine stătătoare, ca urmare a victoriilor repurtate de mişcările de eliberare naţională în lupta dusă împotriva colonialismului, pentru cucerirea libertăţii şi apărarea fiinţei naţionale, încercăm sentimente de bucurie.

În ampla expunere prezentată la Marea Adunare Naţională în decembrie 1975, tovarăşul **Nicolae Ceauşescu** arăta: **«Se poate aprecia acum că sistemul colonial, dominaţia colonială se află în ajunul lichidării totale, în locul fostelor colonii constituindu-se şi afirmîndu-se cu putere naţiuni libere, hotărîte să-şi creeze o viaţă nouă, să participe cu drepturi egale la întreaga viaţă internaţională».**

Fostele imperii coloniale, care secole de-a rîndul au înrobit sute de milioane de oameni de pe teritorii aflate în Africa, Asia şi America Latină, jefuindu-le bogăţiile naţionale şi frînîndu-le calea spre progres, s-au prăbuşit. Numai în cursul anului 1975 şi-au cucerit independenţa şapte state: Mozambic, Insulele Capului Verde, Comore, Sao Tomé şi Principe, Angola — de pe continentul african, Papua —Noua Guinee în Oceania şi Surinam în America Latină. Primele cinci dintre aceste tinere state s-au născut pe ruinele unuia dintre cele mai vechi imperii coloniale cunoscute de istorie şi ultimul — imperiul colonial portughez. Lupta forţelor patriotice pentru eliberare s-a întîlnit în mod fericit cu prăbuşirea regimului fascist din Portugalia, din primăvara anului 1974.

Victoriile mişcărilor de eliberare naţională care au dus la destrămarea sistemului colonial şi la apariţia tinerelor state independente angajate pe calea dezvoltării de sine stătătoare sînt strîns legate de profundele schimbări petrecute în lume după cel de al doilea război mondial, ca urmare a creşterii forţelor socialismului, păcii şi progresului, a manifestării tot mai puternice a voinţei popoarelor de a fi stăpîne pe propriile lor destine. Pentru a vă putea face o imagine clară asupra schimbărilor petrecute în numai 30 de ani ce au trecut de la sfîrşitul războiului, trebuie să amintim că, în anul 1939, metropolele coloniale stăpîneau două treimi din omenire. Ca rezultat al luptei eroice de eliberare naţională a popoarelor, în perioada 1945-1975, pe ruinele vechilor imperii coloniale s-au format 83 de state de sine stătătoare, adică mai bine de jumătate din numărul total al celor existente astăzi în lume. În aceste ţări trăiesc aproape o treime din cei patru miliarde de oameni ai întregii planete. În anul 1945, anul în care a fost creată Organizaţia Naţiunilor Unite, din cele 51 de ţări membre, doar 12 erau din Asia şi Africa; în 1976, 88 din 144 state membre ale O.N.U. sînt din cele două continente decolonizate. În anul 1950, numărul ţărilor eliberate se ridica la 13, însumînd un teritoriu de aproape 8 milioane kmp. Cu 15 ani mai tîrziu, numărul statelor care-şi cuceriseră independenţa ajunsese la 57. Această perioadă cuprinde şi aşa-numitul «an al eliberării Africii» — 1960 — de-a lungul căruia şi-au dobîndit independenţa 17 state africane. În ultimul deceniu, dreptul de a dispune liber de soarta lor a fost cucerit de încă 26 de state. Angola, ultimul teritoriu decolonizat în 1975, este cel de-al 46-lea stat african ce şi-a dobîndit independenţa, iar Surinamul, al 27-lea din America Latină. După cum vedem, deşi numărul statelor independente a crescut an de a: ritmul a fost diferit, deoarece lupta de eliberare naţională s-a desfăşurat în condiţii diferite de la o ţară la alta, cu jertfe deosebit de grele din partea popoarelor înrobite, atunci cînd a fost nevoie să lupte cu arma în mînă pentru a înfrînge rezistenţa forţelor colonialiste care li s-au opus.

Marile victorii obţinute de mişcările de eliberare naţională din Africa şi de pe alte continente demonstrează cu tărie că popoarele care se ridică cu hotărîre la luptă pentru libertate şi apărarea fiinţei lor naţionale sînt de neînvins.

Astăzi în lume nu mai există nici un imperiu colonial, iar sistemul colonial se află în ajunul lichidării sale totale. Au mai supravieţuit pînă astăzi doar cîteva rămăşiţe ale fostelor imperii, în majoritate teritorii mici (cu puţine excepţii, printre care Namibia) insule şi insuliţe cu statute de cele mai diferite: colonii, «teritorii de peste mări» sau dominioane, pe suprafeţele cărora trăiesc în total cu puţin peste 14 milioane de oameni, adică doar 0,35 la sută din populaţia globului. Tot rămăşiţe ale colonialismului mai înseamnă însă şi rînduielile rasiste din Republica Sud-Africană, Rhodezia şi Namibia, şi însăşi starea de subdezvoltare moştenită de tinerele state independente din perioada robiei coloniale.

România socialistă susţine cu căldură lupta popoarelor împotriva colonialismului şi neocolonialismului, pentru cucerirea şi consolidarea independenţei naţionale, pentru dezvoltarea lor de sine stătătoare.

Ţara noastră militează cu consecvenţă pentru afirmarea şi respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a dispune nestingherit de propria soartă, de a fi stăpîn pe resursele sale naţionale, de a-şi făuri viaţa aşa cum doreşte.

Prin acţiunile sale de politică externă, România a activat şi activează pentru unirea tuturor forţelor progresiste de pretutindeni în lupta pentru lichidarea definitivă a colonialismului şi neocolonialismului, pentru înfăptuirea unei noi ordini economice şi politice mondiale, pentru făurirea unei lumi mai drepte şi mai bune.

E. ROŞCA

Agenda PIONIERULUI COMANDANT

Potrivit prevederilor Statutului Organizaţiei Pionierilor, în vacanţa de vară urmează să aibă loc forumurile judeţene şi Forumul Naţional ale pionierilor.

În acest an, forumurile pionereşti care se vor desfăşura sub deviza «CREŞTEM ODATĂ CU ŢARA», vor dezbate şi vor stabili cele mai bune forme şi metode de muncă pentru traducerea în viaţă a indicaţiilor tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU cuprinse în Cuvîntarea rostită la deschiderea Forumului tineretului, în vederea înfăptuirii sarcinilor ce revin tinerei generaţii din Programul Partidului Comunist Român de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintarea României spre comunism, a măsurilor stabilite în acest sens de cea de-a III-a Conferinţă Naţională a Organizaţiei Pionierilor.

Privind organizarea forumurilor, au fost transmise instrucţiuni consiliilor judeţene ale organizaţiei. În spiritul acestor indicaţii, adresăm activelor pionereşti precizările de faţă.

Activităţile cuprinse în programul forumurilor judeţene şi al Forumului Naţional **vor fi concepute şi organizate intr-o unitate de obiective,** astfel incit să relieteze modul in care s-a acţionat pentru aplicarea în viaţă a «Programului educaţiei prin muncă şi pentru muncă în spirit revoluţionar», a «Codului etic al pionierului», a Statutului Organizaţiei Pionierilor.

Forumurile pionereşti vor face bilanţul activităţii desfăşurate de Organizaţia Pionierilor în anul şcolar 1975-1976, vor realiza un schimb de experienţă privind aplicarea în viaţă a sarcinilor reieşite din Cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la şedinţa de deschidere a Forumului tineretului, din expunerea la Congresul consiliilor populare judeţene şi al preşedinţilor consiliilor populare municipale, orăşeneşti şi comunale din documentele Congresului educaţiei politice şi al culturii.

În spiritul măsurilor de dezvoltare a democraţiei pionereşti, de creştere a participării pionierilor la activitatea de conducere a Organizaţiei, va avea loc alegerea pionierilor, membri ai consiliilor judeţene, a delegaţilor pentru Forumul Naţional şi a candidaţilor pentru funcţia de locţiitori ai preşedintelui C.N.O.P.

Pregătirea şi desfăşurarea forumurilor pionereşti din primul an al cincinalului revoluţiei tehnico-ştiinţifice va trebui să constituie un prilej de puternică intensificare a întregii activităţi politico-ideologice a Organizaţiei Pionierilor, în vederea educării comuniste, revoluţionare, prin muncă şi pentru muncă a tinerei generaţii, participării sale active şi responsabile la înfăptuirea hotărîrilor adoptate de cel de al XI-lea Congres al P.C.R.

Forumurile pionereşti se vor desfăşura în colaborare cu organizaţiile U.T.C., inspectoratele şcolare şi alţi factori, sub conducerea şi îndrumarea nemijlocită a organelor şi organizaţiilor de partid.

CU PRIVIRE LA ORGANIZAREA ŞI DESFĂŞURAREA FORUMURILOR JUDEŢENE ALE PIONIERILOR

1. Forumurile judeţene (al municipiului Bucureşti) se vor desfăşura în perioada 15 iunie — 15 iulie a.c.

a. La forumurile judeţene vor participa între 100-150 delegaţi.

b. În funcţie de numărul locurilor repartizate, birourile consiliilor judeţene ale Organizaţiei Pionierilor vor stabili pentru consiliile municipale, orăşeneşti, comunale şi pentru unităţile de pionieri direct subordonate consiliului judeţean, norme de reprezentare pentru delegaţii la forumurile judeţene. La rîndul lor, birourile consiliilor municipale, orăşeneşti şi comunale vor repartiza locurile primite celor mai reprezentative unităţi de pionieri de pe raza municipiului, oraşului, comunei. După primirea numărului de delegaţi, comandamentul unităţii desemnează detaşamentele care urmează să aleagă delegaţi la forumul judeţean. Detaşamentele vor discuta candidaţii, vor alege din rîndul lor delegaţii pentru forumul judeţean şi-i vor propune spre confirmare adunării unităţii de pionieri. După confirmare, tabelul nominal cu delegaţii va fi înaintat consiliului ierarhic superior.

c. În alegerea delegaţilor pentru forumurile judeţene se va ţine seama de următoarele:

— să fie aleşi pionieri membri ai activului pionieresc, cu rezultate bune şi foarte bune la învăţătură, în activitatea tehnico-productivă şi în munca de organizaţie, cu o temeinică pregătire politico-ideologică;

— din rîndul delegaţilor la forum să facă parte în mod obligatoriu toţi pionierii membri ai consiliului judeţean şi ai C.N.O.P.

— se va urmări asigurarea unei compoziţii corespunzătoare în funcţie de ocupaţia părinţilor, de sex şi naţionalitate (se va ţine seama de structura populaţiei comunei, oraşului şi municipiului respectiv);

— să fie aleşi cu prioritate pionieri din ciclul gimnazial.

2. Forumurile judeţene se vor desfăşura în condiţii de tabără de instruire cu o durată de 7 zile.

3. În proiectul programului forumurilor, vor fi cuprinse următoarele dezbateri, care se pot realiza în plen sau pe grupe, în paralel:

a. Sarcinile ce revin consiliilor şi comandamentelor pionereşti în aplicarea măsurilor stabilite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în vederea creşterii nivelului de pregătire teoretică şi practică a elevilor, pentru lichidarea repetenţiei la ciclul primar;

b. Forme şi modalităţi folosite pentru cunoaşterea de către copii a politicii partidului şi statului nostru, pentru educarea comunistă, revoluţionară a pionierilor şi şcolarilor;

c. Educaţia patriotică, dezvoltarea dragostei pionierilor şi şcolarilor faţă de patrie, partid şi popor.

d. Forme şi modalităţi folosite de comandamentele şi consiliile pionereşti pentru organizarea plăcută şi educativă a timpului liber al pionierilor şi şcolarilor;

e. Preocuparea comandamentelor şi consiliilor pionereşti pentru adîncirea democraţiei de organizaţie, promovarea autoconducerii şi creşterii rolului activelor pionereşti, al tuturor pionierilor în programarea, organizarea, desfăşurarea şi conducerea întregii activităţi;

f. Forme şi modalităţi de întărire şi îmbunătăţire a conlucrării între Organizaţia Pionierilor şi Uniunea Tineretului Comunist.

Concluziile şi propunerile rezultate din dezbateri şi din celelalte activităţi organizate vor constitui mandatul participanţilor la Forumul Naţional; acest mandat va fi aprobat în formă definitivă de către Forumul judeţean, în plenul său.

4. În cadrul forumurilor judeţene se vor organiza, de asemenea, întîlniri cu activişti de partid, de stat şi ai U.T.C., oameni de ştiinţă, artă şi cultură, cu eroi ai muncii socialiste şi fruntaşi în producţie; se va asigura vizitarea unor obiective economice, muzee şi case memoriale, învăţarea de cîntece patriotice, revoluţionare şi pionereşti, prezentarea unor filme cu caracter educativ; vor fi iniţiate activităţi cultural-artistice, sportive, de pregătire pentru apărarea patriei, activităţi recreative, acţiuni de muncă patriotică.

5. În întocmirea programului de desfăşurare a forumului se va avea în vedere ca pentru dezbateri, schimburi de experienţă, întîlniri, să nu se afecteze, într-o zi, mai mult de patru ore, restul timpului fiind destinat pentru activităţile de muncă patriotică, recreative, cultural-artistice, sportiv-turistice şi de pregătire pentru apărarea patriei.

Proiectul de program al forumului judeţean (al municipiului Bucureşti) va fi dezbătut în şedinţa biroului Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor la care vor participa şi locţiitorii preşedintelui consiliului respectiv, cu cel puţin 15 zile înainte de deschiderea forumului.

6. Forumurile judeţene ale pionierilor vor alege:

a. pionierii, membri ai consiliilor judeţene (al municipiului Bucureşti) ale Organizaţiei Pionierilor, conform normelor stabilite de Biroul C.N.O.P. Pionierii, membri ai consiliilor respective vor alege între 11-12 pionieri locţiitori ai preşedintelui consiliului judeţean (al municipiului Bucureşti). Numărul locţiitorilor va fi hotărît de către pionierii participanţi la lucrările forumului.

Avînd în vedere necesitatea asigurării continuităţii în muncă se recomandă ca aproximativ 1/3 din pionierii membri ai consiliului judeţean să fie realeşi. Cei care au împlinit vîrsta de 14 ani şi nu au funcţii de conducere în cadrul Organizaţiei nu vor mai fi realeşi ca membri ai consiliului judeţean.

b. pionierii delegaţi la cel de al V-lea Forum Naţional, în numărul şi compoziţia stabilită de Biroul Consiliului Naţional.

Din rîndul delegaţilor, forumul judeţean, în plenul său, va desemna, pe baza discutării candidaturilor, pionierul propus pentru funcţia de locţiitor al preşedintelui C.N.O.P.

7. Director al taberei Forumului va fi numit un activist, membru al Biroului consiliului judeţean (al municipiului Bucureşti) al Organizaţiei Pionierilor. Directorii taberelor forumurilor judeţene vor fi instruiţi în luna mai pe plan central de către Biroul C.N.O.P.

Comandanţii instructori de detaşamente şi profesorii de specialitate vor fi recrutaţi din rîndul comandanţilor instructori cu o bogată experienţă în munca cu pionierii.

8. Birourile consiliilor judeţene (al municipiului Bucureşti) ale Organizaţiei Pionierilor, în funcţie de numărul detaşamentelor ce se vor organiza în cadrul taberei, vor solicita comitetelor judeţene ale U.T.C. cîte un instructor utecist pentru fiecare detaşament, care îl va sprijini pe comandantul instructor în toate activităţile. Selecţionarea instructorilor utecişti se va face cu prioritate din rîndul foştilor locţiitori ai preşedintelui C.J.O.P. şi ai celor care au îndeplinit funcţii de răspundere în cadrul Organizaţiei Pionierilor.

Împreună cu comitetele judeţene ale U.T.C., se va conlucra strîns în realizarea forumurilor pionereşti şi a forumurilor elevilor pe plan judeţean (pe cît posibil în aceleaşi perioade, în localităţi apropiate etc.).

9. Pentru asigurarea agitaţiei şi propagandei în cadrul forumului se vor lua măsuri de pavoazare a localului unde se desfăşoară acesta, de confecţionare a unei gazete «Semafor», de constituire a unor subredacţii pentru presa pionierească şi de tineret, de editare a unor foi volante, de amenajare a unor expoziţii, de tipărire a unor afişe; de asemenea, se va urmări popularizarea activităţilor prin presa locală, prin emisiunile de radio şi televiziune, prin transmiterea unor informaţii către revistele centrale pionereşti.

Cel mai reuşit număr al gazetei «Semafor» realizat în cadrul Forumului judeţean, precum şi programul de activitate al acestuia vor fi înaintate Consiliului judeţean Galaţi al Organizaţiei Pionierilor pentru a se amenaja o expoziţie.

Forumul Naţional al pionierilor va fi organizat în perioada 26 iulie — 8 august a.c., în condiţii de tabără de instruire, la Galaţi, în cadrul Liceului metalurgic al Combinatului siderurgic.

Asupra pregătirii şi organizării acestuia vom reveni cu detalii într-un număr viitor. Îi invităm pe membrii activelor pionereşti, pe toţi cititorii, să trimită la redacţie sugestii, propuneri vizînd dezbaterile şi programele de activităţi ale forumurilor judeţene şi ale Forumului Naţional ale pionierilor, iar ulterior — ştiri şi reportaje, fotografii şi relatări privind desfăşurarea forumurilor pionereşti la care veţi participa.

CE VOM PRIMI ÎN SCHIMBUL UNUI BILET DE CINEMA?

Iată o întrebare pe care cititorii revistei noastre ne-o adresează adeseori. Ca să le putem răspunde, ne-am adresat directorului Casei de filme 5, tovarășul Dumitru Fernoagă.

— Sînteți Casa de filme care a oferit pionierilor filmul «Aventurile lui Babușcă». Ce alte filme le pregătiți pentru viitor?

— Încă în anul acesta, pînă la vacanța de iarnă a școlarilor, va fi gata «Misterul lui Herodot». Eroii acestui film sînt membrii unei expediții pionierești care, mergînd pe urmele unor relicve găsite, vor face descoperiri interesante, reînviind astfel importante pagini din istoria patriei. Pentru viitor ne propunem un film care sperăm să-i cucerească pe copii — «Mozart din Ferentari» —, realizat pe baza scenariului aparținînd unuia dintre scriitorii foarte iubiți de copii pentru felul în care știe să se apropie de ei și să le zîmbească: Mircea Sîntimbreanu. Întîmplările, evident cu mult haz, sînt legate de un cor pionieresc, cadru în care se reliefează cîteva interesante individualități. În plină realizare se află un alt film: «Bunicul și doi delicvenți minori», ai cărui eroi sînt doi băieți, elevi ai unei școli de muzică. Subiectul îl va atrage pe tînărul spectator prin problemele la care îl va solicita să mediteze: familia, raporturile între părinți și copii. Actorul Octavian Cotescu (bunicul) plus doi pionieri dintr-o școală bucureșteană sînt protagoniștii.

— Pornind de la ideea că cei de vîrsta cutezătorilor merg des la cinema și că urmăresc cu deosebit interes realizările cinematografiei românești, ce ne puteți spune despre filmele care se vor impune atenției lor?

Atenție, filmăm!

— În curind va fi terminat filmul «Pintea», avînd la bază o legendă despre acest viteaz care împărțea dreptate celor asupriți. Pintea este întruchipat de actorul Florin Piersic. Apoi, avem în perspectivă filmele care vor completa file din glorioasa epopee națională. Chiar în anul acesta vom realiza filmul «1921», dedicat creării Partidului Comunist Român. În 1977, vom dedica un film lui Petru Rareș, apoi vom turna un film despre pasionanta viață a marelui savant român de renume mondial, Victor Babeş. În 1978, vom realiza un film despre revoluția de la 1848. Sînt doar cîteva titluri care, credem, vor interesa în cea mai mare măsură pe cei tineri, filme care sperăm să reprezinte contravaloarea diurnă a unui bilet de cinema.

În continuare, ne-am adresat cu aceleași întrebări Casei de filme numărul 1, tovarășului director Ion Bucheru.

— Nu ne putem lăuda cu filme anume adresate pionierilor, dar în planul nostru avem filme pentru publicul larg, care sperăm să-i mulțumească și pe cei de vîrsta cravatelor pionierești. Pînă la sfîrșitul anului acesta va fi terminat «Buzduganul cu trei peceți», un film despre Unirea Principatelor Române sub glorioasa domnie a lui Mihai Viteazul. Pregătim scenariul unui film inspirat din participarea utecișștilor voluntari pe frontul antifascist din Ungaria și Cehoslovacia. Într-un stadiu avansat, se află filmul «Aurel Vlaicu». Dorim și sperăm să realizăm un film despre Emil Racoviță.

Îi ascultăm cu atenție pe cei doi dintre directorii caselor de filme și ne bucurăm că din cele 30 de titluri de filme de lung metraj, pe care le va da anual cinematografia noastră, se vor găsi, fără îndoială, și acele filme care să contribuie prin forța lor artistică, prin puterea de convingere la formarea unor înalte conștiințe, la educarea celor foarte tineri în spiritul unor sentimente de dăruire pentru ceea ce este frumos, bun și generos. Și totuși, pionierii își exprimă, cu toate prilejurile, dorința de a se regăsi în filmele noastre cu gîndurile, preocupările și aspirațiile lor. «Cutezătorii» sînt convinși că se va găsi mai mult loc în planurile cinematografiei noastre și pentru asemenea producții.

Pe micul ecran:

Un concurs captivant

«Tot înainte» emisiunea de duminică dimineața dedicată pionierilor, începe să devină tot mai interesantă prin diversitatea rubricilor, printr-o prezență vie și activă a pionierilor. Unul din punctele de atracție al emisiunilor duminicale este concursul-serial (o dată pe lună) **«Fapte și oameni de seamă din istoria patriei».** *Telespectatorul este invitat să parcurgă, împreună cu două echipaje aflate în întrecere, drumuri glorioase, bogate în sensuri din istoria patriei noastre. Am avut astfel prilejul să urmărim echipajele din județele Iași și Alba, iar în curînd vom face cunoștință și cu echipajele din Argeș, Hunedoara și Suceava. Întrecerea între echipaje este de fiecare dată pasionantă, juriul fiind pus, nu odată, în încurcătură în fața unor răspunsuri strălucite, în fața unui comportament excelent la toate probele, cum s-a întîmplat în cazul ambelor echipaje din Alba.*

Realizatorul emisiunii-concurs, Eugenia Ciobanu, pe lîngă sistemul întrebare și răspuns, aduce în prim plan ingeniozitatea, utilizînd forme specifice televiziunii, ca: machete, hărți, filmări combinate. Pe lîngă aceasta, concursul este îmbogățit cu acțiuni pionierești, cum ar fi marșul spre un obiectiv economic social, cultural, prin jocuri cu teme adecvate.

Astfel, la Iași, un echipaj a prezentat în machetă un cartier așa cum va arăta în anul 2000, pornind de la realitățile cincinalului actual.

Concursul este onorat, de obicei, de o prestigioasă personalitate. La Alba-Iulia a asistat academicianul Ștefan Pascu, la Iași prof. dr. docent Constantin Ciopraga. Iată un concurs cu un start bun și căruia îi dorim să continue cu succes. În încheiere, se cuvine un cuvînt de bun venit prezentatorului concursului, actorul Iurie Darie, vechi prieten al pionierilor, care a lipsit cam multă vreme dintre ei.

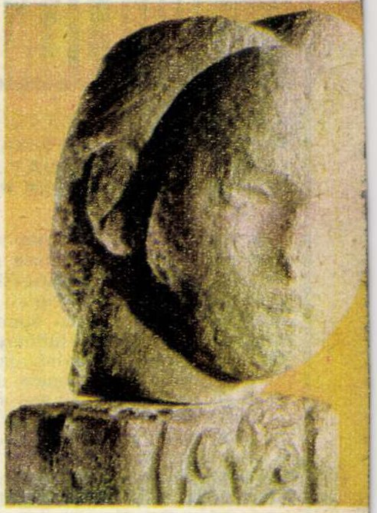

CONSTANTIN BRÂNCUȘI: «CAP DE FATĂ», executat în piatră; 1907—1908.

Pagină realizată de
B. Caragiale

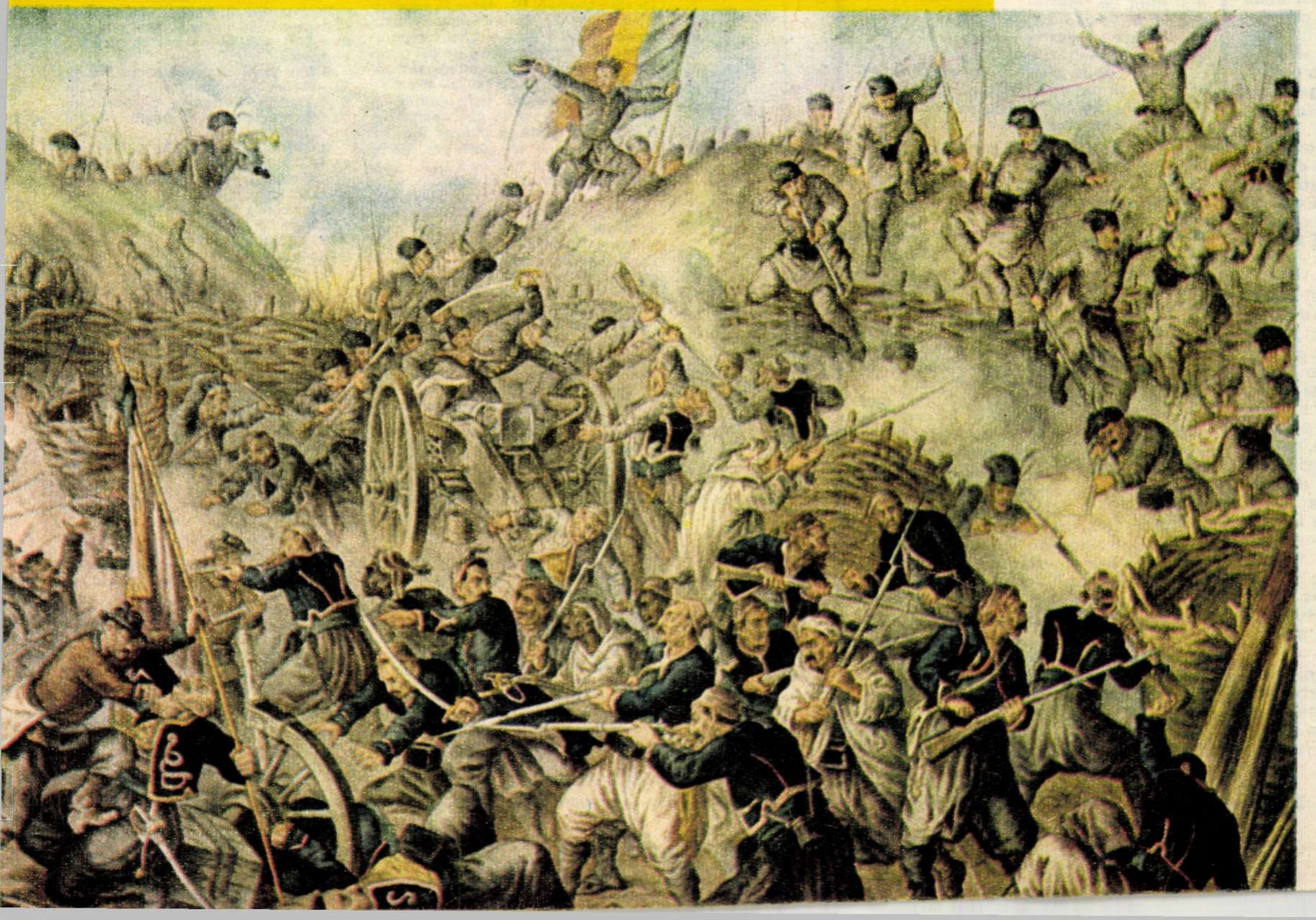

Grivița, Smîrdan, Plevna, locuri însemnate de eroismul ostașilor români în luptele pentru cucerirea independenței de stat. Într-o gravură a timpului, au fost surprinse momente din încleștarea unei bătălii.

UN MILION DE PRIETENI

● DIN NOU DESPRE CUM VORBIM ● UN COMANDANT DE UNITATE CAM CIUDAT... ● MARINĂRIA E O MESERIE PENTRU FETE?

● CUVÎNTUL. Oare mai trebuie să le explic băieților din clasa a șaptea, Școala generală **Produlești-Dîmbovița,** ce este vorbirea? Nu știu ei, după atîția ani de școală, că superioritatea omului față de restul viețuitoarelor constă, între altele, în existența gîndirii, care este indisolubil legată de cuvînt, și că el, **cuvîntul** vorbit sau scris, este modul esențial de comunicare între oameni, între generații, între epoci? Să fi uitat ei că limba reprezintă o creație și o avuție inestimabilă a fiecărui popor? «Urmașilor mei Văcărești,/ Las vouă moștenire/ Creșterea limbii românești/ Și-a patriei cinstire» scria Ienăchiță Văcărescu. Sus-numiților băieți din Produlești nu le-au căzut sub ochi aceste versuri care exprimă ideea că respectarea limbii române este totuna cu respectarea istoriei noastre de ieri și de azi, a culturii noastre? Comandanta lor de detașament, **Viorica Stăncilă,** îmi scrie că pe lîngă o comportare generală lipsită de seriozitate — nici unul nu are 10 la purtare — acești băieți **«spun, chiar de față cu noi, fetele, niște cuvinte cumplite, pe care nici nu le pot reproduce și pe care pînă și un vagabond cred că s-ar sfii să le rostească».** Dacă așa înțeleg colegii Viorică să folosească limba română, e grav. Vorbirea nu e un instrument oarecare; îl iei din cui cînd ai nevoie și pe urmă îl pui înapoi. Ea face parte din noi, exprimă, **gradul de civilizație** al omului, **inteligența** și **cultura** lui, **concepția** despre viață, trăsăturile **morale** și de **caracter.** În acest caz, ce să credem despre băieții din clasa a șaptea a Șc. gen. Produlești? Eu cred așa: că vor să facă pe grozavii. Li se pare că vorbind «pestriț», brutal, par mai... bărbați. Fals. În realitate, bărbăția înseamnă înțelepciune, echilibru, voință, generozitate. **● PREOCUPĂRI** cu totul diferite de ale Viorică pare să aibă alt pionier comandant, **Doru Sabloschi,** comandantul unității de la **Șc. gen. din Sf. Gheorghe, Tulcea.** Colega lui, **Sofia Ciumag,** din cl. a șaptea, îmi scrie că — lucru uluitor! — Doru, **«în loc să-și ajute colegii și să le dea un exemplu personal, își folosește adesea ca argument... pumnii!»** Ce ai de spus, Dorule? Și ce are de spus comandamentul unității? **● VIAȚA DE MARINAR** o atrage — să fi citit o carte cu aventuri marinărești? — pe **Constanța Dobre** din clasa a șaptea, satul **Mihai Viteazu, com. Vlad Țepeș, jud. Ialomița: «Aș vrea să știu dacă fetele pot deveni marinar».** În principiu, nu există meserie pe care să n-o poată învăța și exercita atît băieții cît și fetele. Unele îndeletniciri sînt însă practicate în condiții speciale de mediu și de efort — meseria de oțelar, să spunem, sau de scafandru. Problema nu e deci dacă fetele pot practica astfel de meserii, ci **dacă e neapărat necesar** să le practice! În legătură cu meseria la care te-ai gîndit tu, aceea de marinar, pot să-ți spun că există în lume chiar și femei — căpitan de cursă lungă. Totuși, în ciuda înaltului nivel tehnic atins de navigația maritimă și al gradului de confort pe care o navă modernă îl oferă echipajului, marinăria rămîne — cel puțin, deocamdată — prin exigențele ei, o meserie aspră, mai potrivită bărbaților. Pot însă să-ți spun că printre **constructorii de vapoare** există, pe șantierele noastre navale, multe fete foarte pricepute și talentate!

Ovidiu Zotta

CURIER LITERAR

REVNIC VOICHIȚA, clasa a VII-a, Școala generală Ciocmani, jud. Sălaj.

Mai întîi ne cerem scuze pentru că răspunsul nostru a întîrziat. Voichița ar fi dorit să-i răspundem la o dată fixă, adică de ziua ei de naștere. N-a spus că ar fi vrut să-i publicăm și una din cele trei poezii trimise, acest lucru se lasă ușor ghicit. Numele Voichiței Revnic ne este cunoscut, de cînd era în clasa a V-a. Apreciam atunci ca pozitive încercările ei literare (în proză și în versuri) și o sfătuiam să citească «multe poezii, multă proză, și apoi vom vedea». Iată ce ne scrie după doi ani Voichița. *«Revista «Cutezătorii» a devenit pentru mine o necesitate, o sursă de informare despre ce fac colegii mei din țară, pot spune chiar un îndrumător. Da, un îndrumător! N-aș putea să explic în ce fel, dar așa este. Și poate nu numai pentru mine. Sînt sigură că și pentru mulți dintre colegii mei».*

Desigur, cuvintele Voichiței Revnic ne bucură, dar și mai mult ne bucură pașii mari pe care i-a făcut pe *«drumul»* — ca să citez tot un cuvînt de-al ei — spre poezie. Din cele trei poezii trimise, rețin atenția, prin simplitate și sinceritatea sentimentului «Pămîntul patriei mele» și «Eu și țara», pe care o publicăm pe coperta acestui număr.

URSACHE DORU, clasa a VIII-a B, Școala generală nr. 11, Roman.

Doru ne scrie: *«Întrucît în ultimul timp am început să compun mici și modeste versuri, m-am gîndit să vă trimit cîteva pe care le-am considerat mai bune»*... Totuși, o îndoială îl face să-și încheie scrisoarea astfel: *«Vă rog să mi se comunice dacă trebuie să mai scriu»*...

Îndoiala colegului vostru mi se pare firească. Versurile trimise dovedesc o grabă, o ușurință în a versifica, ușurință care îl poartă vrînd-nevrînd spre superficialitate. Un exempfu: *«Pe gardu-nalt de scînduri/ O vrabie în zori/ Cînta cu-înduioșare/ Spre cerul fără nori».*

În *«Olarul»*, Doru Ursache se apropie mai mult de poezie:

«E mîna aspră a unui olar,
El face un vas ce își cască
O gură de-opal și de jar.»

De aici, de la această poezie, cred că ar trebui să meargă mai departe. Pentru că nu mă îndoiesc. Doru Ursache ne va trimite și alte poezii.

BULGAROV CRINA, clasa a III-a C, Școala generală nr. 5, Deva; CĂMILOIU MARIANA, clasa a VII-a A, Școala generală Giubega, județul Dolj; BĂDESCU CORINA, clasa a III-a C, Școala generală nr. 1, Hunedoara; ANDREESCU CLAUDIA, clasa a IV-a, Liceul de muzică și arte plastice, Craiova; CHISĂLIȚĂ SANDA, clasa a VI-a B, **Școala generală nr. 3, Mediaș,** încercări promițătoare. Mai trimiteți.

GERU NĂSTASE GHEORGHE, din **comuna Jijila, județul Tulcea** (a uitat să scrie în ce clasă este) ne roagă să-l trecem cu poezia «Iarna în Bucegi», la concursul «Galeria Cutezătorilor». De la bun început, rugămintea lui Geru Năstase Gheorghe — ne obligă să facem o precizare. «Galeria Cutezătorilor» nu este un concurs care să includă și poezii. Deschis tuturor cititorilor revistei «Cutezătorii» — pionieri, uteciști, comandanți-instructori, cadre didactice, părinți, concursul prevede o multitudine de modalități și specii literare: povestiri, schițe, portrete literare, povestiri de anticipație, reportaje literare, scenarii de bandă desenată.

Reamintim că regulamentul concursului a fost publicat în nr. 51 (18 decembrie 1975).

Concursul este deschis pînă la data de 1 iunie 1976. Așteptăm, așadar, în continuare, lucrările voastre.

Costache Anton

TROFEUL Gențianele LA Mărișel

Din Cluj-Napoca, *corespondentul nostru, tovarășul profesor* Teodor Șandor, *ne transmite: ...în ziua aceea,* la Mărișel, *județul Cluj, a fost o adevărată sărbătoare. Cele zece eleve, membre ale echipajului* «Pelaghia Roșu», *participante la interesanta expediție din Delta Dunării (1974), aveau să fie răsplătite de către juriul național al Expedițiilor «Cutezătorii» cu semnificativul trofeu «Gențianele», cu diplome și medalii.*

Trofeul a prilejuit o însuflețită manifestare pionierească, dedicată expedițiilor organizate de revista «Cutezătorii» și, totodată, o interesantă discuție privind modul de participare la expediția din Bulgaria care se va desfășura în vacanța de primăvară. Atunci, cele zece expediționare premiate vor porni alături de alte echipaje pionierești pe urmele ostașilor români care au luptat în 1877 pentru cucerirea independenței de stat a României.

• Cu ochii închiși...

PE SPATELE UNUI BLOC DE DESEN AȘEZAT VERTICAL ȘI PRINS DE PERETE SAU DE UN ALT SUPORT, SE DESENEAZĂ UN PORTRET..... FĂRĂ NAS. NASUL VA FI CONFECȚIONAT DINTR-O BUCĂȚICĂ DE LEMN, SAU DINTR-UN MORCOV, SAU DINTR-UN CARTOF, ÎN VÎRFUL CĂRUIA SE VA ÎNFIGE UN AC SAU UN CUIȘOR ASCUȚIT.

CU OCHII ÎNCHIȘI JUCĂTORII AVÎND ÎN MÎNA ÎNTINSĂ ÎNAINTE, „NASUL" IMPROVIZAT, VOR TREBUI PENTRU A FI CÎȘTIGĂTORI, SĂ NIMEREASCĂ ȘI SĂ FIXEZE NASUL PORTRETULUI.

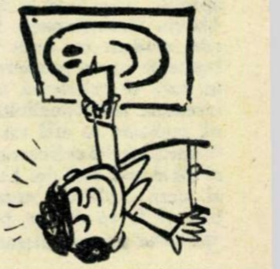

COLȚUL MICULUI LEGUMICULTOR

✱ PLANTAREA LEGUMELOR ÎN SOLARII ȘI TERENURI NEACOPERITE

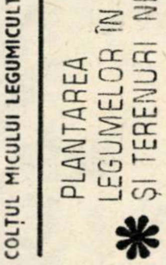

Fig. 1

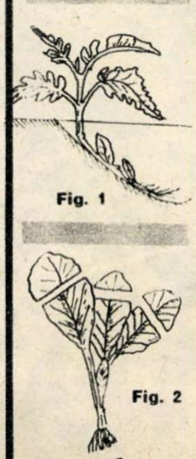

Fig. 2

Tomatele, în funcție de soiuri, permit producții timpurii și producții de vară-toamnă. Plantarea în solarii a răsadurilor din soiuri timpurii poate începe după 1 aprilie, cînd temperatura în sol trebuie să fie de cel puțin 12°C. Distanțele de plantare sînt de 70—80 cm între rînduri și 35—40 cm pe rînd. Dacă răsadul este subțire și alungit, se va planta cu o parte din tulpină îngropată în pămînt (fig. 2). La fiecare cuib se pune cîte 250 g mraniță, apoi se udă cu 1—1,5 l apă, pentru a nu prinde crustă.

Răsadurile de pătlăgele vinete se plantează în aceleași condiții de temperatură, la distanțe de 70 cm între rînduri și 30 cm pe rînd. Răsadul va fi scos din răsadniță cu cît mai mult pămînt la rădăcină. Fiecare cuib se udă cu 1—1,5 l apă. Terenul trebuie bine îngrășat cu gunoi de grajd.

Plantarea răsadurilor de **ardei gras** se face la distanța de 40 cm între rînduri și între cuiburi, punîndu-se cîte 1—2 fire la cuib, îngropate la fel de adînc ca în răsadniță.

Răsadurile de **varză albă și varză roșie** se plantează la vîrsta de 50—55 zile (5—6 frunze). Înainte de plantare răsadurile se fasonează, scurtîndu-se vîrful rădăcinilor și aproape jumătate din lungimea frunzelor (fig. 1). Distanțele de plantare sînt de 70 cm între rînduri și 40 cm între fire, răsadul îngropîndu-se pînă la prima frunză de la bază.

Plantarea în solarii a răsadurilor de **conopidă** se face la 70 cm distanță între rînduri și între fire, la adîncime mai mare decît a fost în răsadniță, adăugîndu-se la fiecare cuib 400—500 grame mraniță.

Pentru obținerea de **castraveți timpurii,** răsadurile se plantează la vîrsta de 30—35 zile, la distanțe de 100 cm între rînduri și 50 cm între fire, la fiecare cuib punîndu-se 100—150 grame gunoi vechi amestecat cu pămînt. După plantare răsadurile se udă cu apă călduță (18—20°C).

Răsadurile de **dovlecei** se plantează la distanța de 100 cm între rînduri și 70 cm între cuiburi.

Pe terenuri neprotejate cu folii de polietilenă, se cultivă, prin semănat direct în sol, primăvara cît mai de timpuriu:

● Morcovii și pătrunjelul — la 20—30 cm între rînduri, la fiecare 4—5 rînduri lăsîndu-se o cărare de 50 cm care să permită prășitul, răritul și recoltarea.

● Ridichile de lună la distanța de 10—15 cm între rînduri, acoperindu-se cultura cu un strat de mraniță de 1 cm grosime.

● Mazărea de grădină, la distanța de 20—25 cm între rînduri și 30—35 cm între cuiburi, punînd 5—6 boabe la cuib, la adîncimea de 5—7 cm.

● Fasolea pentru păstăi, în cuiburi la distanța de 40 cm între ele și între rînduri (fasolea pitică) și la 40—50 cm între cuiburi și 80 cm între rînduri (fasolea urcătoare).

● Bamele, se seamănă mai tîziu (sfîrșitul lunii mai) la distanța de 30 cm între rînduri, rărindu-se apoi pe rînd la 20—30 cm între fire.

● Cartofii timpurii, trebuie plantați cît mai devreme, la distanța de 60—70 cm între rînduri și 30—35 cm între cuiburi, la adîncimea de 10—15 cm, punîndu-se 2—3 tuberculi la un cuib.

● Salata, pe straturi late de 1—1,5 m, pe care se cultivă 5—6 rînduri, sămînța îngropîndu-se la 1—2 cm.

● Mărarul, se cultivă într-un colț mai umbrit al grădinii, semănîndu-se pe rînduri la 15—20 cm între ele și 2 cm adîncime. **La fel leușteanul și cimbrul.**

● Spanacul, se seamănă cît mai devreme, (începutul lunii aprilie) la distanța de 20—25 cm între rînduri, la adîncime de 2—4 cm.

După plantare urmează operațiile de întreținere, prășit, copilit, udat, îngrășat etc. diferențiat de la o cultură la alta, descrise pe scurt în revista noastră nr. 10/1976.

Vă sfătuim să cereți sprijinul specialiștilor din unitățile agricole, pentru a se adapta recomandările tehnologice la condițiile concrete din fiecare solar.

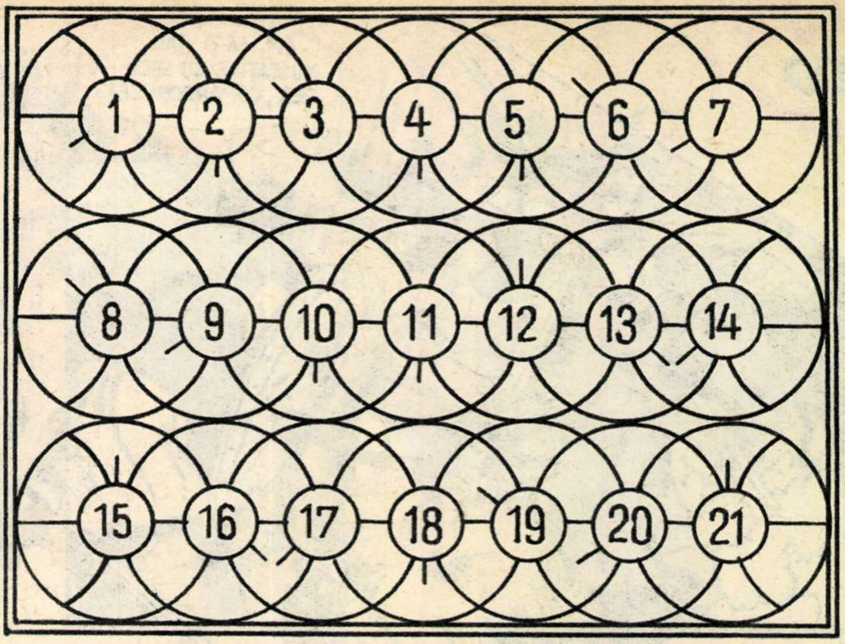

1) În vacanță îi spunem «la revedere». 2) Material didactic ilustrativ (pl.). 3) Cursuri pentru cei mari. 4) «Cartea de vizită» a elevului. 5) «Furați» de lecții. 6) Pionieri și școlari. 7) Compozitor român, care a copilărit în satul Liveni, lîngă Dorohoi. 8) Autorul volumului «Pădurea nebună». 9) Studiată de științele naturale. 10) A scris romanul «Se revarsă apele». 11) Poet rus, autorul poeziei «Scrisoare mamei». 12) În oastea lui Traian. 13) «Nestemate». 14) O carte pentru cei mici. 15) «Casa vacanțelor». 16) ...Și «casa» turiștilor (pl.). 17) Fortăreață. 18) Element chimic metalic, alb, foarte maleabil. 19) Fildeș. 20) Subiect de analiză literară (pl.). 21) «Sfîrșitul vacanței» este una din scrierile sale.

TREI JOCURI PENTRU VOI.

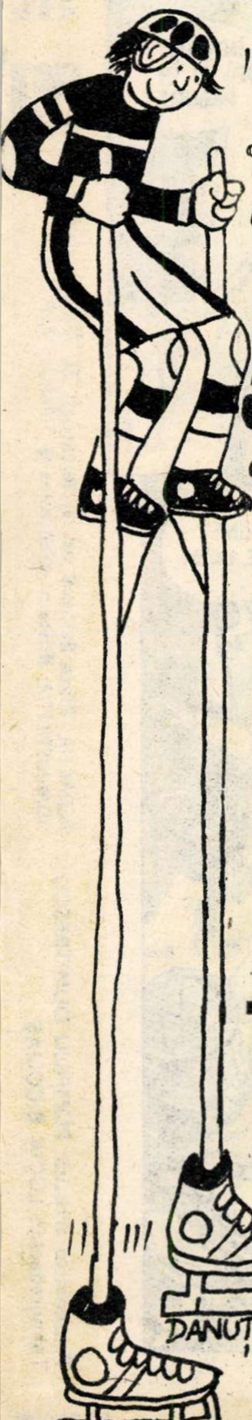

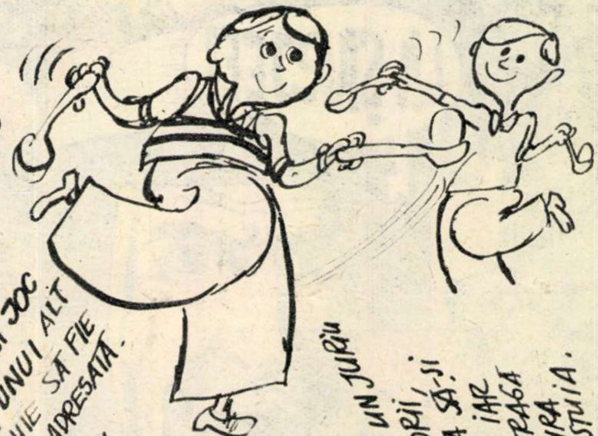

• Să ghiciți întrebarea!

UNUL DINTRE PARTICIPANȚII LA ACEST JOC ÎI PUNE O ÎNTREBARE ÎN ȘOAPTĂ UNUI ALT PARTICIPANT. ÎNTREBAREA NU TREBUIE SĂ FIE AUZITĂ DECÎT DE CEL CĂRUIA ÎI ESTE ADRESATĂ. RĂSPUNSUL LA ÎNTREBARE TREBUIE DAT CONCIS ȘI CU VOCE TARE, ASTFEL ÎNCÎT SĂ FIE AUZIT DE TOȚI. DIN RĂSPUNS CEILALȚI PARTICIPANȚI SÎNT OBLIGAȚI SĂ GHICEASCĂ ÎNTREBAREA

• unul din doi

CÎTE UN JUCĂTOR TREBUIE SĂ SE AFLE DE O PARTE ȘI ALTA A UNEI LINII TRASATE CU CRETA. JUCĂTORII TREBUIE SĂ AIBĂ ÎN MÎINI, CÎTE O LINGURĂ IAR ÎNTR-UNA DIN CELE DOUĂ LINGURI ALE FIECĂRUIA SĂ SE AFLE UN OBIECT ROTUND (FIE UN OU, UN CARTOF, O MINGE DE PING-PONG ETC). LA UN SEMN DAT DE UN JURIU IMPROVIZAT DIN RÎNDUL ASISTENȚEI, JUCĂTORII, AFLÎNDU-SE ÎN CÎTE UN PICIOR, VOR CĂUTA SĂ-ȘI PROTEJEZE OBIECTUL AFLAT ÎNTR-O LINGURĂ, IAR CU CEALALTĂ LINGURĂ SĂ ÎNCERCE SĂ-I SUSTRAGĂ ADVERSARULUI OBIECTUL AFLAT ÎN LINGURA ACESTUIA.

ANTENA RADIO

Pentru săptămîna 21—27 martie a.c. vă recomandăm următoarele emisiuni: Ca de obicei, în fiecare zi, de luni pînă sîmbătă, la orele 6,50, pe pr. II, emisiunea «Bună dimineața, copii!» vă prezintă informații, muzică, glume și sugestii pentru petrecerea plăcută și instructivă a timpului liber. Marți, 22 a III-a, orele 18,30, pe pr. II, aveți, ca de obicei, la dispoziție... «Microfonul pionierilor, iar joi, 25 a III-a, orele 18,30, pe pr. II, «Studio Radar» vă oferă... «Primăvara la superlativ». Pentru amatorii de știință reamintim că vineri, 26 a III-a, la orele 18,30, pe pr. II, emisiunea «Vreau să știu» prezintă radiodocumentarul «Mereu surprinzătorul siliciu». Și, la sfîrșit de săptămînă, spectacolul muzical-distractiv «Vine, vine, primăvara!», realizat în studiourile noastre.

Din ciclurile emisiunilor artistice vă invităm să ascultați duminică, 21 a III-a orele 8,00, pe pr. II, scenariul radiofonic «Binecunoscutele întîmplări ale năzdrăvanului Păcală», scris de Tudor Mușatescu. Luni, 22 a III-a, orele 10,15, pe pr. II, emisiunea «Radio Voinicel» intitulată «Ghici, ghicitoarea mea», iar joi, 25 a III-a, (la aceeași oră și pe același program), a doua ediție a emisiunii destinată celor mici, intitulată «Ghiocelul leneș».

Nu uitați, că în fiecare seară, la orele 19,50, pe pr. II, puteți asculta mini-povestea «Noapte bună, copii!».

SEMAFOR CUTEZĂTORII

Da! Eleva P.I. «aduce nemulțumiri la întreaga clasă» a VII-a C a Școlii generale din Bicaz. «Noi nu sîntem mulțumiți de această îmbrăcăminte a colegei noastre — continuă Cornelia — și anume: pantaloni trapez, culoarea maron, fără uniformă școlară.»

În privința pantalonilor «trapez» ai colegei tale, «Semaforul» nu e prea decis; a întrebat-o pe Olguța și ea a spus că e o chestiune de gust. Cine știe dacă în curînd și aceasta croială nu se va demoda! În privința uniformei școlare însă nu mai încape discuție: ea trebuie purtată obligatoriu la școală!

●

În legătură cu nota «Noi sîntem zece», apărută la rubrica noastră în nr. 8/1976, vă comunicăm răspunsul comisiei sport-turism a C.N.O.P. la întrebarea pionierilor din Măguri-Răcătău.

Tabăra de la Rîmnicu-Vîlcea a fost o tabără de instruire și sub acest aspect prezența în tabără a pionierilor care participă și vor mai participa la expediții apărea ca o condiție de bază. Expedițiile «Cutezătorii», acțiune de masă, competiție a spiritului colectiv, antrenează deopotrivă, într-un entuziasm generos, pionieri și uteciști, prieteni de generație.

Încă o dovadă în acest sens o constituie apropiata expediție «Pe urmele dorobanților» pe care, echipajele cîștigătoare la ultima ediție a concursului o vor efectua pe teritoriul Republicii Populare Bulgare — refăcînd traseul glorioșilor dorobanți, care în 1877 s-au acoperit de glorie nepieritoare.

Ilie Traian

MINITEHNICUS-PRIETENUL NATURII

Desene de
SIMION ALEXANDRESCU

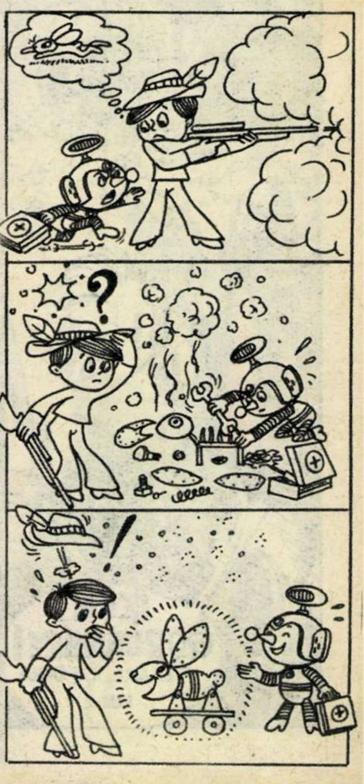

66

7

Litovoi VOIEVOD

FILE DIN EPOPEEA NAȚIONALĂ

Ioaniții s-au oprit și au făcut tabără in apropierea Motrului. În timpul nopții ei dorm îmbrăcați in zale. Litovoi s-a apropiat cu oastea de tabăra vrăjmașului. Planul lui e simplu: să atace prin surprindere, apoi oamenii conduși de Bărbat să lase impresia că au fost infrinți, să se retragă și-n felul acesta să-l ademenească pe dușman in codru. Aici, cavalerilor cu grele armuri le vor cădea in circă luptătorii sprinteni ai lui Litovoi.

SCENARIU: RADU THEODORU
DESENE: SANDU FLOREA

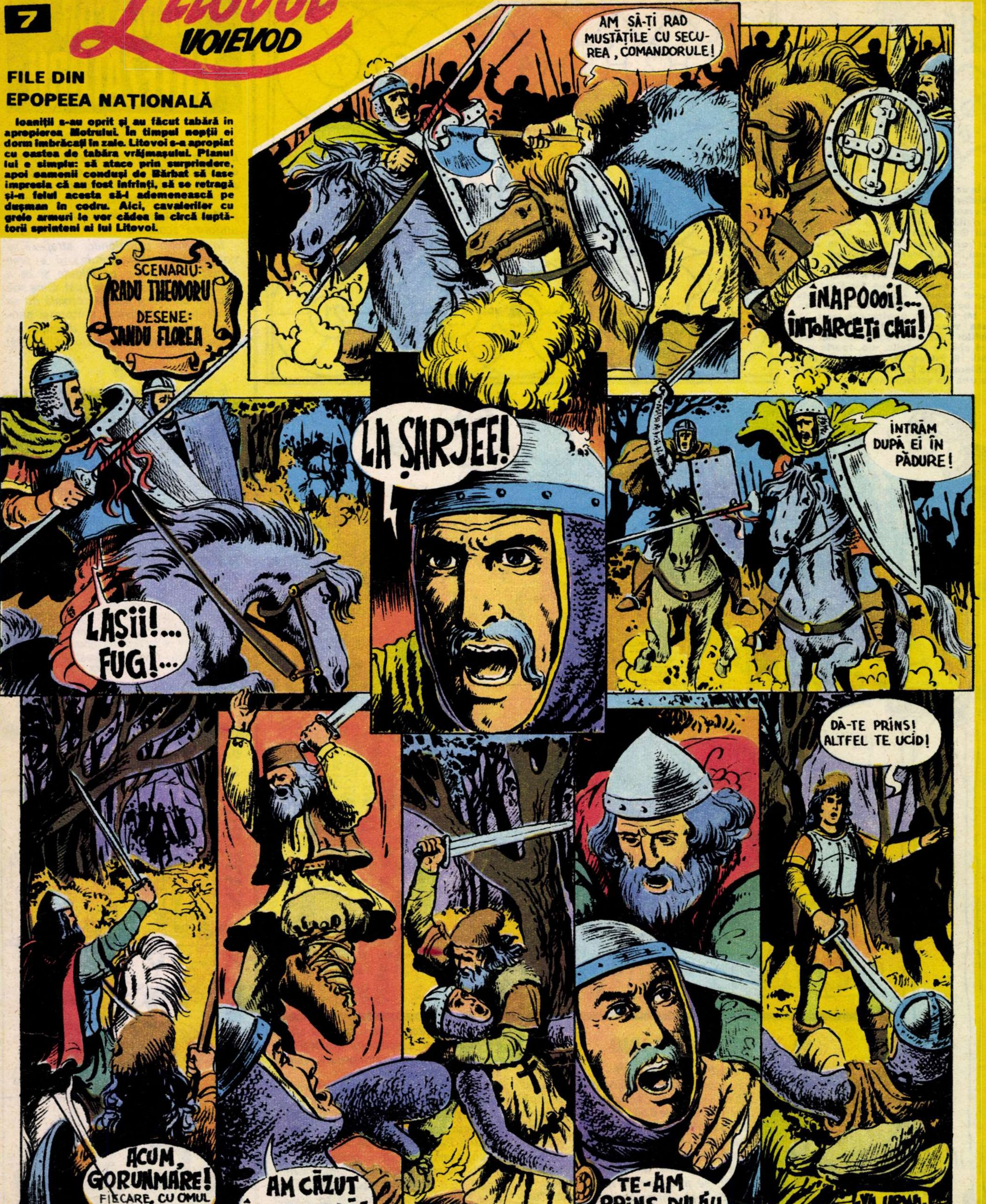
AM SĂ-ȚI RAD MUSTĂȚILE CU SECUREA, COMANDORULE!
ÎNAPOOOI!... ÎNTOARCEȚI CAII!
LAȘII!... FUG!...
LA ȘARJEE!
INTRĂM DUPĂ EI ÎN PĂDURE!
ACUM, GORUNMARE! FIECARE, CU OMUL LUI!
AM CĂZUT ÎN CAPCANĂ!
TE-AM PRINS, DULĂU BĂTRÎN!
DĂ-TE PRINS! ALTFEL TE UCID!
-VA URMA-

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul export-import presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33 Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» ● TIPARUL: C.P.C.S.

Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU
Tehnoredactor: LUCIA SICOMAȘ

● Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor-șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar general de redacție: IOAN DONCA

12 PAGINI
1 LEU

În pag. 10: UNUL DIN CELE MAI COMPLEXE SPORTURI TEHNICO-APLICATIVE:

MOTOCICLISMUL

Foto: C. Popescu

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

13

JOI, 25 MARTIE 1976, ANUL X (NR. 444)

În acest număr:

- ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI EDUCAȚIEI POLITICE ȘI CULTURII SOCIALISTE:

OPERELE PE CARE LE AȘTEAPTĂ COPIII DE AZI (pag. 6-7)

- PE ADRESA COMANDAMENTELOR PIONIEREȘTI:

„Ajutor" la învățătură sau cooperare? (pag. 5)

- FERESTRE DESCHISE SPRE LUME:

UN CONTINENT AL RECORDURILOR GEOGRAFICE (pag. 9)

Foto: Gr. Prepeliță

ACTUALITĂȚI „CUTEZĂTORII“

ÎN PAS CU PRIMĂVARA

Pădurile munților, livezile dealurilor, ale cîmpiilor, întreaga natură se pregătește pentru «premiera» fiecărui an — întîlnirea cu primăvara! Oamenii, harnicii gospodari de pretutindeni sînt preocupați — prin efectuarea lucrărilor necesare acestei perioade — de asigurarea unor bogate recolte viitoare în livezi. Lucrări importante și urgente de întreținere, de fertilizare a terenurilor, de noi plantări se desfășoară din plin în aceste zile.

Pionierii, cei care s-au dovedit întotdeauna buni prieteni ai naturii, se-nțelege că și de data aceasta sînt prezenți pe șantierele primăverii. Astfel, răspunzînd Chemării adresată de Consfătuirea republicană a pionierilor președinți ai microcooperativelor agricole de producție de la Dragomirești Vale, numeroase unități pionierești pun în aplicare hotărîrea de a lua în îngrijire livezi, de a planta ei înșiși puieți de pomi fructiferi. Copii din județul Timiș (Săcălaj, Criciova), de pe meleagurile dunărene, din județele Galați și Brăila, din Botoșani și Suceava ne fac cunoscute importante succese obținute de ei în îngrijirea propriilor livezi, în ajutorul dat țăranilor cooperatori, părinților lor.

În felul acesta, în nenumărate locuri din țară întîlnim acum, odată cu venirea primăverii, noi însemne ale hărniciei pionierești.

● De multe ori, pionierii și uteciștii **Școlii generale din Vicovu de Sus, județul Suceava**, îi au, ca oaspeți de onoare, pe ceferiști. De data acesta, copiii au ținut să le întoarcă vizita.

● Un binemeritat succes au repurtat pionierii și uteciștii **Școlii generale nr. 8 din Tecuci**, cu prilejul prezentării spectacolului intitulat «Țara mea de glorii». Iată, în fotografie, un dans popular, specific moldovenesc.

● Șezătoare literar-muzicală organizată de cenaclul «Lira» și cercul de muzică de la **Casa pionierilor din Baia Mare**, la Clubul tineretului. Foto: membrii cercului foto, Casa pionierilor.

● «Salvatoarele» și micul lor «pacient», după un concurs-demonstrație al grupelor sanitare de la **Școala generală nr. 149 din Capitală.**

constelatia PIONIERII

● Ne mai jucăm cu păpușile? De ce nu! Dar, de data aceasta, într-un mod foarte serios pentru că la cercul de cusături confecționăm pentru ele rochițe, bluzițe și chiar haine, care sînt de fapt modele la scară redusă care ne vor servi la realizarea unor confecții adevărate. Foto: **prof. V. Tofan, Casa pionierilor, Piatra Neamț.**

● Iat-o pe bunica Anica în mijlocul celor 18 nepoți ai săi, cu toții **elevi în clasa a III-a B, la Școala generală nr. 1** din **comuna Străoane, județul Vrancea.** «Chiar dacă nu-i sîntem nepoți de-adevărat — ne scriu copiii — bunicuței, în vîrstă de 88 de ani, îi place să ne socotească așa, pentru că avem grijă de dînsa, o ajutăm la unele treburi. Iar dînsa e o neîntrecută... povestitoare!».

AU CUVÎNTUL PIONIERII LOCTIITORI AI PREȘEDINTELUI CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

DIN AGENDA VACANȚEI DE PRIMĂVARĂ A PIONIERILOR GORJENI

Iată-ne din ce în ce mai aproape de vacanța de primăvară! Motiv de bucurie, de mulțumire pentru încheierea cu succes a încă unui trimestru. Părtașă veseliei noastre, primăvara ne îmbie în mijlocul naturii, ne îndeamnă să ne arătăm în continuare hărnicia.

Sub genericul «**Școala noastră ca o floare**», pionierii se vor întrece în înfrumusețarea și buna gospodărire a școlilor, în amenajarea grădinilor acestora, în întreținerea bazelor sportive și a pistelor aplicative. Însuflețiți de angajamentul **«Fiecare pionier — un pom, o floare»**, pionierii din județul nostru vor planta aproximativ **50 000 de pomi fructiferi** în livezile C.A.P., în cele ale școlilor sau acasă. De asemenea, vom planta **20 000 de puieți de dud** pe marginea șoselelor, contribuind astfel și noi la dezvoltarea sericiculturii în județ.

În cadrul acțiunii **«Pionierii — prietenii pădurii»** vom planta peste **200 000 de puieți de arbuști** în perimetrul ogoarelor silvice, pe terenurile degradate și vom întreține prin lucrări adecvate **60 ha de pepiniere.** Pentru înfrumusețarea localităților vom planta **150 000 flori, trandafiri și arbori ornamentali.** Numai în municipiul Tg. Jiu, valoarea lucrărilor de înfrumusețare a parcurilor, a zonelor verzi și a locurilor de joacă se ridică la suma de peste trei milioane lei. Prin antrenarea, în special a pionierilor din ciclul primar, vor fi confecționate și montate peste **2 000 de căsuțe** pentru păsărele.

Vacanța de primăvară va fi un prilej minunat pentru desfășurarea excursiilor și expedițiilor județene, a drumețiilor la locurile istorice și la muzee, a vizitelor la obiectivele social-culturale. Majoritatea unităților de pionieri au proiectat interesante acțiuni în acest sens, multe excursii desfășurîndu-se sub genericul **«Pe urmele dorobanților»**, ca în **Școlile generale nr. 4, 8, 11 din Tg. Jiu, ca în școlile din Peștișani, Musetești, Bumbești-Jiu** etc.

În zilele de 3-5 aprilie vom desfășura faza județeană a festivalului de teatru și poezie patriotică și revoluționară **«Sub flamura partidului, te slăvim, Românie socialistă»**, precum și cea a concursului județean **«Omagiu lui Brâncuși»**. De asemenea, sînt organizate etapele județene ale concursurilor **«Patrula de circulație»** și **«Prietenii pompierilor»**, precum și întreceri la șah, tenis de masă, carturi și de radioamatori.

În felul acesta, judicios organizate, zilele vacanței noastre vor fi nu numai vesele și plăcute, dar și deosebit de folositoare.

MIHAELA ORZAN,
Tîrgu Jiu

LA A 55-A ANIVERSARE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

VIGUROASE TRADIȚII REVOLUȚIONARE (III)

> **«Faceți totul pentru a fi demni de părinții și de înaintașii voștri, pentru a asigura ca tot ceea ce ei au visat, tot ceea ce ei au început, să duceți voi mai departe, în mod liber, corespunzător noilor cerințe ale dezvoltării societății omenești!»**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

La 8 mai 1921 s-au desfășurat lucrările Congresului Partidului Socialist căruia i-a revenit misiunea deosebită de a consfinți prin lucrările și hotărîrile sale transformarea partidului socialist în partid comunist. Acest eveniment de însemnătate istorică a deschis o etapă nouă în lupta întregului popor, a ridicat pe un plan superior lupta de eliberare socială și națională a poporului român.

La Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România există un mare panou dedicat creării Partidului Comunist Român. Aici, în fața acestor scumpe mărturii, zeci și zeci de generații de copii rostesc legămîntul pionierului și se angajează cu solemnitate să slujească prin fapte cauza partidului. Aici, mai mult ca oriunde, înțelegi ceea ce simbolizează cravata roșie cu tricolor, părticică din drapelul patriei, din steagul de luptă al clasei muncitoare. Întîlnirile pionierilor cu vechi militanți ai mișcării muncitorești, cu prilejul cărora sînt evocate momente din lupta partidului, au devenit tradiționale. Astfel, tovarășul Mihail Cruceanu, care a participat la crearea Partidului Comunist Român, le povestește adeseori pionierilor despre lucrările Congresului din 1921, despre represiunile la care a fost supus partidul încă din primele zile ale existenței sale. La 21 mai 1921, în sala unde se ținea Congresul, au pătruns, din ordinul guvernului, jandarmi și polițiști care au arestat numeroși delegați la congres. Dar comuniștii, revoluționari consecvenți, n-au cunoscut niciodată frica atunci cînd era vorba de apărarea cauzei.

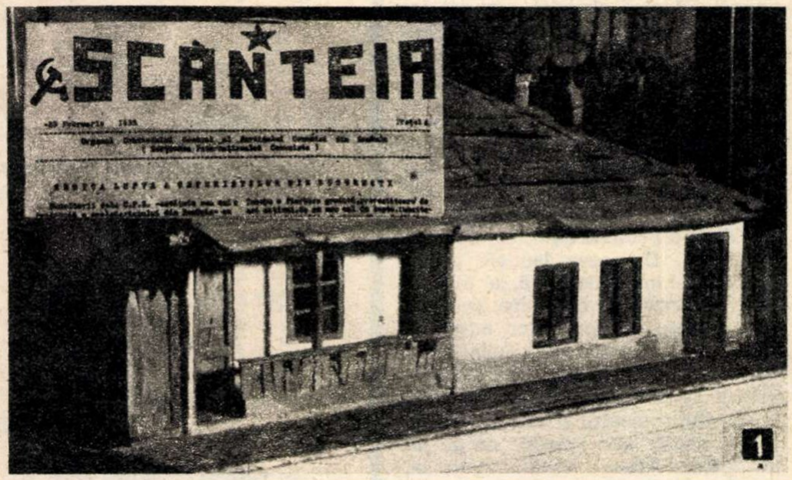

Un an după crearea partidului, în martie 1922, la București, la Conferința Tineretului Socialist din România, s-au pus bazele mișcării revoluționare de tineret, care a activat din primul moment sub conducerea partidului comunist. În aprilie 1924, aceasta a adoptat denumirea de Uniunea Tineretului Comunist. În fața activității revoluționare pe care a desfășurat-o partidul comunist, autoritățile burgheze au luat o serie de măsuri represive care au culminat prin interzicerea, în decembrie 1924, a activității P.C.R. și U.T.C. Pentru Partidul Comunist Român s-a pus atunci sarcina deosebit de grea de a organiza activitatea în condiții de ilegalitate.

Există o memorie a caselor. Iată macheta casei din strada Ecoului nr. 29, unde s-a tipărit «Scînteia» în anul 1932 (foto 1). Tiparnița era rudimentară, munca era dificilă; se lucra numai noaptea, ca să nu se trezească bănuielile poliției. Comuniștii răspîndeau, în adîncă ilegalitate, tipărindu-l cu prețul vieții, cuvîntul partidului.

Partidul Comunist Român a împletit de-a lungul anilor munca ilegală cu cea legală, creînd o serie de organizații, cum au fost: Sindicatele unitare, Blocul muncitoresc-țărănesc, Ajutorul Roșu, Prietenii naturii ș.a. care au desfășurat o largă activitate politică în rîndul muncitorilor și țăranilor. În unele din aceste organizații activau și elevi, unii dintre ei, cei mai mici, organizînd adeseori serbări, cu frumoase programe artistice, pentru strîngerea de fonduri în vederea ajutării luptătorilor închiși (foto 2).

Anii 1929-1933, ani de criză economică, au avut urmări foarte grele pentru masele de oameni ai muncii. Măsurile adoptate de guvern pentru ieșirea din criză erau luate pe seama celor ce munceau. Șomajul începu să facă ravagii. Fără lucru și fără pîine, muncitorii abia de își duceau zilele. Ziarele cu orientare democratică publicau totografii și articole despre starea șomerilor nevoiți să primească o cană de ceai drept ajutor ca să nu moară de foame. Ziarul «Facla muncitorilor» (20 februarie 1930) demasca exploatarea muncii minorilor și a femeilor, cerînd ocrotirea lor: «Copiii, băieți și fetițe, muncesc în fabrici noaptea. Sînt palizi, gheboși, slabi, cu ochii în fundul capului».

În aceste condiții, Partidul Comunist Român unește într-un șuvoi de luptă revoluționară toate forțele patriotice și democratice ale țării, organizînd și conducînd marile bătălii de clasă din acei ani.

Lupeni 1929. Într-un panou aflat la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România sînt cuprinse date și locuri care arată amploarea luptelor duse de mineri.

Copii, femei aduceau alimente părinților și soților aflați în grevă (foto 3).

În zilele lui februarie ale anului 1933, șapte mii de muncitori ceferiști se află în grevă, baricadați în curtea atelierelor Grivița (foto 4).

În bătăliile de clasă purtate în anii 1929-1933, clasa muncitoare, în frunte cu partidul comunist, s-a afirmat cu putere pe arena istoriei, ca fiind cea mai înaintată forță a societății românești, avangarda luptei întregului popor împotriva pericolului fascist, pentru drepturi economice și politice, pentru democrație, independență și suveranitate națională.

RĂSFĂȚATUL

SCHIȚA DE *Costache Anton*

La prima vedere, Alexandru e un băiat obișnuit. Nu-i nici înalt, nici scund, nici gras, nici slab. E un băiat ca toți ceilalți. Numai moțul blond de pe frunte îl face să iasă cumva din anonimat. Moțul și laudele profesorilor. Aproape de fiecare dată, după ce-i trec nota în catalog, profesorii îl privesc pe deasupra ochelarilor și-i spun:

— Bravo, băiete! Ai răspuns foarte bine!

Însă pe Alexandru nu-l impresionează laudele. Oricît de mare ar fi o laudă, el rămîne nemișcat, drept, tăcut, de parcă n-ar sta bine cu auzul. Vreau să spun că nu se emoționează, nu-i apar lumini de bucurie în ochi, nu i se înroșesc obrajii, nici vîrful urechilor. Cînd este lăudat, Alexandru nici nu clipește. Dar cu asta nu cred că am spus totul. Partea nostimă e alta. Eu sînt colegul lui de bancă și pot să garantez că există și o parte nostimă. Alexandru se bucură de fiecare victorie mai tîrziu, mult mai tîrziu, după ce se întoarce în bancă sau după ce se termină ora. El nu iese în recreație. Adică nu iese afară, la joacă. Rămîne în clasă, își scoate carnetul de note, își trece palma peste el și mă întreabă:

— Ce zici, Bogdane? Oare ce notă mi-a pus?

Eu înalț din umeri:

— Nu știu. Uită-te în carnet și-o să afli.

Asta ar fi lucrul cel mai firesc. Să se uite în carnet. Dar Alexandru nu mă aude. Și nici nu se uită în carnet. Își trece mai departe palma peste coperțile albastre ale carnetului de note și spune visător:

— Oare am cîștigat bicicleta? Știi, bunicul...

Zîmbesc ironic:

— Ți-a promis o bicicletă!

Alexandru nu observă ironia. Mă aprobă:

— Da, cu o condiție. Să mă întorc la sfîrșitul săptămînii cu doi de zece. Luni am luat zece la matematică. Oare azi, la istorie, cît mi-o fi pus?

— Deschide carnetul... Și-o să vezi...

Alexandru mă fulgeră cu privirea, neîncrezător:

— Și dacă nu mi-a pus zece? Știi doar că profesorul de istorie nu acordă niciodată nota zece.

— Dar te-a lăudat...

Alexandru ar vrea să deschidă carnetul, însă ceva îl oprește. Parcă nu se îndură sau n-are destulă voință. Spune:

— Lasă, îl deschid mai tîrziu. Vreau să mai văd o dată rotilele. Tanti Aglaia, sora mamei, mi-a promis o pereche de rotile...

— Tot pentru doi de zece? întreb eu, sincer uimit.

Alexandru mă privește de parcă aș fi picat din lună. Spune cu dispreț:

— Cum, tot pentru doi de zece? Dar ce? Se compară? Crezi că aș sacrifica eu o bicicletă? Rotilele mi-au fost promise pentru doi de nouă. Pot să le obțin chiar și cu un zece. Dar nu mă grăbesc. Nu vreau să renunț la bicicletă... Azi e abia miercuri... Și pînă sîmbătă...

Nu-l mai ascult. Știu ce vrea să spună. Că pînă sîmbătă, mai are tot dreptul să gîndească la bicicletă. Pînă sîmbătă la prînz mai sînt 15 ore de clasă. Și fiecare din cele 15 ore poate să-l apropie ori să-l îndepărteze de bicicletă. Aici e partea nostimă. Pentru Alexandru, un nouă sau un zece niciodată nu-i chiar un nouă sau chiar un zece, ci o parte din ceva, dintr-o bicicletă, dintr-un stilou cu peniță de aur, dintr-o pereche de rotile, dintr-un casetofon. De aceea laudele profesorilor nu-l impresionează, iar bucuriile sînt cenzurate, drămuite, amînate.

Alexandru se bucură cu adevărat, numai cînd bunicul, tanti Aglaia, unchiul Mihai ori ceilalți unchi, celelalte mătuși se strîng la sfîrșitul săptămînii, la sfîrșitul trimestrului sau la sfîrșitul anului școlar să-l aplaude ca pe un învingător. Atunci, fiecare dintre ei, pe lîngă felicitările de rigoare, îi aduc obiectul promis: stiloul, rotilele, bicicleta, casetofonul.

Aș putea spune că recompensele acestea au devenit aproape tradiționale, asemeni sărbătorilor mari ale anului, ori ciclice, asemeni anotimpurilor. Și sînt atît de ademenitoare! Alexandru închide uneori ochii, ar vrea poate să le refuze, să le întoarcă spatele, dar ispita e prea mare. Și atunci, bietul de el, n-are încotro. Învață, renunță la somn, la joacă, se căznește să le merite, să le obțină.

Și dacă totul s-ar opri aici! Însă am observat un lucru. Un lucru îngrijorător. Alexandru a început să vadă peste tot recompense. A început să le caute, să le aștepte, să le ceară. Dacă este trimis să cumpere pîinea sau laptele, el se face întîi că nu aude. Abia cînd i se spune a doua oară, ridică ochii, se uită mirat la mama sa și întreabă:

— Să merg după pîine?

— Da, spune mama. Și te rog să te grăbești. Peste un sfert de oră trebuie să pleci la școală.

Alexandru ia plasa, dar apoi se oprește și spune:

— Mă duc după pîine, dar îmi dai și mie doi lei?...

Alteori cere bani ca să măture balconul, să-și facă pantofii cu cremă ori să ude florile.

Într-o zi, Nora, președinta detașamentului nostru, l-a rugat să se ocupe cu organizarea vizitei pe care urma s-o facem la muzeul de istorie. Alexandru o privea uimit.

— N-ai timp? l-a întrebat Nora.

— Ba timp am, a spus Alexandru. Și dacă n-am, îmi fac, numai să știu. Mie ce-mi iese de-aici?

— Nu înțeleg, a spus Nora. Fii mai clar.

Alexandru a întrebat răstit, aproape iritat:

— Ce nu înțelegi? Vreau să știu, eu cu ce recompensă mă aleg?

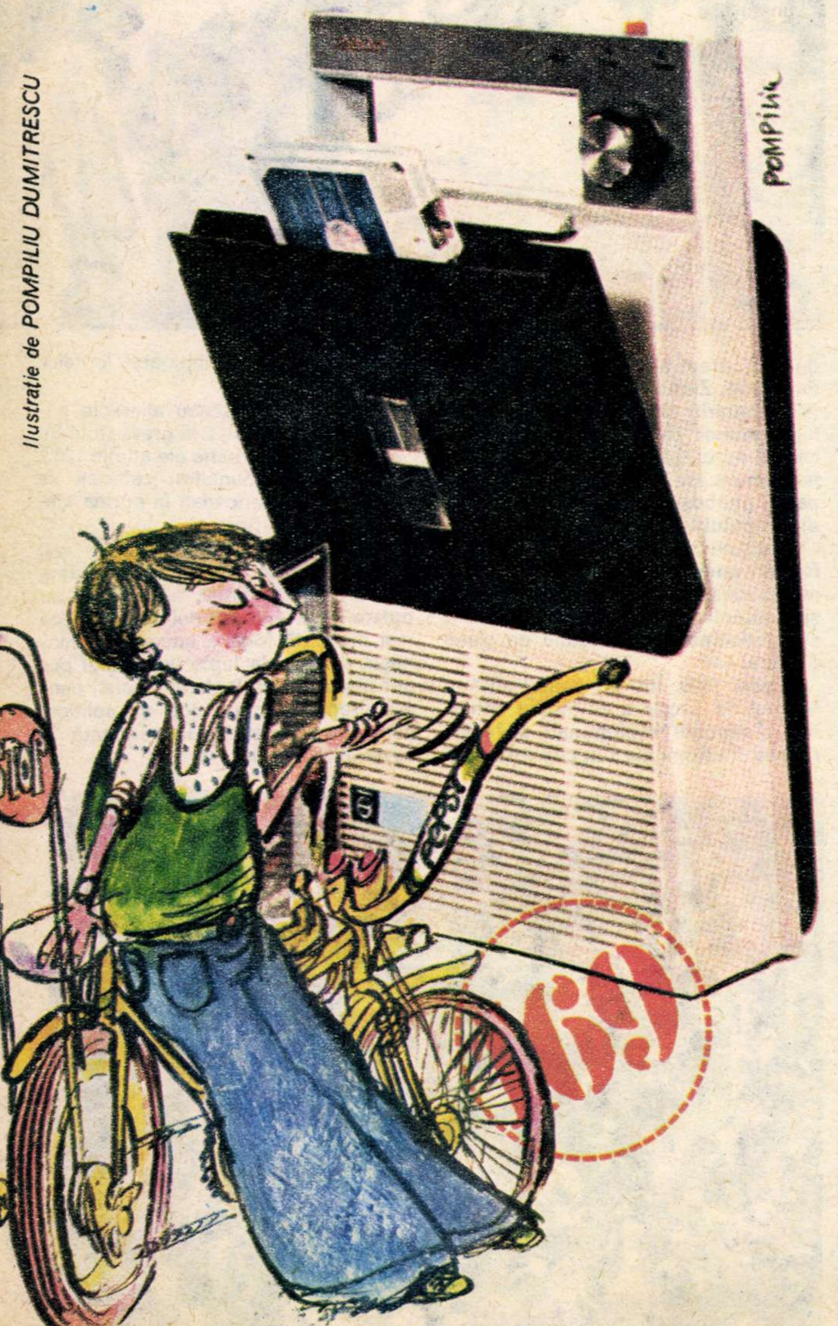

Ilustrație de POMPILIU DUMITRESCU

Cîntecul acestor cîmpii

Cîntecul acestor cîmpii,
abur în zori, legănare de grîne,
cîntec de greieri, cocori, ciocîrlii,
iarbă și cer —

îl știu, îl cutreier

ziua și noaptea.

Cîntecul acestor cîmpii e cîntecul
meu,
salcie pe maluri de ape,
carpen sub care se strîng
turme în arșița verii,
cînd fata morgana-și desface
pletele-n aurul pur,
lanuri de foc, bărăgane,
și oamenii, oamenii, oamenii,
țăranii bătrîni cercetînd cu ochii în
zări,

țăranii bărbați cu fețele arse,
brăzdate, uscate,
și stînci cu cărți și cu vise,
și fețele aspre și dulci ca mărul
crețesc,
surorile, măicuțele, bunicile —
sufletul acestor cîmpii...
Cîntecul acestor cîmpii,
abur în zori, legănare de grîne,
cîntec de greieri, cocori, ciocîrlii,
iarbă și cer —
îl știu, îl cutreier
ziua și noaptea.

VASILE ZAMFIR

Cabinet metodic „Cutezătorii” (sau „a învăța să înveți”)

Greu de presupus dacă mai există undeva vreo clasă, vreun detașament, în care să nu existe, într-o formă sau alta ajutorul la învățătură. Organizată de comandamentele pionierești, activitatea aceasta e o înflăcărată afirmare a prieteniei, respectului și dragostei pentru colegi, atașamentului față de prestigiul clasei etc.

Sute de scrisori sosite la redacție, relatează despre **succesele** unor astfel de inițiative... Dar și despre **insuccese!**

Iată un final dintr-o scrisoare: «Am încercat, am încercat în toate felurile să-l ajutăm, dar...» «**Am încercat în toate felurile**» (s.n.): În aceasta stă frumusețea morală a ideii, dar **tot aici și defectele!**

A ajuta pe cineva să învețe e, într-adevăr, o problemă a bunelor sentimente, cum spuneam noi — dar — atenție! — este în egală măsură și una de **competență profesională:** de meserie. Și atunci nu mai **încercăm** toți și în **toate felurile** ., ci...

Dar să ascultăm cuvîntul interlocutorului nostru, lectorul universitar **M. ZLATE.**

„Ajutor” la învățătură sau cooperare?

CĂTĂLIN ȘI «METODA CUPLULUI»

Red.: Poate că n-ar trebui să fim aspri cu expresia «ajutor la învățătură», dar nu credeți că și din această pricină această practică transformă uneori detașamentul, clasa, într-o... infirmerie pentru leneși? Și care nu întotdeauna vindecă?

M. Zlate: Este posibil, dar propun să nu ne grăbim fiindcă putem cădea în aceeași greșeală ca și unii dintre inimoșii noștri cititori: unilateralizarea.

Red.: În acest caz, vă propun să ascultăm un mic dialog cu pionierul Cătălin Pîrvan, clasa a V-a A, Școala generală nr. 149, București.

C.P.: Din clasele mici ne ajutăm unii pe alții. E adevărat, mai adesea cei «buni» pe cei care învață mai slab. Dar și acum procedăm la fel.

— Chiar la fel?

— Nu chiar la fel, dar situația parcă s-a schimbat. Cei cu greutăți sînt mai puțin interesați de propunerile noastre.

— Știu că tu ești bun prieten cu Mitu Adrian, un școlar care mai are uneori nevoie de «ajutor». I-l oferi? Și cum se simte? Progresează sau nu?

— Cu Adrian sînt prieten. Eu îl respect, **chiar** (sublinierea noastră, n.r.) dacă îl ajut. De fapt însă, nici n-aș putea spune că doar eu îl ajut pe el. Ne ajutăm amîndoi. Uneori mă încurc și eu, el îmi dă o idee. Are un fel de-a se concentra pe care aș vrea să-l învăț. Dar v-am spus, noi sîntem prieteni.

M. Zlate: Se practică în școli, în general, două feluri de ajutor: în **cupluri** (cutare ajută pe cutare) sau **în grupe.** Cătălin relatează un exemplu din prima categorie. Dar un exemplu bun. Să fiu mai clar. De regulă, modul cel mai superficial de-a practica această metodă este acesta: «Cine vrea să-l ajute pe cutare?». Și, nu de puține ori, nu se oferă nimeni. Cînd, în sfîrșit, se găsește cineva, elevul cutare este deja complexat și chiar refractar la ajutor. Forma de ajutor în cupluri este cea mai puțin inspirată — în afară de cazurile în care cei doi hotărăsc singuri, cînd deci e vorba de inițiativa lor. Atunci ajutorul devine **cooperare.** De pe poziții egale, adică. Această cooperare se naște de regulă în cadrul formulei «ajutorul în grup». Uneori folosim expresia «grupe de întrajutorare» — ceea ce e ceva mai corect. Științific i se spune «activitate în grup». Activitatea în sens larg, principiile ei sînt comune și pentru grupul de învățătură și pentru cel din atelier.

Red.: Cătălin spunea că «ajutorul» e mai puțin eficace, acum, cînd au crescut.

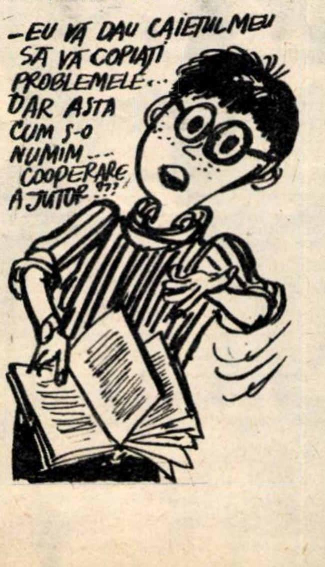
—EU VĂ DAU CAIETUL MEU SĂ VĂ COPIAȚI PROBLEMELE... DAR ASTA CUM S-O NUMIM... COOPERARE AJUTOR ?!?

M. Zlate: Are dreptate dacă ne gîndim la formulele vechi. Acum, școlarul are un orgoliu mai pregnant — care trebuie tratat cu delicatețe, cu pricepere și tact. Colegii lui — atît cei din activul pionieresc cît și ceilalți pionieri — nu știu și nu pot întotdeauna să facă acest lucru. Este încă un motiv pentru care aș recomanda ca aceste forme de cooperare la învățătură să-și desfășoare activitatea **sub îndrumarea competentă a profesorului.**

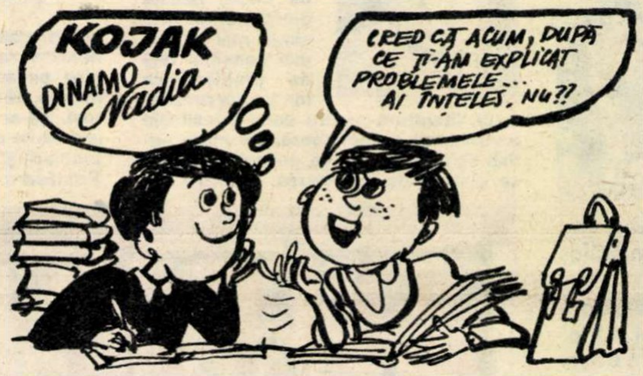
KOJAK
DINAMO
Nadia
CRED CĂ ACUM, DUPĂ CE ȚI-AM EXPLICAT PROBLEMELE... AI ÎNȚELES, NU?!

NU DOAR O SCHIMBARE DE ETICHETĂ

Red.: Ați spus «cooperare» și nu «ajutor». Vă rog să adînciți această idee.

M. Zlate: Condiția psihologică a cooperării ar fi, să-i zicem, **cointeresarea reciprocă.** Altfel spus, să **aibă fiecare foloase** (nu ca la «ajutor»: cutare trage foloase de pe urma lui cutare). Ce foloase? S-au făcut experimente științifice și s-a demonstrat că învățarea în grup este, în anumite cazuri la care ne vom referi și noi, mai productivă decît învățarea solitară. De ce? Creează o atmosferă stimulatoare, tonică: compensează chiar unele limite personale ale membrilor grupului.

— Adică?

— De pildă, la rezolvarea unei probleme. Elevul X, care nu avea de obicei rapiditate în găsirea soluției, gîndește mai bine aflîndu-se în grup variantele de rezolvare. În clasă, încetineala poate să-l complexeze; în grup, ea poate să cadă în plan secund și cedînd locul de prim plan ingeniozității. Elevul își dă seama că și însușirile lui **pot fi la fel de eficace și de bine cotate** precum cele care circulă în mod obișnuit. Nu mai e complexat.

Red.: Dorin Antonescu, de la aceeași școală, clasa a VII-a, amintea formele «de ajutor» cel mai des întîlnite: a) explicații în recreație, b) controlul temelor (tot în recreație), c) copierea temelor, d) facerea temelor împreună. Ce credeți că poate fi păstrat din acestea?

M. Zlate: În afara punctului d — prea puțin — dacă nu chiar nimic. Aceasta nu este cooperare. Trebuie păstrate numai acele cupluri care s-au constituit de la sine, **pe bază de preferințe reciproce** și care au un mod de lucru. În acest caz, un cuplu elev bun — elev slab este la fel de firesc, de util ca și cuplul elev bun — elev bun.

În ceea ce privește grupele de întrajutorare, ele trebuie perfecționate: din cine-s alcătuite, cum lucrează etc. Și aici tot afinitățile trebuie să prevaleze: grupul să fie legat **afectiv.**

Red.: La ce discipline recomandați în special cooperarea, activitatea în grup?

M. Zlate: La cele în care «efortul investigator» al gîndirii e preponderent: matematică, fizică, chimie etc. Psihologii au stabilit că activitatea în grup este utilă acolo unde are loc **rezolvarea unor probleme** — în sens general, sau special (probleme de matematică). Cu cît situația problematică e mai complexă, mai dificilă, cu atît mai bine: grupul lucrează în plin, foloasele apar pentru toți.

Firește, se poate coopera și la geografie, dar ne interesează în primul rînd obiectele — lecțiile — unde elevul **caută soluții, propune ipoteze,** le urmărește. Nu intră în discuție lecțiile care au sarcini de **memorare.** Memorarea e, prin excelență, o treabă de unul singur.

Red.: Carmen Șerbănescu (colegă de școală cu cei mai sus amintiți) zicea la un moment dat că se observă cum anumiți elevi cu greutăți primesc mai bucuros sprijinul unora — și nu pe-al oricui.

M. Zlate: Desigur. Aceste forme de cooperare au meritul aparte de-a pune pe școlar în postura de explicator, de conducător al procesului de învățare. El rareori trăiește în clasă astfel de situații. Prin asta, cooperarea e și **o formulă modernă de învățare.** Elevul **construiește** singur cunoștințele pentru că atunci cînd trebuie să-l convingi pe altul n-o poți face dacă la tine există un grad scăzut de înțelegere. E o formă eficace de activizare a învățării. De aceea, repet: importanța formelor de cooperare în învățare, eficacitatea lor deosebită, cer în același timp un efort de elaborare a lor, începînd de la constituire — conform unor criterii atente — pînă la modul de «funcționare». Să nu se facă formal, la întîmplare, fără sfatul profesorului. Să fie urmărită activitatea și roadele ei pe parcurs (de multe ori grupul stagnează, devine chiar o frînă în învățare, dar nimeni nu se preocupă de aceasta, bine că există!).

Chiar și o metodă modernă nu este eficace prin sine însăși, ci prin **modul** cum o concepem și o realizăm noi.

Ilie Traian

ÎN DEZBATEREA PIONIERILOR ȘI A CREATORILOR:

Operele pe care le așteaptă copiii de azi

În întîmpinarea Congresului educației politice și culturii socialiste a avut loc, recent, la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, o consfătuire cu tema **«Arta și literatura pentru copii în lumina sarcinilor actuale și de perspectivă ale Organizației pionierilor»**. Desfășurată sub egida Consiliului Național al Organizației Pionierilor și a Consiliului Culturii și Educației Socialiste,consfătuirea a reunit numeroși scriitori, compozitori, actori, cineaști, artiști plastici, pionieri, care au dezbătut împreună căile și mijloacele de a răspunde exemplar — prin noi și noi creații, prin larga atragere a copiilor către valorile contemporane ale literaturii și artei noastre socialiste — îndemnurilor pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a adresat educatorilor și tinerei generații — pionieri, uteciști și studenți — la Forumul tineretului comunist din noiembrie 1975.

Daniela Dragoreanu, pionier-locțiitor al președintelui Consiliului Național al Organizației Pionierilor, și alți pionieri au povestit oaspeților despre ei, despre preocupările lor, sugerînd autorilor multe teme, subiecte, idei izvorîte din viața detașamentelor și unităților de pionieri.

În cuvîntul său, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, tovarășul Constantin Boștină, a mulțumit creatorilor de artă pentru lucrările dedicate pînă în prezent pionieriei, prezentînd preocupările organizației revoluționare a copiilor de a cultiva în rîndurile purtătorilor cravatei roșii cu tricolor, ale tuturor copiilor țării, mărețele idealuri ale partidului nostru, ale clasei muncitoare, tradițiile noastre de muncă și luptă, pasiunea pionierilor de a învăța și de a-și însuși cele mai noi cuceriri ale științei. La îndeplinirea înaltelor cerințe privind educația politică, ideologică și estetică a copiilor, răspunderea creatorilor de artă este foarte însemnată. Invitîndu-i în detașamente și unități, în tabere și expediții pionierești, președintele C.N.O.P. și-a exprimat convingerea că pionieria va sta mereu în atenția creatorilor de frumos.

Redăm, în paginile de față, cîteva momente ale acestei interesante și rodnice consfătuiri.

Oana Ionescu: S-ar putea vorbi multe despre cărțile care ne sînt destinate, despre personajele lor. În general, cînd se vorbește despre noi, fie în emisiunile de radio sau de televiziune, fie în povestiri, sîntem văzuți în școală, în bancă. Dar noi ne mai petrecem timpul și pe stradă, cu prietenii, ne certăm și ne împăcăm, discutăm între noi, ne facem planuri, avem secretele noastre. Și latura asta a vieții noastre ar trebui abordată în literatură și în artă. Mie mi-ar place o carte despre Expedițiile «Cutezătorii». În peripeții de acest fel copiii se unesc. Din asemenea întîmplări ar putea ieși o carte de aventuri grozavă. Avem noi multe întrebări la care am vrea răspunsuri. Cîte cărți bune nu s-ar putea scrie!

Gica Iuteș — scriitoare: Sînt convinsă că, după ce i-am ascultat pe copii, fiecare dintre noi ne vom simți mai atenți, mai sensibili față de problematica lor. La ora prezentului, literatura pentru copii a ieșit din anonimatul de odinioară. Un mare număr de romane, schițe, povestiri istorice se bucură de aprecierea cititorilor. În lucrările noastre, cred eu, trebuie să-și facă loc mereu mai mult chipul copilului care trăiește și se formează în România socialistă. S-a spus aici că astăzi copiii noștri sînt mai evoluați. Aș adăuga totuși că în același timp copiii noștri sînt tot copii, dar viața lor este mai bogată. Ei se bucură de ceea ce abia îndrăzneau să viseze bunicii și străbunicii lor. Pe acești copii trebuie să-i cunoaștem, despre ei trebuie să vorbim, fie că ne referim la carte, fie că ne ocupăm de arta plastică, film, teatru, muzică. Propun ca în tabere, expediții pionierești, drumeții, forumuri să se afle cît mai multe echipe de creatori de artă, care să trăiască în mijlocul copiilor, în cadrul acesta larg și frumos de manifestări al pionieriei, pentru filele din operele lor viitoare.

Daniela Dima: Sîntem la vîrsta cînd ne place mult să citim. Căutăm în cărți să ne regăsim pe noi, cu gîndurile, preocupările și sentimentele noastre. Citind o carte în care personajele sînt fete și băieți de vîrsta noastră, reușim să ne cunoaștem mai bine pe noi înșine, să ne autoperfecționăm, să devenim mai buni, mai generoși. Ne-ar plăcea cărți în care personajele să fie copii talentați, cum sînt mulți pionieri și cum este, de pildă, Radu Postăvaru.

Constantin Pițuță — pictor: Pionierii m-au întrebat ce trebuie să știe în primul rînd tinerii talentați în artele plastice. Ei bine, ei trebuie întîi de toate să observe, să-și formeze un astfel de ochi încît să discearnă din realitatea care-l înconjoară, ceea ce este demn de reliefat. Cînd vor așterne apoi pe pînză culoarea o vor face cu fantezie și inventivitate. În același timp ei au nevoie de o serie de cunoștințe despre perspectivă, simetrie, armonia culorilor. Cred, de asemenea, că pionierii trebuie să fie prezenți mai des în galerii și muzee de artă.

Foarte mulți pionieri își aleg în prezent, drept teme de desen, momente legate de centenarul cuceririi independenței noastre de stat. Lor le recomand, pentru documentare, vizite la Muzeul Militar Central sau la muzeele de istorie din localitățile respective.

Pavel Codiță — pictor: Am făcut parte din numeroase jurii ale concursurilor de arte plastice ale pionierilor și totdeauna am fost fascinat de fantezia temelor, de risipa

culorii. Aș propune să se organizeze o galerie permanentă de desene ale copiilor, în care să se păstreze cele mai frumoase lucrări.

Tiberiu Utan — poet: Deși Editura «Ion Creangă» se poate mîndri la ora asta cu peste 1 300 titluri de cărți destinate copiilor, ne simțim încă mult datori cititorului de vîrstă pionierească. Editura noastră este animată de dorința de a da cărți frumoase, care să-și croiască drum larg spre cititor.

Aș vrea să mai vorbesc despre cultivarea și cinstirea limbii românești. Uneori, se înlocuiește limbajul simplu, accesibil al operei de artă destinată copiilor cu un limbaj sărac, inexpresiv, redus. Limba românească este bogată, are o rostire frumoasă, pe care copiii trebuie s-o învețe de mici. Cartea trebuie să-l ajute. De asemenea, revistele, emisiunile de radio și televiziune au datoria de a cultiva la copii dragostea față de limba noastră, de a-i învăța să folosească în viu grai ca și în scris o limbă plastică, plină de culoare, așa cum este de fapt limba românească.

Nicolae Dragoș — poet: Cînd ne referim la literatura pentru copii, trebuie să ne reamintim că mari scriitori ca Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Cezar Petrescu s-au adresat celor foarte tineri cu opere care au rezistat timpului. Să sperăm că scriitorii tineri le vor urma exemplul. Să sperăm, de asemenea, că ei vor adăuga epopeii naționale pagini noi, strălucitoare, adresate celor de vîrstă pionierească. Astfel, copiii vor primi o artă și o literatură animate de cele mai generoase crezuri. Față de creațiile de artă ale începătorilor se impune multă exigență. Să nu ne temem că vom înăbuși mlădițele tinere dacă le vom spune deschis adevărul cînd lucrările lor sînt lipsite de talent, uneori chiar agramate. Să le recomandăm să învețe, să citească mult, să muncească și apoi vom mai vedea. În încheiere, aș vrea să promit pionierilor că voi încerca — ceea ce ei ne-au rugat pe noi toți — ca prin scris să mă gîndesc la ei.

Andreea Parmac: Acum, la vîrsta noastră, am dori mai mult ca oricînd să găsim în cărți personaje pe care să ni le facem prietene sau pe care să le respingem, ca... neprietene! Dacă scrieți pentru noi, înseamnă că vă simțiți legați de copilărie și atunci sîntem siguri că vom avea cărți frumoase.

Niculae Stoian — poet: Cred că o îndatorire a literaturii și artei ce se adresează celor tineri este să prezinte marile momente din istoria patriei noastre. Pe această temă trebuie să creăm opere memorabile ca să putem modela o generație pe măsura epocii pe care o trăim. Eroismul, fie că se referă la trecut, fie că se referă la zilele noastre, trebuie să ocolească simplismul, să aibă o aură de strălucire. Avem eroi ai muncii socialiste cu o viață exemplară, dar chiar copiii dobîndesc în munca lor unele realizări care se apropie de eroism. Iată personaje splendide pentru povestiri sau piese de teatru. Temele majore ale literaturii pentru copii sînt de altfel temele majore ale artei și literaturii în general. Acestea militează pentru formarea omului nou, demn de dimensiunile la care se ridică poporul nostru azi.

Răduț Răzvan: Cum privim noi filmele adresate nouă? «Veronica» ne-a plăcut. E un film muzical, plin de fantezie. Dar noi am vrea mai mult. Am dori filme care să ne rămînă în minte multă vreme. Perioada trecerii de la pionierie spre U.T.C. prezintă pentru noi o importanță deosebită. Încercăm sentimente aparte, ne maturizăm. Poate și despre asta ar trebui să se vorbească în filme și piese de teatru. N-avem prea multe piese adresate vîrstei noastre. Felul în care învățăm să muncim și să trăim în chip comunist ar putea de asemenea fi subiect de film sau de piese de teatru.

David Reu — regizor de film: În toate documentarele dedicate pionieriei, pe care le-am realizat, am căutat să surprind portrete de pionieri, să realizez, fie și numai în cîteva trăsături, caractere. Sînt foarte legat de pionierie, eu însumi am fost comandant-instructor. Doresc să realizez un film artistic în care să surprind momentul atît de caracteristic vîrstei cravatelor de pionier în care se naște un vis, să urmăresc apoi zborul imaginației, efortul îndreptat către realizarea plenară a visului.

Emil Lerescu — compozitor: Nu există bucurie mai mare pentru noi compozitorii decît să-i auzim pe pionieri cîntînd melodiile noastre. Sînt de acord cu copiii care au spus că doresc mai multe cîntece vesele de excursii, pentru focul de tabără, marșuri. Tinerii compozitori ar trebui să-și acorde lira și să creeze acele cîntece cerute de frații lor mai mici.

Theodor Bratu — compozitor: Constat încă o dată cu plăcere spiritul cutezător, viu, dinamic, care domnește în organizația pionierilor. Toate acestea impun creatorilor o viziune corespunzătoare asupra copilăriei. Avem cîntece pentru copii, mai vechi și mai noi, dar se cer create încă acele ritmuri voioase care să-i încinte pe copii, melodii străbătute de fior liric care să-i învețe să iubească frumosul. Ar fi interesant să se creeze o istorie a muzicii pentru copii, să sporească spectacolele de operă și balet destinate purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor, să se extindă și să se diversifice matineele de educație muzicală.

Sabin Bălașa — pictor: Copiii se uită la noi, cei maturi, și ne imită. La vîrsta pionieriei puterea exemplului este uriașă. Prin arta noastră să-i învățăm pe copii să lupte cu inerția să se autodepășească mereu. Să-i învățăm să privească dincolo de strălucirea aparentă. Unele calități nu se văd dintr-o dată, se cer descoperite. Se întîmplă adeseori, ca sub un înveliș foarte modest, să se ascundă mari valori și invers. Prin arta noastră să le dăm copiilor o armă de cunoaștere, să-i facem să fie mîndri de istoria noastră trecută, de marile realizări ale prezentului.

Prof. univ. dr. **Ion Dodu Bălan**, critic și istoric literar: Consfătuirea a fost fructuoasă și s-a desfășurat într-un climat serios, constructiv, de efervescență ideologică. Se știe că publicul are un respect desăvîrșit pentru artă și respinge nonvaloarea, lucrările fără mesaj care nu satisfac decît orgoliul artistului...

Cu hrana spiritual-culturală a copiilor care iubesc atît de mult jocul, noi nu trebuie să ne jucăm. Nimeni nu se poate juca cu creația și mai ales cu cea destinată tineretului și copiilor. O literatură pentru copii se cere a fi realizată cu sentimentul grav al responsabilității depline. Există, desigur, opere mari, cu statut de opere destinate publicului major, dar care prin adevărul sentimentelor, al umanismului interesează toate vîrstele. Acestea sînt cel mai adesea capodopere. Dar există, fără îndoială, și o specificitate a literaturii pentru copii, care decurge din fondul aperceptiv al vîrstei, din mediul pe care îl înfățișează scriitorul, mediul în care trăiește un copil care nu trebuie să fie un univers anacronic, populat numai de șoricei și pisicuțe, ci un univers modern, marcat de prezența marilor cuceriri ale tehnicii și ale științei. Literatura pentru copii trebuie să creeze modele de viață, de comportament. Avem nevoie de o artă care să ofere exemple morale, o artă în care să vibreze spiritualitatea românească cu trecutul, prezentul și viitorul ei.

Trebuie să învățăm să privim serios și responsabil domeniul extrem de important al artei pentru copii. Cărțile citite în copilărie sînt un fel de gene spirituale; ele transmit cititorului întreaga lui forță modelatoare, ființa lui morală constituindu-se uneori pentru toată viața în puncte de reper pentru idealurile sale, pentru felul în care înțelege omul și societatea, pentru modul său de a fi, de a gîndi și de a acționa. Arta și literatura au obligația de a crea modele captivante, demne de urmat de generații întregi. Istoria noastră, lupta eroică a poporului român, a clasei noastre muncitoare și a Partidului Comunist Român oferă cu prisosință asemenea exemple vii, luminoase, înzestrate cu o extraordinară forță educativă.

În cadrul consfătuirii, participanții au vizitat sălile expoziției «Mulțumim din inimă partidului», avînd ocazia să cunoască momente din trecutul organizației revoluționare a copiilor, precum și o seamă de realizări și creații ale pionierilor în anii noștri. Vizitatorii au admirat îndelung lucrările de artă, desenele și sculpturile pionierilor, apreciind fantezia și talentul purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor. Atenția lor a fost reținută, de asemenea, de exponatele minitehnicienilor, rezultat al muncii, al inteligenței, al creativității lor.

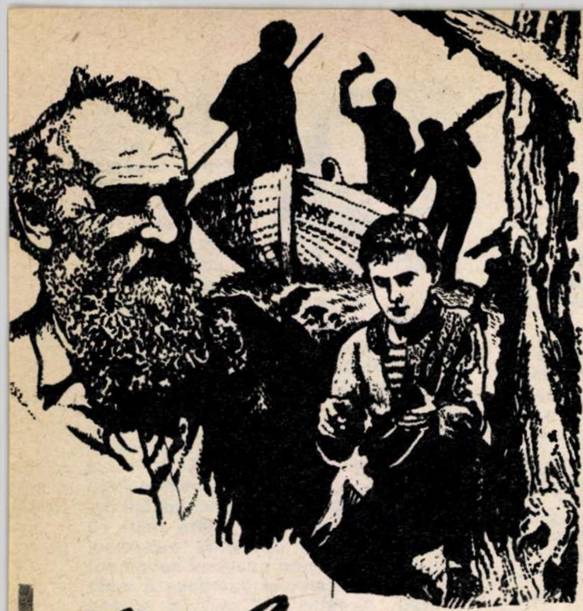

O barcă, un pădurar înțelept și un pește zburător

SCHIȚA DE Vasile BĂTRAN

Radu Scatila își împărțise ajutoarele pe meserii: cioplitori, lustruitori, nituitori, astfel că, în trunchiul masiv de plută la care lucrau, se puteau ghici de pe acum contururile unei bărci extraordinare. Nu exista nici o operație care să nu fie supravegheată de el, tocmai pentru a se asigura de corectitudinea execuției. Privea cum Mitru Iulian taie cu barda, cum Ciutu sfredelește, cum frații Capră pregătesc firele de trestie și smoala, cum Lisă face probele pentru ceruială, cum Sitaru Dorin lucrează la vîsle, iar Staicu Ion le lustruiește cu un cuțit special dar, pe nesimțite, interesul său începu să se deplaseze de la construcție; se surprinse întrebîndu-se: unde-o fi Corina? Doar promisese că o să vină pe platou, ba, mai mult, că-l va aduce, măcar pentru o consultație, și pe fratele ei Marius. Cine-ar putea da o fugă pînă în sat? Asta numai Dimi era în stare s-o facă, fiindcă numai el stăpînea dibăcia de a fi pretutindeni de folos. Pe cît era de neluat în seamă, pe atît se arăta mai necesar: știa cînd și unde să le țină «meșterilor» barele subțiri de oțel pe care le tăiau cu bomfaiere, cînd să aducă un ciocan, un patent sau o daltă; se pomeneau cu ele în mînă înainte ca unul sau altul să fi apucat măcar să fi căscat gura să le ceară. E drept că, în graba lui de-a ghici dorințele, făcea și cîte-o greșeală, mai răsturna, adică, găleata cu șomoioage pentru umezitul lemnului sau se izbea cu sandalele de burduful «fierăriei», făcînd, totodată, să cadă și polița cu unelte. Dar el se împăca în chip stoic cu situația fără să ia în seamă mîrîieturile lui Jacmănă, care încă nu-l putea suporta prin preajmă, mai ales că Dimi-Kimi uita adesea să-i spună pe numele său adevărat, așa cum se hotărîse și cum fuseseră cu toții de acord.

Radu Scatila își lăsă mîna pe umărul lui Dimi și îl trimise în sat cu o misiune specială. I-o explică numai lui, trăgîndu-l de-o parte: «vezi ce-i cu ea. A promis că-l aduce pe Marius cu aparatul». Și, în aceeași clipă, Radu Scatila îl și văzu pe sudor cum aprinde lampa cu acetilenă, cum potrivește flacăra pînă la culoarea albastră și cum, aranjîndu-și ochelarii de protecție, începe să lege între ele barele elastice de oțel urmînd apoi să fie nituite în curbă, într-o împletitură de maximă soliditate. Odată împlinită operația asta, ambarcațiunea ar fi fost ca și gata. Și așa și avea să se întîmple, căci Radu Scatila era absolut convins că Dimi îl va aduce acolo pe Marius. Unicul mijloc era totuși s-o găsească mai întîi pe Corina și împreună cu ea să urce la stîlpii de înaltă tensiune. Calculînd timpul, Radu Scatila se aștepta ca Dimi să ajungă acolo exact la sfîrșitul programului de lucru, așa încît Marius n-avea cum să dea înapoi de la rugămintea surioarei sale. Era vorba doar de o scurtă plimbare pe platou, înainte de a porni împreună spre casă. Acestea erau gîndurile lui Radu Scatila în vreme ce echipa de «constructori» își vedea de treabă. Firește că nici el nu stătea chiar degeaba, ba, dimpotrivă, se ocupa de o problemă destul de importantă: făcea planul transportării ambarcațiunii la locul de probă. Fiind realist, Radu Scatila se gîndi la un fel de sanie, cu tălpi puternice și late, dar în același timp și foarte ușoare, în așa fel ca, la nevoie, să poată fi folosite și ca echipament acvatic, asemenea celui de hidroavion. Într-un loc necunoscut, fiecare component al încărcăturii trebuie să găsească o întrebuințare. Se gîndi chiar și la niște rotile în cazul în care vor întîlni locuri nisipoase, precum și la cuțite mari, tăioase, pentru blocurile de rădăcini. Toate astea, Radu Scatila și le schița în caietul său de construcție, astfel că observîndu-l cu coada ochiului Mitru Iulian care, pe această perioadă fusese investit ca «șef de producție», își îmbărbătă echipa cu un ordin pe care-l transmise cu de la sine putere:

— Băieți, dați-i zor, pînă diseară trebuie să terminăm tot ce-i aici. Mîine — finisajul! S-a înțeles?

În vremea asta Dimi trecea printr-o întîmplare pe care, dacă Radu Scatila ar fi putut s-o bănuiască, ar fi taxat-o ca pe un adevărat ghinion și cel mare. Un ghinion care periclita întreaga construcție. În cealaltă parte a spațiului însă, acolo unde avea loc întîmplarea, Dimi socotea că a dat peste cel mai teribil noroc din viața lui. Un noroc atît de neașteptat, încît îl amețea. Trecînd rîul secat și abătîndu-se pe la o bulboană pe care o știa el, asemănătoare celei din Călugăreasa, adîncă și acoperită mult de sălcii, zări prins între două rădăcini spinarea unui fel de porc mistreț care se zbătea. L-a văzut și a rămas încremenit. Cît ai clipi din ochi, Dimi fu în vîrful unui trunchi de salcie retezată și fie dintr-o spaimă grozavă, fie din entuziasmul care îl pătrunse pînă în adîncurile sufletului izbucni într-un strigăt ascuțit și puternic:

— Radulee!

Dar Radu nu putea fi pe acolo și își făcu calculul că trebuie să se descurce singur. Fiindcă dihania pe care-o văzuse el nu era un mistreț, ci un pește mare, de aproape o jumătate de metru și care trebuie să fi avut pe puțin zece kilograme. Așa ceva nu se mai pomenise pe acolo de cînd se știa el ca «pescar versat»! Numai Moș Bălu, pădurarul, îi mai povestise cîte ceva: «Acum pasămite nu mai coboară, dar altă dată veneau din Jereștea niște minunății de rămîneai cu gura căscată». «Somn trebuie să fie» — gîndi Dimi, uitîndu-se la norii negri de deasupra munților, unde se întretăiau fulgere și cădeau trăsnete. Somnul nu poate suferi furtuna. Pentru el, cum i-a povestit Moș Bălu, furtuna e mai rea decît șapte căngi înfipte după ceafă. Se întîmplă ca unii pești de ăștia să trăiască aproape o sută de ani. Și, deci, să fi văzut multe în viața lui, să fi învățat să ghicească de la o vîrstă toate uneltele pescărești, așa că nu-l mai poți prinde nici cu năvodul, nici cu undița, chiar de i-ai pune ca momeală ficat de curcan, cum spunea Moș Bălu. Dar e destul să fulgere sau să tune și iată că bătrînul cel înțelept și încercat își pierde mințile. Fără să mai aleagă drumul, el se repede fie într-o bulboană, fie într-o groapă în care nimerește și stă acolo, ca mort. Iar dacă nu se află în apropiere nici o bulboană și nici o groapă, atunci, de spaimă, somnul înoată pînă într-un loc cu apă fie și numai cît într-o strachină, dar se poate întîmpla s-o și pățească rău de tot, să intre adică în vreo răgălie primejdioasă de unde nu mai poate ieși oricît s-ar zbate. În cele din urmă, acolo își găsește sfîrșitul. Somnul ăsta găsise bulboane; totodată, însă, se și încurcase în răgălii, în mărăcinișuri de apă și în rădăcini care i se înfipseseră în urechi, i se înfășuraseră pe după ceafă și-l țineau acolo spînzurat. Dar întrebarea pe care și-o punea Dimi era cum de ajunsese el pînă aici? De unde venea și cum sărise peste nisipuri? Ce fel de pește era? Cu aripi? La asta ar fi avut el nevoie să-i fi răspuns Moș Bălu. Dacă fugise din lacurile de pe munți, pe unde și cum se rostogolise pînă aici? Să-l fi adus vreun vultur în gheară? Să-l fi adus din golfurile de cîmpie și, zburînd cu el spre munți să-l dea hrană puilor, să-l fi scăpat deasupra bulboanei? Cum, necum, trebuia scos de-acolo și dus drept răsplată, echipajului ca din partea lui: «Voi ați muncit, eu vă premiez. Îl dăm pe mîna lui Moș Bălu să facă ce-o ști: partea asta salată, cealaltă cu cartofi, de dincolo un borș de să-ți meargă la inimă». Dimi se gîndi cît de mult o să se bucure cu toții și ce onorat o să fie el de fiecare. Chiar și de Jacmănă, căruia îi va dovedi că un pește nu-l iei cu japca din undița altuia și că, în general, nu trebuie să iei nimic cu forța. O să-l lase să-și facă parte, numai să devină om serios. «Ia, Mitrule, o să-i zică (n-o să-l mai poreclească) e din partea mea.» Cum stătea așezat pe buturuga de salcie, Dimi se și vedea, de fapt, în spinarea peștelui, tîrîndu-l pe uscat. Și cu aceeași repeziciune prinse apoi peștele cu ambele brațe, strîngîndu-l și trăgîndu-l spre mal. N-avu cînd să se dezmeticească. Abia aruncat în groapa uscată, sări de cîteva ori în sus, izbind coada într-o parte și-n alta, gata să revină la bulboană. După o luptă îndelungată, Dimi îl dovedi și, în cele din urmă, porni cu el în spinare, legat ca într-o plasă, cu nuiele de salcie peste bot, peste mijloc, peste coadă ca și cum l-ar fi dus la afumat. Era greu, Dimi nădușise și, din cînd în cînd, se oprea să se odihnească. Cum îi era teamă să nu-și recapete vlaga, mai ales că bluza de pe el era încă udă leoarcă, îl puse jos, în mijlocul drumului și mai adăugă la legături cîteva nuiele de tisă. Acum chiar că peștele lui arăta ca un sac umflat, pregătit pentru moară. Și s-a întîmplat așa cum prevăzuse. Cînd ajunse sus, pe platou îl întîlni mai întîi pe Moș Bălu, care nu credea ce vedea cu ochii:

— Păi nu vezi, moș Bălu? îl întreba Dimi, dar pădurarul dădea din cap precum că nu se poate. Un pește ca ăsta nu era de pe aici.

— Dar de pe unde, moș Bălu? întreba Dimi și pădurarul îi răspundea:

— Ori de unde, numai de pe aici nu!

Dinspre munți, Dimi simți un miros de frunze putrede. Se uită la cer și i se păru că un nor se desprinsese din turmă și se ținea după el voind parcă să aducă apă pentru pește. Fiorul ăsta i-l dădu chiar zbaterea matahalei care, la umbra norului, se zvîrcoli, se răsuci și îi sări din spinare. Nu mai găsi însă puterea să se miște mai departe. Moș Bălu îl ajută să și-l pună iarăși la loc, spunîndu-i, totodată, că nu mai are nici o îndoială: acum două ceasuri peștele ăsta mai era viu și poate să-și dea seama oricine că nu i se predase cu una, cu două. Numai un pescar de clasă ar fi putut să pună mîna pe el, iar Dimi își dovedise pe deplin calitățile. «Ei, ce înseamnă și aprecierile astea!» se gîndi Dimi și se făcu roșu la față. Apoi fornăi și întorcîndu-se pe un picior îi arătă pădurarului bluza ruptă și julitura din dreptul coastei:

— M-a plesnit de parcă ar fi avut un bici!

Dar dacă zbîrciturile de sub ochii lui moș Bălu dădeau feței sale o expresie nouă, de încuviințare și stimă pentru îndrăzneala și ambiția cu care nu lăsase să-i scape un pește atît de mare, coechipierii săi, membrii echipajului, băieții, prietenii pentru care el făcuse totul îl primiră cu o răceală de necrezut: nici unul nu scoase o vorbă și nu-și ridicară nici măcar ochii spre peștele pe care încă îl mai ținea în spinare ca pe un miel. Dimi înțelese că era un cuvînt de ordine, iar acest cuvînt de ordine venea din partea lui Radu Scatila, care stătea cu spatele spre el, nemișcat, ca o statuie. Dimi știa acum ce-l așteaptă și trecu, așa cum era, în fața lui Radu, gata să-i explice cum s-au petrecut lucrurile, dar gestul nu-l impresionă cîtuși de puțin. Lăsă atunci peștele jos, în iarbă, și își șterse fruntea trăgîndu-și anevoie răsuflarea. Mîinile îi tremurau pe cînd căuta să și le înfunde în buzunare, dar nici această tentativă — de astă dată de a se arăta indiferent — nu avu nici un efect. Deși nu era prea amărît, pentru că orice sentiment de vinovăție îl și părăsise, Dimi se simți copleșit de nedreptatea ce i se făcea. Incercă să vorbească cu Ciutu, dar Ciutu făcu același lucru: îi întoarse spatele. Atunci își călcă pe inimă și-l rugă pe Lisă, vărul său primar, să-l asculte:

— Dacă ați fi fost acolo... Ia gîndește-te...

Dar tocmai atunci Lisă se găsi să ascută cuțitoaia cu o pilă care hîrșia ca și cum ar fi tras cu ea pe un cazan ruginit. Abia cînd se îndreptă spre Mitru Iulian, Radu Scatila se întoarse ca străfulgerat:

— Tu știi ce-aveai de făcut? Din cauza ta am rămas fără sudor! Nu mai ai ce căuta aici!

Pe Moș Bălu îl năpădi mila. Înțelegea cel mai bine ce se petrecea în sufletul micului pescar: tot el cu recolta bogată, tot el cu ocara cea mare! Radu Scatila însă îl rugă să nu-i ia apărarea. Un echipaj trebuie să fie un echipaj! Ai primit azi o misiune. Ai acceptat-o. Ai plecat s-o îndeplinești. Dar ți-a ieșit în cale un pește. Și pentru un pește ai trădat întregul colectiv!

Dimi se așeză pe iarbă lîngă pește. Pe cît ținuse să-l prindă, acum îl ura. De unde venise, și de ce venise? Nimeni nu mai spunea nimic și asta îl decepționă și mai mult. Măcar să-l certe. Să-i tragă fiecare cîte-un perdaf. Să-i dea chiar o pedeapsă. Nu mai era în stare să judece ce se petrece și din pricină că nimeni nu mai spunea nimic pe seama lui (în afară de pădurar care răsucind peștele făcu observația că grăsimea e bună, dar carnea e cam tare și că trebuie ținută puțin într-o saramură specială) totul i se părea ciudat și de neînțeles. Poate că el singur își crease această stare de tulburare pentru că în orice clipă ar fi voit s-ar fi putut ridica și pleca frumușel acasă, ba încă și cu peștele în spinare. Ceva îi spunea însă că toate astea vor avea un sfîrșit bun și faptul se și petrecu peste numai cîteva minute. Fiindcă, dinspre drumeag, urcară spre grotă doi oameni foarte așteptați, a căror prezență îi lumină deodată pe toți: Corina și fratele ei, Marius. Marius venea cu aparatul și astfel începu operația de sudare supravegheată atent de Radu Scatila, care nu se sfia să spună, deși se afla în fața unui meșter adevărat, că nu era făcută de mîntuială.

Dimi se retrăsese pe o moviliță. Era tulburat nu atît de faptul că prinsese un pește rar, cît de altceva, de ceva foarte încurcat acum în mintea lui, ceva căruia nu i-ar putea spune încă pe nume. Simțea pentru prima oară bucuria unei mari izbînzi. Dar această izbîndă trezise la ceilalți tot soiul de reacții. Pe urmă, mai era și năuceala asta în care-l lăsase Radu Scatila. Nu știa exact de ce, dar se părea că undeva se afla un adevăr. Unde? Și care? Erau prea multe pentru ca mintea lui să le poată atunci, pe loc, înțelege și Dimi își topi toate simțămintele într-un oftat adînc. Din crîngul de deasupra se arătă iar Moș Bălu, ducîndu-se acum de-a dreptul la Radu Scatila:

— Măi, Radule, toate ar fi în bună regulă, dar lipsește ce-i mai principal.

— Ce lipsește, moș Bălu?

— Mălaiul, Radule. Fără mămăliguță, saramura n-are haz!

FERESTRE DESCHISE SPRE LUME:

AMERICA DE SUD— UN CONTINENT AL RECORDURILOR GEOGRAFICE

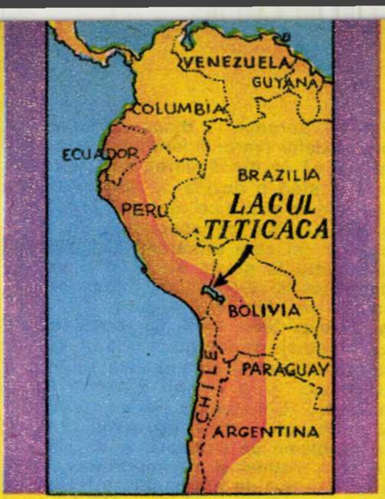

Continentul sud-american deține unele dintre cele mai mari recorduri din lume: aici se află fluviul cu cel mai abundent debit de apă — Amazonul, cele mai multe vestigii arheologice, cei mai înalți vulcani... Titanicele convulsii geologice, care au avut loc în această parte a Terrei, au dat naștere celui mai mare sistem muntos de pe planetă — Anzii Cordilieri. În lungime de 7 575 km, uriașul lanț andin, care începe de la țărmul Mării Caraibilor și traversează continentul pînă la Capul Hoorn, ocupă nu mai puțin de două milioane kmp.

Culmile vulcanice ale acestor uriași de granit închid în părțile lor estice podișuri întinse care se înalță pînă la 4 000 m. Doar cîteva trecători, care ocolesc piscurile ascuțite, permit coborîrea pe versantul vestic al Anzilor. La Anticona se află cea mai înaltă dintre trecătorile lumii, situată la 4 843 m. În Anzi, omul a reușit să ridice șinele de cale ferată pînă la înălțimi aproape incredibile. Uriașul zid vulcanic este traversat de acestea prin șase locuri. Imaginați-vă o cale ferată pe care trenul ia pieptiș muntele, ajungînd pînă la 4 800 m. Aceasta este calea ferată care pornește de la Lima, capitala Perului, spre podișul bolivian — Altiplano (podișul înalt). Peru deține, de asemenea, recordul celui mai înalt furnal din lume, care funcționează în localitatea Oroya, la 3 725 m, a celei mai înalte fabrici de conserve, situată la 3 850 m, a celei mai înalte linii telefonice, care ajunge la 5 200 m altitudine, precum și a celui mai înalt laborator stiințific al lumii, care se află la 4 450 m, în localitatea Morochoca. În mijlocul vulcanilor stinși ai Anzilor Cordilieri se află cel mai mare și cel mai înalt lac navigabil de pe Pămînt — lacul Titicaca — situat la 3 812 m altitudine, între Bolivia și Peru. Cei aproape 8 300 kmp ai acestui uriaș diamant de apă rece și puțin sărată, încrustat în piatră și pămînt, sînt presărați cu circa 36 de insule și insulițe. Uneori, furtunile puternice fac ca lacul să pară o mare cu valuri de gradul 5. Pe țărmul peruan se înalță orașul Puno, cel mai înalt port al lumii. În golfurile lacului, alături de vapoarele care transportă mărfuri și pasageri pot fi întîlnite ambarcațiunile din snopi de totora (trestie care crește pe malurile mlăștinoase), cu care navighează și pescuiesc oamenii înălțimilor — indienii aimara. Nu departe de lac se află ruinele unuia dintre vechile centre de civilizație precolumbiană — Tiahuanacu. Și astăzi, aici stau în picioare uriașele statui monolite ornamentate cu motive geometrice și zoomorfe, uriașe porți ale Soarelui și trepte de vechi temple ale căror enigme arheologii mai caută să le dezlege și astăzi. La circa 40 km spre sud de lacul Titicaca, la 3 690 m altitudine, se află orasul bolivian La Paz.

În aceste ținuturi cu climat aspru, în mare parte aride și fără căldură, trăiesc oamenii înălțimilor — populații de amerindieni aimara și checiua, ai căror strămoși au elaborat mari civilizații, azi dispărute, și a căror limbă și port le mai păstrează și astăzi.

Pentru a putea face față solicitărilor datorate aerului rarefiat, sărac în oxigen, de la altitudine, localnicii au toracele puternic dezvoltat. În comparație cu plămînii omului de la cîmpie care funcționează, să spunem, ca un simplu motor de automobil, plămînii oamenilor de la altitudine funcționează asemenea unui motor de avion. Pentru ca reverberatia razelor solare să nu atace văzul, oamenii își desenează în jurul ochilor cercuri colorate în negru. Ei nu suferă niciodată de asa-zisul rău de înălțime. Printr-o muncă tenace, plină de speranțe, omul acestor ținuturi a adaptat lama, transformînd-o în animal de munte, a ajutat-o să se fortifice pentru a-i ține tovărășie și a obține de la ea haine, hrană și căldură. Ei au făcut cartoful, porumbul și unele cereale să-i urmeze sus, în munți, pe înălțimile unde parcă și pămîntul a refuzat să se mai cațere și care mii de ani nu cunoscuseră nici un fel de germinație. Pe pantele amețitoare, aproape verticale, pot fi văzute mici lanuri de orz și quinua (plantă erbacee din care se prepară un griș hrănitor) pe care femei și bărbați le cultivă cu răbdare și perseverență. Aici munca este împărțită în mod egal. Atît femeile cît și bărbații îngrijesc animalele care pasc pe întinderile podișului, poartă grija ogorului, torc lîna obținută din creșterea lamelor, oilor și vicunei (deseori bărbații pot fi văzuți cu furca în brîu), își construiesc împreună locuința și au grijă de copii. În zilele de tîrg, bărbați, cu umerii acoperiți de poncho-uri vărgate și femei purtînd pălării de fetru vin să valorifice obiecte lucrate cu migală acolo sus, în tovărășia înălțimilor: coliere de argint, statuiete din argilă arsă, obiecte din piatră și os, încălțăminte din piele de lama — ojotas — cu ajutorul cărora parcurg distanțele, înving înălțimile.

Ecaterina Roșca

Pe oglinda lacului Titicaca, bărcile din totora mai pot fi văzute și astăzi.

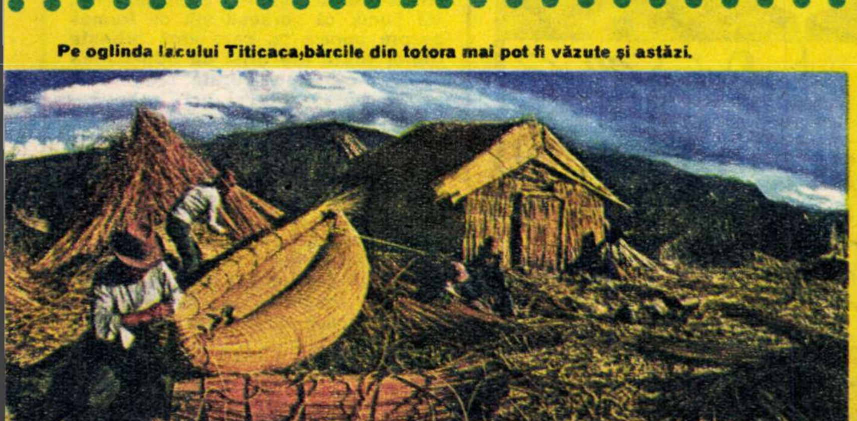

Aspect dintr-o zi de tîrg.

O emoționantă galerie de portrete ale celor ce populează înălțimile andine.

TRIBUNA SPORTULUI

MOTOCICLISMUL - UNUL DINTRE CELE MAI COMPLEXE SPORTURI TEHNICO-APLICATIVE

În mai puțin de un secol (mai precis în 85 de ani), la fel ca automobilul și situîndu-se tot timpul imediat după acesta, motocicleta a învadat lumea și s-a impus în viața oamenilor ca o prezență cotidiană, făcînd să apară, totodată, o nouă disciplină sportivă — motociclismul.

De la un an la altul, direct proporțional cu creșterea vertiginoasă a numărului și timpurilor acestor autovehicule pe două și trei roți, competițiile de motociclism au cucerit noi arii geografice, sporind continuu în amploare și interes, ajungînd, în primii ani de după cel de al doilea război mondial (cînd fiind mai ușor de construit, mai ieftină și mai economică, motocicleta era cît pe-aci să devină autovehiculul nr. 1, să le egaleze sau chiar să le depășească pe cele de automobilism și chiar de fotbal. Și — cu unele excepții, cu unele perioade în care motociclismul a bătut pasul pe loc sau chiar a fost obligat la «retrageri strategice» — se poate afirma că, în mare, ascensiunea acestui sport continuă și azi.

Îmbrățișat și practicat cu entuziasm și pasiune încă din anii în care abia se afirma pe plan internațional, motociclismul — ca toate celelalte sporturi tehnice — s-a bucurat la noi de o atenție deosebită, cîștigîndu-și repede o mare popularitate atît printre sportivi cît și printre spectatori. Este concludent faptul că încă în 1923 s-a înființat o grupare a celor pasionați de acest sport, denumită Moto-Club-Român care, în cîțiva ani doar, reușește să organizeze și să impună concursuri și competiții în toate cele patru compartimente ale acestui sport: mai întîi în acela de **viteză** și în cel de **rezistență și regularitate,** apoi și la **motocros** și la **dirt-track.** Din acest moment și pînă în anii '65—'66, motociclismul cunoaște în țara noastră un avînt deosebit, numeroși fiind piloții români care se afirmă și se impun atît în țară cît și în străinătate, ca ași în acest sport. Nume ca **M. Moraru, G. Enescu, T. Săulescu, A. Baer, C. Popescu, B. Asan, N. Ionescu Cristea, E. Popa, M. Buescu, Șt. Iancovici, B. Predescu, L. Szabo, M. Dănescu, St. Chițu** și alții au intrat definitiv, prin motociclism, în istoria sportului nostru. Dar...

Încet-încet, «epoca de aur» a motociclismului nostru se... termină. În timp ce în străinătate motocicleta continuă să-și păstreze locul doi în ierarhia autovehiculelor și, în consecință, motociclismul să prolifereze («producînd» anual numeroși campioni mondiali, piloți la fel de celebri ca și cei de automobilism), la noi aceasta aproape că dispare de pe drumurile publice și consecința se resimte imediat și pe plan sportiv. Două dintre cele mai mari cluburi din țară — mai întîi, «Dinamo» (București) apoi și «Steaua» — își desființează secțiile de motociclism. Și la fel se petrec lucrurile și prin alte locuri și localități. Din motive greu de explicat aici, în cîțiva ani motociclismul nostru, în ciuda eforturilor depuse de cîțiva pasionați admiratori ai lui, aproape că dispare: etapele campionatelor (care, în virtutea inerției, continuă să se desfășoare), abia dacă adună la start o duzină de concurenți (și aceștia nu dintre cei mai bine pregătiți). Cît privește pe spectatori, de la zecile de mii care urmăreau altă dată «cu sufletul la gură» orice întrecere, aceștia pot fi, de cele mai multe ori, numărați pe degete...

În ultimul timp însă, în contextul crizei mondiale de energie, «ruda săracă a automobilului» — cum i se mai spune motocicletei — a revenit puternic în actualitate. Consumînd incomparabil mai puțin combustibil, nepunînd prea mari probleme de circulație și de parcare, ea a cîștigat și mai mult teren — din cel pierdut de automobil. În toată lumea, **precum și la noi.** Dovadă? Apariția unui nou tip de motoretă, mult perfecționată și construită în serie de masă: «Mobra».

Grație acestei motorete indigene, motociclismul românesc primește, cu cîțiva ani în urmă, primul «balon de oxigen». Din 1970 se organizează, an de an și cu rezultate tot mai frumoase, **Campionatul român de regularitate și rezistență cu «Mobra».** Contaminat. **dirt-track-ul** revine și el în actualitate. In numeroase localități din țară, ca rezultat al eforturilor deosebite depuse de cîțiva animatori care au rămas credincioși acestui sport, se reînființează unele dintre vechile secții de motociclism. Sînt atrași îndeosebi tinerii, printre care și numeroși pionieri și școlari (unii dintre aceștia — precum cei din Cîmpina — organizîndu-și secții proprii pe lîngă Casele pionierilor). Și — pe aceeași linie, a reînvierii și revitalizării motociclismului în țara noastră — trebuie să mai consemnăm un fapt îmbucurător: apariția, în comerț, a două tipuri de motociclete cehoslovace bine cunoscute și reputate — **C.Z. de 175 și C.Z. de 250 cm c,** care sînt însoțite, în vitrinele magazinelor, de invitația adresată cumpărătorilor de-a se înscrie și participa la concursurile sportive de amatori special organizate de către federația română de motociclism.

Cu doar cîțiva ani în urmă, se spunea despre cei care «se băteau» pentru păstrarea și revitalizarea motociclismului, că **luptă pentru o cauză pierdută.** Iată însă că dreptatea a fost de partea lor. Indiferentă față de atitudinea celor care, de la volanul bolizilor pe patru roți, o privesc de sus, cu condescendență, motocicleta își continuă cariera ascendentă. Și pe stradă, și pe pistele de întrecere. Fapt de care voi, copiii de azi, trebuie să luați cunoștință cu bucurie: motociclismul este un sport de viitor pe care vă recomandăm să-l căutați și să-l practicați încă de pe acum.

Constantin Diaconu

● ●

1. Rotind desenul, veți observa că cercurile se învîrtesc. 2. Observați cu atenție: este vorba de o spirală sau... 3. Liniile sînt drepte? 4. Cercul și pătratul par deformate? Controlați. 5. Linia diagonală este unică? 6. Cîte despărțituri are caseta, două sau trei? 7. Pare la început paradoxal, dar săgețile au aceeași lungime. 8. Care bilă este mai mare: cea albă sau cea neagră? 9. Cine e mai mare, cornul de sus sau cel de jos?

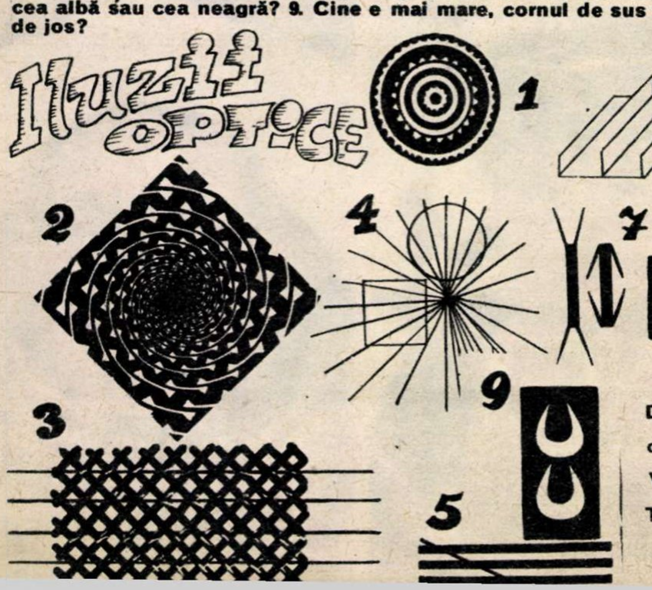

Desene de VIRGIL TOMULET

În acest desen este înscris numele unui oraș situat la poalele estice ale munților Poiana Ruscăi, pe rîul Cerna, puternic centru al industriei siderurgice românești

(Hunedoara).

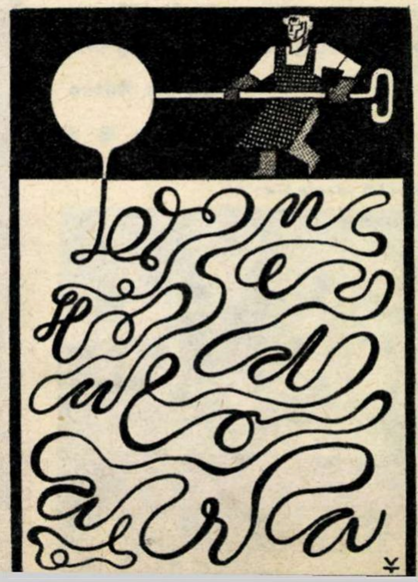

UN MILION DE PRIETENI

● Din nou despre «cum vorbim»
● Mai tare decît Kojak!
● Bunica, arbitrul și... expeditorul anonim.

● ÎN REPLICĂ. Adrian Bănescu, cl. a șaptea, București: **«Am citit răspunsul dumneavoastră adresat în numărul trecut Vioricăi Stăncilă din Produlești-Dîmbovița. Vă rog să nu vă supărați dar — deși sînt în mare parte de acord în legătură cu ceea ce spuneți — am o întrebare: oare trebuie să ne exprimăm cu toții la fel? Bunicul meu, care e profesor de limba română, pensionar, mi-a spus că exprimarea trebuie să fie cît mai personală».** Bunicul tău are dreptate, și nici eu n-am afirmat contrariul. În mod **obiectiv,** adică vrînd-nevrînd, printre caracteristicile care îi diferențiază pe oameni se află și **felul de a vorbi.** Lingviștii au studiat acest lucru. Deosebirile țin și de fonetică, și de gramatică, și de bagajul lexical. Ele se datoresc regiunii natale, familiei, culturii și meseriei vorbitorului, preocupărilor sale, temperamentului etc. Chiar și obiectul în jurul căruia se poartă o conversație influențează modul nostru de a vorbi. Tu vrei să ai **«o exprimare personală, convingătoare».** În acest caz, primul pas — și cel mai important — e să ai de exprimat **idei personale, argumente convingătoare.** În funcție de ele, felul tău de a vorbi va deveni foarte atrăgător!

● Luanei Zotta din Iași, clasa a șasea B, Liceul «Costache Negruzzi», care urmărește cu sîrguință serialele TV i-a displăcut **Ascensiunea omului,** serial pe care **«tata l-a urmărit cu interes, episod de episod».** S-a plictisit și de serialul **Tainele arhivelor («fac destulă istorie la școală!»).** În schimb, Luanei îl plac aventurile Samanthei, așa cum i-au plăcut **Planeta giganților** și **Pierduți în spațiu** sau, la cinematograf, **«grozavul film» Planeta maimuțelor.** Dragă Luana, gusturile tale sînt pe măsura vîrstei. Te atrag întîmplările captivante și neobișnuitul, garnisite cu fantezie «cît cuprinde». Aceste preferințe nu trebuie însă să excludă **interesul de a afla ceva nou despre lume, despre oameni.** Or, constat că tu apreciezi filmele și emisiunile TV numai sub aspectul așa-zis distractiv! Nu sînt de părere că «faci destulă istorie la școală». Cred că trebuie să facem istorie toată viața! Despre **Ascensiunea omului** mi-au scris și alți corespondenți, cărora, ca și tatălui tău, le-a plăcut. Desigur, n-au răsunat acolo nici împușcături, n-au fost nici montări fastuoase... și totuși, am întîlnit acolo un «detectiv» extraordinar: profesorul! Și o «anchetă» mai captivantă decît ale lui Kojak: cercetarea și explicarea felului în care am devenit noi oameni!. Lui **Stelian Mocioiu,** clasa a cincea, Constanța: Ai dreptate. Spectatorii care adresează cuvinte urîte arbitrului la meciurile de fotbal sînt niște inși detestabili. **Ancăi Simionaș,** clasa a șaptea, Arad: Mă bucur că vorbești atît de frumos despre bunica ta, care **«mă iubește foarte mult, are grijă ca odaia mea să fie întotdeauna curată, pregătește exact mîncărurile și prăjiturile care-mi plac mie, îmi coase rochițe formidabile. E cea mai bună bunică din lume!»** Bine, o felicit, dar tu ce faci în casa aceea?! **A.M.,** Zărnești-Buzău: Lucrurile pe care mi le relatezi în legătură cu clasa voastră ar putea prilejui o discuție interesantă. Cum însă precizezi că **«eviți să-ți spui numele pentru că nu vrei să ai neplăceri cu colegii»,** închei și eu... înainte de a începe. Nu luăm în considerație scrisorile nesemnate.

OVIDIU ZOTTA